

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 9 december 2014

§ 4 Förslag till budget 2015 för Stockholms stad och inriktning för 2016–2017 samt ägardirektiv 2015–2017 för koncernen Stockholms Stadshus AB m.fl. beslut, (se även bilaga med uppgift om delbeslut) samt beslut enligt bilaga till kungörelsen

R III ARBETSMARKNADS- OCH IDROTTSROTELN**Stadsdelsnämnderna: Arbetsmarknadsåtgärder, Arbetsmarknadsnämnden, Idrottsnämnden
Punkt 4, 5, 9)****Anförande nr 1**

Borgarrådet **B j u g g r e n** (S): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Till Stockholm kommer årligen tusentals nya stockholmare i jakten på drömjobbet. Hit kommer företagare som vill se sina företag växa och blomstra. Här växer drömmar, och här skapas framtidstro och lösningar på stora framtidsproblem. Möjligheterna på Stockholms arbetsmarknad är stora för såväl individer som näringsliv.

Samtidigt karakteriseras Stockholm efter åtta år av borgerligt styre av en ojämlig och tudelad arbetsmarknad. Därför är jag stolt och glad över att vår nya majoritet får förtroendet att skapa frihet för fler människor i vår stad. Det är precis det som det handlar om när man har ett jobb: egen försörjning, tillhörighet, gemenskap och att få vara med och bidra till den välfärd som friheten så starkt hänger samman med. Möjligheten att lämna barnen på förskolan och lättnaden när man vet att ens förälder är väl omhändertagen i äldreomsorgen är förutsättningar för ett Stockholm i arbete på samma sätt som det förutsätter ett Stockholm i arbete.

När jag ser ut över vår stad och granskar de borgerliga alternativa budgetarna känner jag: Låt mig aldrig hamna där! Låt aldrig min politiska gärning präglas av en arrogans inför våra samhällsutmaningar! På arbetsmarknadsområdet, som kanske kan vara det viktigaste för den enskilda människans frihet och för stadens välmående, gör borgerligheten sina största nedskärningar – detta samtidigt som över 6 procent av individerna i Stockholms stad är arbetslösa i Sveriges rikaste kommun. Att inneha makt får aldrig leda till liknöjdhet. Samhällskritik måste fångas upp. Fel och brister måste leda till förändring och inte till försvar av det som är rådande. Det är politikens uppgift och därmed vårt uppdrag i denna sal.

Vi har presenterat en budget för sänkt arbetslöshet – en budget som ger unga chansen till sitt första riktiga jobb och en budget som ger fler stockholmare möjlighet att studera och rusta sig med de kvalifikationer som vi vet att arbetsgivare efterfrågar. Vi vill ge alla stockholmare som kan arbeta möjligheten att försörja sig själva. Vi vill inte tvinga människor till försörjningsstöd enkom på grund av arbetslöshet. Vi vet att det kräver utbildning, arbetsträning och matchning. Men vi kommer inte heller att blunda för den strukturella diskriminering som varje dag begränsar människors möjligheter i vår stad.

Stockholmarnas val var tydligt. De vill se förändring och en mer hållbar och jämlik stad. En viktig del i att minska den ökade segregationen och skapa framtidshopp är att minska arbetslösheten och ge människor den frihet som den egna försörjningen innebär.

Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till budget.

Anförande nr 2

J o h a n n a S j ö (M): Fru ordförande! Värdet av arbete kan inte överskattas för den enskilda stockholmaren. Arbete ger gemenskap, självkänsla och egenmakt. Arbete ger kunskap, utveckling och rörelse. Arbete ger ekonomisk frihet och oberoende för den som arbetar och ekonomisk trygghet och stabilitet för arbetstagarens familjemedlemmar. Det är Benjamins, Sailins och Tomas arbetade timmar som gör vårt Stockholm möjligt. Det är arbete och slit som skapar framgångsrika företag som ger intäkter som ger lön som ger skatt. De är inflyttade från Lidingö, från Erbil och från Köpenhamn. Det är de som gör Stockholm till Stockholm, och de är vår generations äkta stockholmare.

Värdet av arbete kan inte överskattas av Stockholm som stad eller som samhälle. Om kunskap och utbildning är ett vaccin mot utanförskap för unga är arbete detsamma för vuxna. För varje vuxen som kommer till arbete och egen försörjning minskar risken för slitningar. För varje vuxen som har en egen inkomst att visa upp skapas stabilitet på bostadsmarknaden. Varje vuxen som blir självförsörjande minskar risken för kriminalitet och utanförskap, inte bara för sig själv utan för sin omgivning. Arbete lägger grunden till vårt välbefinnande.

Därför är arbetslinjen en frihetsreform som måste värnas vid varje tillfälle. För den arbetsföra måste det alltid löna sig bättre att arbeta än att leva på bidrag. Det måste alltid löna sig bättre att gå till ett arbete än att vara kvar på bidrag, och det måste alltid betyda att det måste löna sig sämre att leva på bidrag än att leva på arbete. Oavsett om det lågbetalda jobbet på golvet på McDonald's är det första steget på en lysande karriär eller om det är det fasta gig som kommer att vara för resten av arbetslivet är det bättre än att leva på bidrag – av alla de orsaker jag pekade på tidigare.

Därför gläds jag nu när jag ser hur majoriteten har följt i ganska många av de inslagna steg som Alliansen har gjort med Stockholmsvärdsarbeten och feriearbeten. Särskilt glädjande är det att Miljöpartiet nu har sett ljuset och bejakar jobbtorgen. Det är kul att se att ni har tagit till er av YA-jobben. Jag ser fram emot att se hur ni tänker gå vidare med det. Mest glädjande är det nog ändå att se att Alliansens budget vann i riksdagen förra veckan. RUT och ROT kommer att bestå, och arbetsgivaravgiften för unga kommer att fortsätta att hållas låg. Det är viktigt, inte minst för Stockholm där vi har över 13 000 unga anställda.

Restaurangbranschen kan fortsätta att vara en instegsport till arbetsmarknaden både för unga och för andra som har haft svårigheter att komma in. Det är väldigt bra. Men det som har gjorts räcker inte. Vi vill vidareutveckla arbetsmarknadspolitiken till att bredda jobbtorgen så att de även omfattar dem med 20-procentig

arbetsförmåga. Vi vill höja satsningen på stockholmare med social problematik så att den gäller ända upp till 29 år. Vi vill satsa vidare på sfx. Vi vill samla insatserna för Alfa. Vi vill vidareutveckla alla de insatser som har gjort att elva personer om dagen har gått från utanförskap till egen försörjning under alliansstyret. Varje individ som går från utanförskap är en gigantisk vinst för den enskilde, för ens familj och för Stockholm.

Bifall Moderaternas reservation!

Anförande nr 3

A w a d H e r s i (MP): Fru ordförande! Vi i den rödgrönrosa majoriteten presenterar ett kraftfullt och offensivt budgetförslag med jobbfokus och utbildning för ett Stockholm som håller samman. För att åstadkomma ett sådant Stockholm behöver vi skapa bättre möjligheter att komma in på arbetsmarknaden för den som i dag står utanför den. Därför tillför vi 84 miljoner kronor till arbetsmarknadsnämnden. Det är resurser som vi kommer att använda för att minska ungdomsarbetslösheten och för att skapa möjligheter för den som i dag står utanför arbetsmarknaden att få en fot in på den.

En avgörande framgångsfaktor för om man har möjlighet att få ett jobb eller inte är om man har den kompetens som arbetet kräver. Därför måste det bli lättare för fler stockholmare som står utanför arbete att få tillgång till utbildningsinsatser. I budgetförslaget tillför vi därför 50 miljoner kronor till vuxenutbildning. Utbildning är en lönsam investering för vår stad och ger fler stockholmare nya livschanser. Detta är den politiska skiljelinjen mellan de rödgrönrosa och borgerligheten. Utbildning ökar nämligen den sociala mobiliteten.

Fru ordförande! 30 procent av alla inskrivna på jobbtorgen saknar gymnasiekompetens. Vi behöver investera i bristyrkesutbildningen. Det är hållbart och lönsamt i längden. Frågan är varför Alliansen inte har prioriterat den hållbara lösningen. Jo, det beror på att de har prioriterat sänkt skatt i både tid och otid.

Vi gör detta därför att vi vet att när en person har gångbar yrkesutbildning får personen jobb och förankring på arbetsmarknaden. Ungdomsarbetslösheten i Stockholm måste minskas. Vi kommer att arbeta oss fram genom att underlätta för unga att ta det första steget in på arbetsmarknaden – En dörr in. Vi vill möjliggöra för dem att få en första arbetslivserfarenhet och de där första viktiga raderna på sitt cv. Därför satsar vi 35 miljoner kronor i årets budget på kommunala visstidsanställningar och 25 miljoner kronor på insatser för unga.

Bifall till kommunstyrelsens budgetförslag!

Anförande nr 4

T i n a K r a t z (V): Fru ordförande, kära ledamöter! Detta är första gången jag står här i talarstolen. Det är fantastiskt härligt att jag då får tala för en så stark budget som är så fylld av viktiga och nödvändiga investeringar. De viktigaste investeringar som vi kan göra är de som görs i människor. Det är de satsningar som förbättrar människors möjlighet att skapa sig ett självständigt och gott liv.

Efter ett gott samarbete lägger nu den rödgrönrosa majoriteten fram en stark budget för att skapa det hållbara, jämställda Stockholm som väljarna röstade för i höstens val. Det är ett Stockholm där fler kommer att ha jobb, fler kommer att ha trygga anställningar och fler kommer att kunna försörja sig själva.

Klyftorna i staden har växt under de senaste åren. De långtidsarbetslösa är nu nästan 6 300 stycken, och i Rinkeby-Kista har arbetslösheten bland ungdomar femdubblats sedan 2008. En stor grupp bland dem som har varit länge i arbetslöshet är de med utomeuropeisk bakgrund. Allt som allt är det ett stort slöseri med människors kompetens, entusiasm och förmågor – människor som vi behöver få med oss i arbetet för att utveckla Stockholm. Detta är utmaningar som kräver flera olika åtgärder och stora satsningar. Vi behöver satsa på en politik som rustar de arbetslösa för framtiden och erbjuder dem flera vägar in i arbetslivet. Det kan ske antingen via utbildningar, praktikplatser eller visstidsanställningar med mera.

Vår ambition är att stärka kvinnornas ställning på arbetsmarknaden och förbättra deras arbetsvillkor genom att anställa fler kolleger i välfärden och genom att höja de lågavlönades löner. Vi kommer att stärka arbetet för de kvinnor som av olika anledningar har en svag ställning på arbetsmarknaden så att de får en stark ställning genom riktade yrkesutbildningar och med visstidsanställningar inom stadens verksamheter där de får avtalsenlig lön och god handledning. Målet är att öka deras möjligheter att få ett fast jobb.

Vi satsar i budgeten 50 miljoner kronor mer på komvux. Genom att skapa fler utbildningsmöjligheter ser vi till att de som har varit länge i arbetslöshet får den kompetens de behöver. De ungdomar som saknar slutbetyg kan läsa in gymnasiet, och deras möjlighet att få ett jobb förbättras kraftigt. De som har fastnat i långtidsarbetslöshet kan utbilda sig, bland annat i de bristyrken som finns.

Vi gör ett kunskapslyft som stärker individerna och förstärker Stockholm. Stockholm behöver ta till vara alla människors vilja och förmåga till arbete. Vi måste gasa för att ta oss uppför backen. All forskning pekar på att utbildning är centralt för att man ska få fäste på arbetsmarknaden.

Jobb är grunden för att människor ska kunna försörja sig, vara självständiga och känna att de bidrar till samhället. Vi vill ha ett hållbart arbetsliv med trygga anställningar och ett livslångt lärande. Vi fick väljarnas förtroende att bygga ett hållbart och jämlikt Stockholm som håller ihop, och det är det vi nu genomför.

Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 5

G u l a n A v c i (FP): Fru ordförande! Stockholm ska fortsatt vara en stad som är öppen mot omvärlden oavsett om man har flytt krig eller förtryck, kommit hit för att studera eller arbeta eller för kärlekens skull. Vår stad växer, och vi blir rikare när erfarenheter och synsätt blandas, när nya företag och uppfinningar växer fram och när människor från olika delar av världen bidrar med sin kunskap.

Att vara nyanländ i Sverige och försöka finna vägar in i samhället är inte alltid lätt. Språk, utbildning och arbete är de viktigaste faktorerna för en lyckad integration. Tyvärr har det nya rödgröna styret nedprioriterat integrationspolitiken, i synnerhet på riksnivå. Det finns en påtaglig brist på reformer. För vad är viktigare än att kunna tala språket i det land man kommer till, komma i arbete och bli självförsörjande?

Folkpartiet vill höja schablonerna för sfi och vuxenutbildningen mer än vad majoriteten föreslår. Vi vill rusta människor med språk för att förenkla för dem att komma in på arbetsmarknaden. Vi vill ge mer resurser och fortsätta satsningen på yrkesinriktade och individanpassade sfi-utbildningar, som har varit lyckade satsningar under vår tid vid makten.

Fru ordförande! RUT-reformen har gjort det möjligt för många invandrarkvinnor att få sitt första jobb och för många att bli egna företagare. Det nya styret vill halvera RUT-avdraget. Nu blir det inte så, vilket är tur för invandrarkvinnorna. Den som behöver stöd att komma tillbaka till arbete ska få hjälp på jobbtorgen. Vuxenutbildningen ska ge en andra chans att utbilda sig, men målet med alla insatser måste vara att människor kommer in i riktiga jobb. Jobbtorgen och vuxenutbildningen ska inte vara en förvaring för människor för att på konstgjord väg få ned arbetslöshetsstatistiken eller i väntan på att de kvalificerar sig för a-kassa.

Här ryms en tydlig konflikt i synen på arbetsmarknadspolitik och vad den egentligen syftar till – att dölja problemet med arbetslöshet eller att lösa det. I Stockholm har vi ganska låg ungdomsarbetslöshet. Tack vare att Alliansens budget gick igenom i riksdagen har vi kunnat förhindra att arbetsgivaravgiften för ungdomar nu fördubblas. Det ger oss bra förutsättningar att fortsätta bekämpa ungdomsarbetslösheten. Vi vill satsa 10 miljoner kronor på yrkesintroduktionsavtal som ger ungdomar jobb till en lön som motsvarar deras kompetens samtidigt som de får utbildning och handledning. Vi vill låta fler unga få ett första kliv in på arbetsmarknaden genom att även erbjuda feriejobb på helgerna.

Genom att vi sänker trösklarna till arbetsmarknaden kan Stockholm fortsätta att vara en öppen stad med möjlighet för alla. Därför yrkar jag bifall till Folkpartiets förslag till beslut.

Anförande nr 6

M a r i a D a n i e l s s o n (SD): Fru ordförande och ledamöter! För mig är det fortfarande morgon – så god morgon, allihop!

Emilia Bjuggren från Socialdemokraterna var uppe här nyss och talade om att vi måste ta samhällskritik på allvar. Det kanske inte förvånar någon att här kommer lite samhällskritik från oss sverigedemokrater. I går talade jag i den inledande gruppleddardebatten om just arbetsmarknadsåtgärder. Jag ifrågasätter varför majoriteten, som jag ser det, klappar sig själv på axeln när man säger i budgeten att man minskar antalet människor med ekonomiskt bistånd när man egentligen bara flyttar över dem till visstidsanställningar. Tanken är god. Men i politik är det, till skillnad från i övriga livet, inte bara tanken som räknas. Det är resultaten.

Jag tycker inte att man ska vara stolt när man bara slussar runt människor, lika lite som man kan vara stolt över fas 3. Åtgärder i alla ära, men vi politiker skapar inte jobb – möjligen låtsasjobb och subventionerade jobb. Utbildning vore en mycket bättre åtgärd. Jag hörde att någon annan också var inne på det tidigare i dag. Vi måste matcha vad företagen behöver och se till att de arbetslösa i den mån det går får utbildningar som motsvarar arbetsmarknadens behov. Sedan spelar skolan den största rollen, men det kommer vi till lite senare i dag.

En annan del av majoritetens budget, som gäller visstidsanställningar, var jag också inne på. Minnet av programmet *Bränn en bil – få ett jobb* ekar alldeles för färskt i mitt minne, i alla fall. Då talade jag om relationen mellan denna dokumentär och att bilar brändes i Rågsved i helgen. Nu ställer jag mig lite undrande till just denna del i budgeten – sidan 103, för er som undrar. Där avhandlas just detta med livstidsanställningar för killar som i den nämnda dokumentären. Det handlar om samma sak som där, alltså ungdomsvårdar och omsorgsvårdar. Men det är inte bara det, utan i budgeten står följande att läsa: Sådana satsningar i många kommuner visar goda resultat och samhällsekonomisk lönsamhet. Det var inte mitt intryck av reportaget i *Dokument inifrån*. Mitt intryck var att dessa projektanställningar och visstidsanställningar är tämligen ifrågasatta. Även om några av killarna – för det är mest killar vi talar om – avhöll sig från att begå brott var det många som begick brott under anställningen.

Staden skjuter nu dessutom till 73 miljoner ytterligare till detta ändamål och specifikt till de här anställningarna. Ja, vad säger man? Det handlar inte alltid om pengar. Skolan och utbildningen har en mycket större roll i detta.

Vi yrkar avslag på majoritetens budget.

Anförande nr 7

S t i n a B e n g t s s o n (C): Jag ska framföra lite egen politik.

Ordförande, fullmäktige och åhörare! Stockholmnas val var tydligt, sade borgarrådet Bjuggren – hon som tillhör partiet som sjönk i valresultat och i mandat 2014.

Fyra av fem jobb skapas i små företag. Hela vår välfärd bygger på att entreprenörer vill driva företag. Därför måste även vi i Stockholm se till att hjälpa, och inte stjälpa, företagarna. Hos den sossestyrda majoriteten finns en föreställning om att företagare är parasiter som ska hållas kort. Det finns en föreställning om att när någon blir rikare måste någon annan automatiskt bli fattigare. Inget kunde vara mer fel. Framgångsrika företagare skapar tillväxt som vi alla tjänar på. Det är företagarna och deras medarbetare som gör Stockholm framgångsrikt. Samtidigt har vi, som en känd sosse en gång uttryckte det, mismatch på arbetsmarknaden. Vi behöver bli bättre på att matcha utbildning med efterfrågan. Därför vill Centerpartiet att staden ska arbeta för mer arbetsplatsförlagt lärande och en möjlighet till praktikterminer under utbildning. En reformerad arbetsrätt och flexibla ingångslöner gör att företagare vågar prova på fler anställda utan att riskera att hela företaget går i konken.

Vi vill också införa en jobbpeng som kan följa en arbetssökande vilken arbetsförmedlare hen än väljer. Det är som bekant inte alltid staten som har den rätta lösningen, utan det kan lika gärna vara den lilla privata arbetsförmedlingen i Husby eller Enskede.

Ordförande! Stockholm ska vara en välkomnande stad. Människor som flyr från krig och förtryck ska känna till att till Stockholm kan de komma, vara trygga och ha möjlighet att bygga ett eget liv – ett bra liv. Vi har en vision om öppna gränser. Röster som försvarar fri rörlighet och människors rätt att söka vilka jobb de vill och anställa vilka människor de vill är viktigare nu än någonsin – även i denna sal. Men vi måste bli bättre på att ta till vara all den kompetens som de som söker sig hit har. Helt ärligt är vi emellanåt riktigt usla på det. Lösningarna är lika enkla som självklara: Vi måste arbeta för lägre trösklar och flexiblare ingångslöner, precis som för alla andra som behöver komma i innanförskap. Vi måste se till att Migrationsverket lämnar ut pass så att arbetssökande kan öppna lönekonton, och vi måste utöka sfx så att det innefattar även praktiska yrken. Genom det här och mycket annat hoppas vi få människor i arbete, i arbeten som de vill ha och passar för, och samtidigt bekämpa främlingsfientligheten.

Ordförande! För att jobben ska fortsätta att bli fler i Stockholm krävs en fungerande infrastruktur. Vi behöver en utökad tunnelbana, en Förbifart som skapar möjlighet till snabbare bussresor, kollektivtrafik på vatten och en fungerande cityflygplats. Genom allt detta kan företag säkra leveranser av varor och människor, och genom det kan företagare skapa jobb – riktiga jobb.

Bifall Centerpartiets budgetmotion!

Anförande nr 8

Malin Ericson (FI): Två grupper har särskilt svårt att ta sig in på arbetsmarknaden: ungdomar och nyanlända till Sverige. Många ungdomar går arbetslösa under långa perioder, och de jobb som erbjuds är ofta osäkra anställningar med låga löner. Den som inte kommer in på arbetsmarknaden har också svårt att komma in på bostadsmarknaden – som om det inte vore svårt nog som det är.

Om man är arbetslös som ung är risken stor att man blir arbetslös längre fram i livet. Dessutom ökar risken för psykisk ohälsa. Därför ska vi arbeta för att erbjuda praktik och ungdomsplatser. Fler unga ska kunna få anställning genom ungdomsanställningar. Bland andra stadsdelsnämnderna ska erbjuda sommarjobb till fler ungdomar i en särskild satsning. Staden ska erbjuda kommunala visstidsanställningar som ger lön enligt kollektivavtal och som går att kombinera med utbildning. Det är särskilt viktigt för ungdomar som inte har gymnasiekompetens.

Den som kommer till Stockholm från ett annat land kommer ofta från en helt annan arbetsmarknad, med en utbildning som kanske inte går att överföra direkt till svenska förhållanden och utan tillräckliga kunskaper i språket. För att välkomna nyanlända in i samhället och för att ta till vara deras kompetens måste vi erbjuda

arbetsmarknadsåtgärder som är anpassade efter deras förutsättningar och behov, vilket vi naturligtvis ska erbjuda alla arbetssökande.

Sfi ska vara flexibelt så att man kan kombinera sina studier med arbete eller praktik. Det ska finnas en tydlig koppling mellan sfi och samhälle. Arbetsmarknadsnämnden ska arbeta för att fler föräldralediga ska läsa sfi. Tillsammans med det program som ska tas fram för dem som förlorar vårdnadsbidraget kan det hjälpa fler personer ut på arbetsmarknaden.

För att stärka arbetet mot diskriminering och motverka en arbetsmarknad som är segregerad etniskt och utifrån kön ska arbetsmarknadsnämnden samverka med rådet för mänskliga rättigheter.

Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till budget.

Anförande nr 9

O f e l i a N a m a z o v a (KD): Fru ordförande! Den nya rödgrönsa majoriteten tycks tyvärr vara övertygad om att det finns ett automatiskt samband mellan högre skatter och bättre välfärd. Men så är det inte. Sambandet finns i stället mellan hög sysselsättning och bättre välfärd. Den linjen vill vi kristdemokrater fortsätta att följa.

Särskilt viktigt är det att alla ges en chans att komma in på arbetsmarknaden, oavsett bakgrund, funktionsnedsättning eller någon annan faktor. Det vore exempelvis bra om staden kunde ta ett större ansvar, föregå med gott exempel och anställa fler personer med funktionsnedsättning i våra egna verksamheter. Här är Alfa ett verktyg som ger information och vägledning om sysselsättning, studier, praktik och arbete för personer med psykisk funktionsnedsättning. Vi har reserverat medel för detta ändamål under arbetsmarknadsnämnden. Det är beklagligt att majoriteten inte vill fortsätta med denna satsning.

Vi ser det som en utmaning, men också som en möjlighet, att få in fler nyanlända i arbete. För att lyckas med det måste vi bli bättre på att validera nyanländas utbildning och yrkeserfarenhet, uppmuntra dem till att lära sig svenska snabbt och börja arbeta. Jag vet personligen hur viktigt det är att äga språket när man kommer som ny till ett främmande land. Språket är bokstavligen nyckeln till samhället. Därför tycker vi att det är viktigt att alla nyanländas slutför både samhällsorientering och språkstudier. Sfi måste göras mer individuellt och kombineras bättre med praktik. Man lär sig som bäst när man hör svenska runt omkring sig och själv får prata språket. Nu slutar alltför många på sfi innan de behärskar svenska tillräckligt bra. Stockholm ligger sämre till än snittet i riket avseende antalet godkända. Det måste vi ändra på.

Förutom språket är sociala kontakter helt centralt för att få in foten i det svenska samhället. Det vet jag också av egen erfarenhet. Vi måste därför uppmuntra föreningar och frivilligorganisationer, som gör ett fantastiskt arbete för att underlätta integration för nyanlända.

Kristdemokraterna vill etablera ett nytt jobbtorg för unga i söderort. Skärholmen kan vara en lämplig stadsdel för det eftersom det finns stora behov där. Därför är vi positiva till majoritetens förslag i denna riktning.

Kristdemokraterna vill ha ett Stockholm med hög sysselsättning och bättre välfärd där alla känner sig behövda oavsett bakgrund och där alla välkomnas att vara med i det gemensamma samhällsbygget.

Därför vill jag yrka bifall till Kristdemokraternas budgetförslag.

Anförande nr 10

G u l a n A v c i (FP): Fru ordförande! Jobb i stället för bidrag är en slogan som vi kommer att få höra gång på gång under mandatperioden från den rödgröna majoriteten. Men vad betyder det egentligen? Jo, budgeten till stadsdelarna ska öka med 30 miljoner kronor till en massa visstidsanställningar. Lägg därtill ett antal miljoner utspridda över nämnderna för ytterligare visstidsanställningar. Så förlänger man dessa kontrakt till tolv månaders anställningar så att människor kommer i jobb i stället för att leva på bidrag.

Det låter ju jättebra! Men om man läser mellan raderna kommer det verkliga argumentet fram. Genom att arbeta i tolv månader blir man nämligen kvalificerad för a-kassa, och då är man inte längre kommunens ansvar utan statens. Det här är inte jobb i stället för bidrag. Det här är bidrag i stället för bidrag. Det är a-kassa i stället för försörjningsstöd. Detta är en politik som inte går ut på att hjälpa människor, utan man lämpar över det ekonomiska ansvaret på någon annan.

Vi i Folkpartiet är intresserade av hur arbetslösa människor kommer in i varaktig försörjning. Hur får man lön i stället för a-kassa eller försörjningsstöd? Och hur får man lön i hela livet och inte bara i tolv månader?

Det vore jättebra om staden kunde anställa människor i ett år och sedan få ut dem som uppbär försörjningsstöd på den reguljära arbetsmarknaden, bara så där. Men det är bara jättebra i teorin. Ärligt talat, fru ordförande, blir jag väldigt orolig när jag hör hur arbetsmarknadsborgarrådet Emilia Bjuggren beskriver verkligheten i Stockholm. Hon lever i en annan verklighet än den vi lever i. Sanningen är att arbetslösheten är låg i Stockholm om man jämför med övriga landet. Trots den stora ekonomiska kris som stora delar av världen har gått igenom under de senaste åren, och som borgarrådet uppenbarligen inte har noterat, har Stockholm och Sverige gått starka ur krisen. Det är tack vare en jobbinriktad arbetsmarknadspolitik för alla grupper som står långt bort från arbetsmarknaden.

Låt mig avslutningsvis ge några siffror till borgarrådet, som uppenbarligen lever i en annan verklighet. Under de år som vi ansvarade för arbetsmarknadspolitiken, när man startade jobbtorgen, har 18 000 personer gått från försörjningsstöd till varaktiga jobb och egen försörjning. Detta ska man inte underskatta. Jag blir orolig när jag hör hur lösningarna för att få in människor i arbete ska gå via visstidsanställningar.

Jag vill dock ge beröm för att ni också lyfter fram frågan om ungdomsarbetslösheten och att ni är inne på samma linje om att införa feriejobb för unga arbetslösa.

Med detta yrkar jag bifall till Folkpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Anförande nr 11

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Vi lever nog delvis i olika verkligheter. Stockholmarna känner kanske mer igen sig i den verklighet som vi lever i, där Stockholm är tudelat och många står långt ifrån arbetsmarknaden. Vi behöver mer utbildningsinsatser för att stärka dessa individer.

Stockholm har, som du säger, lägre arbetslöshet än många kommuner i landet och Stockholm är Sveriges rikaste kommun. Något annat vore orimligt. Det är över 6 000 personer som är långtidsarbetslösa. De skulle stärkas av att få praktik eller anställning i verksamhetsnära verksamheter. Forskning från både Österrike och Malmö visar att det är ett effektivt sätt att få in människor i arbete även långsiktigt.

Med vår budget kan vi se till att stärka handledning och kringinsatser för att långsiktigt genom arbete och arbetsträning ge människor en väg in på den ordinarie arbetsmarknaden. I era budgetar ser vi i stället nedskärningar på utbildning och nedskärningar i möjligheten till arbetsnära praktik eller anställningar. Det tror inte jag stärker människor för framtiden.

Anförande nr 12

G u l a n A v c i (FP): Fru ordförande! Det är jättebra att borgarrådet och jag är överens om att arbetslösheten inte är hög i Stockholm. Vi har stora utmaningar framför oss. Den ena handlar om att fortsätta arbeta för att unga som är arbetslösa i dag kommer in i arbete eller utbildning. Men receptet är inte att avskaffa den halverade arbetsgivaravgiften, som har varit en viktig framgångsfaktor för att fler unga ska komma i arbete. Man får ändå vara tacksam för att er budget i riksdagen inte gick igenom. Det säkerställer att inte fler unga hamnar i arbetslöshet.

Jag vill återigen verkligen påtala den politik som ni nu lägger fram och det som verkar vara er linje under den kommande mandatperioden. Ni ska tydligen försöka dölja arbetslöshetsstatistiken, för det kommer att vara en konsekvens av den typ av anställningar som ni vill initiera genom att förlänga vissa arbeten från sex till tolv månader för att människor ska kvalificera sig till arbete i stället för bidrag.

Anförande nr 13

A w a d H e r s i (MP): Ordförande! Gulan känns verklighetsfrånvärd. Hon verkar inte heller ens läsa sina egna rapporter – de som den förvaltning som hon själv ansvarar för har producerat. Jag ska läsa ett stycke för dig, Gulan. Det handlar om långtidsarbetslösa och jobbtorg. Aspiranterna vill ha yrkeskurser koordinerade med anställningsbehov hos arbetsgivare och uppdaterad information av SYV om bristyrken. Det är detta vi föreslår.

Du talar själv om bidrag i stället för jobb. Det vi föreslår nu är någonting som ni själva har gjort de senaste månaderna. Det verkar inte som om du ställer upp för vad

dina kolleger i Rinkeby, Kista, Spånga och Tensta gör. Jag tycker att du borde ha talat med dem i stället.

Anförande nr 14

G u l a n A v c i (FP): Fru ordförande! Den som är verklighetsfrånvänd är Awad Hersi och hans miljöparti. Om man kollar på den arbetsmarknadspolitik som Miljöpartiet vill föra ser man att den går ut på friår, sex timmars arbetsdag och en ekonomisk tillväxt utan tillväxt. Snacka om att vara världsfrånvänd!

Jag tycker att det är jätteviktigt att man fortsätter att satsa på unga för att de ska komma i arbete, utbildning eller praktik, för den delen. Det är otroligt viktigt att jobbtorgen fortsatt har ett stort ansvar så att människor som av olika anledningar inte är i arbete får hjälp att komma ut på arbetsmarknaden. Då handlar det om att matcha.

Om man nu ska ha ett integrationsperspektiv handlar det också om att nyanlända som kommer hit får möjlighet att i ett tidigt stadium validera de yrkeskunskaper eller de utbildningar de kan tänkas ha med sig från utlandet. Jag tycker inte att ni har varit tillräckligt tydliga när det gäller möjligheten för människor från utlandet att komma in i samhället. Snacka om att vara den som är världsfrånvänd!

Anförande nr 15

A w a d H e r s i (MP): Ordförande! Vi vill gärna presentera fler förslag för jobb. Vi kommer att utreda behoven av och förutsättningarna för ett bolag med socialt ansvar i Stockholm, liknande Telge Tillväxt som är verksamt i Södertälje. Det är ett bolag som möjliggör för ungdomar att anställas under ett år. Under den tiden får de vara på arbetsplatser där de senare kan få ett jobb.

Ordförande! Stadens upphandlingspolicy är ett viktigt verktyg för sammanhållningen i samhället. Den nya majoriteten ställer tydliga sociala krav på upphandlingen, som ger jobb åt arbetslösa, inte minst ungdomar.

Ordförande! Vi kommer att intensifiera antidiskrimineringsarbetet på arbetsmarknaden. Diskriminering är en allvarlig kränkning av individens grundläggande mänskliga rättigheter. Vi är fast beslutna att göra det kännbart för den arbetsgivare som diskriminerar.

Fru ordförande! Låt mig konstatera att borgarna lämnar splittrade budgetförslag. Moderaterna avvecklar arbetsmarknadsåtgärder i stadsdelsnämnderna. 20 procent av de inskrivna på jobbtorgen återremitteras i dag till stadsdelsnämnderna för att de inte kan tillgodogöra sig det stöd som man får på jobbtorgen. Frågan är på vilket sätt det kommer att bli bättre när detta flyttas till arbetsmarknadsnämnden. Det handlar om människor som av olika skäl inte kan tillgodogöra sig det stöd som man får.

Forskningen visar att intensivt stöd när man blir inskriven på jobbtorgen är det som gör skillnad. Utbildning är det som efterfrågas av alla som är i behov av arbetsmarknadsåtgärder. Utbildning är A och O.

Anförande nr 16

J o h a n n a S j ö (M): Fru ordförande! Jag vill bara säga att vi inte vill avveckla arbetsmarknadsinsatserna. Vi vill flytta dem från stadsdelarna till arbetsmarknadsnämnden. Eller snarare: Vi vill se om det vore en bra idé att göra det.

Som du vet behöver de aspiranter som vi talar om stöd. De behöver synas, och de behöver tas emot. Varje tillfälle där det finns en risk för att en person som har tagit sig till att söka stöd och hjälp att komma in på arbetsmarknaden måste tas till vara. Vi vet att det historiskt har funnits tillfällen där personer har bollats fram och tillbaka. De har funnits än på den ena, än på den andra platsen. I varje sådan övergång finns en risk att de hamnar mellan stolarna. Därför vill vi se om det inte vore bättre att lägga dessa insatser på ett och samma ställe. Det innebär inte att vi avlövar någonting, utan det innebär att vi fokuserar och ser varje aspirant och minskar risken för att tappa någon.

Anförande nr 17

A w a d H e r s i (MP): Jag tycker att det ni gör är att dölja er stora nedskärning i arbetsmarknadsnämnden. Ni flyttar 71 miljoner från stadsdelarna till arbetsmarknadsnämnden, och ni låter det se ut som att ni satsar mer. Ni gör gigantiska nedskärningar. Ni skriver väldigt bra – mer eller mindre samma sak som vi skriver, men ni saknar investering.

Det finns många människor som är i behov av annat stöd än att komma i arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Det finns människor som inte kan få ett jobb även om de blir erbjudna detta. De kanske har andra problem, och då är stadsdelarna bättre på att jobba med dessa människor. När de gör det visar det resultat. De här människorna behöver utbildning, och de har kanske någon form av ohälsa eller någon diagnos.

Anförande nr 18

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag noterar att jag bemöts med många argument om den nationella budgeten. Det kan jag förstå med tanke på att alla de borgerliga nivåerna på olika nivåer skär ned ungefär 100 miljoner på arbetsmarknadsområdet lokalt i Stockholms stad.

Vi socialdemokrater blir ibland beskyllda för att inte vilja se att företag skapar jobb. Jag tror att både historien och de fyra kommande åren kommer att bevisa motsatsen. Däremot är det uppenbart att många på den borgerliga sidan inte vill se alla de arbetsinsatser som görs i vår gemensamma välfärd i vår egen regi. För oss är det lika riktigt jobb som alla andra arbeten som bidrar till samhällets utveckling.

Vi tror på människorna. Vår övertygelse är att människor vill arbeta, bidra och känna delaktighet om de får chansen. Det är därför vi satsar på att stärka människor, för vi vet att den största skyddsfaktorn mot arbetslöshet är utbildning. Vi tror inte på att straffa människor. Resultatet av det är att 13,7 procent av barnen i Stockholm växer upp i fattigdom.

Om man nu ska prata regeringspolitik innebär det faktum att alliansbudgeten gick igenom att 1 500 platser försvinner från folkhögskolorna. Vi får mindre satsningar i

kommunerna på våra komvuxutbildningar. Stora investeringar som skulle ha lett till fler arbeten i infrastruktur i vårt land går om intet. Jag tycker att det är synd att vi inte får en stark regeringsbudget för ökad arbetsdelaktighet i vårt land.

I vår budget satsar vi 50 miljoner på utbildningsplatser i komvux och yrkesvux. Det ger chansen för många individer att rusta sig för arbetsmarknadens krav. Det mesta av de här pengarna rycker ni undan i era alternativ. Vi satsar 70 miljoner på att skapa riktiga jobb till dem som står långt ifrån arbetsmarknaden, vilket kommer att ge hundratals individer chansen att gå från försörjningsstöd till egen försörjning med kollektivavtalsenlig lön. Under denna period får de utbildning och stöd för att senare kunna ta sig vidare på arbetsmarknaden.

Vi bygger ett nytt jobbtorg i södra Stockholm och utökar uppföljningsansvaret till 29 år. Många unga människor som helt befinner sig i passivitet ges då möjlighet till utbildning, praktik eller arbete. Vi vill stärka samverkan med akademi och näringsliv för att matcha jobb mot arbetsmarknaden eftersom vi vet att många företag vill anställa men inte hittar rätt utbildad arbetskraft. Vi ska använda oss av den stora potential som finns i den sociala ekonomin och som den borgerliga majoriteten under sin tid vägrade att nyttja för att stärka de individer som ännu inte kan konkurrera på arbetsmarknaden.

Den utveckling som vi har sett vill vi bryta. Vi vill ha en stad som håller samman, och då måste vi satsa på alla människor i vår stad.

Anförande nr 19

Stina Bengtsson (C): Borgarrådet Bjuggren! Det är klart att vi ibland tar upp den nationella budgeten eftersom den spelar roll också i Stockholm. RUT och ROT har till exempel skapat rätt många jobb i den här staden.

Du talar om att människor ska få chansen. Men i själva verket vill du att de ska få chansen att jobba kommunalt. De ska få chansen att jobba i någonting som du tycker att de ska jobba för och inte i någonting som de själva vill eller har potential för.

Det ni de facto gör är att ni stoppar upphandlingar, vilket innebär att ni stoppar företag. Ni stoppar upphandlingar, och ni gör upphandlingar som bromsar företagens möjlighet att driva verksamhet och anställa människor. Vad ni dessutom har gjort och lovat efter valet – som är någonting helt annat än det ni lovade före valet – är att ni tänker stänga Bromma flygplats. Det innebär minskade investeringar i Stockholm och minskade jobb. Kom inte och säg att ni bara gör saker som innebär mer jobb i Stockholm, för det är inte sant!

Anförande nr 20

Borgarrådet Bjuggren (S): Jag tycker att det är intressant hur man värderar olika jobb. För mig är det viktigt att människor får arbete, kommer i försörjning och får vara med och bidra till vårt samhälle och vårt samhällsbygge. Om man gör det i den kommunala eller i den privata sektorn är det lika gott för mig. Men jag hör på er om och om igen att det bara är i det privata näringslivet som det är gott nog. Det

förvånar mig, och jag tycker att det är en onödig värdering att göra skillnad på arbeten och arbeten.

När det gäller just att komma ut i arbete utanför vår kommunala sektor vet du lika väl som jag att vi inte lagstadgat kan stödja andra anställningar på samma sätt som vi kan göra i vår egen verksamhet. Det vi däremot kan göra är att se till att människor får de arbeten som företag har att erbjuda. Då måste vi se till att utbildningen matchas med den arbetskraft som företagen söker. Därför stärker vi upp med komvux och med yrkesvux, och vi skulle gärna ha sett ytterligare stöd från staten för att stärka ytterligare utbildningstillfällen för de stockholmare som står utanför arbetsmarknaden.

Anförande nr 21

G u l a n A v c i (FP): Fru ordförande! Emilia Bjuggren försöker skildra en bild av att man främjar företagande och tillväxt. Det är jättebra. Men sanningen är att den politik som ni har gått med på tillsammans med Vänsterpartiet, framför allt, inte skapar så pass mycket tillväxt eller möjliggör för nya företag att etablera sig eftersom etableringsfriheten nu är under lupp. Det blir rent problematiskt för en tillväxtregion som Stockholm, som är beroende av att nya jobb kommer till genom den privata sektorn. Jag skulle gärna vilja höra hur du resonerar där.

Folkpartiet tycker att det är otroligt viktigt att de som av olika orsaker inte har kunnat tillgodogöra sig utbildning inom både grund- och gymnasieskolan ska ha andra möjligheter att göra det. Det står också klart i vår budget med de pengar som vi avser att avsätta just för att stockholmare ska kunna tillgodogöra sig en bra utbildning på alla nivåer. När du står här och försöker förmedla en annan bild blir det lite märkligt eftersom allting finns svart på vitt i budgeten.

Anförande nr 22

Borgarrådet B j u g g r e n (S): I Folkpartiets budget skär ni ned 103 miljoner på utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser. Det är svart på vitt.

Som jag sade tror jag inte att det privata näringslivet behöver dopas på det sättet att vi ska se till att så mycket som möjligt av kommunala verksamheter förs över till det privata näringslivet. Jag tror inte att det är rätt sätt att skapa arbetstillfällen. Jag tror att vi ska se till att värna etableringsfriheten på den fria marknad som ni brukar vurma för. Vi ska inte se till att ge konstgjord andning med kommunal verksamhet som inte driver sig själv utan ha skattefinansiering för att se till att de kan klara sig.

Det är självklart för oss: Våra simhallar bär sig till exempel inte i privat regi. Då får kommunen sköta det. Men annan typ av träningsverksamhet kan det privata näringslivet driva på marknadsmässiga grunder, och då ska de göra det. Detta är företag som vi ser växa alltmer i Stockholm. Jag tycker inte att det är några konstigheter att det finns olika verksamheter för olika marknader.

Anförande nr 23

O f e l i a N a m a z o v a (KD): Fru ordförande! Jag vill ställa en fråga. Varför vill ni skjuta utmaningarna framför er i stället för att ta tag i dem här och nu? Varför

skapa låtsasjobb när man kan få människor att komma in i samhället via andra vägar, som har mervärde och ger långsiktiga, och inte tillfälliga, lösningar? Jag syftar på förslaget om visstidsanställningarna. Det är inget fel på förslaget i sig. Det som är mindre bra är att ni verkar se det som den enda lösningen på dagens utmaningar.

Var är er stora vision?

Anförande nr 24

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Velfärdsjobben är en del av vår lösning för arbetslösheten, precis som utbildning är den största delen av vår idé om att se till att människor rustas för att komma i arbete. Man behöver olika insatser för olika individer.

Det som ni gör i era budgetar är att skära ned på velfärdsjobb och på utbildningsinsatserna. Vi har starka satsningar i vår budget för att rusta människor för arbete i framtiden, och ni kritiserar alla insatser som vi vill göra utan att erbjuda alternativa lösningar. Det kallar jag brist på visioner och ambitioner.

Anförande nr 25

J o h a n n a S j ö (M): Fru ordförande! Det är alltid spännande att höra Socialdemokraterna tala om infrastruktur och att satsa eller inte satsa. Ni satsar 4 miljoner om dagen nu på... nu ska vi se här – på ingenting! Det är ingenting ni satsar 4 miljoner om dagen på. 4 miljoner om dagen är ganska mycket pengar att lägga på absolut ingenting, men det är vad ni gör.

Det gläder mig att höra att ni satsar på företag och att ni värdesätter företag. Jag tycker att det är underbart att höra att ni säger att alla jobb räknas. Då hoppas jag att vi slipper höra från er sida av salen framöver att det finns dåliga jobb, att det finns sämre jobb och att det finns jobb som inte ska räknas och jobb som ingen borde ha. Vi ska värdesätta varje jobb och säga att varje jobb är bättre än att inte ha ett jobb.

Det är skillnad på att ha ett jobb som är tillskapat för att flytta någon från utanförskap till en praktik. Det är skillnad på att ha en praktik och att ha ett arbete som skapar välbefinnande. Det kan vara bra saker som görs, men det är per definition sådant som inte får ersätta riktiga jobb. Det vet du också.

Anförande nr 26

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Det är spännande, det här med den nationella politiken och Förbifarten. Nu kan inte Johanna Sjö svara på det, men jag undrar under hur många år ni stoppade Citytunneln när ni kom till makten 2006. Vad kostade det?

För mig blir det tydligt att hela debatten handlar om bristen på de egna ambitionerna. I stället för att tala om varför man skär ned med 122 miljoner på arbetsmarknadsåtgärder från Moderaternas sida vill man prata Förbifart även i debatten om arbetsmarknaden. Jag kan bara återigen trösta Moderaterna med att säga att Förbifarten kommer att byggas. Jag kan också säga till alla stockholmare som eventuellt lyssnar på debatten att vår budget kommer att bifallas, och därför kommer de satsningar på

utbildning, på visstidsanställningar och för att rusta människor till arbete och för att bekämpa ungdomsarbetslösheten som vi föreslår att bli verklighet under nästa år.

Anförande nr 27

D e m b a B a h (MP): Fru ordförande, ledamöter! Vi tror mycket på marknads-ekonomi. Jag tror inte att det finns någon här som tror på något annat. Men den löser inte alla problem. Vi har en hög arbetslöshet i våra förorter. När det gäller den berömda arbetslinjen, som lanserades för åtta år sedan och som många trodde skulle leda till riktiga jobb, vet jag inte riktigt vad den betyder. Men man hoppas att vi förstår vad det betyder.

I våra förorter har det inte skapats fler jobb. Det finns problem på arbetsmarknaden. Det finns jobb som kommer att försvinna och som aldrig kommer tillbaka. Därför behövs det ett annat mål här, och det har vi. Det handlar om att ge människorna möjligheter till arbete. Det ska inte bara löna sig att arbeta, utan människorna måste ha möjlighet till det riktiga, berömda, arbetet som alla ropar på. Det är inte tillgängligt för våra förortsbor.

Det är därför vi satsar 84 miljoner på arbetsmarknadsnämnden och 50 miljoner på utbildningsinsatser. Jag vet inte om folk har varit i denna arbetslöshetsrunda. Man går till Arbetsförmedlingen, och å ena sidan finns en stor grupp som arbetar, å andra sidan en stor grupp av arbetstagare. Men det är någonting som är kolossalt fel här, för de jobb som finns och den utbildning och kompetens som finns matchar inte varandra. Därför behöver vi satsa mer på utbildning så att våra invånare kan ta de jobb som finns och inte de jobb som är borta, för de kommer aldrig tillbaka.

Låt oss titta på Stockholm. Stockholm har den lägsta arbetslösheten för de högt utbildade. Den ligger runt 4 procent. Det är jättebra. Men för dem som har genomgått nedskärningarna och som inte har möjlighet till högre utbildning för att kunna ta de jobb som finns är det 7 procents arbetslöshet. De har fastnat i olika faser av åtgärder. De behöver kraftfulla åtgärder för att komma till nya, riktiga arbeten.

Anförande nr 28

S t i n a B e n g t s s o n (C): Vi tror på marknadsekonomi, sade du. Och så sade du att du inte tror att det finns någon här inne som inte gör det. Samtidigt röstade du ja till en budget tillsammans med bland andra Vänsterpartiet, som är direkt mot marknadsekonomi. Precis som du antydde är det marknadsekonomin som räddar jobben, så det är bra att i alla fall du förstår. Men du röstar ja till en budget som direkt hindrar företagare från att skapa jobb. Du röstar ja till en budget som är direkt marknadsfientlig. Om det är marknadsekonomi du tror på är du välkommen till Alliansen och Centerpartiet.

Anförande nr 29

D e m b a B a h (MP): Jag tror att vi har en annan prioritering. Det är inte så att vi inte tror att jobben skapas av företag. Men företag behöver folk som har rätt kompetens, så vi satsar på kompetens så att folk kan ta de jobb som finns.

Anförande nr 30

G u l a n A v c i (FP): Fru ordförande! De allra flesta här inne tror på marknads-ekonomi. Det är det som skapar jobb och tillväxt. Du är ytterligare en av majoritetsledamöterna, Demba, som går upp och ger en ganska dyster beskrivning av verkligheten här.

Jag vill verkligen påminna om och understryka hur 18 000 människor, som tidigare uppbar försörjningsstöd, har gått till eget arbete. 18 000 stockholmare fler är med i dag och bidrar till att betala in skatt till vår gemensamma välfärdskassa så att vi kan göra olika nödvändiga satsningar inom välfärdssektorn.

Stockholm har en låg arbetslöshet om man jämför med övriga landet. Det kan ni aldrig komma ifrån. Det har vi tack vare tydliga insatser för till exempel unga och andra grupper som står långt från arbetsmarknaden. Det är den typen av insatser som är otroligt viktiga, till exempel yrkesintroduktionsavtal så att unga kommer i arbete.

Anförande nr 31

D e m b a B a h (MP): Jag understryker igen: Vi tror på utbildningsinsatser. Vi tror att det är bättre att ha ett låtsasjobb som leder till ett riktigt jobb än att fastna i olika faser som inte leder till någonting.

Anförande nr 32

Y v o n n e F e r n e l l - I n g e l s t r ö m (M): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag tänkte ta upp en av de insatser som de rödgrönrosa partierna presenterade i sitt budgetförslag, nämligen att staden ska anställa arbetslösa i form av visstidsanställningar för 73 miljoner. Man säger bland annat att de som uppbar försörjningsstöd på grund av arbetslöshet ska anställas inom stadens verksamheter. Det är ett märkligt resonemang, tycker jag, dels eftersom det finns ett antal visstidsanställningar i staden både på sex och tolv månader, dels eftersom arbetslösa med försörjningsstöd definitivt inte är något slags homogen massa som man möter med åtgärder typ one size fits all.

Var och en har olika bakgrund och resurser, och måste mötas individuellt. Att ge samma åtgärd för alla blir ett trubbigt instrument som då inte heller kommer att ge ett bra resultat. Visstidsanställningar kan vara bra för några av dem som passerar jobbtorgen och där just den åtgärden av alla bedöms som möjlig. Där kan det vara rätt för några. Jobbtorgens goda resultat med 18 000 fler i arbete sedan starten 2008 – det har vi hört här. och det skulle man kunna säga många gånger – bygger just på ett individuellt bemötande och skraddarsydd lösningar, förstås.

Ni talar också om traineejobb riktade till ungdomar. Vad jag kan se är det egentligen någon form av kopia av de redan inrättade yrkesintroduktionsplatserna, som Alliansen har genomfört tillsammans med arbetsmarknadens parter. Den stora skillnaden är att man helt och hållet subventionerar den här åtgärden från staten – ingen kostnad för arbetsgivaren, och insatsen riktar sig till ungdomar som har gått ut gymnasiet och inte fått jobb inom 90 dagar.

Majoriteten säger att anställningen ska vara i tolv månader. En erfarenhet man har här i Stockholm från visstidsanställningar för unga med praktik och så vidare är att de kommer ut i arbete redan efter ett halvår. Är det meningen att ungdomarna ska vara kvar i insatsen i tolv månader ändå? Det är bakvänt för mig att först höja kostnaderna för arbetsgivarna för att anställa unga på den öppna arbetsmarknaden med konsekvensen att ungdomar som har jobb blir arbetslösa för att i nästa andetag stoppa in arbetslösa ungdomar i någonting som man benämner traineejobb i stadens verksamheter. För mig känns det fel att ensidigt lägga ut platser i olika system i stället för att styra mot riktiga jobb.

Arbeta för full sysselsättning och skapa 140 000 nya jobb för tillväxt – det vill vi. Vi sätter fokus på förutsättningar för att välbstånd ska öka i stället för att skapa arbetsmarknadsåtgärder i stadens verksamheter.

Anförande nr 33

K a d i r K a s i r g a (S): Jag vill börja med att säga att vi från de rödgrönrosa är jättegglade att leda denna fantastiska, mångkulturella och kosmopolitiska stad. Jag blir lite förvånad när jag lyssnar på Alliansen, speciellt Moderaterna, när ni motsätter er visstidsanställningarna. När ni själva regerade i det här huset satsade ni på visstidsanställningar.

Har ni nu valt att bli arbetssänkarpartiet i stället för att driva arbetslinjen?

Anförande nr 34

Y v o n n e F e r n e l l - I n g e l s t r ö m (M): De visstidsanställningar som jag talar om är praktikplatser där man kan få välja en praktik som passar vars och ens intresse. Vad jag har förstått med traineeplatserna är att man mer eller mindre tvångsmässigt tvingas in inom vård och omsorg och måste vara där i tolv månader om man inte har fått jobb inom 90 dagar. Facken har också haft mycket kritik mot att ordna denna typ av jobb inom välfärdsområdet. Även SKL, Sveriges Kommuner och Landsting, har fört fram mycket kritik mot traineejobben.

Anförande nr 35

T i n a K r a t z (V): Fru ordförande! När det gäller visstidsanställningar gör vi, i motsats till vad vi kan se att ni borgerliga budgeterar med, satsningar bland annat just på dessa. Det stämmer. Det beror på att erfarenheten utifrån de värderingar som har gjorts säger att just visstidsanställningar med jobb som ligger nära den vanliga arbetsmarknaden är det som har den bästa effekten.

Vi anser att arbetssökande som står långt från arbetsmarknaden ska behandlas med värdighet och erbjudas platser som på riktigt kan förbättra deras möjligheter att få ett fast jobb. Då är visstidsanställningar bra; det har visat sig vid alla tillfällen.

Anförande nr 36

Y v o n n e F e r n e l l - I n g e l s t r ö m (M): Jag förstår att det är vällovligt tänkt. Men man måste också sätta ihop politiken. Först och främst är arbetsmarknadspolitik en statlig åtgärd. Även om det inte blev den budgeten har regeringen på riksnivå i sin egen proposition erkänt att detta kommer att leda till

färre jobb och minskad tillväxt. Det är egentligen lite lustigt, tycker jag, för det påverkar hela arbetsmarknaden liksom det påverkar Stockholms arbetsmarknad. Hur ser det ut? Kan man få riktiga jobb, eller ska man använda sig av dessa visstidsanställningar?

Om man höjer skatter på jobb och arbetsinkomst och gör det drygt 40 gånger så omfattande som satsningarna på företagande är det klart att det leder till en minskad tillväxt och mycket färre jobb. Vi satsar på fler jobb och ökad tillväxt.

Anförande nr 37

A w a d H e r s i (MP): Nej, Yvonne, vi tvingar inte någon. Vi ger dem vad de efterfrågar. Vi gör också vad forskningen säger. Det är precis vad vi gör.

Jag tycker att du både håller med och inte håller med. Du säger att det är bra, men ändå inte så bra. Jag tycker att du ska bestämma dig. Jag tycker också att du är skyldig att svara på varför ditt parti genomför stora nedskärningar i arbetsmarknadsnämnden. Forskningen säger att subventionerad anställning och mycket hjälp med arbetsgivarkontakt ger resultat, och det är det vi gör. Detta säger du nej till. Svara på varför du säger nej till det!

Anförande nr 38

Y v o n n e F e r n e l l - I n g e l s t r ö m (M): Den första frågan handlar om det här med att tvinga in. Indirekt blir det så, för den unge tappar nämligen sin ersättning om han eller hon inte har fått ett arbete efter 90 dagar. Då kommer man med det så kallade erbjudandet om jobb i vård och omsorg i tolv månader – punkt. Annars får man ingen ersättning. Det är klart att det känns som ett tvång; det tycker jag definitivt.

Den andra frågan handlar om nedskärningar, som du säger. Det är tydligen värst med Moderaterna, hörde jag också. Det är lite lustigt, tycker jag. Om man läser budgethandlingarna noga, vilket också Johanna Sjö har påpekat, ser man att vi plockar arbetsmarknadsåtgärder i vårt förslag till arbetsmarknadsnämnden. Vi vill samla och renodla alla arbetsmarknadsåtgärder på ett och samma ställe samtidigt som man breddar jobbtorgen med dem som har 20-procentig arbetsförmåga och som har legat på stadsdelarna. Det blir en kraftsamling.

Anförande nr 39

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Ordförande, fullmäktige, stockholmare! Stockholm är en unik idrottsstad. Här finns vatten, friluftsområden, grönytor, varma årstider och årstider med snö. Folkmängden är redan i dag så stor att det möjliggör att i princip alla idrotter finns tillgängliga här i vår stad. Potentialen för både ordnad och spontan idrott är därmed stor, precis som potentialen för stora evenemang, som är en dragkraft i Stockholms marknadsföring liksom en inspiration för fler barn och unga att börja idrotta.

En aktiv livsstil kan förlänga livet, och bra motionsvanor som grundläggs tidigt följer med upp i åldrarna. Därför borde alla barn och ungdomar ha möjlighet att ägna sig åt regelbunden idrott. Så ser det dock inte ut i dag. Rapporter från både Riksidrottsför-

bundet och Rädda barnen visar att alltför många barn utesluts från idrotten enbart för att föräldrarna inte har råd att betala för deras deltagande. Det är en utveckling som vi i majoriteten inte accepterar. Här måste vi ta gemensamma tag – politiken och idrottsrörelsen hand i hand – för att sänka kostnaderna för barns deltagande.

Idrottsrörelsen är Sveriges största folkrörelse. Idrottsföreningar bidrar inte bara till att barn och unga får chansen till fysisk rörelse och idrottslig utveckling utan även till social gemenskap och demokratisk fostran. Jag är övertygad om att engagemanget i en idrottsförening har ett eget värde. Folkhälsan ökar om fler stockholmare svettas regelbundet, men folkhälsan ökar också om fler människor känner delaktighet och självständighet – något som scoutföreningar och schackklubbar bidrar till på samma sätt som dans- eller hockeyföreningar. För att fler barn oavsett föräldrarnas plånbok ska kunna vara med ökar vi föreningsstödet nästa år.

Bortsett från kostnaden är det största hindret för barns och ungdomars idrottande den enorma brist på idrottsanläggningar som vi har i Stockholm. I mina möten med idrottsrörelsen är det detta problem som ständigt hamnar högst på dagordningen. Därför satsar vi nu 1 miljard kronor under den kommande mandatperioden för att bygga i kapp bristen. Det är en utmaning som försvåras av den enorma underhållsskuld som vi får arva.

Med vår budget påbörjar vi arbetet för att bygga ikapp, för att rusta stadens befintliga anläggningar och för att stärka föreningslivet i vår stad, för att idrottsinvesteringarna ska vara jämställda och, inte minst, för att säkerställa att alla barn får chansen att lära sig simma i Stockholm.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till budget.

Anförande nr 40

R e g i n a K e v i u s (M): Det var en gång en röd politiker och en blå politiker. De skulle jogga runt hela staden. De hade bägge två bestämt sig för att prioritera folkhälsa och breddidrott. De joggar fram till en sliten idrottsplats. Båda stannar upp och säger att de gärna vill rusta upp idrottsplatsen. Den röda politikern säger: Det här fixar vi! Sedan joggar politikern snabbt i väg. Den blå politikern stannar kvar och räknar på vad utrustningen skulle kosta och vilken driftskostnad det skulle bli.

De joggar vidare och kommer till en sliten simhall. Den röda politikern ropar glatt: Såklart rustar vi upp denna redan nästa år för 2 000 miljoner! Den röda politikern ringer lokaltidningen och meddelar detta. Den blå politikern stannar till, räknar och analyserar och funderar: Kanske kan man bygga ut anläggningen? Kanske kan man ha externa finansiärer? Kanske kan man upphandla driften?

Längs med gatorna står många människor och hejar. De allra flesta säger: Hej! Jag vill ha en idrottsanläggning till min idrott just precis här! Den röda politikern ropar glatt till alla: Det fixar jag! Sedan springer politikern vidare. Den blå politikern ordnar flera möten om hur man kan bygga fler idrottshallar för skattepengarna. Den blå politikern lyckas därefter tillsammans med skickliga tjänstemän halvera kostnaderna för de fullstora idrottshallarna. Den röda politikern kom snabbast fram

på joggingturen. Det där med att stanna upp och räkna tyckte den röda politikern var ganska onödigt.

Det går en tid. Det är en kylig och snöblaskig eftermiddag i januari 2015. Politikerna ska ut och jogga runt staden igen. Denna gång går det mycket långsammare för den röda politikern, för denna ska nu ta betalt från precis alla som har stått och hejat på. Den blå politikern joggar förbi den röda politikern och ser att människorna är snopna, för de förstår att alla andra också har blivit lovade egna idrottsanläggningar. Framför allt visste de inte att de skulle ge mer av sin intjänade lön till de nya anläggningarna, eller ja – till de nya anläggningar som den röda politikern hade prioriterat.

Det blev 2016, och det blev 2017. En del anläggningar byggdes, men långt ifrån alla. Varje år höjdes skatten. Det kändes jobbigt för den röda politikern, som tidigare ofta hade klagat på den blå politikern. Driftkostnaderna hade den röda politikern inte ens tänkt på. Snipp, snapp, snut så var mandatperioden slut och staden fick tillbaka en efterlängtd blå politiker.

Koncentration och ihärdighet ger framgång. Idrottspolitik måste utgå från en genomtänkt politik där det byggs många idrottsanläggningar och där man analyserar och tänker igenom hur man når fler så att de börjar idrotta.

Med dessa ord yrkar jag bifall till Moderaternas budgetförslag.

Anförande nr 41

A n d e r s L i n d e l l (MP): Ordförande! Hej, hörrni! Vad kul det är att prata sport! Men det är inte bara därför vi har idrottspolitik, utan det handlar också om att de avvägningar vi gör kring idrotten avgör vems hälsa vi prioriterar och vilka intressen vi tar på allvar i den här staden. Därför är jag glad att företräda en budget som är beredd att ta ett ganska viktigt ansvar för den gemensamma resurs som idrott är. Det är inte bara en tävling.

Den tydligaste resurs som vi saknar är just det som vi har talat om och det som föregående talare var inne på, nämligen anläggningarna. I den nya majoriteten har vi en enorm utmaning i att bygga ikapp och att rusta upp. Men med utmaningen kommer också vissa möjligheter. Vi har chansen att dra lite lärdom av hur det har gått under de tidigare åren och börja planera tidigare för idrottsanläggningar även i planprocesser och så vidare. Men vi har också chansen att vara ett miljömässigt föredöme. När vi bygger alla de hallar som behöver byggas ska vi göra det med miljömässig teknik och förnybar energi.

Men den kanske roligaste resursen att tala om är inte anläggningarna utan det som finns i dem – nämligen våra föreningar runt om i staden. Föreningslivet är ganska unikt. Det är en del av samhället där människor obetalt gör oss, resten av samhället, en enorm tjänst. Där arbetar människor obetalt med att stärka den lokala demokratin och hälsan och med att ge människor ett sammanhang. Idrotten når även dem som inte har kontakt med offentligheten på något annat sätt. Idrotten ökar folkhälsan även hos dem som inte har råd med ett gymkort. Därför måste vi stötta föreningarna i detta

arbete, för föreningslivet kommer inte att byggas upp om det raseras. Föreningslivet bygger på strukturer och traditioner som vi inte kan ta för givet och som har byggts upp under lång tid.

Just dessa föreningsars struktur och traditioner är också en liten utmaning. I dag når inte alla av idrotten. Vi ser enorma problem med hbtq-frågor och människor i ytterstaden. Många tjejer idrottar också alldeles för lite. Därför måste politiken hjälpa föreningsarna även med deras utmaningar. Därför är de extra stöd som finns nu särskilt viktiga. Det handlar inte bara om det långsiktiga föreningsstödet, som vi höjer, utan också om en särskild satsning på ledare i antidiskrimineringsfrågor och en särskild satsning på ytterstaden.

Vi behöver föreningsarna för att lösa samhällets utmaningar, men föreningsarna behöver också politiken för att lösa sina egna. Därför måste vi samarbeta, och därför måste vi göra det långsiktigt. Jag är glad över att majoritetens förslag innebär ett sätt att kortsiktigt bygga ikapp den brist vi har på anläggningar och långsiktigt ge ett stöd till de föreningsar vi har.

Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 42

L e o A h m e d (V): Fru ordförande, kommunfullmäktigeledamöter och kära stockholmare! Ett jämlikt och hållbart Stockholm drömmer vi alla om, åtminstone de flesta av oss som sitter här inne. Jämlikhet är viktigt för att samhället ska bli mer rättvist för alla. Vårt älskade Stockholm ska vara en stad där alla oavsett kön, bakgrund och klass ska trivas att bo.

Vi är många som bor i den här staden, och dagligen flyttar många fler människor hit. Vi som sitter här har ett ansvar för alla dessa invånare. Vi ska se till att alla våra barn får en bra barnomsorg och en bra skola och gymnasium. Framför allt måste vi se till att folk mår bra i den här staden. Idrott är därför ett av de viktigaste ansvarsområden som vi politiker har.

Kära stockholmare! Jag är glad och stolt över att vi i Vänsterpartiet har kommit överens om en jämställdhet och en jämlik politik som kommer att gynna alla människor som bor i den här staden. Det handlar om alla personer – oavsett kön och ålder. Det handlar om barn och ungdomar och om dem som har det lite svårt fysiskt men också om dem som har det lite svårt ekonomiskt. Tyvärr har många i den här staden, speciellt barn och ungdomar, trots vilja svårt att börja i en fotbollsskola eller med någon annan sport på grund av att familjen inte har råd. Därför kommer vi att verka för att kostnaderna för att utöva idrott i Stockholm ska hållas så låga som möjligt.

Vi kommer att prioritera barns och ungas idrottande, framför allt när det gäller simkunnighet. Det är jätteviktigt att kunna simma. Vi ska sträva efter att minska storleken på grupperna och utöka kapacitet i utbudet av undervisningsbassänger som finns i staden så att alltför få får möjlighet att lära sig simma.

Vi lever i ett samhälle där bästa manliga fotbollsspelare får den senaste bilen som ett pris eller en gåva medan den kvinnliga spelare som är minst lika bra får en cykel. Det här är bara ett exempel på den idrott och sport som vi har i dagsläget. Det är långtifrån jämställt. Vi rödgrönrosa tar detta på allvar, och därför kommer vi att fördela nämndens resurser, pengar och investeringsmedel lika mellan flickor och pojkar så att alla får förutsättningar att utöva idrott och det blir en jämvikt mellan kön och oavsett vilken bakgrund man har.

Vi ska även se till att damfotbollen får precis samma möjlighet att utövas som herrfotbollen. Vi kommer att under verksamhetsåret i samband med fastighetsnämnden att inleda arbetet med att upprusta Kanalplan så att den kommer in i damallsvenskans standard.

Vi har ett annat problem när det gäller idrott, nämligen diskriminering. Det handlar om alltifrån strukturell diskriminering till diskriminering som är väl synlig. Därför kommer vi att satsa på idrottsföreningarna så att de tar mer ansvar. Vi ser att det finns partier i oppositionen som har samma syn på vissa saker som vi har. Skillnaden är att de trots åtta år i majoritet inte har genomfört det här.

Jag yrkar bifall till majoritetens förslag till beslut.

Anförande nr 43

R i c h a r d B e n g t s s o n (FP): Ordförande, fullmäktige! I den budgetdebatt vi har och i de olika debattblock vi diskuterar finns det en övergripande utmaning för Stockholm som genomsyrar allt. Det handlar om hur fler människor ska få möjlighet att leva, bo och verka i vår stad. Idrottspolitiken ska också ses ur detta perspektiv. Om Stockholm ska vara en bra stad att leva i måste möjligheterna att utöva idrott och motionera vara stora för alla.

Idrottspolitikens kanske allra främsta utmaning är att vända en utveckling där allt färre ungdomar och barn motionerar regelbundet och där övervikt och fetma bland barn ökar. Idrottsrörelsen kan, som flera har varit inne på tidigare här, möta en del av utmaningen, men knappast hela. Jag vill peka på tre särskilt centrala områden för Stockholm.

För det första: Idrotten ska nå fler. Stockholm har ett brett och rikt föreningsliv som erbjuder många bra verksamheter. Vissa grupper fångas dock inte av idrottsrörelsen i dag. Den särskilda idrottsbonus som har införts för föreningar är ett bra sätt att främja initiativ så att verksamheter kan nå målgrupper som motionerar lite, exempelvis personer med funktionsnedsättning och flickor med utländsk bakgrund. Det är glädjande att den ska fortsätta. Men vi behöver även rikta insatser och resurser till grupper som trots ansträngningar nås dåligt av idrottsrörelsen. Mycket motion är inte alls organiserad. Stadens uppgift är att erbjuda vettiga förutsättningar för medborgarna att röra på sig. Trygghetsmärkta spår, elljusspår för både skidor och löpning, utegym och ett kraftfullt utbyggt nät av cykelbanor är några åtgärder som gynnar vardagsmotion.

För det andra: Alla barn har rätt att lära sig simma. Flera studier pekar på att simkunnigheten minskar bland barn. Läroplanen har förtydligats så att skolans uppdrag att följa upp simkunnigheten har förtydligats. Staden behöver fortsätta att erbjuda simundervisning, inte bara på sommarlovet utan även på höst- och vinterloven.

För det tredje: Utbyggnaden av idrottshallar och konstgräsplaner måste fortsätta. Men just som Regina Kevius i sitt utmärkta anförande var inne på är det lätt att lova mycket men svårt att få finansieringen att gå ihop – det ska vi erkänna. Det kräver att vi räknar, och det kräver att vi vågar stå för de prioriteringar som måste göras i detta avseende. Det är gott, tycker jag, att Hammarby IP Kanalplan ska rustas för damallsvenskan. Jag tycker att detta ska göras även med Stadion. Slutligen behöver satsningen på upprustningen av stadens simhallar fortsätta. Men låt oss erkänna: Pengarna kommer inte att räcka till allt.

Ordförande! I Folkpartiets Stockholm ska det vara lätt för alla att idrotta. Därför yrkar jag bifall till Folkpartiets förslag.

Anförande nr 44

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Ordförande! När det kommer till idrottsutövandet i Stockholms stad ser Sverigedemokraterna stora brister i hur det ser ut i dag. Som de flesta redan vet har vi en akut brist på inomhushallar. Detta gäller framför allt för typiska sommaridrotter. Jag tycker att det är ett stort svek mot stockholmarna att vi inte kan se till att det finns tillräckligt med inomhushallar med tanke på hur mycket skatt stockholmarna betalar. Det är enormt viktigt att kunna aktivera sig på vintern, inte minst för folkhälsan.

Men det är också enormt viktigt att ungdomar som sysslar med typiska sommaridrotter, till exempel fotboll eller basket, ges möjlighet att aktivera sig även under det kalla halvåret. För vad händer med dessa ungdomar? Många befinner sig ute i förorterna, och när de inte kan få syssla med sin favoritidrott ökar risken markant att de hamnar i fel sällskap. Detta är en jätteviktig fråga.

Just därför tycker jag att det är minst sagt tråkigt och oseriöst att de rödgröna med Emilia Bjuggren i spetsen inte kan ge några tydliga besked till stockholmarna. Hur många inomhushallar kommer ni att bygga under mandatperioden? Kan inte stockholmarna få veta det? Vi kanske kan få svar på det i dag, Emilia Bjuggren.

Vi skulle ha velat se betydligt fler satsningar på flickors idrottande. Vi sverigedemokrater har länge belyst problemet. Som det ser ut i dag hamnar mest pengar i de stora lagidrotterna, och där är framför allt pojkar mest aktiva. Vi hade hellre sett tydliga satsningar på idrotter där man ser att flickor är i majoritet. Det handlar till exempel om gymnastik och ridsport.

Jag tror inte att det finns så mycket mer att tillägga, utan vi yrkar avslag på kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 45

K a r i n E r n l u n d (C): Ordförande, fullmäktige! Centerpartiet anser att det är bra att resurser till idrott och kultur kommer utövare och föreningsliv till del i så stor utsträckning som möjligt. Därför föreslår vi en sammanslagning av kultur- och idrottsnämnderna med tillhörande förvaltningar. Vi är övertygade om att de kompetenser som finns inom de här två områdena kan samutnyttjas bättre. Om vi kan spara på administration kan vi få mer pengar som kan komma utövare och föreningar till del.

Båda verksamheterna inom kultur och idrott handlar om att erbjuda Stockholms barn och unga en meningsfull fritid och att bidra till en god hälsa. Vi ser att förutom att mer resurser kan komma barn och unga till del kan vi hitta samordningsvinster i arbetet med att fånga upp och nå ut till barn och unga. När det handlar om att jobba med barns och ungas fritid måste vi utgå från vad de enskilda unga vill och kan göra. Därför måste idrottsnämndens arbete vara brett och fritt från fördomar men också nytänkande och lyssnande. Det är det rika föreningslivet i Stockholm som är grunden för Stockholms idrottsliv. Det ska det också fortsätta att vara. Samtidigt måste staden ställa krav på dem som får ta del av våra offentliga resurser. Verksamheterna ska vara öppna, tillgängliga och fria från normer och fördomar.

Idrott är inte bara organiserad fotboll, ridning eller innebandy. Om vi har synen att all idrott utövas i stadens sportanläggningar eller inom ramen för organiserade föreningar kommer vi aldrig att fånga upp alla de barn och unga som vi så gärna vill nå ut till. Vi måste tänka bredare, och vi måste tillgängliggöra fler platser för spontanidrott. Det handlar om utegym och citybad, och möjligheten för fler att utnyttja våra gemensamma lokaler måste öka. Därför föreslår Centerpartiet bland annat tre nya citybad i vår budget.

Vi ser också en stor potential i att få in mer finansiering från sponsring. Staden har ungefär 450 anläggningar. Om vi kunde hitta smarta sätt att arbeta med sponsring av dessa anläggningar skulle vi spara många skattekrönor och få mer medel som kan komma ungdomar och föreningar till del.

Därför yrkar jag bifall till Centerpartiets budgetförslag.

Anförande nr 46

L i s a P a l m (FI): Ordförande! Idrott är möten. Idrott är möten mellan människor och mellan människor och staden. Satsningar på idrotten är satsningar på samhällets välmående.

Stockholm ska vara en stad där resurser fördelas jämlikt för att ge alla samma förutsättningar att delta i idrottslivet. Det innebär till exempel att staden ska se till att flickors och kvinnors idrottande blir mer synligt och får ökat utrymme i samhällsdebatten. Det betyder även att ekonomiska förutsättningar inte ska ligga till grund för möjligheter till engagemang.

Idrotten är en viktig del i många barns och ungdomars vardag. Ledare och tränare har därför som förebilder ett stort ansvar och en viktig uppgift. Utbildningsinsatser ska

finnas att tillgå för att föreningslivets ledare ska få möjlighet till relevanta utbildningar, bland annat inom arbetet för att förebygga diskriminering, kränkning och mobbning inom idrotten.

Idrott är möten – möten mellan människor och omgivningen. Staden behöver säkerställa att alla kan delta i meningsfull idrott och fritidsaktiviteter på lika villkor. Därför ska vi aktivt arbeta för att utveckla utbudet av idrotts- och fritidsverksamhet för barn och ungdomar med funktionsvariationer. Rasism, homo- och transfobi, funkfobi, sexism och annan diskriminering hör varken hemma i samhället eller på spelplanen. Idrottsnämnden ska därför samverka med rådet för mänskliga rättigheter för att stärka arbetet mot diskriminering.

En rödgrönrosa budget är satsningar på hela samhällets välmående. Det är en feministisk och antirasistisk budget som jag nu yrkar bifall till.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 47

M i k a e l V a l i e r (KD): Ordförande, fullmäktigeledamöter, åhörare, stockholmare och skateboardåkare! Nu ska alla anläggningar byggas. Nu ska alla badhus renoveras. Nu ska dessvärre också alla bortvalda satsningar försvaras och förklaras.

Bandyhallen ser äntligen ut att bli verklighet. Det är utmärkt. Jag hoppas verkligen att satsningen på enklare hallar också fortsätter. Jag hoppas även att den nya majoriteten fortsätter att satsa på tillgänglighet. Det är fortfarande alltför ofta som funktionshindersråden kommer in alldeles för sent när vi bygger nytt. Det är alltid billigare att tänka till lite i förväg. Det är mycket dyrare att rätta till missar i efterhand.

Vi måste se till att de lag och idrottare som tävlar på höga nivåer har rätt förutsättningar. Men allt är inte elitidrott. De som vill spela boll på kvartersnivå måste också kunna göra det. Därför ska vi fortsätta utvecklingen av kaninburarna. Det är dagens motsvarighet till forna tiders skolgårdar och bakgårdar. Det ska vara lätt att idrotta. Därför är de utegym och liknande anläggningar som har byggts de senaste åren fantastiskt bra. Denna utveckling av enklare anläggningar får inte stanna av.

Man ska hålla vad man lovar, särskilt efter valrörelsen. Det är nu löftena verkligen ska infrias. Skateboardparken i Högdalen planerades som norra Europas största och mest varierade skateboardpark. Men tyvärr är parken ännu inte färdigbyggd. I verkligheten finns bara hälften av det som utlovades, men det går att ändra på. Inför valet gjorde skateboardåkarna i Stockholm en enkät om vilka partier i Stadshuset som står bakom att bygga klart skateboardparken i Högdalen. En överväldigande majoritet gav klara besked om att parken skulle byggas klart. Ett par partier uppgav till och med att färdigställandet fanns med i deras egna budgetförslag. Nu – inför budgetarbetet – har skateboardåkarna följt upp enkäten för att försäkra sig om att löftena kvarstod efter valet och fanns med i budgetförslagen. Hör och häpna – det gjorde de inte! Ett av de partier som har varit allra mest positivt skyllde nu på den förra majoriteten för att skateboardparken inte finns med i den nya majoritetens

budget. Såvitt jag har kunnat läsa är det bara Kristdemokraterna som står kvar vid löftet om att bygga klart anläggningen. Highvalley Skateworld ska självklart byggas klart enligt ursprunglig plan.

Därför yrkar jag bifall till Kristdemokraternas budgetförslag.

Anförande nr 48

H a v a l M u r a d (MP): Fru ordförande! Jag ska fatta mig kort; jag ska bara säga ett par ord. Jag har kollat på siffrorna och budgeten, och jag ska inte prata så mycket siffror. Jag ska i stället försöka förklara för er varför idrotten är så himla viktig. Det finns mycket idrott som vi får gratis i samhället, det finns mycket i idrotten som vi inte ser och det finns mycket i idrotten som hela tiden sker och pågår i bakgrunden. Det är sådant som vi förväntar oss och bara tar för givet.

Idrottsrörelsen fostrar inte bara atleter. Den fostrar också friska, kloka och engagerade medborgare som hela tiden gör mycket för oss. När man tittar på hur vi ser på idrotten känns det som att vi inte tar den på allvar. Det är mest en liten aktivitet för folk som ska göra någonting. Men vi måste ta idrotten på allvar, för vi har mycket att hämta där. Vi vet att idrotten är viktig. Vi säger att idrottsrörelsen är viktig och att barns fritid är viktig. Vi lägger 1 miljard på idrottsrörelsen. Vi måste rusta upp simhallarna. Vi behöver bygga nya hallar. Vi behöver göra idrotten jämställd så att damer kan tävla i högsta ligan precis som män kan göra. Vi behöver se över alla de här sakerna. Det blir en bandyhall i Tallkrogen. Jag ska som sagt undvika siffrorna. Ta idrotten på allvar! Det är viktigt. Det är vad jag vill säga.

Bifall till vår budget!

Anförande nr 49

R e g i n a K e v i u s (M): Hej Haval! Jag tror att du driver en privat firma. Jag tänkte höra hur ni miljöpartister ser på en sak. Det finns till exempel upphandlingar som ni alltid är emot. Ni tycker alltid att det är kommunen som ska driva simhallar. Vi har till exempel 13 stycken kommunala gym som går ganska dåligt eftersom det finns en massa privata, billiga gym nu. Förr i tiden gick man till det kommunala gymmet, för det var billigast. Men nu finns det en massa andra gym.

Min fråga till dig är: Du som driver en privat firma – hur ser du på att andra än kommuner kan driva idrottsanläggningar?

Anförande nr 50

H a v a l M u r a d (MP): Menar du mig som person eller oss som parti? Ja, jag driver ett arkitektkontor till vardags i mitt civila yrke. Det måste finnas kommunala och privata alternativ, för de kommunala alternativen säkerställer att vi når alla delar i samhället och alla personer i samhället som man normalt kanske inte alltid når.

Det handlar inte om pengar. Det handlar till exempel om mitt engagemang i min basketförening, som jag har haft sedan jag var åtta år gammal. Vi arbetar där på att få flickor att arbeta och på att få föräldrar att känna sig trygga med att lämna sina barn till basketträningen utan att vara oroliga. Där har jag märkt att det känns tryggare för

dem när de vet att det är en kommunal hall – Stockholms stads hall. Jag kan ta med flickorna till en simhall eller ett gym och säga: Här kan vi bedriva saker!

Anförande nr 51

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (FP): Kära fullmäktige, ordförande och åhörare! Eftersom jag har varit idrottsborgarråd och mitt stora engagemang var att många skulle få röra på sig – att alla skulle få röra på sig – är jag intresserad av detta. Det gjordes en genomgång av alla ridhus i Stockholm. Alla våra ridhus upprustades under denna period, och vi gjorde en förfärlig massa konstgräsplaner – 50 stycken. Det ledde till en boom för bland annat flickfotbollen. Vi införde också trygghetsmärkta spår.

Någon var uppe och sade att detta är en feministisk budget för idrotten. Det intresserar mig, för det där är nämligen någonting som jag brinner för. Det är detta som är riktigt viktigt med idrottspolitik. Kvinnor – framför allt unga kvinnor i våra förortsområden – rör på sig alldeles för lite. Det är en jämställdhetsfråga. Det här är inte en feministisk budget; det kan jag lova. Det är en budget som säger att man ska ha en bandyhall. Vilka spelar bandy? Det är herrar. Jag tror att det finns 240 unga pojkar som spelar bandy i Stockholms län. Men när det gäller flickorna är det nästan ingenting. Det är ett försumbart antal; det finns inte ett flicklag som spelar bandy över huvud taget. Här ligger också en satsning på båtporten. Vilka är det som ägnar sig åt detta? Det handlar om stora hallar och stora funktioner.

Jag saknar den fortsatta satsning som Regina Kevius startade med små, enkla idrottshallar som är till för alla. Jag saknar en fortsatt storsatsning på konstgräsplaner, som gynnar flickidrotten. Jag saknar spontanidrottsytor. Kaninhallarna, var det någon som sade här. Det handlar också om trygghetsmärkta spår och alla andra saker som är viktiga för flickor som idrottar, och inte bara för den organiserade idrottsrörelsen.

Anförande nr 52

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag tror inte att du menade små hallar, för små hallar har vi gott om i våra skolor. Där har problemet varit att idrottsrörelsen inte har fått tillgång till dem. Vi tänkte nu försöka ha ett fungerande samarbete mellan idrottsborgarrådet och skolborgarrådet för att någonting ska hända på det området.

Jag delar verkligen din ambition att vi ska ha en feministisk budget för idrottsnämnden. Därför har vi beslutat att vi ska göra jämställdhetsanalyser både av budgeten i allmänhet och, framför allt, av investeringsbudgeten för att få svart på vitt hur det ser ut och se till att resurserna riktas rätt. Som jag har förstått det har detta varit möjligt att göra under lång tid, men de tidigare majoriteterna har helt enkelt valt att inte lyfta fram de genusanalyser som har kunnat göras väldigt lätt i investeringsbudgeten. Vi vet tyvärr inte riktigt vad som är bättre eller sämre i slutändan, men vi kommer från och med nu att veta hur det ser ut när det gäller jämställdheten i vår investeringsbudget.

Anförande nr 53

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (FP): Jag kan försäkra Emilia Bjuggren att under de fyra år som jag hade ansvar för detta fick jag jämställdhetsanalyser av både investeringar och drift. Det är det som är det fundamentala; om man satsar jättemycket på investeringarna måste man veta varifrån pengarna till driften tas. Hur ska man kunna driva detta? Och hur ska man göra det utan att pengarna från den icke organiserade idrotten, vilket oftast är flickidrotten, får stryka på foten? Det är föreningarna man ofta håller bakom ryggen och satsar på. I det här fallet handlar det mycket om elit.

Det är detta jag efterlyser i denna budget: Hur ska man klara att finansiera driften för de anläggningar där föreningarna inte är så starka och där det finns många flickor? Det skulle jag verkligen vilja veta.

Anförande nr 54

G u l a n A v c i (FP): Fru ordförande! Som min partivän Richard Bengtsson inledde sitt anförande med att säga är den övergripande politiska utmaningen för vår stad att skapa möjligheter för fler människor att leva, bo och verka i Stockholm. Idrotten är Sveriges största folkrörelse, och vi måste även kunna se idrotten utifrån dessa mått.

Genom idrotten kan såväl barn som unga och äldre få ett bättre liv i form av glädje, gemenskap och goda vanor för livet. Det var vår inriktning med idrottspolitiken när vi satt vid makten och då vi gjorde historiska satsningar för att främja Sveriges största folkrörelse. Vi lämnade efter oss ett välldukat bord med investeringar på närmare 2,5 miljarder kronor för att tillföra bland annat nya idrottsytor.

Vi har sett till att funktionshindrade har fått möjlighet att träna i specialanpassade anläggningar, och vi har satsat på nya ridhus. Vi har säkerställt att möjligheten att rida inte har att göra med hur stor plånbok man har. Vi har infört regler så att de som söker stöd ska arbeta för att alla ska vara välkomna in i idrottens värld. Vi har infört trygghetsmärkta spår och fler friluftsgym så att fler ska kunna våga och vilja idrotta.

Men vi är inte nöjda, utan vi vill mer. För Folkpartiet är det en viktig utmaning att rikta in sig på att även nå dem som inte tar del av idrotten. Det handlar om bland andra personer med funktionsnedsättning som inte vet vart de ska ta vägen för att kunna idrotta. Det handlar om hbtq-personer som inte känner sig välkomna in i idrottens värld. Det handlar om unga flickor i allmänhet och om äldre flickor med utländsk bakgrund i synnerhet som antingen tror att idrotten inte är till för dem eller som inte får delta i idrottandet på grund av hemförhållandena.

Folkpartiet vill att nämnden ska fortsätta med en särskild idrottsbonus för idrottsföreningar för att främja initiativ till och genomförande av verksamheter för nämndens prioriterade målgrupper. Folkpartiet vill fortsätta att satsa på upprustning av stadens simhallar, som har beslutats inom ramen för Stimulans Stockholm. Vi tycker att det är viktigt att flera aktörer involveras för att bredda idrottsverksamheterna. Därför är det också viktigt att idrottsnämnden fortsätter arbetet med att överlåta driften av anläggningar till privata aktörer genom upphandlingar om de vill vara med och ta ansvar för idrottsutövande.

Fru ordförande! Vi vill göra idrotten mer jämställd. Vi vill till exempel att det ska finnas bättre förutsättningar för ishockeyn, och vi vill att man ska bygga ytterligare ishallar, bland annat i Sätra och vid Östermalms IP.

Med detta vill jag yrka bifall till Folkpartiets förslag till budget.

Anförande nr 55

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag är glad över att Gulan Avci nämner ridningen, för det var verkligen en sådan sak som vi tillsammans såg till att säkerställa: Barn och unga ska även fortsättningsvis kunna rida i Stockholm utan att kostnaderna ska höjas ytterligare. Det är ju tyvärr inte så att alla har råd att rida, eftersom det fortfarande är en dyr sport, men vi slapp marknadshyror på våra ridanläggningar.

Det är väldigt roligt att höra om satsningarna på simhallarna, där vi delar er oro eller hur man ska uttrycka sig, där vi vet att Forsgrénska badet inte fanns med i någon av de budgetar som har legat tidigare. Nu måste vi hitta ett sätt att se till att Forsgrénska badet kommer att vara tillgängligt för stockholmarna även i framtiden.

Över huvud taget när jag lyssnar på er om simkunnighet, Kanalplan och Stadion låter det som om vi fortsättningsvis kommer att vara väldigt överens i idrottsnämnden. Vi kan fortsätta träta om bandyhallen och eventuellt er privatiseringsiver, men det gläder mig mycket att ni vill fortsätta satsa på det som vi också tycker är prioriterat i Stockholms idrott.

Anförande nr 56

G u l a n A v c i (FP): Jag tycker att det är självklart att man ska hitta olika former för att kunna fortsätta samarbeta och utveckla idrotten. En sådan fråga är ridsporten. Det är framför allt för unga flickor som det är viktigt att vi fortsätter att se till att de får möjlighet att kunna utöva ridsporten.

Sedan har vi givetvis olika syn när det gäller hur privata aktörer ska kunna vara med och bidra till idrottsutövandet. Jag ser faktiskt inga problem med att de aktörer som vill vara med och ta ansvar för idrotten i Stockholm ska kunna få den möjligheten i större utsträckning.

Jag upplever ändå att Emilia Bjuggren inte är helt främmande för den tanken, men problemet är att hon sitter med en majoritet som har lagt en budget där det finns andra viljor. Vi ser ändå fram emot att eventuellt hitta någon samarbetsform när det gäller den punkten.

Anförande nr 57

M i k a e l V a l i e r (KD): Skejtparker kan jag prata om forever, men det ska jag inte göra nu, utan nu ska jag prata om någonting som hände innan jag klev in i politiken.

År 2011 lämnade jag in ett medborgarförslag om att inrätta ett bad vid Hornsbergs strand. Nu är det nästan verklighet, även om vägen dit var lång och resultatet ännu inte är riktigt som jag har tänkt mig. Men det gav mig en kick. Det visade att vanliga människor utanför något etablissemang kan påverka.

Det här är en utveckling som vi måste fortsätta att uppmuntra: både idéburen utveckling och fler badplatser.

Stockholm har förhållandevis rent vatten, och i ett världsperspektiv är det helt unikt. De senaste åren har flera nya badplatser öppnat eller rustats upp, och det är en lyx att kunna bada i en storstad.

Kristdemokraterna vill se en fortsatt tillåtande attityd till badplatser, och vi vill också slå ett slag för säkerheten vid badplatser. Vi satsar ju pengar på att stockholmarna ska lära sig simma. Det är toppen, men vi vill också utreda vilka av våra badplatser som kan vara mest lämpliga att göra försök med badvakter, gärna i samverkan med föreningslivet. Här finns det en möjlighet att kombinera nytta med nöje, säkerhet med glädje.

Hur ska vi få fler badplatser? Hur ska vi få säkra badplatser? Jag är öppen för samtal kring de här sakerna.

Anförande nr 58

S o p h i a G r a n s w e d (M): Idrott och rörelse är något som vi alla är i stort behov av. Vi mår bättre, vi kan koncentrera oss bättre, vi kan fokusera bättre och vi kan prestera bättre.

Det här gäller inte minst alla barn och unga. All forskning pekar på att barn och unga som rör på sig aktivt minst 30 minuter om dagen får bättre studieresultat i skolan.

I Moderaternas budget vill vi fortsätta att främja det aktiva idrottslivet som vi har här i Stockholm. Vi vill också att resurserna ska fördelas mer jämlikt mellan tjejer och killar, så jag är jätteglad att våra allianskolleger här tar upp just ridsporten som vi också anser är en viktig del för att främja jämlikheten inom idrotten.

Vi vill också att idrottsnämnden ska vara en bättre länk mellan idrottsföreningar, näringslivet och skolan. Idrottsnämnden ska inte bedriva verksamhet inom områden där det finns privata aktörer som kan göra det ännu bättre. Jag syftar framför allt på stadens gymverksamhet som Regina Kevius var inne på tidigare. I ett långsiktigt perspektiv ser vi gärna att de som är bäst på att sköta gym också ska göra det. Där har vi en del som kan bli bättre.

Idrottsnämnden ska samverka med andra aktörer för att särskilt nå ut till personer med funktionsnedsättning, tjejer med utländsk bakgrund och alla de som inte idrottar i dag. Vi ser också att det behövs ett mycket bättre samarbete med näringslivet, och jag skulle vilja belysa ett sådant samarbete som har visat sig vara väldigt lyckat.

Det gäller de två nya idrottshallar som man nu planerar att bygga i den västra änden av Valhallavägen, där en ideell idrottsförening har gått ihop med en hotellentreprenör och en skola för att få finansiering för de här två idrottshallarna, där överskottet från hotellverksamheten går direkt in i idrottshallarna.

Detta är ett exempel på hur jag och vi moderater tycker att vi måste kunna jobba i framtiden för att främja det fria idrottslivet i Stockholm.

Anförande nr 59

R e g i n a K e v i u s (M): Jag vill också berömma den nya majoriteten, för jag tycker att det finns väldigt många bra saker i er budget. Jag tycker att vi politiker ibland ska kunna berömma varandra.

Men vi har några utmaningar. Vi är alla partier överens om det nya idrottspolitiska programmet som går ut på att vi vill få fler att börja idrotta. Många grupper i dag slutar idrotta. Det kan handla om att man i unga år får frågan om man ska satsa eller inte, eller att man helt enkelt inte känner sig välkommen.

Emilia Bjuggren nämner barnperspektivet och att sänka kostnaderna. Det här är ett ganska stort problem. I dag har vi nolltaxa, vilket innebär att det är avgiftsfritt för föreningar under vissa tider – eftermiddag och kväll – att nyttja stadens lokaler. Men ändå tar en del föreningar väldigt mycket betalt från föräldrarna.

Det här skulle jag tycka vore intressant att diskutera med föreningarna framöver. Vi har till exempel infört idrottsbonusen som handlar om att få fler att börja idrotta. Hur kan vi se till att idrottsföreningar sänker kostnaderna? Det är ju ett problem när människor känner att de inte har råd att idrotta.

Jag vill också berätta att det har gjorts så otroligt mycket bra under de senaste fyra åren, bland annat de 38 utegymmen. För er som inte vet det kan man gå in på stadens hemsida och leta upp det närmaste utegymmet. Ett utomhusgym kan vem som helst använda avgiftsfritt året runt.

Låt oss tillsammans komma fram till nya idéer och nya lösningar så att vi kan nå fler som inte idrottar. Jag vill också varna, som i mitt tidigare anförande, för skenande kostnader. Det är så lätt att höja skatten och bara pumpa in pengar och säga ”allt åt alla”. Låt oss samarbeta mer, men håll koll på pengarna!

Anförande nr 60

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag tycker att det är roligt med den här debatten, för det känns som om det finns en förutsättning för samarbete framöver, i alla fall i vissa frågor. Jag är helt enig med Regina Kevius om att vi måste diskutera hur vi tillsammans med föreningslivet se till att hålla kostnaderna nere.

Jag tror dock att det är en viktig skillnad att gå hand i hand och säga att vi är beredda att göra vår del genom att höja föreningsstöden och inte ställa ensidiga krav på idrottsrörelsen att de ska göra ett jobb där vi känner ett ansvar att leverera gentemot stockholmarna.

Jag vill också passa på att berömma den ganska roliga inledningen. Det var ett fyndigt anförande, även om jag kan känna att den som stannar och räknar under själva joggingturen kanske har lite fel fokus. Det gick inte heller helt bra med räknandet. De här fem hallarna som skulle kosta 100 miljoner är nu uppe i ungefär 180 miljoner, vilket var ungefär vad vi försökte påpeka hela tiden: Man måste ha realistiska beräkningar för de satsningar man gör och ta hänsyn till markförhållanden innan man lovar bort kostnaderna.

Anförande nr 61

R e g i n a K e v i u s (M): Det där stämmer ju inte. Problemet är att om det är dåliga markförhållanden får man hitta en annan markplätt.

Jag har fått höra att Sättra är uppe i 36 miljoner kronor, Gröndal 40 miljoner kronor, Grimstaskolan 44 miljoner kronor, Hjulsta bollplan 50 miljoner kronor och Hässelby har strulat med bygglov; ni sade nej där.

Problemet är att ni inte tar ansvar, utan ni bara accepterar att saker och ting blir dyrare och dyrare. Låt oss gå tillbaka och räkna om, för jag tror att man kan byta markplätt. Man kan också kolla på om det finns några bättre alternativ. Jag är stolt över att vi byggde Farstahallarna, två hallar för 22 miljoner kronor och Stora mossen, två hallar för 40 miljoner kronor. Både du och jag har utredningen på våra skrivbord som säger att man kan bygga en idrottshall för 20-25 miljoner kronor.

Anförande nr 62

J e n n y S c h ö l d i n (S): Ordförande, kommunfullmäktige, stockholmare! Jag tycker att det var skönt att vi i alla fall fick lite medhåll om att vi har en bra budget. Vi håller med om det.

Vare sig du bor i förorten eller i innerstaden, vare sig du är kvinna eller man, vare sig du har en funktionsnedsättning eller inte, vare sig du är ung eller gammal, rik eller fattig så ska du kunna idrotta på dina villkor. Därför är jag stolt över att denna rödgrönsa budget gör det möjligt.

Mäns idrottande ges mycket mer status än kvinnors. Det satsas mer på män än på kvinnor. Vi måste därför aktivt jobba med att skapa samma förutsättningar till idrottande, vare sig du föddes till kvinna eller man – något vi har möjlighet att göra nu.

Det ska inte heller vara en klassfråga om du har råd att idrotta eller inte. Därför måste vi se till att det inte kostar så mycket att idrotta.

Vi måste låta barn växa upp med de bästa förutsättningarna, och det gör vi också genom att stärka föreningslivet, låta barn få vara barn i idrotten och till exempel satsa på fler parklekar.

När jag växte upp var min parklek extremt viktig för mig. Jag träffade vuxna förebilder, jag träffade andra ungdomar, jag fick möjlighet att sporta och jag gavs mycket stöd. Vi kan aldrig garantera hur mycket stöd som ges i det egna hemmet, men däremot kan vi garantera vilket stöd som ges från det gemensamma.

Därför är det också viktigt att vi stävjar den elitism som ibland finns i barnidrotten, något som vi kan göra nu i den här budgeten genom att till exempel bistå med utbildning. Vi kan ge ledarna kunskaper och verktyg som de behöver för att detta inte ska hända.

Satsar vi på en idrott som bygger på solidaritet satsar vi också på vår framtid.

Anförande nr 63

S t i n a B e n g t s s o n (C): Både Jenny Schöldin och andra på er sida har pratat mycket om att ekonomiska förutsättningar inte ska spela någon roll när man väljer fritidsaktivitet. Jag håller helt med om det. Det är väldigt viktigt.

Därför är det väldigt oroväckande att regeringen i sin budget valde att ta bort fritidspengen och samtidigt väldigt glädjande att den kommer att vara kvar. Den innebär ju att barn med små ekonomiska förutsättningar kan välja vilken fritidsaktivitet de vill med de här pengarna i stället för att insorteras i något slags fälla med gratisaktiviteter eller bidragsaktiviteter på det viset.

Jag undrar därför hur ni menar med att de ekonomiska förutsättningarna inte ska spela någon roll, när ni de facto vill ta bort möjligheten till en fritidspeng.

Anförande nr 64

J e n n y S c h ö l d i n (S): Det här är ju en kommundebatt och inte en riksdagsdebatt, vilket mer och mer verkar blir fallet.

Vi tror att just genom satsningarna på att ge förutsättningar för spontanidrott och göra riktade satsningar, som vi gör just på unga och kvinnor, kommer man att kunna få utöva den sport som man själv vill. Det är den satsningen vi kommer att göra.

Anförande nr 65

B o S u n d i n (M): Ordförande, kommunfullmäktigeledamöter! Vi i det blå laget, liksom redogjordes för av Regina tidigare, har investerat ganska mycket i idrottsanläggningar. Det handlar om 58 konstgräsplaner, många och billiga hallar, och vi tänker fortsätta med detta.

Vi har också visat att vi kan investera i att renovera våra bad, vilket är väldigt dyrt. Vi har också tagit fram ett idrottspolitiskt program tillsammans med er. Där har bland annat hälsoaspekterna kommit in. Vi har talat om spontanidrott som är viktigt. Vi har det runt om i hela staden.

Därför blir jag lite förvånad och beklämd när en av de första åtgärderna som den nya majoriteten gör är att dra bort all ytterstadssatsning, där bland annat spontanidrott ingår. Jag får samtal från många unga som vill spela spontanspela fotboll runt om Järvafältet och i södra ytterstaden. De undrar om de ska lägga ned detta och gå tillbaka till torget efter nyår.

Anförande nr 66

J e n n y S c h ö l d i n (S): Det håller vi inte riktigt med om, eftersom vi ganska tydligt i budgeten har skrivit att vi just ska göra ytterstadssatsningar så att de kan fortsätta med sin sport även i ytterstaden. Man kommer att göra en kartläggning av exakt vad som behövs och där kunna bistå med insatser. Det har vi också budget för att göra, vilket oppositionen inte alls har i samma utsträckning.

Anförande nr 67

A n d e r s Ö s t e r b e r g (S): Som det kanske hörs på min dialekt kom jag från Borås till Stockholm. Stockholm är, måste jag säga, en fantastisk stad med fantastiska människor – precis som Borås.

Det finns även en annan likhet mellan Borås och Stockholm och det är att vi har ungefär lika många fullstora idrottsanläggningar i båda städerna.

Det finns också skillnader mellan Stockholm och Borås, förutom våra dialekter, och det är att det i Stockholm bor ungefär tio gånger fler människor. Därför är jag ganska stolt över att tillhöra en majoritet som nu tar tag i problemen med anläggningarna och ser till att satsa ordentligt där.

Därför bifall till kommunstyrelsens förslag.

Den andra frågan som jag tänkte ta upp, som jag också tycker är oerhört viktig och som ligger mig varmt om hjärtat, är rätten att kunna simma. För ett par veckor sedan var jag och simmade i Husby simhall. Där träffade jag en man. Vi stod och pratade lite. Hans son var i simskolan som mannen för övrigt var väldigt nöjd med. Han berättade att i Turkiet, där han växte upp, hade man haft simundervisning i klassrummet. Där satt 40 elever, läraren hade blåst i visselpipan och så hade alla simmat i luften. Han var väldigt nöjd med att man i Sverige både har teori och praktik kombinerat, och det fungerar bra, för ungen kunde simma.

Jag är väldigt stolt över våra simskolor här i Stockholm. De är väldigt bra, men samtidigt har vi jättestora utmaningar, för det är alltför många barn i Stockholm som inte kan simma. Det är alltför många drunkningsolyckor i Stockholm. Jag tror verkligen på de 10 miljoner kronor som majoriteten lägger i sin budget för att komma till rätta med en del av problemen.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 68

R i c h a r d B e n g t s s o n (FP): Idrottsrörelsen är fantastisk. Det har många vittnat om under debatten hittills. Många av oss har också egna erfarenheter av hur engagemang i en förening är stärkande för både kropp och själ. Barn, ungdomar och vuxna får möjlighet att samarbeta, och det har värden som inte bara rör det rent idrottsliga. Träning i ledarskap, demokrati med mera är värden som också har lyfts fram här inne.

Men jag tycker också att det är viktigt för oss att problematisera vår, stadens och det offentliga, relation till idrottsrörelsen så att vi inte i för hög grad förväntar oss och förlitar oss på att det är idrottsrörelsen och det fria föreningslivet, den ideella sektorn, som ska möta, lösa och hantera alla de problem och utmaningar som vi ställer för idrottspolitiken.

Här har talats om avgifter, till exempel. Någonting som jag tror att alla delar är att det är viktigt att barn inte stängs ute från att idrotta på grund av alltför höga avgifter. Kan man bidra till att sänka dem är det naturligtvis bra.

Men vi ska vara medvetna om att det också finns andra trösklar än bara de rent kostnadsmässiga för barn att kunna delta i idrotten. Många föreningar kräver till exempel ett väldigt aktivt engagemang från hela familjen, från föräldrar, för att barnen ska kunna delta i tävlingar på kvällar och helger. Det finns alltså andra trösklar till föreningslivet, och de är inte så lätta för oss här inne i rådssalen att råda bot på.

När det gäller de stora grupperna av stockholmare, inte minst tonåringar, som inte tar del i idrottsföreningar, som kanske har varit med när de var yngre men slutat i tonåren, tror jag inte att vi ska ha alltför höga förväntningar på att idrottsrörelsen ska möta alla deras behov.

Jag vill markera att det är viktigt för oss att problematisera idrottsrörelsens uppgift och roll och att vi säkerställer möjligheterna till idrott och motion, framför allt med sikte på de grupper som i dag inte i särskilt hög utsträckning idrottar.

Anförande nr 69

A n d e r s L i n d e l l (MP): Tack till föregående talare; jag tänkte nämligen prata lite om samma sak, nämligen om idrottsrörelsens roll.

Det är verkligen så att vi inte når alla som hade behövt nås av organiserad idrott i dag. Men svaret kan inte vara att svika idrottsrörelsen och dra undan stödet, därför att det är lika mycket ett problem i idrottsrörelsen att man blir frånsprungen av resten av samhället. I den organiserade idrotten ser vi i dag normer och förväntningar kring sexualitet och könsroller som är ganska avlägsna resten av samhället i många fall. Vi ser en representation som också är ganska avlägsen samhället, där kvinnor och utrikes födda ofta faller bort.

Därför behöver idrottsrörelsen också ett stöd för att kunna vara den resurs som den kan vara i demokratin.

Det är också så att det finns grupper som inte nås av idrott i dag, till exempel tjejer i ytterstaden eller kanske framför allt unga transpersoner, för vilka det är ett extremt folkhälsoproblem. Det beror inte på att de inte tycker om föreningslivet, utan det är för att det saknas någonting i idrottsrörelsen i dag som gör att de inte kan ta del av den resursen. Då kan inte vårt svar från politiken vara att nähä, men slipp då! Vårt svar måste i stället vara: Hur kan vi hjälpa idrottsrörelsen så att de kan ta emot alla som söker sig till idrotten?

Vi har i budgeten några förslag på hur detta kan göras. Det ena är att man har ett långsiktigt stöd på en ledarsatsning så att ledare i idrottsrörelsen vet att de kan vända sig till idrottsförvaltningen och få stöd i hur man möter unga med olika bakgrund och förutsättningar.

Det andra är att vi också behöver hitta en piska i det fallet och veta när vi ska dra tillbaka stöd. Vad är det absoluta kravet för att man ska få stöd för att tillgodose idrott?

Slutligen är det också de öronmärkta pengar som vi har för ytterstaden som faktiskt finns i budgeten. Det var lite otydligt om de fanns där, men de finns där, långt ned.

Svaret när idrottsrörelsen inte når hela vägen är inte att säga åt dem att inte försöka alls, utan det är att hjälpa idrottsrörelsen sista biten.

När man inte satsar på föreningar satsar man i stället ofta antingen på privata alternativ eller på spontana ytor. Det är ett väldigt bra sätt och kan ofta till och med vara mer effektivt om man vill öka det totala idrottandet. Men det är sällan ett effektivt sätt att jämna ut orättvisorna.

Det är alltså två olika saker. Vill vi bara öka idrottandet är spontana ytor fantastiska. Men de normer som ofta är skadliga i den organiserade idrotten finns ofta även där.

Anförande nr 70

J a n J ö n s s o n (FP): Anders nämnde demokrati och ytterstad, och han sitter ju själv i Skärholmens stadsdelsnämnd i några veckor till. Vi hade förstås gärna sett att han suttit kvar, vill jag för övrigt säga.

Anders är en av dem som tillsammans med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet som har lovat att Bredängs bollplan ska få konstgräs, att planeringen för Vårbergs IP ska flyttas fram ett antal år och, på det senaste stadsdelsnämndssammanträdet, också att vi ska bygga en cykelpark i Skärholmen.

Min fråga är därför: Vilket datum nästa år kommer dessa projekt att sättas igång?

Anförande nr 71

A n d e r s L i n d e l l (MP): Där har vi sagt att det som är prioriterat över allt annat är Vårbergs IP, för den kan fylla en stor roll för hela det området. Det finns väldigt många sorters idrotter och fler föreningar som det skulle kunna komma till pass. Det är alltid en prioritering när det gäller vad som ska komma först, och Vårbergs IP måste byggas klart först innan man kan prata om gräs i Bredäng.

Det är också viktigt att man vågar göra sådana avvägningar politiskt, att man ser vad en upprustning av en idrottsplats kan ge till samhället. Det är ju inte bara kvaliteten på själva idrottsplatsen, utan det handlar också om vad det kan ge för nytta i stort. Där tycker vi att Vårbergs IP har en väldigt tydlig sådan funktion.

Anförande nr 72

M i k a e l V a l i e r (KD): Just ert parti är ett av de partier som hade avsatt pengar för ovana idrottare eller idrottare som inte ens vet om att de idrottar. Jag pratar återigen om skateboardåkarna. De uppfattar inte ens att det är idrott de håller på med. De åker ju bara skateboard. Men det är en fantastisk idrott som jag kan prata hur länge som helst om. Det ska jag dock inte göra, men jag vill veta varför ni inte har med det i budgetförslaget. Varför åts det bara upp av ert samarbete med de andra i majoriteten?

Anförande nr 73

A n d e r s L i n d e l l (MP): Vi får väl hoppas att vi kan bygga klart det till slut, men det handlar alltid om prioriteringar.

Skateboard är ett sådant exempel där det bästa hade varit om vi hade hittat en lösning som innebar samarbete med föreningar för att kunna ha ledarledda delar. Vi har just nu sådana extrema behov av upprustning av andra anläggningar och planer, så hur viktigt det än är med skateboard finns det sådant som kommer fler personer till del som just nu är ännu mer eftersatt.

Anförande nr 74

B o S u n d i n (M): Under våra år i majoritet har vi satsat stort på idrotten. Det är viktigt ur ett folkhälsoperspektiv, ett jämställdhetsperspektiv och för att det är en trygghetsfaktor, inte minst i ytterstadsområdena, om det finns stora möjligheter till andra aktiviteter.

Vi har höjt föreningsstödet med 29 procent. Det motsatta, att vi skulle minska det, har antytts. Men det är nästan 12 miljoner sedan 2010. Vi har anlagt 58 konstgräsplaner och 9 nya hallar. Det är renoveringar av simhallar som också är finansierade. Det finns en del löften från majoriteten; det kommer jag tillbaka till senare.

Vi har också renoverat upp Vanadisbadet. Fyra ridskolor har renoverats. Ett nytt idrottspolitiskt program har tagits fram som handlar om allas möjligheter till idrott på flera plan.

Stockholm har blivit utnämnd till idrottskommun två gånger sedan 2010. Det visar att vi verkligen bryr oss om den delen av vår verksamhet.

I Stockholm finns det goda förutsättningar för att kombinera ett aktivt storstadsliv med levande idrott, motion och friluftsliv. Vi har mycket grönområden, och vi har många ytor där vi kan bygga och utveckla våra idrottsanläggningar.

Moderaterna vill fortsätta att prioritera barns och ungas idrottande samt breddidrotten. När det gäller samarbete med externa aktörer ser vi gärna att vi jobbar tillsammans med privata aktörer för att på så sätt kunna anlägga och driva många fler idrottsanläggningar än endast i kommunal regi.

Det behövs mer idrott i växande stadsdelar, och det är viktigt att vi planerar för detta i nya stadsdelar som vi bygger. Vi ska säkra spontanidrotten med satsningar på tryggare motionsspår, utomhusgym som har nämnts tidigare och fokus på barn och unga.

Moderaterna vill också satsa 80 miljoner på att bygga en bandy- och skridskohall. Det har vi hört talas om tidigare här. Vi vill ha ett pilotprojekt för att få idrottsanläggningar tillsammans med externa aktörer.

När det gäller majoriteten har ni goda ambitioner. Det är bra. Vi kan nog samarbeta i idrottsnämnden om en hel del frågor, men finansieringen känns något skakig. Med de

utjämningsystemen bland annat från regeringen kommer kommunen att drabbas av 560 miljoner kronor mindre. Hur går det med spontanidrotten i ytterstaden, som jag nämnde tidigare? Det finns inga pengar i budgeten, men det kanske kommer senare.

Bifall till Moderaternas förslag till budget!

Anförande nr 75

L e o A h m e d (V): Nu blir det lite Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd här! Bo Sundin nämner föreningsstödet på 11,6 miljoner kronor, inte 12 miljoner. Jag vet inte om Bo har sett att vi vill höja det till 15 miljoner kronor redan för första året, och det är det som stockholmarna behöver.

Jag har en annan fråga. Ni lämnar ganska många idrottsanläggningar där underhållet är totalt eftersatt. Vill Bo Sundin kommentera detta?

Anförande nr 76

B o S u n d i n (M): Det vi kan säga är att vi har under våra senaste fyra år ökat på och renoverat en hel del av de befintliga anläggningarna. Det fanns ett stort underskott när vi tog över. Vi har betat av en del av detta, men det finns fortfarande kvar. Jag ser fram emot och hoppas att ni tillsammans med oss kan fortsätta minska det renoveringsunderskottet.

När man lovar väldigt mycket nya anläggningar är det viktigt att man också budgeterar för drift och underhåll.

Anförande nr 77

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag måste ändå få säga att jag tycker att det är ganska tröttsamt med de här insinuationerna om att våra budgetar inte skulle vara finansierade eller att vi inte förstår att räkna med driftkostnader.

Till skillnad från den tid då ni styrde gör vi inga glädjekalkyler. Vi säger inte att vi kan bygga fem idrottshallar för 100 miljoner, eftersom de flesta av oss på en gång förstår att det inte kommer att gå ihop. Det ser vi ju nu resultatet av.

Bo Sundin var också ute och svajade om någonting om svikna löften. Då undrar jag vad som hände med äventyrsbadet i Vanadis som ni lovade tillsammans med Folkpartiet? Vad hände med dubbelhallen på Kristinebergshöjden som ni var ute i medierna och lovade?

När det gäller OPS-lösningar är jag absolut inte nödvändigtvis emot sådana lösningar, men under era åtta år vid makten lyckades ni ju inte få igenom en enda därför att de ständigt blir dyrare än när vi bygger själva. Vad är det nu som har förändrats som gör att det nu skulle bli billigare att bygga tillsammans med en extern aktör?

Anförande nr 78

B o S u n d i n (M): Det var många frågor. Jag saknar fortfarande svar på varför ni nedprioriterar spontanidrotten.

När det gäller idrottshallar är det så att under vår regim tog vi fram underlag för att bygga hallar till halva priset mot vad det traditionellt kostar. Vi satsade på fem nya hallar för 100 miljoner. Någon av dessa har blivit dyrare beroende på att markförhållandena var dåliga. Det är sådant som kan hända, men vi är beredda att flytta bygget till en annan markplätt och på så sätt lösa problemet.

Om vi hade fortsatt att styra hade vi fortsatt att finansiera dessa anläggningar som Emilia Bjuggren antyder att vi inte skulle kunna göra. När det gäller löften och budgetering säger jag inte att ni räknar fel, men jag konstaterar att ni gör extra investeringar på 90 miljoner för 2015. Det är det vi pratar om. Vi gjorde 100 miljoner i extra satsningar på fem hallar plus en hel del annat inklusive Åkeshovsbadet.

Men när jag säger osäkerhet så talar jag om framtiden och om den miljard som har lovats under kommande år, det vill säga 2016-2019.

R II STADSBYGGNADS- OCH KULTURROTELN

**Kulturnämnden, Stockholms Stadsteater AB, Stadsdelsnämnderna: Verksamhet för barn, kultur och fritid
Punkt 10, 31, 4)**

Anförande nr 79

Borgarrådet M o g e r t (S): Kulturen, sade Brecht, är en lyx men en lyx som vi inte kan leva utan. Jag vill nog påstå att med den definitionen är det en ganska lyxig budget vi har att besluta om här i dag. Det är en stark kulturbudget, en budget med en tydlig politisk inriktning. Det är en budget som tar sin utgångspunkt i kulturens starka egenvärde och i det som ovillkorligen blir följderna därav, nämligen allas lika rätt till tillgång till kulturen.

Det är en budget som utgår ifrån att kulturen både är en spegel av samhället och ett verktyg att förändra samhället med. Med den analysen i botten blir det onekligen ett av våra största problem att de riktigt stora klasskillnaderna i dag syns och finns i tillgången till socialt och kulturellt kapital. Det här är ingen hypotetisk fråga. Tillgången till kultur, allas tillgång till kultur, är den största och viktigaste kulturpolitiska frågan, och det syns i den här budgeten.

Det syns genom att vi satsar på att ge fler barn tillgång till kulturskolan genom fler platser, genom lägre avgifter och genom ett bredare anslag. Det syns genom satsningen på kulturfestivalen och uppdraget att verka också i ytterstaden. Det syns inte minst i Kulturhuset/Stadsteaterns nya uppdrag – att utveckla verksamheten i Skärholmen till ett brett kulturhus, att starta upp en ny verksamhet i Västerort och att använda Parkteatern också vintertid inomhus.

Det syns i satsningen på att tillgängliggöra bibliotek och museer, och det syns till sist i det lilla, i satsningen på kultursekreterare som vi vet är centrala för att kunna garantera alla barn i skola och förskola tillgång till professionella kulturupplevelser. Det skyller ni på den borgerliga sidan okunnigt för byråkrati, och Centern vill byta det mot djur i parklekar. Grisar, får man väl förmoda.

Ordförande, fullmäktige! Det är en stark kulturbudget vi fattar beslut om i dag. Det är en budget med tydlig inriktning på jämlikhet, mångfald och demokrati. Det är en samlad budget i tydlig kontrast mot en splittrad borgerlighet som mestadels annars tävlar om vem som kan skära mest på kulturen.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till budget!

Anförande nr 80

Borgarrådet B r i n c k (M): Ordförande, fullmäktige! Man skulle kunna tro att man befinner sig någonstans kring 2004. Här står jag och debatterar kultur med kulturborgarrådet Roger Mogert. Det är väl egentligen bara Ann Mari Engel som saknas för att illusionen ska vara fullständig.

Dessvärre gäller detta även majoritetens politik. Den är också tio år gammal, och det är lite tråkigt. Det finns nämligen en väldig massa saker som majoriteten fortfarande

inte inser när det gäller kulturen i Stockholm, hur rika vi är på kultur och vilket fantastiskt utbud vi har. Vilka våra personliga preferenser än är kan vi alltid hitta någonting. Det finns konst, det finns film, det finns teater, det finns alla möjliga sorters musik, det finns litteratur, dataspel och dans.

Det intressanta är att det mesta av detta finns utan att det har fattats några som helst politiska beslut om det. Vi köper böcker, vi köper skivor, vi laddar ned musik, vi tittar på film, vi dansar, vi upplever teaterföreställningar på internet, vi ser opera på bio – och det har inte fattats några politiska beslut om detta. Vi kan till och med besöka museer. Stockholm har flera utomordentliga privata museer, varav ett, Fotografiska, drivs helt utan offentliga bidrag.

Det här är fantastiskt, och lägger vi då till det kulturutbud som staden bedriver eller stöder finansiellt blir det ett enastående utbud, och det ska vi vara rädda om. Men det ger oss också anledning att fundera på våra egna begränsningar, och det är där den principiella skillnaden finns.

Denna skillnad ligger i vår respektive syn på politikens uppdrag, på ansvar och på finansiering. Vi vill att människor ska ha en ökad rådighet över sina egna pengar och själva kunna göra viktiga livsval. Vi tror inte att vi vet bättre än andra vilken kultur de vill ta del av. Vi vill hålla skatten så låg som möjligt och på det sättet öka människors möjligheter att fatta de här besluten själva.

Så tänker inte majoriteten. De höjer skatten, för det gör de alltid. Ni kommer ihåg de 2 miljarderna i överskott; man behöver inte höja skatten, men man gör det ändå, för det är det man aldrig gör. Majoriteten är nämligen helt övertygad om att politiker vet bäst vilken kultur som ska finnas och vilka som ska ha tillgång till den.

Jag vill inte bli missförstådd. Jag tycker också att staden har en väldigt viktig roll att spela som finansiär, inspiratör och möjliggörare. Men vi ska stödja och inte styra. Vi ska inte peka med hela handen. Vi konstaterar med visst vemod att majoriteten åter gör det den alltid gör – ett planlöst utportionerande av pengar, administration snarare än verksamhet, politiska projekt snarare än kultur. Det är tråkigt.

Vi vill göra Stockholm till en kulturstad, en evenemangsstad i världsklass. Det är den vision vi har. Vi har en vision av ett Stockholm där det ska finnas kulturutbud som passar alla. Vilka visioner har ni? Jag yrkar bifall till Moderaternas budgetreservation.

Anförande nr 81

Ewa Larsson (MP): Min ideologiska ingång i denna kulturdebatt är inspirerad av Egil Malmsten som säger så här: Kan inte mer kultur göra fler människor lyckliga? Nej, men fler lyckliga människor kan göra mer kultur!

Genom kulturnämndens arbete vill vi ge förutsättningar för kulturell tillväxt. Vi ökar medel och stöd till utövarna och släpper in kulturkompetenser inom hela samhällsbygget. Kultur kreatören ska vara en självklar medspelare inom stadsplanering, i samhällsbygge, i byggnads-, fastighets- och exploateringsnämndens

arbete och inom stadsdelarnas utveckling för levande centrum, näringslivsutveckling och inom verksamheter för barn och unga.

Vi stärker samhällsinflytandet i Stadsmuseets kulturmiljöenhet och ge dem en friare roll som urbant centrum att bevara och levandegöra stadens kulturhistoriska värden för alla stockholmare. Här tänker vi även att urbana ekomiljöer ska ingå, och jag tror att föreningen Genus i museer kommer att vara fortsatt behjälpliga i arbetet med att lyfta fram hela mänskligheten på ett jämställt sätt.

Kulturarvet gör vi fritt och gratis genom att återinföra fri entré på stadens museer, och jag vet att det åtminstone finns ett parti – förutom majoriteten som nu bestämmer – som är jätteglada för det.

Vi satsar på kulturens infrastruktur, och en del av det arbetet ska ske utanför tullarna. Det här gör vi för att utveckla en sammanhållen och jämställd stad, och vi öppnar för alla stockholmare att få nära till kultur och eget skapande.

Samlingslokaler och hemgårdar är viktiga mötesplatser. Fler demokratiska tillgängliga platser som är verksamhetsanpassade behövs liksom ateljéer och scener, och här har nu hyrorna kommit att bli en dominerande kostnad för de lokalförvaltande organisationerna. Nu säger vi att kulturnämnden ska vara en aktiv part i arbetet med att utforma en hyressättning som passar både små föreningar och Stadsteatern.

För två veckor sedan öppnade Umeå ett kvinnohistoriskt museum – grattis Umeå! Vi vill lära av dem och undersöka förutsättningarna för ett kvinnohistoriskt museum även i Stockholm.

Slutligen innehåller kulturbudgeten pengar till att sänka kulturskolans avgifter och till att alla stadsdelar nu kan tillsätta en kulturtjänst som de kan använda som det passar dem lokalt. I Skarpnäck till exempel har vi ett kulturhus som vi förstärker organisationen för med de här medlen.

Kulturens andel av kommunfullmäktiges budget totalt sett har sänkts under många år. Nu bryter vi den trenden tillsammans i den nya majoriteten. Bifall till kommunfullmäktiges budget!

Anförande nr 82

J u l i a n a G r i s t e l l i (V): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Politikernas roll är att skapa förutsättningar, och det är det som den rödgröna budgeten gör när vi förstärker kulturen med 60 nya miljoner kronor i jämförelse med budgeten för 2014.

Vi gör det för att bryta den kulturella segregationen. Vi tycker nämligen att alla, oavsett plånbok och diskrimineringsgrund har lika rätt till kultur. Vår budget präglas av tankar om social rättvisa. Utöver sänkta avgifter och fler platser i kulturskolan och gratis inträde till museer omfördelar vi kultursatsningar med en rejäl satsning på kultur i ytterstaden.

Vi återinför en kultursekreterare i varje stadsdel för att alla barn och ungdomar ska få rätt och tillgång till professionell kultur. Deras roll som förmedlare mellan kulturarbetare och skolorna gör att fler kulturarbetare ska kunna jobba och försörja sig.

Vi ser till att Parkteatern ska bli en åretruntverksamhet som lyfter fram teater av kvalitet till barn och vuxna i ytterstaden.

Vi vill främja ett rikt och fritt kulturliv med demokratiska mötesplatser. Vi vill ha en stad i avantgarde, öppen för flera kulturformer och uttryck med till exempel lagliga graffitiväggar.

Vi skapar förutsättningar för ett mångfaldigt, jämställt och inkluderande kulturliv och ser på möjligheten att skapa ett kvinnohistoriskt museum, samtidigt som alla stadens verksamheter ska jobba aktivt med genusglasögon.

Vi satsar på samlingslokaler bortom marknadshyror, ökad tillgänglighet och vi ger plats till mångkultur och nationella minoriteter och icke-kommersiell kultur. Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 83

R a s m u s J o n l u n d (FP): Ordförande, ledamöter, åhörare! En dödsdans på Maxim eller på Strindbergs Intima. Ett allkonsthus mitt i stan som fylls av allt från dans till debatt. Ett år av magiskt tänkande som har gjort succé på Galeasen och tar klivet till nationalscenen. Musiker i toppklass på flera scener. Radiosymfonikernas och Rinkebybarnens samarbete i El Sistema. Berättarministeriet som väcker barns och ungas kreativitet och självkänsla. En parkteater med över 150 kostnadsfria föreställningar, över 150 000 besökare på ett fyrtiotal platser över hela Stockholm. Sveriges första internationella komedifilmfestival delvis tack vare vårt nya kulturstöd, och Hillfons konstnärshem som tack vare ett privat initiativ nu verkar bevaras och bli ett museum.

Stockholms kulturliv är rikt, mångfasetterat och expansivt. Jag kunde nämna många fler exempel, en del i kommunal regi, andra med kommunalt stöd, åter andra helt fristående.

Det gemensamma är att de bygger på enskilda människors engagemang, kunskap och vilja och att de alla tillsammans bidrar till att bygga det Stockholm vi älskar och vill visa upp för omvärlden, det Stockholm som omfamnar människor av alla olika slag, det Stockholm som vi ibland kritiserar. Allt är ju långt ifrån perfekt. Det är ett Stockholm vi vill göra bättre!

Konst och kultur är för oss liberaler både medel och mål för individens frihet. Kultur kan främja yttrandefrihet, demokrati, integration och dialog men finns framför allt till för sin egen skull. Stadens kulturpolitik bör handla om att öka människors tillgång till kulturupplevelser av hög kvalitet och möjligheter att skapa de kulturupplevelsena.

Kulturen behöver mer resurser till kultur, inte till byråkrati. Kulturen behöver större frihet, inte mer politisk klåfingrighet. Kommunala kulturinstitutioner är nödvändiga,

och kommunalt kulturstöd är bra, men genom att kulturlivet kan få ökade intäkter också från andra håll stärks både dess resurser och dess frihet.

Ordförande! Biblioteken är grunden i Stockholms kulturella infrastruktur och grunden i bildningssamhället. Stockholm måste fullfölja och förstärka utbyggnaden av framtidens bibliotek som tar plats där stockholmarna rör sig i det fysiska stadsrummet och digitalt. Här behövs mer konkretion om satsningar och om finansiering av driften av våra nya bibliotek än vad den nya majoriteten lyckas prestera i sitt budgetförslag.

Konsten ska finnas för alla stockholmare. Konst i den offentliga miljön är en oundgänglig del av den stad vi bygger ut och förtätar. Det är angeläget att staden fullföljer utbyggnaden av Liljevalchs konsthall och ombyggnaden av stadsmuseet.

Berättarministeriet och El Sistema hör också till den förra mandatperiodens viktiga initiativ, och där behöver vi satsa mer och bygga ut. Det fria kulturlivet ska ges fortsatta förutsättningar att bli både rikare och friare. Det nya kulturstödet har stärkt principen om armlängds avstånd. Det har öppnat stadens kulturstöd för nya sökande, och 30 procent av kulturstödet går till barn och unga. Många fler söker nu kulturstöd och många fler och nya aktörer får också kulturstöd beviljat. Detta borde vi slå vakt om. Incitamentsstrukturen, växtpengarna, för ökade besök ökar det egna intäkterna för kulturlivet. Det ska självklart finnas kvar och utvecklas.

Det finns mycket mer att säga. Jag återkommer i debatten, men jag vill börja med att yrka bifall till Folkpartiets budget som ju innebär en större kultursatsning än de rödgrönas.

Anförande nr 84

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Jag tänkte börja med att tala lite om satsningar som vi sverigedemokrater vill göra inom kultursektorn. Jag tror inte att någon blir överraskad av att vi vill satsa mer på projekt som bejakar vår svenska kultur och vår historia. Det är en enormt viktig fråga. Vi har en enorm kulturskatt i Stockholm, och det här handlar väldigt mycket om vilka vi är som svenskar. Det handlar om det land som har format oss och vår identitet.

Det är också enormt viktigt för turistnäringen att vi verkligen värnar den kulturskatt vi har i Stockholm. Det handlar även om att vi måste minnas och respektera de svenskar som har byggt upp det här landet som så många i dag tar för givet.

Vi vill även se en omfördelning av kulturstödet från utländsk kultur till mer satsningar på svensk kultur. Det handlar inte, tro det eller ej, om att vi har någonting emot utländsk kultur, men alla förstår ju att det är fel att politiker uppmuntrar människor som kommer till Sverige att distansera sig från det svenska samhället, för det är det som sker när man ger pengar till människor för att hålla fast vid normer och värderingar som många gånger inte hör hemma i Sverige.

I stället ska vi satsa mer resurser på att bredda svensk kultur och svenska värderingar och självklart göra detta mer lättillgängligt, inte minst för människor som har

invandrat så att de känner att de är välkomna och har möjlighet att komma in i det svenska samhället.

Vi vill även dra in allt ekonomiskt stöd till föreningar som sysslar med politisk propaganda eller smutskastning mot politiska partier, och jag ska ge ett exempel på vad jag menar. Så här kunde det vara under Alliansens styre: Stiftelsen KFUM Söder, Fryshuset, bedrev ett projekt som de kallade för Det här är mitt Sverige. De beviljades 80 000 kronor, och så här lät det på deras Facebooksida under brinnande valrörelse, ordförande, jag citerar: Uppmaning! Kom på det mest kreativa sättet att bli av med Sverigedemokraternas samhällsinformation. Ta bilder, filma, twittra och blogga.

Det är alltså en organisation som har fått pengar från kulturnämnden, stockholmarnas pengar, och de uppmanar sedan till skadegörelse och att förstöra för ett folkvalt parti.

Min fråga till de rödgröna är om ni, precis som Alliansen gjorde, kommer att bevilja ekonomiskt stöd till den här typen av politiska organisationer som uppmanar till skadegörelse och smutskastning mot politiska partier.

Anförande nr 85

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Aldrig tidigare har så många människor med olika bakgrunder bott i Stockholms stad. Det ställer stora krav på mötesplatser och tillgänglig kultur i alla delar av staden. Samtidigt vill vi att staden ska vara en symbol för attraktivitet och nytänkande.

Centerpartiet tror att den urbana livskvaliteten skapas i skärningspunkten mellan människors möten, kreativa uttryck, kultur och marknad. Det har alltför länge funnits en ideologisk vänstersyn på kulturpolitiken. Den har rest en barriär mellan kultur och kommers som långsiktigt skadar kulturens kreativa utveckling.

Det kommer väl inte som en nyhet att Centerpartiet vill förändra detta synsätt. För oss ska staden vara en kreativ mötesplats där högt och lågt, stort och smått, bryts mot varandra. Kultur skapas just i mötet mellan människor och ska i så stor utsträckning stå fri från politiskt inflytande.

Vi vill öka människors valfrihet inom den skattefinansierade kulturen. Vi vill utreda möjligheten till att införa kulturcheckar för barn och unga upp till 19 år, kulturcheckar som kan bytas mot kulturupplevelser. På det sättet vill vi stärka och säkra att barn får ta del av kulturupplevelser. Vi kan öka transparensen i vad som skattefinansieras. Vi vill minska mellanhänderna inom kulturen, och vi vill öka möjligheten för kulturentreprenörer att försörja sig på sitt kulturutövande.

Ordförande! Stockholm behöver en ny bibliotekspolitik. Vi vill att biblioteken ska vara viktiga mötesplatser och kulturcentrum i staden. Det är de inte riktigt i dag. Vi saknar ett nytänkande, och miljöerna är inte alltid tillräckligt spännande och inspirerande.

Genom att göra det möjligt för personalgrupper och företag att ta över driften av biblioteken hoppas vi nu kunna skapa en möjlighet för ökat engagemang för

utvecklande av biblioteksmöjligheter, bättre öppettider och kanske trevligare kaféer. Jag vet att majoriteten kommer att se rött när vi föreslår det här: Vi förespråkar fortfarande kostnadsfri och skattefinansierad biblioteksverksamhet, men däremot tror vi att driften kan skötas bättre av andra kreativa entreprenörer.

Till slut anser Centerpartiet att resurser för kultur och idrott ska komma utövare i föreningslivet till del i så stor utsträckning som möjligt. Därför föreslår vi en sammanslagning av kultur- och idrottsnämnden med tillhörande förvaltningar, för vi är övertygade om att kompetensen inom dessa två områden kan samutnyttjas bättre, och resurserna kan på det sättet effektivare komma kulturutövarna till del.

Bifall till Centerpartiets budgetförslag!

Anförande nr 86

M a l i n E r i c s o n (FI): Att göra och uppleva kultur är en stor del av att vara människa. Kulturen ger oss möjlighet att förstå och förändra världen, att uttrycka våra egna känslor och tankar och ta del av andras berättelser och erfarenheter.

Kultur lyfter fram både olikheter och likheter. Den hjälper oss att lära känna andra, och den hjälper oss att känna igen oss själva i andra. Kulturen har en stark och viktig roll för att utveckla det jämställda, jämlika och rättvisa samhälle som Feministiskt initiativ vill ha. Det är ett demokratiskt verktyg som alla ska kunna få tillgång till, oavsett vem man är, var man bor eller hur mycket man tjänar.

Det blir lätt så att kultur definieras uppifrån, från en maktposition. Vi som bestämmer säger vad kultur är, och så ger vi den till de andra. Det är ett inskränkt sätt att se på världen. Vi måste förstå att kulturen skapas på många ställen, på många olika sätt.

Därför ska kulturnämnden arbeta för att den kulturella segregationen ska minska. Kulturen utanför innerstaden ska få bättre förutsättningar. Det ska finnas plats för många olika uttryck och kulturformer och inte bara de som följer normen. Att avgifterna till kulturskolan sänks är viktigt för att fler barn och unga både ska få uppleva kultur och skapa den själva. Kulturskolan ska också arbeta för att locka barn från de delar av staden där det inte är självklart att gå i kulturskolan.

Det är rätt vanligt att barn har fritidsaktiviteter efter skolan och på helgerna. Mycket kostar pengar, och det gör att de som allra mest behöver komma hemifrån för att familjen är trångbodd eller för att det finns missbruk i hemmet har minst chans att hitta på någonting på fritiden. Där spelar fritidsgårdarna en stor roll. Fritidsgårdarna ska vara en frizon, en plats där man kan göra sådant som inte går att göra hemma, till exempel läsa läxor eller spela musik.

Stadsdelarna ska erbjuda en bred verksamhet på sina fritidsgårdar. Det ska finnas olika saker att göra så att alla hittar något som passar dem. På fritidsgårdarna ska alla också kunna känna sig trygga och slippa bli utsatta för diskriminering. Alla fritidsledare ska få höja sin kompetens i perspektiv som genus, antirasism och normkritik.

Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till budget!

Anförande nr 87

M i k a e l V a l i e r (KD): Ewa Larsson citerar Egil Malmsten. Egentligen skulle jag då vilja citera Yngwie Malmsteen då, men hans mest kända citat lämpar sig varken för mitt humör eller för den här församlingen, så det får ni googla fram själva.

Stockholm är kanske Europas scentätaste stad med en grym spännvidd, från klassisk musik på Konserthuset via mastodontevenemang i Globen till en smal experimentteater. Men trots att det finns så många olika varianter tar inte alla del av det fina utbudet, och för många finns det inte ens på världskartan att gå på teater, konsert eller dans.

Vi måste alltså fortsätta göra kulturen tillgänglig för fler. Där vill jag ge majoriteten en eloge. Ni verkar vilja det här. Vi hoppas att vi når dit.

Kulturen är livsviktig, och de kulturella och kreativa gärningarna är också en allt viktigare tjänstesektor i Stockholm. Det måste vi också utnyttja. Folk vill ju jobba med det här. Det finns faktiskt arbete inom kulturen också.

Kulturskolan är en jätteviktig verksamhet, mycket uppskattad av barn, unga och deras föräldrar. Kristdemokraterna vill utveckla utbudet så att fler kan gå där, särskilt i ytterstadsområdena. Vi vill också utöka antalet platser i kulturskolan, och därför välkomnar vi majoritetens satsning på detta.

Däremot säger vi nej tack till idén om att göra museibesök gratis. Varför just museer? Varför inte bio, teater, opera och andra kulturyttringar?

Vi har också mer konkreta förslag, som en gemensam sistaminutenkassa à la New York och London, där man ska kunna köpa överblivna biljetter, både för att fylla salongerna och för att tillfredsställa de spontana kulturbehoven.

Vi vill också att skolklasser ska kunna se fler föreställningar på teater och andra scener som en del av undervisningen så att det blir naturligt att njuta av kultur.

Alla tycks vi här vara överens om att lässatsningen för barn ska fortsätta, och det är vi jätteglada för, för att äga språket är viktigare än någonsin.

Apropå att äga så tillhör gatorna stockholmarna. Många stockholmare har uppskattat Open Street med folkliv, kultur, kommers och aktiviteter. Nu gick det inte så lätt att använda Kungsgatan. Götgatan gick lite bättre. Men sådana här evenemang och arrangemang behövs i staden. Ett annat exempel är Brunkebergstorg, där det blev en fin liten oas i somras. Om ni inte gillar engelska namn så kalla det vad ni vill, men Stockholm lever upp när gatorna används till annat än att bara köra bil på.

Jag föreslår bifall till Kristdemokraternas budget!

Anförande nr 88

S o p h i a G r a n s w e d (M): Vi lever i en globaliserad värld, en urbaniserad värld och en digitaliserad värld. Jag skulle nog kalla Stockholm för Sverige stora Kulturmecka.

Till Stockholm kommer människor från världens alla hörn som besökare. Man kommer hit för att studera, jobba och leva. Stockholm är en fantastisk stad där möten mellan många olika kulturer får ske.

När jag för några år sedan gick upp och sjöng i talarstolen på Moderata ungdomsförbundets stämma sjöng jag just att jag ville behålla kulturstödet. Det var vissa som ville ta bort det. Moderaterna står fast vid att kulturstödet är otroligt viktigt för våra kulturskapare runt om i Sverige.

I Moderaternas budget vill vi genom innovativ kultur fortsätta att utveckla samarbeten mellan initiativtagare av olika slag, kulturskapare, föreningar, arrangörer och etablerade institutioner för att främja det fria kulturlivet. Det ska inte behöva vara så att bara för att man är kulturskapare och jobbar med kultur så ska man behöva vara beroende av olika kulturbidrag. Vi vill att man ska få möjlighet att kunna skapa någon typ av entreprenörskap ur sitt kulturskapande, och därför ser vi innovativ kultur som en jätteviktig satsning för just detta.

Jag tänkte börja med väldigt bra exempel. Viveca Sten, om ni känner till henne, har skrivit böckerna om morden i Sandhamn. Detta bidrog till att en massa turister från hela världen valde att komma till Stockholm och åka ut till Sandhamn. Det här skapade alltså turism, och näringslivet i Stockholm gynnades av hennes böcker.

Ett annat exempel är Stieg Larssons Millenniumböcker som blev filmer och har inbringat väldigt mycket pengar, 90 miljoner, till Stockholms kassa.

Mer sådant önskar vi att kultur, entreprenörskap och näringsliv ska kunna samverka kring.

Vi vill också satsa på tunnelbanebibliotek. Vi vill ha en lässatsning för barn och unga. Vi vill satsa på digitala bibliotek så att man kan få del av böcker även hemifrån.

Open Street vill vi ha kvar. Det är någonting som majoriteten vill ta bort.

Jag kommer att gå upp i en replik här, för jag vill gärna ha svar på varför man väljer att införa fri entré på statliga museer medan våra privata museer inte får samma möjlighet. Det är inte okej ur ett konkurrensperspektiv.

Anförande nr 89

E w a L a r s s o n (MP): Jag ska försöka förklara varför det är viktigt att samhället tar ett ansvar för att vissa museer är gratis. Sophia talar om innovativ kultur. Det kan då utvecklas på museer också. Jag tror att det är otroligt nödvändigt i en urbaniserad värld att människor, bland annat via museer, får lära mer om sin historia, till exempel att människan alltid har vandrat. I dag tror vi att människan började vandra från Afrika till Asien för flera hundra tusen år sedan för att sedan komma till Europa för 40 000 år sedan.

Jag tror att just ur kultursynpunkt är så viktigt att det finns tillgängligt och gratis på vissa museer. Det är ett samhällsansvar att lära dem som växer upp i dag att den här

världen som vi har just nu är bara ett litet bloss i universum. Det har funnits så mycket mer, och det kommer att finnas så mycket annat. Vi har alltid inspirerat varandra i den kulturella tillväxten.

Anförande nr 90

S o p h i a G r a n s w e d (M): Jag har ingenting i sak emot att man har fri entré till museer. Men när vissa museer kan ta del av det här medan andra privata museer inte har de ekonomiska medlen för att också kunna ha fri entré, då hämmas konkurrensen inom museiverksamheten.

Handelskammaren skrev en artikel för några veckor sedan tillsammans med flera privatägda museer i Stockholm, där man faktiskt är orolig. I sak tycker man att det är fantastiskt att vi ska kunna få ta del av kultur och museer, men det är inte bra när det hämmar den fria konkurrensen så att vissa museer påverkas negativt.

Anförande nr 91

J u l i a n a G r i s t e l l i (V): Moderaterna skriver i sin reservation att det vore angeläget att finna metoder för att erbjuda fler barn plats i kulturskolan. Anser inte Moderaterna att de rödgrönrosas förslag att sänka avgifterna till kulturskolan vore en bra metod för att göra det?

Anförande nr 92

S o p h i a G r a n s w e d (M): Jag skulle vilja säga så här: I den bästa av världar skulle vi vilja ha en avgiftsfri kulturskola, men vi måste också ta ett ansvar för hela stadens ekonomi.

Den här avgiften är kraftigt subventionerad som den är i dag, och vi ser ändå att alla barn och unga har möjlighet att gå på kulturskolan trots att det är en liten avgift.

Personligen ser jag gärna att vi skulle kunna utveckla kulturskolan på många olika sätt.

Anförande nr 93

H a n n a G e r d e s (FP): I ett demokratiskt samhälle har alla rätt att tycka och tänka fritt om kultur. En film som jag tycker är fantastisk kan min man tycka är dödr trist. En bok som jag läser för femte gången lägger min kollega ifrån sig efter bara tre sidor. En tavla som hänger i mitt kök skulle min väninna inte ens ha i källaren.

Det är en del av kulturens mångfald och styrka. Den är till för oss alla och ingen enskild på samma gång.

Sverigedemokraterna vill att bidrag ska dras in till projekt som sysslar med politisk smutskastning. För mig som liberal blir den naturliga följdfrågan: Vem ska bestämma vad som är politisk smutskastning? Världen är full av musiker som fängslas för sina sånger, författare som bannlyses för sina romaner, konstnärer som torteras för sina tavlor.

Det som i den enas ögon är politisk provokation är för många andra försvar av mänskliga rättigheter. Det finns de som tycker att Alice i underlandet chockerar, att Torgny Segerstedt provocerar, att Isaac B Singer upprör och att Salman Rushdie förstör.

Kultur är ett komplext begrepp – komplext för att vi kan läsa in så många olika saker i det. Det är sångstunden på öppna förskolan, och det är premiären på Operan. Det är danssuppvisningen i Skarpnäcks kulturhus, och det är lek i Indianparken i Hammarbyhöjden.

Kultur är inte någonting statiskt utan någonting som människan ständigt utvecklar och förändrar. Detta är något som vi politiker bör vara mycket restriktiva med att försöka begränsa, definiera och reglera. Det som i den enas ögon är en politisk provokation är i den andras försvar för mänskliga rättigheter.

Anförande nr 94

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Vi har ingenting emot politisk kultur, men här handlar det om att man uppmanar till skadegörelse. Bara det är brottsligt, och så sker det emot ett folkvalt parti. Det är Sveriges tredje största parti det handlar om, och jag är övertygad om att ifall detta skedde mot något annat parti så hade det aldrig accepterats. Då hade man diskuterat det i kulturnämnden, och man hade vidtagit åtgärder.

Anförande nr 95

H a n n a G e r d e s (FP): Genom historien har olika typer av totalitära regimer försökt förtrycka det fria ordet. Man har försökt definiera vad som är den rätta kulturen och vad som är den rätta åsikten.

Jag är av den fasta övertygelsen att det enda säkra vapnet mot dåliga idéer är bättre idéer. Det är därför jag bemöter Martin Westmont i den här talarstolen, och det är därför jag gör det i stället för att försöka förbjuda hans åsikter.

Anförande nr 96

Borgarrådet B r i n c k (M): Det är lite svårt att ta över efter det där, får jag säga.

Men jag skulle lite kort vilja sammanfatta vad majoritetsföreträdarna har sagt om kulturpolitiken.

Efter åtta års oförtjänt ökenvandring kommer nu vänstern igen med nya tag och fräsch politik. Nu ska kulturen äntligen få den plats den förtjänar efter att ha utsatts för Alliansens obarmhertiga härjningar i åtta år. Under de åtta år som har gått sedan 2006 har nämligen i princip alla offentligt finansierade kulturverksamheter monterats ned tills bara skelettet är kvar. Men nu tar vänstern tag i kulturen. Bäva månne de slemma marknadskrafterna!

Låt mig därför bara påminna om vad vi faktiskt har gjort mellan 2006 och 2014. Kulturnämndens budget ökade med 20 procent. Vi satsade på stadsbiblioteket. Bland annat öppnade vi tre nya tunnelbanebibliotek. Vi har renoverat bibliotek. Vi har

öppnat helt nya bibliotek, och vi har utökat öppettiderna så att biblioteken är öppna när människor faktiskt kan besöka dem.

År 2013 införde vi El Sistema i Stockholm som ett treårigt projekt för att öka möjligheterna för barn och unga i ytterstaden att komma i kontakt med musik. Nu finns El Sistema i Tensta, Skärholmen, Bredäng, Husby och i Kista, och vid årets slut kommer ungefär 900 elever att delta.

Liljevalchs konsthall har fördubblat sin publik sedan 2006. Det offentliga stödet till konsten i Stockholm har ökat. Dels är det så att budgeten faktiskt har höjts, dels är det så att det trillar ut mer pengar enligt enprocentsregeln när staden bygger mer.

Stödet till det fria kulturlivet har ökat kraftigt. Numera kan alla söka på lika villkor. Man söker på vad man vill göra och inte på vad man har gjort.

Vi har inrättat en kulturbonus för att stimulera det fria kulturlivet att nå ut till en större publik.

Vi har fortsatt att utveckla kulturskolan för att öka antalet elever.

Vad gör ni då? Fri entré – så att det blir som det blir, det vill säga samma människor går på museum fast fler gånger. Ingen höjd tas för ett ökat antal besökare, vilket väl är syftet, antar jag? Det är ett vällovligt syfte, men ett ökat antal besökare ökar också kostnaderna. Slitaget ökar, och man behöver mer personal. Hur ska det betalas? De 10 miljoner ni har avsett till detta kommer inte att räcka.

Kultursekreterare på stadsdelsförvaltningarna, 7 miljoner. Sänkta avgifter i kulturskolan, 25 miljoner. Samlingslokaler, 4 miljoner. Ökad jämställdhet och mångfald, 5 miljoner. Kommunal filmsatsning, 6 miljoner. Ni tar bort kulturbonusen, ni tar tillbaka Klarabion i egen regi.

Det är precis som vanligt. Det är lite dutt här och där. Inget strategiskt tänkande, ingen överblick, inget långsiktigt, inga prioriteringar. Lite pengar till allt och mer pengar till somligt.

Vi satsar på verksamhet – ni satsar på kommunal administration och politiska projekt.

Bifall till vår reservation!

Anförande nr 97

Borgarrådet M o g e r t (S): Jag skulle gärna tacka för Cecilia Brincks försök till sammanfattning och sedan sammanfatta ert budskap – om det över huvud taget vore möjligt.

Ni är ju faktiskt inte överens på en enda punkt. Inte bara skiljer det 40-50 miljoner mellan era alternativ, utan ni spretar betänkligt. Ni är inte ens riktigt överens om den fria entrén. Folkpartiet såg till att den var kvar här i staden när Moderaterna avskaffade den på nationell nivå. Folkpartiet i den här salen driver en liberal

kulturpolitisk linje och har en budget i samma härad som vår, medan M, FP och KD mest ser det som en möjlighet att finansiera sin budget.

Man kan faktiskt säga att alliansgrisen som Centerpartiet har infört inte bara har blivit korv, utan korven har kokat för länge och spruckit.

Anförande nr 98

Borgarrådet B r i n c k (M): Jag tror att metaforpolisen får rycka ut snart. Det börjar bli för mycket.

Det är ju så här, Roger Mogert, att vi är fyra partier som har fyra olika budgetar. Att Folkpartiet var för fri entré medan vi var emot det är inte ens en illa bevarad hemlighet; det är ingen hemlighet alls. Vi var emot det hela tiden. Vi tycker inte att det är en bra idé. Vi tyckte det inte då, och vi tycker det inte nu. Det har heller inte haft de effekter som man påstod, för det är samma människor som har gått på museum som tidigare, fast de har gått fler gånger. Det tycker vi är lite olyckligt.

Till skillnad från er är det så att vi faktiskt kan regera tillsammans i högönsklig samsyn och välmåga utan att nödvändigtvis vara överens om allting, för vi kan nämligen förhandla och prata med varandra, och vi har förberett oss.

Anförande nr 99

R a s m u s J o n l u n d (FP): Ordförande, ledamöter, åhörare! Alla barn ska kunna delta i kulturskolans undervisning. Det sker redan i dag genom möjligheten till reducerad avgift, men vi kan och vi borde göra mer för att de barn och unga som kanske allra mest behöver kulturen kan få ta del av den och utöva den.

Den rödgröna regeringen ville som bekant tyvärr avskaffa den av alliansregeringen införda fritidspengen som gjorde det möjligt för familjer med knappare ekonomiska omständigheter att låta barnen delta i idrotts- och kulturaktiviteter. Det hade varit ett mycket misslyckat beslut, vilket säkert en del socialdemokrater, miljöpartister och vänsterpartister här i Stockholm kan hålla med om.

Vi bör i stället utöka möjligheten för alla barn att delta i fritidsaktiviteter genom stadens norm för ekonomiskt bistånd. För barnfamiljer med försörjningsstöd ska motsvarande avgifter för kulturskola eller idrottsförening kunna ingå i det ekonomiska biståndet. Det skulle kompensera för nya eventuella förslag om en slopad fritidspeng eller kunna skapa ett extra utrymme.

Jag har tidigare i dagens debatt berört fall där den nya majoriteten väljer att fullfölja eller åtminstone bibehålla våra satsningar från den förra mandatperioden på till exempel bibliotek, El Sistema och annat. Men jag är undrande inför hur och var utbyggnaden av de här verksamheterna ska ske och var pengarna ska tas. Det saknas helt enkelt konkretion.

Jag har framför allt talat tidigare om de förslag Folkpartiet har i vår budget. Men jag vill också uttrycka min oro för beslut och tendenser från den nya majoriteten. Det nya kulturstödssystemet har som sagt ökat transparensen, lett till fler ansökningar och beviljade stöd samt stärkt principen om armlängds avstånd. Jag ser med oro på

den aviserade översynen av kulturstödet. Kommer Socialdemokraterna att låta Vänsterpartiets syn råda? Kommer bedömningen av kulturstöd åter att politiseras?

Fru ordförande! Kulturen behöver mer resurser till kultur, men den nya rödgröna majoriteten gör en stor satsning på byråkrati. 7 miljoner till kulturen är lika mycket som hela Kulanpremien, det vill säga hela subventionen till skolornas möjlighet för eleverna att ta del av det fria kulturlivet. Det är för övrigt en subvention som vi vill utöka med över 20 procent.

Det är en oroande prioritering att satsa på byråkrati före kultur!

Anförande nr 100

Borgarrådet M o g e r t (S): Jag är egentligen emot att vi pratar rikspolitik här, men det var Rasmus som började.

Jag har inte kunnat hjälpa att notera att den budget som nu röstades igenom i riksdagen av M, FP, KD, C och SD skär rätt hårt på kulturen. Rasmus Jonlund glömmer att nämna det när han pratar om vikten av kultur. Jag förstår att det inte var er linje som vann i den budgeten, för ni visar tydligt här att ni har en annan linje än de övriga borgerliga partierna. Men hur ser Rasmus Jonlund att vi ska hantera det? De 140 miljoner i generella besparingar som ligger i den budgeten kommer ju att drabba oss i förlängningen.

Sedan vill jag också fråga hur vi kan vara säkra på, om ni skulle samarbeta, att den linje ni inte får igenom på riksplanet skulle gå igenom här, att det skulle vara er linje och inte dina borgerliga kamraters linje – som innebär en nedskärning på kulturen – som skulle vinna?

Anförande nr 101

R a s m u s J o n l u n d (FP): Jag tänkte att vi hade lite för god stämning här mellan socialdemokrater och folkpartister, så jag tänkte att jag skulle sabotera den.

Den som studerar de senaste åtta åren av liberal kulturpolitik i Stockholms stad ser att Folkpartiet kan vara stolta över den politik som vi och Madeleine Sjöstedt har administrerat och fått igenom, både vad gäller resurser, nytänkande och prioriteringar.

Det är den politik som vi skulle föra här i stadshuset också naturligtvis om vi hade chansen. Den som är orolig för att det skulle bli mindre pengar och resurser i kulturpolitiken i Stockholm med Folkpartiet kan nog vara ganska lugn.

Anförande nr 102

S a l a r R a s h i d (S): Kulturen har ett egenvärde. Jag kan ju inte vara så mycket sämre än mitt borgarråd, så jag citerar också Berthold Brecht: ”Konst är inte en spegel som man håller upp mot verkligheten, utan en hammare med vilken man formar den.”

Förstår man sig på det här citatet och förstår man sig på kulturens roll i samhället, då ska man, från mitt perspektiv, också tillgängliggöra och möjliggöra kulturen för alla.

Vi hör från er sida att det bara är byråkratiska satsningar från oss. Det är bara en säregen syn på kultur som vi har, där vi strikt från politiskt håll ska få bestämma vilken typ av kultur som ryms här i staden.

Men jag kan berätta för er att det ni kallar för byråkrati, det kallar vi för satsningar på kulturskolan, vilket möjliggör att fler ungar kan få utöva kultur.

Det ni kallar för byråkrati, det kallar vi för lässatsningar på biblioteken för att fler barn ska få tillgång till bibliotek och böcker. Det ni kallar för byråkrati, det kallar vi för kulturfestival i ytterstaden. 5 miljoner, wow, kom hit – jag lovar att ni kommer att ha jättekul med oss ute i Skärholmen!

Det är faktiskt synen på kulturen som avgör, tycker jag, och det är synen på vad kulturen kan skapa för oss alla om vi verkligen vill tillgängliggöra och möjliggöra kulturen för alla.

Om man inte ser den staden vi verkar i och om man inte ser att kulturen återigen har blivit en klassfråga, då vet jag inte hur mycket man har kvar att göra som politiker i den här staden.

Anförande nr 103

J a n J ö n s s o n (FP): Det är roligt att vi är många från Skärholmen i nya fullmäktige. Jag och Salar är nästan grannar, eller vi har varit i alla fall.

En av Folkpartiets och Alliansens kanske mest framgångsrika satsningar har varit El Sistema, de fantastiska orkesterskolorna som bland annat finns i Skärholmen och i Husby. De har varit så framgångsrika att de rödgröna blev så entusiastiska under valrörelsen att man lovade El Sistema till alla skolor i Skärholmen.

Folkpartiet avsätter 25 miljoner för att bygga ut El Sistema. I den rödgrönrosa budgeten står det bara att nuvarande satsning fortsätter under verksamhetsåret. I stället lägger man 25 miljoner kronor på lägre avgift.

El Sistema riktar sig framför allt till barn vars föräldrar ofta inte har råd med avgiften även om den skulle sänkas, så varför inte satsa på utbyggd El Sistema hellre än lägre avgifter för barn till föräldrar som ofta har goda inkomster?

Anförande nr 104

S a l a r R a s h i d (S): Vi tycker att de båda systemen kompletterar varandra. Kulturskolan har också ett större utbud. El Sistema håller på med orkesterverksamhet. Om Jan Jönsson, som han säger här, så gärna värnar valfriheten måste ju även barnen få bestämma vilken typ av kultur de ska syssla med. Därför är kulturskolan egentligen den viktigaste komponenten, för där får barnen själva bestämma vilken typ av kultur de vill syssla med.

Anförande nr 105

B ö r j e H ä g g m a n (M): I er budget står det helt rätt att stadsdelsnämnderna har ett ansvar att utveckla olika former av sommarkollon. Det jag saknar i ert budgetförslag är en satsning på skolkollon.

Jag är glad över att konstatera att vårt moderata förslag till budget innehåller en satsning på sommarkollon med avseende på sommarskolan. Detta är ett alldeles utmärkt förslag, eftersom många barn behöver läsa in de kunskaper som de har missat under ordinarie skolgång. Många varierande former av verksamheter finns representerade på kollo, så med tanke på att barnen har så trevliga och positiva dagar på kollo vore det helt fel att inte erbjuda även denna verksamhet på kollo.

Det råder ingen tvekan om att den miljö som Barnens ö representerar och den trivsel som råder bland barnen på Barnens ö gör det mycket lämpligt att sommarkollo får ett tillskott bestående av undervisning – skolkollo – några timmar om dagen under några kolloveckor.

Tycker inte ni att detta är en bra möjlighet för barn att läsa in de kunskaper som de saknar? Ge barnen möjlighet till sommarskola på Barnens ö!

Anförande nr 106

S a l a r R a s h i d (S): Jag kan inte yttra mig närmare om den frågan. Jag tycker att sommarkollo ska vara sommarkollo. Vi har alltid haft satsningar på Barnens dag för att utveckla den biten så att fler ungar ska kunna få komma bort. Jag har själv varit kollobarn, och det är det bästa som finns. Men fritid är fritid, och skola är skola!

Anförande nr 107

S i s s e l a N o r d l i n g B l a n c o (FI): När Sverigedemokraterna pratar om att bevara svenskars kultur undrar jag vilka svenskar de menar. Är det alla som har svenskt pass? Är det alla som har uppehållstillstånd? Är det alla som lever och lämnar avtryck i Sverige, eller är det helt enkelt blonda och blåögda svenskars kultur de menar?

Vilken kultur är det som ska bevaras? Är det kulturen som infördes genom Rasbiologiska institutet, en kultur av tvångssteriliseringar och skallmätningar för att hålla samhällskroppen ren från oönskade element?

Det låter nämligen som om det är den kulturen Sverigedemokraterna vill förvalta när ni pratar om vilken kultur som är önskvärd och inte. När ni pratar om dem som byggde upp Sverige tror jag inte att ni menar alla de generationer arbetskraftsinvandrare som Sverige har haft genom tiderna eller alla de svenskar som i dag bär upp vår välfärd och är födda i ett annat land.

Nationalism handlar om att förespråka ett land, ett folk, en kultur, ett kön och ett komplement. Den rödgrönrosa majoritetens budget står för raka motsatsen. Det är en kultur som ger plats för alla, och det är jag väldigt stolt över att presentera i dag.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 108

T o r u n B o u c h e r (V): Jag tänkte berätta lite grann om de här förkättrade kultursekreterarna. Jag har lite svårt att förstå motståndet mot kultursekreterare, men som vänsterpartist blir jag ibland anklagad för att vilja gå bakåt i tiden. Vill du ha det som på 70-talet, brukar folk fråga. För det mesta brukar jag inte vilja det, men just

när det gäller kultursekreterarna känner jag: Ja, det vill jag! Jag vill ha tillbaka kultursekreterarna, och det är så kul att vi får det med den här budgeten! Det här är kultursekreterarnas återkomst.

Det är nu inte för att jag värnar om just precis kultursekreterarna. Jag har aldrig arbetat som kultursekreterare, och jag känner heller inga kultursekreterare. Men, om jag ska vara helt ärlig, så har jag arbetat som turnéläggare för barnteatergrupper här i Stockholm, och då inser man hur otroligt mycket bra arbete som kultursekreterarna gör. Det är omöjligt att ringa till hundra olika dagisgrupper och försöka förklara vilken rolig teaterföreställning vi har. Förskollärarna vill inte att vi ringer dit. De läser inte all post som svämmar över dem. Det är sjukt jobbigt att komma ut till förskolan i Stockholm. Vi turnéläggare brukade skämta om att det var lättare för barn i Vilhelmina att få en barnteatergrupp från Stockholm till sin förskola eller skola än det var för en skolklass som ligger på Södermalm.

Så ser verkligheten ut i Stockholm i dag och har sett ut sedan kultursekreterarna försvann.

Jag är inte så mycket inne i kulturen här i stadshuset, utan jag har framför allt ägnat mig åt äldreomsorgen. Alliansen lyfter ju upp att vi ska ha mer kultur inom äldreomsorgen, så jag såg genast att visst, här har vi också ett utvecklingsområde för kultursekreterarna att faktiskt hjälpa till med. Det är jättebra, och jag tycker att också Alliansen ska satsa på kultursekreterare.

Jag misstänker att det just är ordet ”sekreterare” som ni hakar upp er på och som får er att känna att det är byråkrater. Därför tänkte jag att vi kanske kan döpa om dem i nästa budget. Vi kan kalla dem för ”kulturlotsar” i stället, så kanske det blir lite begripligare.

Anförande nr 109

Borgarrådet B r i n c k (M): Jag kan försäkra Torun Boucher att det inte har någonting med namnet att göra. Vi är skeptiska till detta vare sig man kallar dem kultursekreterare, kulturlotsar eller någonting annat.

Det är nämligen en fråga om prioriteringar. Den här satsningen kostar 7 miljoner. Man kan inte få allt man vill ha. Om vi lägger ihop de här 7 miljonerna som ni nu lägger på kultursekreterare plus kostnaderna för de minskade avgifterna i kulturskolan så skulle vi kunna finansiera El Sistema i tre år till. Det tycker vi i så fall är en väldigt mycket bättre satsning.

Anförande nr 110

T o r u n B o u c h e r (V): Det är en fråga om prioriteringar, och jag uppfattar det som att vi har råd med kultursekreterarna i vår budget. Det är jag glad och tacksam för.

Anförande nr 111

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (FP): Kära fullmäktige! Det är verkligen som om tiden står stilla i vissa frågor. När det gäller kultursekreterarna är det så. Jag kan

försäkra er om att jag inte har någonting emot ordet ”sekreterare”. Jag har livnärt mig som sekreterare i stora delar av mitt yrkesliv, nämligen som generalsekreterare. Det tycker jag alltså inte är ett så stort problem.

Problemet är däremot att det är oerhört svårt att få finansiering för konstnärer och utövande konstnärer i Stockholm. Det har det alltid varit, under er tid och under vår tid. Hela vår politik gick ut på att man skulle allokera pengarna till dem som faktiskt utövade konsten, till dem som gjorde musiken och konsten.

Ni gör precis tvärtom. Ni säger att ni vill ha ett besök inom kulturella verksamheter per termin för dem som går i skolan. Det tycker jag är oerhört bra, men då ska man ju lägga pengarna på subvention av besöket i stället för på en byråkrat som ska sitta där emellan. Det är alltid mycket lättare att subventionera byråkrater än konstnärer, och jag är otroligt mycket emot det.

Om man fördubblade Kulanpremien skulle det bli dubbelt så många besök, och då löste vi detta.

Anförande nr 112

T o r u n B o u c h e r (V): Jag har ju arbetat som utövande kulturmänniska i över 20 års tid, och många av de små friteatergrupper som jag har arbetat med livnär sig, vilket ni ju säger att vi ska göra, på att turnera land och rike runt och själva sälja våra föreställningar.

Det är mycket tack vare kultureksekreterarna som vi lyckas med det, och det är lite originellt att många barnteatergrupper i Stockholm framför allt livnär sig på att turnera i resten av landet men har så fruktansvärt svårt att sälja sina föreställningar i Stockholm, mycket på grund av att vi inte har några kultureksekreterare.

Anförande nr 113

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (FP): Kära åhörare, kära fullmäktige och ordförande! Att diskutera kulturpolitik är alltid oerhört intressant, för det avslöjar väldigt stora ideologiska möjligheter och också skillnader. Jag tycker att det är intressant att titta på skillnaderna i politiken.

Jag hade ganska stora förväntningar på den här budgeten, eftersom jag visste att man skulle införa fri entré, vilket vi från Folkpartiet tycker är bra. Att man skulle fortsätta vår lässatsning tycker jag också var extremt positivt.

Däremot blir jag väldigt förvånad över att man inte går vidare i den politik man har. Man pratar om ett besök per termin i professionella verksamheter. Hur löser man det? Ja, inte genom att subventionera mer, utan man anställer fler människor. Man pratar om sänkta avgifter i kulturskolan, och det ska lösa tillgängligheten. Jag gratulerar Brommaborna till detta som skulle lösa skillnaden mellan Rinkeby och Bromma!

Vad jag är oerhört intresserad av är dock vad som *inte* står i den här budgeten. Det står ingenting som hur vi ska bygga ut El Sistema så att det blir gratis för de barn och unga som vill gå där. Det står ingenting om hur vi kan fortsätta med Berättarministe-

riety, vilket ger barn i förorter med hög arbetslöshet möjlighet att komma åt kulturen. Det står ingenting om hur vi hjälper kulturlivet att hitta en ökad finansiering. I stället slopar man vår kulturbudget och säger att ni ska vara beroende oss, det offentliga, i stället. Det sägs ingenting om hur biblioteksverksamheten ska byggas ut. Blir det något bibliotek i Liljeholmen? Blir det något vid Gullmarsplan? Blir det något i våra andra nybyggda områden? Kommer det att finnas några bibliotek där över huvud taget? Det skulle jag gärna vilja ha svar på.

I kulturnämnden har man varit väldigt yster och velat styra väldigt mycket över kulturlivet. Miljöpartiet har gått allra längst och sagt att det ska vara politiker som sitter bland experterna och bedömer verksamheten. Riktigt lika långt har inte resten gått, och jag är tacksam över att det inte finns med i det här förslaget.

Däremot lämnar man institutionerna vind för våg. Det är ju där vår uppgift är att styra! Nu ska ni höra vad Stockholms stadsteater *inte* ska göra i och med den nya budgeten: De ska inte prioritera barn och ungdom. De ska inte anpassa öppettiderna. De ska inte vända sig till Stockholms grundskole- och gymnasieelever. De ska inte samarbeta med det fria kulturlivet. De ska heller inte öka andelen rörliga resurser, vilket är det som gör att man kan anställa många frilansare inom kulturen. Allt detta ska de *inte* göra.

Däremot ska de för 15 miljoner starta tre nya verksamheter. Förstår ni vad det innebär för Stadsteaterns kärnverksamhet när detta sker, en av de bästa verksamheterna vi har i Stockholm?

Jag skulle vilja ställa den nya majoriteten till svars för att inte ha några visioner och inga strategier inom kulturpolitiken.

Anförande nr 114

Borgarrådet M o g e r t (S): Jag måste be att få påpeka vad det faktiskt står i budgeten om kulturskolan, för ni verkar inte riktigt ha lyckats läsa det.

Det står 25 miljoner till fler platser och sänkta avgifter. Ingenstans står det att det ska vara en generell sänkning av avgifterna för 25 miljoner, utan prioriteringen är att nå fler. Budgetens medel för det är fler platser och sänkta avgifter där det är strategiskt viktigt. Jag hoppas att vi kan bli eniga om att det faktiskt är det som det står.

Jag måste också säga att jag förvånas över två saker. Det ena är att när vi nu har minskat den politiska klåfingrigheten i Stadsteaterns budget och inte går in med alla dessa pekpinningar så är Madeleine Sjöstedt upprörd över det. Hon brukar faktiskt vara den som håller igen mot den typen av klåfingrighet. Det gör mig därför lite förvånad.

Ert benhårda motstånd mot kultursekreterare gör mig också förvånad. Jag undrar två saker: Varför tog ni inte bort alla kultursekreterare om det var så principiellt viktigt att få bort dem? Och om de är så fruktansvärda, hur kommer det sig då att alla fristående aktörer säger att äntligen kommer de tillbaka, det betyder mycket för oss?

Anförande nr 115

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (FP): Jag noterar att Roger Mogert, tvärtemot vad han har sagt i tidningen, inte tänker sänka avgifterna i kulturskolan för alla elever utan bara för några som han ska peka ut. Det ska bli intressant att se det. Jag tolkar det som en total nyhet och omsvängning i majoritetens budget.

Det andra är styrningen av Stadsteatern. Alltså, våra kommunala institutioner har vi ju faktiskt ansvar för att stödja och styra. De som sitter på våra institutioner ska ha våra direktiv i ryggen, annars kan man inte vara chef för sådana verksamheter över huvud taget. Det kan vara stödjande att vi styr dem åt ett särskilt håll som man vill att en verksamhet ska gå. Där säger ni att ni *inte* vill att man ska vända sig till barn och unga, vi ska *inte* vända oss mot gymnasiet och vi ska *inte* ha rörliga resurser.

Det är en signal till Stadsteatern: Anställ mer fast, vänd er inte till barn och unga!

I övrigt är 7 miljoner till kulturekreterare en väldigt stor summa i kulturbudgeten, och jag skulle vilja utmana Roger Mogert: Se till att det anslås 7 miljoner till att anställa konstnärer, kulturarbetare eller musiker som åker runt i skolorna för de pengarna i stället! Det skulle ge ett större utfall.

Anförande nr 116

J u l i a n a G r i s t e l l i (V): Folkpartiet gillar tydligen inte att vi satsar på en professionell tjänst i kommunerna som ska ansvara för och se till att alla barn får kontakt med kulturen, oavsett i vilken stadsdel de bor. Men ni vill gärna spendera pengar på olika konsulter i staden.

Ni satsar inte på lärarlönerna i kulturskolan. Vi satsar mer än ni på fri entré på museer. När det gäller hemsidan för Kulan visar statistiken att den inte fungerar och att människor inte använder den.

Alliansen och Folkpartiet har styrt i åtta år, och nu vill jag fråga Madeleine Sjöstedt: Är du nöjd med hur Folkpartiet och Alliansen har fördelat stadens kulturresurser under alla dessa år?

Anförande nr 117

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (FP): Jag är oerhört nöjd, därför att under de här åren har det skett en total upprustning av alla bibliotek i ytterstaden. Vi har satsat på kulturskolan så att man tar in fler elever. Vi har startat El Sistema. Vi har börjat med Berättarministeriet.

Jag är extremt nöjd!

Jag tror inte att ni har varit inne på Kulan. Ni inser inte att det finns nya sätt att hjälpa de kulturella verksamheterna att nå sin publik, det vill säga skolorna, att det finns något som heter internet. Internet är fantastiskt, för där kan man hjälpas åt att se all kulturverksamhet som finns i Stockholm och inte bara några få grupper som någon kulturekreterare har råkat komma i kontakt med.

Det är det som är fördelen med detta, och det är därför vi är emot er satsning. Man borde fördubbla subventionerna för barn och unga att gå på kultur i stället för att anställa nya byråkrater. Det är en mycket enkel lösning på ett problem!

Anförande nr 118

M i c k e S e i d (MP): Ordförande, fullmäktige, stockholmare! Efter föregående talares kanske lite mer dystopiska beskrivning av kulturen i Stockholm tänkte jag komma med en liten framtidsvision och kanske en liten tempohöjare.

Efter åtta års realsänkningar av kulturbudgeten ser vi nu äntligen en höjning. Åtta år på raken har kulturens konkreta andel av Stockholms stads budget sänkts. Nu bryter vi rödgrönrosa den destruktiva trenden och lägger tillsammans fram en hållbar budget för ett framgångsrikt, fritt och kreativt kulturliv i hela Stockholm. Mer kultur för fler!

Detta trendbrott är nödvändigt för att öka på stadens attraktionskraft avseende de allt viktigare kreativa och kulturella näringarna som alltmer efterfrågas i vår samtida tillvaro. Enligt en rapport som kom i förra veckan skapar den kreativa och kulturella sektorn fem gånger fler arbetstillfällen än telekommunikation och långt fler än traditionella tillverkningsindustrier. Den omsatte 2012 4,2 procent av Europas samlade bnp. Stim kommenterar rapporten och säger att kulturskaparna är viktiga för ekonomin.

Äntligen kommer nu Stockholms stad att ligga rätt i tiden genom att vi kan driva en anständig kulturskolepolitik. Äntligen kommer våra barn och ungdomar att få tillgång till en kreativ kulturskola som drivs utifrån deras egna perspektiv och deras egna lokala förutsättningar.

Efter alltför många år av sänkta ambitioner höjer vi nu stödet. Vi anställer fler pedagoger och höjer deras löner, bereder plats för fler barn och unga, utökar kursutbudet och sänker avgifterna. Inget barn ska behöva avstå kulturskolan på grund av tjockleken på föräldrarnas plånbok. Mer kultur för fler framtida kreatörer!

Vi återinför även fri entré på våra museer. Stadsmuseet ges en friare roll där politiken inte är inne och petar i verksamheten. Museet ska själva få avgöra vilka debatter och stadsvandringar som ska få genomföras. Fri kultur för fler!

Vi tilldelar också pengar för en kulturfestival i ytterstaden, helt i linje med en tidigare motion av Miljöpartiet. Mer kultur för fler!

Med detta mitt första anförande i denna sal yrkar jag således med varm hand bifall till kommunstyrelsens förslag till budget för 2015.

Anförande nr 119

Borgarrådet B r i n c k (M): Några små påpekanden: Kostnaden för att i dag besöka Stockholms stadsmuseum är 100 kronor om året. Människor under 18 år går gratis. Det kanske kan vara bra att ha med sig det.

Vi höjde kulturbudgeten med 20 procent mellan 2006 och 2014, med Micke Seids sätt att räkna. Sedan har annat ökat mer. Med ditt sätt att räkna blir det då så att om kostnaderna för socialbidragen till exempel hade skjutit i höjden våldsamt så skulle du ha kunnat tala om en realsänkning av anslagen till kulturen. Så är det naturligtvis inte. En 20-procentig höjning är en 20-procentig höjning, oavsett vad som har hänt i övrigt. Det kan vara bra att påpeka det.

Nu har jag inte suttit i kulturnämnden de senaste fyra åren, men jag förhörde mig hastigt med dess nyss avgångna ordförande, och jag skulle därför vilja påminna om att kulturnämnden aldrig någonsin har beslutat om vilka stadsvandringar Stadsmuseet ska genomföra.

Anförande nr 120

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): Jag bor på Södermalm. Det finns massor av fina byggnader där. Södra Latin byggdes på 1890-talet, Ferdinand Bobergs elverk tio år senare. Utbildning och elektricitet – det var den nya tiden som präglade staden och som gjorde sina avtryck och bidrog till att staden utvecklades.

Därför var det ett fantastiskt ögonblick när Ferdinand Bobergs elverk omvandlades till moské år 2000. Jag är själv inte religiös och tycker ibland att det är lite synd att så många är det, men det faktum att vi numera har ett antal svenskar som är troende muslimer gör att de också måste få chansen att göra avtryck i stadsbilden och vara med och forma staden.

Staden har förändrats, och den måste förändras. Varje generation, alla grupper måste få sätta sin prägel på staden, annars riskerar den i bästa fall att bli en vacker men död stad.

Vad har detta med den nya kulturpolitiken att göra? En hel del, skulle jag vilja säga, och det går i det mycket lilla faktiskt att se frågan om street art i det här sammanhanget. Det är viktigt att spännande nya konstformer som gör att staden lever får ta plats. De som bor här måste få göra det till sin stad, och kulturen gör plats för människor att mötas, uppleva och gestalta sina liv.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 121

Borgarrådet B r i n c k (M): Jag vill återigen påpeka det jag var inne på i mitt inledningsanförande, att det är intressant att notera att ingen av er, inte Anders Göransson och inte någon av hans kolleger i majoriteten, över huvud taget antyder att ni har en aning om att det händer ohyggligt mycket på kulturområdet som det inte fattas politiska beslut om. Ingenting! Är ni medvetna om det över huvud taget, eller är det så att ni låtsas som att det inte finns? Vad är skälet till denna monumentala tystnad?

Anförande nr 122

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): Min poäng var just att det händer en massa saker och att det är vår uppgift att se till att de får ta plats – inte att bestämma vad det ska vara. Det var just det som var poängen.

Anförande nr 123

Borgarrådet M o g e r t (S): Ordförande, fullmäktige! Det händer ohyggligt mycket i den här staden som vi inte fattar beslut om. Så var det avklarat.

Jag tänkte använda mitt andra inlägg till att prata om en annan del av den budget som vi är här för att fatta beslut om, och det är den del som handlar om filmpolitiken. Det är ett område som har varit ganska outvecklat i Stockholm, där vi nu har tydliga ambitioner och tar viktiga steg med den här budgeten. Jag tycker att det är väldigt glädjande.

Jag tycker det av många skäl, delvis för att filmen i sig är en konstform som är väldigt tillgänglig och med tiden blir alltmer tillgänglig och som rör sig i ett spännande område mellan det kulturella och det kommersiella, där kultur och näring faktiskt kan mötas och komplettera varandra.

Vad gör vi då? Det första är att vi ser till att få en stadsbiograf i Kulturhuset, ett viktigt beslut därför att det ökar mångfalden och tillgången på kvalitetsfilm i Stockholm och bryter upp visningsmonopolet en smula och ger en möjlighet till spännande samarbeten med såväl fristående filmaktörer som filmfestivaler.

Det andra är att vi nu ger ett ökat stöd till filmen inom kulturstödet. Det gör att vi kan stärka de filmfestivaler som finns i staden. Även det ger fler möjligheter att se kvalitetsfilm. Även det gör att fler filmer kan möta sin publik i den här staden.

Det tredje vi gör handlar om att ta klivet in som fullvärdiga medlemmar i Filmregion Stockholm-Mälardalen. Det gör att vi nu kan påbörja ett arbete för att stärka film som skapas i Stockholm, som handlar om Stockholm. Det gör att fler berättelser om Stockholm kan förverkligas och bli film.

Detta är inte bara kulturpolitiskt viktigt. Eftersom det rör sig i skärningspunkten mellan kultur och näring är det också arbetsmarknadspolitiskt och näringspolitiskt viktigt, därför att det ger arbetstillfällen i kultursektorn i Stockholm och det gör att Stockholm exponeras.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till budget!

Anförande nr 124

A n e t t e H e l l s t r ö m (M): Jag har en fråga om svikna vallöften. Jag som bor i Mälarhöjden är intresserad av vad som händer med Hertha Hillfons ateljé.

Socialdemokraterna lovade att staden skulle köpa tillbaka den, men det har inte skett. Jag har inte heller sett något budgeterat verksamhetsstöd om detta.

Anförande nr 125

Borgarrådet M o g e r t (S): Då har du läst lite slarvigt, för under Kommunstyrelsen m.m. ligger 500 000 kronor i ett starta-upp-bidrag till Hertha Hillfons vänner. Det finns alltså med i budgeten.

Utöver detta specificerar vi naturligtvis inte kulturstöd förening för förening, aktör för aktör i budgeten, precis som Anita Hellström vet. Men just i detta fall har vi gjort ett undantag för att se till att ge ett starta-upp-bidrag som ligger lite utanför kulturstödet.

RVIII ÄLDRE- OCH PERSONALROTELN

**Äldrenämnden, Stadsdelsnämnderna: Äldreomsorg, Micasa Fastigheter i Stockholm
Punkt 18, 4, 24)**

Anförande nr 126

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Fru ordförande, åhörare, ledamöter av kommunfullmäktige! Jag har arbetat sex år inom stadens LSS-verksamhet som vårdare på ett korttidshem för personer med utvecklingsstörning och autism. Jag var personlig assistent, och jag har varit arbetsplats- och skyddsombud inom Kommunal. Jag är van vid att man börjar ett arbetspass med en väldigt enkel fråga: Vad känner du för att göra i dag? Jag förstod väldigt snabbt att det inte riktigt fungerar så inom hemtjänsten, åtminstone inte i den här staden. Inom vår hemtjänst har man som den äldre rätt att välja mellan över 200 olika utförare, men inte om du ska ta en promenad, gå till banken eller laga mat när personalen väl kommer.

Att se över hemtjänstens organisering kommer att vara en av de viktigaste uppgifterna under den här mandatperioden. Målet är att de äldre ska få betydligt större inflytande över sina egna hemtjänststimmar. Det handlar i grunden om rätten till självbestämmande för den som nyttjar hemtjänst, men också om att respektera yrkeskunnandet hos tusentals anställda inom äldreomsorgen. De ska ges större möjligheter att utforma insatser utifrån sin specifika profession och yrkesetik och ges bättre förutsättningar att utföra ett gott arbete.

I det sammanhanget är våra personalpolitiska satsningar som fler fasta anställningar, minimering av delade turer och full meddelarfrihet enormt viktiga. Men de anställda inom äldreomsorgen behöver också bli betydligt fler, för personalen ska kunna känna att de faktiskt räcker till utan att behöva hoppa över lunchen, utan att behöva småspringa mellan brukarna eller jobba obetald övertid.

Om vi ska minska detaljregleringen av hemtjänststimmar fungerar det inte med över 200 företag som åker kors och tvärs med sina bilar över hela staden. Det förutsätter nämligen en enorm kontrollapparat där innehållet i hemtjänststimmar behöver detaljregleras. Den enskilda individen ska även i fortsättningen ha rätt att välja utförare, men antalet ska vara hanterbart så att vi kan ha ett ersättningssystem som bygger på tillit, förutsättningar att bygga upp en fungerande samverkan med sjukvården och en rimlig chans för den enskilde individen att göra ett rationellt val.

Jag kommer att återkomma i den här debatten till de konkreta satsningarna, och jag ser fram emot en god ton och en hög nivå på debatten helt enkelt.

Anförande nr 127

D e n n i s W e d i n (M): Fru ordförande! Jag ska börja med att vara nostalgisk. Det är fyra år sedan jag fick hålla mitt första anförande i den här talarstolen. Jag sade då bland annat att en av de platser där friheten är som allra viktigast är inom äldreomsorgen. Det handlar om att få vara sig själv, att få fatta sina egna beslut, att få

ägna sig åt sina intressen. Det är just det som är frihet och självständighet. Och det ska självfallet gälla livet ut.

Det har varit fantastiskt spännande att sedan dess få arbeta med Stockholms äldreomsorg, själv som anhörig, själv som ung, själv som blivande äldre givetvis. Vi har fått en modern äldreomsorg som blivit bättre, som är mer anpassad till en ny tid och nya generationer, en omsorg med bättre vård, mer kreativitet och där man har mer att säga till om. Även om vi inte har fortsatt majoritet är detta en av fortsatta prioriteringar för hela Alliansen. Jag tror att det är bättre än inom Socialdemokraterna och Miljöpartiet. Jag hade trott att deras engagemang för Stockholm gick före maktbegäret.

Ordförande! Hur många stockholmare som röstade på S och MP i valet såg framför sig en renodlad vänsterpartistisk äldrepolitik efter valet? En kreativitet, ett självbestämmande, en omsorg med hög kvalitet och olika driftsformer valde de flesta väljare bort. Endast 9 procent av stockholmare röstade för ett parti som har som utgångspunkt att verksamheter som i dag fungerar bra ska gå tillbaka till kommunal regi. Det vi ser på bara några månader exempel på är direkta återkommunaliseringar av helt fungerande verksamheter som dessutom tar resurser från omsorgen. Stefan Löfven höll dörren öppen på glänt på Regeringskansliet och lät Vänsterpartiet påverka politiken där. Det tog en månad tills förslag till lag kom om att avskaffa lagen om valfrihet inom landstingen. Det fick sådan massiv kritik från Lagrådet att det fick stoppas. Här har nu Vänsterpartiet motsvarigheten till ministerposten i den här salen med det direkta politiska inflytandet.

Ordförande! Vi har inget eget lagråd i Stockholm. Äldreborgarrådet slänger ur sig ord som ”vårdaga” som om vi var på Unga Örnar-läger i stället för att prata om seriösa omsorgsverksamheter för våra nära och kära i den här staden. Vem ska stoppa Vänsterpartiets ideologiska plakatpolitik? Det är bevisligen inte S, inte MP. Ni sviker era väljare – brutna löften ännu en gång. Fokus borde ligga på att erbjuda absolut bästa vård överallt, en mer rättvis biståndsbedömning, en äldreomsorg där fler vill jobba och där fler kan känna sig trygga med sin omsorg.

Ordförande! Det är en frihetsfråga att få göra sina egna val livet ut. Jag yrkar därför bifall till Moderaternas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 128

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag har suttit nu en och en halv dag och försökt gissa mig till vad den här debatten kommer att handla om. Och tänk att jag gissade fullständigt rätt! Det är precis det Moderaterna har sagt som den här debatten kommer att handla om. Jag är beredd på det.

Nu anklagas vi socialdemokrater för brutna löften, men jag tror inte att det har varit någon hemlighet att vi har reserverat oss mot LOV ända från början. Vi har sagt under två mandatperioder i rad att LOV måste ses över för att vi i dag har ett system i hemtjänsten där vi inte ens kan bryta upp avtal med utförare som vi bevisligen inte har fått förtroende för. Det finns sådana exempel; jag kan ge dem senare. Det finns

ett stort behov av att se över LOV så att vi kan få kvalitativt bra äldreomsorg i hemtjänsten.

Mormorslotteriet, detta fenomen som vi har i Stockholm där vi lottar gamla till privata hemtjänstföretag, har vi hela tiden sagt att vi inte vill ha. Vi vill att det ska tas bort. Nu tas det bort. Det här har varit ett vallöfte som vi håller. Vi bryter inte några vallöften.

Regelmässiga upphandlingar under den här tiden har också varit en nagel i ögat på oss. Vi behöver ha kommunala verksamheter kvar för att vi ska kunna bibehålla den kommunala kompetensen inom äldreomsorgen. Vi har gått mot väldigt många av dessa regelmässiga upphandlingar under två mandatperioder. Återigen: inget brutet vallöfte från Socialdemokraterna.

Vår budget för äldreomsorgen har ett syfte, och det är att de gamla i Stockholm ska få en trygg äldreomsorg med hög kvalitet, att de kan välja innehållet i omsorgen och att de kan flytta till ett äldreboende när de egna krafterna börjar ta slut. Den omsorgen ska ges av en väl utbildad personal som kan jobba under schysta villkor och som vågar påtala när det uppstår fel. Därför är det viktigt med meddelarskydd på riktigt i den här staden.

Till sist vill jag nämna föreningsstödet, som vi ökar i vår budget. Många äldreorganisationer gör ett fantastiskt arbete i vår stad. De gör ett arbete som gör att man kan bibehålla sina funktioner mycket högre upp i ålder. De har verksamheter som bryter den sociala isoleringen för många äldre, och framför allt äldre med invandrarbakgrund och dåliga kunskaper i svenska. Därför tycker vi att det är viktigt med en höjning av stödet till pensionärsorganisationer och de föreningar som har bra frivilligverksamhet för äldre.

Med de orden yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till budget.

Anförande nr 129

Å k e A s k e n s t e n (MP): Fru ordförande! Jag yrkar bifall till den nya majoritetens förslag. Sedan ska jag berätta en liten episod som visar att det inte alltid var bättre förr. När jag satt i en stadsdelsnämnd dristade jag mig till att föreslå att våra äldre på servicehus och liknande skulle få komma ut minst en gång i veckan, alltså minst en gång i veckan. Gissa vad svaret blev! Tummen ned, inget stöd för detta.

Men nu kan vi se att det är andra vindar som blåser, och det är väldigt trevligt. Vi i Miljöpartiet är väldigt nöjda med den här äldrebudgeten. Vi hade en bra äldreomsorg som en av våra prioriterade frågor i valrörelsen, och vi fick nästan på miljonen de pengar som vi faktiskt ville ha. Just förändringarna inom äldreomsorgen är något som berör enskilda individer väldigt mycket och är väldigt viktigt. Det gäller att få fler händer i vården, att det inte bara är ett slagord, utan i verkligheten måste det bli mer attraktivt att jobba inom äldreomsorgen. Det är en utmaning.

En annan sak som vi politiker och även medborgare oftast får veta via medier är vad som verkligen har hänt bakom kulisserna, alltså missförhållanden. Det är bra att vi får veta det den vägen, men vi måste kunna få veta det på andra sätt än via medier. Därför återinför vi nu äldreombudsman. Det tror jag kommer att vara väldigt positivt, liksom att vi kommer att ha kvalitetsobservatörer.

Vidare förbättrar vi biståndsbedömningen, det vill säga att vi gör den generösare, och det kommer nog att uppskattas. Det har varit väldigt tufft att få gehör för våra äldre.

Vi har i många år diskuterat en åldersgräns för när man skulle kunna komma in på ett äldreboende eller få en annan förbättring av sina bostadsförhållanden. Nu har vi ett förslag om en gräns på 85 år. Man kan tycka att det är en ganska hög ålder, men det är ett klart och tydligt steg i rätt riktning. Det är glädjande att vi har partier på allianssidan som är med oss på detta.

Bemanningen har vi diskuterat, och det måste finnas tillräckligt med personal. Och vi tycker att demensavdelningarna måste vara prioriterade i det avseendet. Maten är viktig. Det kom för ett par år sedan en rapport från Livsmedelsverket om att ungefär hälften av dem som fanns på våra äldreboenden runt om i landet var undernärda. Det är förskräckligt. Det måste vi hantera. Jag vet inte hur det är i Stockholm, men vi måste verkligen ta tag i detta. Maten ska naturligtvis smaka gott och vara näringsrik, hälsosam och gärna också ekologisk. Jag återkommer strax.

Anförande nr 130

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Fru ordförande, fullmäktige! I den här debatten ryms en ny klyfta i synen på människan. Folkpartiet och Alliansen menar att vi fortsätter att vara individer även när vi blir äldre, med egna intressen och eget självbestämmande. Den nya majoriteten verkar anse att de äldres liv är något som politiker ska besluta om och att ideologiska överväganden väger tyngre än de äldres livskvalitet. Därför vill man minska antalet utförare i hemtjänsten. Därför tar man tillbaka ett antal äldreboenden i offentlig regi. Inte i något fall har tjänstemännen på förvaltningen sagt: Vi vill ta tillbaka det här eftersom kvaliteten inte är bra. Tvärtom får flera boenden beröm därför att man anstränger sig för att göra det bra för de äldre. Inte i något fall har den nya majoriteten frågat om de boende: Hur vill ni som bor här att vi ska göra? I stället väljer man att ta tillbaka boendena av ideologiska skäl.

Folkpartiet säger i stället: Utveckla valfriheten, låt äldre också välja servicehus även om det ligger utanför den egna stadsdelen. Alla äldre ska få ett tryggt boende. Så har det låtit från majoriteten. Det har varit grandiosa löften, men budgeten är betydligt mer modest. Några ska få komma in på trygghetsboenden, andra ska få bostadsanpassning eller flytta till bottenplanet.

Från Folkpartiet har vi ett tydligt löfte: Vi vill att alla över 85 år ska få flytta till ett servicehus om de vill. Ingen ska behöva vara orolig för att inte få komma till ett bra boende när man blir gammal.

Här diskuterar vi även personalfrågor. Då vill jag säga att det är dags att helt förändra synen på våra äldre medarbetare i staden. I dag betraktas det på alldeles för många

håll som att de äldre är en belastning på jobbet. Sanningen är att vi talar om våra allra mest erfarna medarbetare, vars kompetens är ovärderlig. Vi måste bli mycket bättre på att ta vara på den. Det är dels en fråga om individens självbestämmande, dels en fråga om att klara framtidens välfärd.

Folkpartiet vill att alla stadens medarbetare som så önskar ska få jobba kvar till 70 års ålder och arbeta med sina gamla arbetsuppgifter. Om man inte vill det ska man erbjudas att stanna kvar som mentor till de yngre.

I går kunde vi höra att forskningen visar att dagens 70-åringar i Sverige är lika friska och aktiva som 50-åringar var på 70-talet. Det är dags att ta vara på det engagemang och den kunskap som finns. Såväl i omsorgen som i arbetslivet måste vi låta de äldre bestämma över sitt liv alldeles själva. Det är det som skiljer vår liberala politik från majoritetens.

Därför yrkar jag bifall till Folkpartiets förslag.

Anförande nr 131

M a r i a D a n i e l s s o n (SD): När Fan blir gammal blir han kriminell. Märtha, Snillet, Krattan, Stina och Anna-Greta har det långtråkigt där de bor på servicehuset Diamanten. Dålig mat och trist bemötande, för lite motion och ständiga besparingar. Antagligen skulle de ha det mycket bättre i fängelse. Krattan får en snilleblix. De ska begå ett brott och se till att de blir dömda för det, någon typ ekonomisk brottslighet, någon kupp av något slag. Bytet ska de skänka till de fattiga och gamla. Kunde Robin Hood så kan väl de.

Men rollatorerna i högsta hugg tar gänget in på ett lyxhotell. Där finns det gott om förmögna gäster. Äventyret tar fart. Snart finner sig pensionärsligan indragen i den undre världen, och vad som helst kan hända.

Det här var sammanfattning av boken *Kaffe med rån*.

Vi sverigedemokrater brukar tala om att maten minst ska hålla kvaliteten på fängelsematen. Det kan låta som ett elakt skämt. Men i vissa fall är det sant att de i våra fängelser får bättre mat än vad våra pensionärer får. Fängslade människor har rätt till utevistelse, rätt till utbildning och stimulans, och de behöver inte gå och lägga sig en viss tid. Man ska alltså begå brott på äldre dagar för att få en bra omsorg.

Vi vet att majoriteten förordar att alla som är 85 år ska ha rätt till äldreboende. Men vi vill yrka på att detta ska ske utan biståndsbedömning. Vi vill också se till att de lite yngre pensionärerna, de som är 65 år, har rätt till parboendegaranti. Har man levt hela sitt liv ihop är det orimligt att man ska tvingas isär på ålderns höst. Likaså är det oacceptabelt, oavsett skäl, att vräka pensionärer. Vi anser att alla stadsdelsnämnder borde samråda med stadens bostadsbolag innan vräkning sker av hyresgäster som har fyllt 65 år. Vi vill förenkla biståndsbedömningen och erbjuda alla sex timmar att fritt förfoga vad gäller olika servicetjänster.

Anförande nr 132

S t i n a B e n g t s s o n (C): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Vi vill alla bestämma över våra egna liv. Vi vill göra våra egna val och ha kontroll över vår egen verklighet. Visst är det självklart. Vi tar det för givet.

Hur kommer det sig att det som är så självklart plötsligt blir så kontroversiellt bara för att någon har fyllt 65? Varför ska inte äldre människor få ha kontroll över sina liv? Jag vet inte. För oss i Centerpartiet är valfriheten i äldreomsorgen avgörande för att både de som använder äldreomsorgen och deras anhöriga samt de som arbetar med de äldre ska ha det bra. Vi tycker att det är skrämmande att den sossestyrda majoriteten, på rent ideologisk basis, för att de tycker att staten ska bestämma allt, väljer att inskränka valfriheten. Hur vore det att faktiskt låta individen, inte kollektivet, styra?

Ordförande! Självklart är inte den sossestyrda majoritetens inställning den bästa för någon. Vi i Centerpartiet tycker i stället att delaktighet, självbestämmande, trygghet och valfrihet ska vara ledord i äldreomsorgen. Vi tycker att människor ska kunna välja boenden där personalen kanske pratar det egna språket eller där hunden får följa med, eller där verksamheten har en hbtq-inriktning. Vi tycker att det också ska vara möjligt att komma till enklare former av äldreboenden även när man är relativt frisk men inte längre vill bo hemma. Vi vet att många äldre gärna vill komma i äldreomsorgen tidigt. Vi vet också att många vill bo tillsammans med sin kära. Därför gläds vi åt den parboendegaranti som Alliansen införde redan förra mandatperioden men som Sverigedemokraterna tycks ha missat.

Vi vet också att många vill bo hemma så länge som möjligt. Därför är det viktigt att både arbeta med den tekniska utvecklingen och säkerställa att hemtjänstpersonal kan utträtta mer än det mest grundläggande. En promenad, ett samtal, ett pepparkaksbak kan vara nog så viktigt som toalettrenöing. Det är bra att vi får en utsträckt hand från Vänstern här när det gäller utevistelsegaranti. Det finns i vår budget också. Ingen ska behöva bli fjättrad i sitt hem.

Ordförande! Jag brukar varje år påminna om hur viktig maten är för en bra ålderdom. Som centerpartist är jag stolt över hur Eskil Erlandsson som landsbygdsminister verkade för Matlandet Sverige. Vi i Centerpartiet tycker att Matlandet Sverige också ska vara en realitet för de gamla i Stockholm. I den här budgeten föreslår vi att all mat som staden handlar upp ska uppfylla samma krav på djurhållning och miljö som ställs på svenska livsmedelsproducenter. På så sätt kommer vi långt vad gäller matkvalitet även för våra äldre.

Ordförande! Äldreomsorgen i Stockholm ska vara attraktiv både för de äldre och för de närstående. Vi ska alla känna att Stockholm är en trygg stad att åldras i.

Bifall till Centerpartiets budgetmotion!

Anförande nr 133

I s a b e l l a P e t t e r s s o n (FI): Andelen anhöriga som vårdar äldre familjemedlemmar i hemmet är hög. Cirka två tredjedelar av alla äldre som bor hemma får

hjälp i vardagen av en närstående. Ett stort problem med detta är att de flesta informella vårdgivare är kvinnor. Det gör att äldreomsorgen är ett jämställdhetsproblem eftersom den påverkar kvinnors förvärvsarbete och fritid.

En stark välfärd och en stark äldreomsorg är viktiga för att skapa ett jämställt samhälle. Kvinnor som grupp dominerar främst inom den offentliga sektorn. Att det här är en sektor som värderas lågt innebär att kvinnor präglas av dåliga anställningsvillkor, låga löner och ofrivillig fritid, vilket påverkar kvinnors direkta ekonomi och pensionen och hälsan.

Arbetsvillkoren inom äldreomsorgen ska nu förbättras. En låglönesatsning genomförs, arbetstidsomläggning och heltidsnormer för grupper med särskilt utsatta arbeten ska ses över. Delade turer ska minimeras. Arbetsvillkoren för anställda oavsett arbetsgivare ska förbättras genom rätt till kollektivavtal.

Vid handläggningen inom äldreomsorgen finns det stora jämställdhetsproblem när det gäller beviljade insatser. Män som bor själva beviljas ofta mer hjälp, medan kvinnor förväntas själva kunna ta hand om hemmet i större utsträckning. Äldrenämndens verksamhet ska därför jämställdhetsintegreras i syfte att synliggöra effekterna av nämndens beslut och resursfördelning beroende på kön. Oavsett kön ska det ges likvärdig äldreomsorg utifrån individuella behov, och könsuppdelad statistik är därför ett redskap för att se hur resurser ska fördelas. Ett genusperspektiv ska genomsyra hela biståndsbedömningen.

Kontinuiteten för de äldre ökar med fler fasta anställningar, heltid som norm och färre otrygga anställningar. Personalen är den allra viktigaste kvalitetsfaktorn, och trygga villkor för personalen är en förutsättning för en trygg äldreomsorg. För äldres självbestämmande krävs också att äldreomsorgen är så bra att anhöriga är trygga.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 134

S o f i a M o d i g h (KD): Fru ordförande! Äldre människor har olika behov och önskemål. Därför måste vi kunna erbjuda en mångfald av utförare som driver verksamheter med olika inriktningar och metoder. Det är just inriktningen, men också ledarskapet, bemötandet, personalsammansättningen som är de väsentliga aspekterna, inte om verksamheten bedrivs i kommunal eller i privat regi.

Det är beklagligt att den nya rödgrönrosa majoriteten bestämt sig för att minska valfriheten genom att stoppa boenden som inte drivs i egen regi. Jag är faktiskt lite rädd för att det kommer att hagla in beslut framöver där man vill ta tillbaka äldreboenden i kommunal regi.

Ytterligare en viktig poäng med valfrihet är faktiskt att medborgare kan välja bort verksamheter och tjänster som man inte är nöjd med. Alternativet som majoriteten förespråkar är att makten centreras till kommunpolitiker och att de får avgöra vad som är bäst för den enskilde. Men hur ska valfriheten begränsas utan att politikerna

råkar ta bort just den verksamheten som någon efterfrågar? Hur vet majoriteten vad som är lagom?

Vi har alla här inne i alla fall fått veta att 216 hemtjänstutförare är för många. Men hur många de tycker är lagom vet vi inte. Vi vet inte heller utifrån vilka kriterier som de ska stryka bort ett antal.

Vi kristdemokrater vill utveckla äldreomsorgen, inte begränsa den. Därför föreslår vi att alla över 80 år ska genom förenklad biståndsbedömning få sex timmars hemtjänst i månaden att fritt förfoga över för olika servicetjänster. Dessutom vill vi att alla som är över 85 år ska ha rätt till äldreboende utan biståndsbedömning om de själva vill.

Vi har också avsatt en extra pott på 10 miljoner kronor för ökat välbefinnande i form av god mat, sociala aktiviteter och kulturupplevelser. Vi beklagar att man vill ta bort tjänsten Äldre direkt på helgerna. Men vi tycker att majoritetens förslag om att införa en äldreombudsman är bra, och det har vi också med i vår budget. Det är jätteviktigt att allt det vi gör för äldre är av hög kvalitet och att vi ställer höga krav på alla verksamheter och aktiviteter oavsett vem som utför dem.

Med detta yrkar jag bifall till Kristdemokraternas förslag.

Anförande nr 135

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Det pratas mycket om servicehus. När jag hör er prata om rätten att flytta till servicehus känner jag bara: Är det så dags att komma nu? Under de senaste åren har biståndsbedömningen för boende i både servicehus och vård- och omsorgsboende blivit alltmer restriktiv. Strokepatienter med stora omvårdnadsbehov har nekats boende. Alzheimersjuka har nekats boende. 97-åringar som dagligen känner oro över att lämnas ensamma har nekats boende.

Det är klart att det är lätt att komma med en oppositionsbudget där man satsar på servicehusen, men faktum är att de senaste åtta åren har biståndsbedömningen blivit alltmer restriktiv. Ni har hävdat att efterfrågan på servicehus har gått ned. Ni har omvandlat servicehus till trygghetsboenden med hyror som få pensionärer har råd att betala.

Vi stoppar nedläggningen av servicehusen. Vi skriver in i ägardirektiven till bostadsbolagen att de ska arbeta aktivt med äldreanpassning. Vi uppdrar åt Micasa att hålla tillbaka hyror vid nyproduktion, förvaltning och upprustning. Vi tar bort inkomstkrav som stänger äldre ute, och vi skjuter i ett första steg till 15 miljoner för att fastställaren ska kunna bli mer generös i sin biståndsbedömning.

Vi tar över en äldreomsorg som faktiskt har varit kraftigt underfinansierad. 11 av 14 stadsdelar visar underskott inom äldreomsorgen. Jag ska inte hymla med att vi kommer att behöva kämpa hårt för att våra satsningar ska märkas ute i stadsdelsnämnderna under det första året. Men våra prioriteringar står klara.

I den här staden ska vi ha en värdig äldreomsorg där den enskilde inte bara ha rätt att välja utförare utan också själv bestämma över innehållet i sina hemtjänsttimmar. Det ska finnas gott om sociala mötesplatser för att motverka ensamhet och isolering.

Därför satsar vi på både dagverksamheten och ökar stödet till föreningslivet. I den här staden ska ett tryggt och äldreanpassat boende var en rättighet.

Ja, den här budgeten når givetvis inte hela vägen fram, men det är ett bra första steg åt just det hållet. Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 136

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Det är så dags att komma när det gäller servicehus, säger borgarrådet. För åtta år sedan var det ett vänsterpartistiskt borgarråd som hade hand om äldreomsorgen. Då stod jag i den här talarstolen och var oerhört upprörd över att det var 95-åringar som inte beviljades plats på servicehus. Då stod jag i den här talarstolen och var oerhört upprörd över att ni hade bestämt att omvandla precis vartenda servicehus till seniorboende, inte ens till trygghetsboende. Vår massiva kritik gjorde att ni var tvungna att stoppa det. Det var otroligt stark kritik.

Det har skett omvandlingar, men dem stoppade vi redan under förra mandatperioden. Vi sade att vi måste göra en utvärdering. Precis som du säger måste vi se över trygghetsboendena. Vilka har råd att bo där? Är det efterfrågat? Serviceboende är någonting som ska vara kvar. Du ska inte komma och säga om de andra: Det är så dags.

Vad vill ni egentligen? Det skulle jag vilja veta. Det tänker jag återkomma till.

Anförande nr 137

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Det är svårt för mig att svara på vad som hände för åtta år sedan. Jag hade precis slutat gymnasiet. Men låt oss titta på vad vi vill göra nu. Vi håller med varandra. Vi ska satsa på servicehusen, och vi ska vara mer generösa vad gäller biståndsbedömningen.

Vi ska nu i ett första steg se över insatserna i lägenheterna, som du nämnde i ditt inledningsanförande. Sedan ska vi satsa på mer generös biståndsbedömning. Vi kommer att se till att hyrorna både i vård- och omsorgsboenden och i trygghetsboenden och så vidare blir lägre. Vi kommer att se över alla boendeformer. Vi behöver reda ut hur de står i förhållande till varandra. Servicehus fyllde en viss funktion tidigare, och nu har den funktionen börjat blandas samman. Trygghetsboenden är inte längre så trygga som många äldre vill ha dem. Dessutom är hyrorna ofta alldeles för höga.

Anförande nr 138

D e n n i s W e d i n (M): Ordförande, äldreborgarrådet! Jag vill ta upp frågan om servicehusen. Jag besökte Älvsjö servicehus för ett tag sedan, och det blev uppenbart hur vi måste ställa om. Vi gick runt, och man pratade om ett starkt vårdbehov. Det var många som bodde där under en mycket kort tid. Sedan kom en väldigt pigg man fram, som heter Nils. Vi frågade hur länge han hade bott där. ”Ja, det är ett tag sedan. Det är 30 år sedan jag flyttade in”, sade han. Det visade sig att han var 95 år och flyttade in när han var 65 år. Det byggdes ju servicehusen för. De

byggdes för att man skulle kunna flytta in tidigt. Det skulle finnas en liten omsorgsmöjlighet, och när man fick tyngre vårdbehov kunde man flytta vidare.

Det är uppenbart att vi måste ställa om. Jag undrar hur ni resonerar kring detta. Borgarrådet nämnde siffran 15 miljoner kronor. Det är inte mycket när det gäller biståndsbedömningen i staden. Vi kommer att säkerställa att biståndsbedömningen ska vara likvärdig över hela staden. Vad tycker du om de här 15 miljonerna? Ska de vara magiska? Hur mycket ska de lösa av de problem vi har i biståndsbedömningen?

Anförande nr 139

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Jag kan väl säga att 15 miljoner kronor är mer än noll kronor, vilket är det ni satsar på i generösare biståndsbedömning. Joakim Larsson har sagt i medier tidigare att ni faktiskt har varit för restriktiva vad gäller boenden. Det är någonting som ni själva har medgivit och någonting Folkpartiet lyfter i en reservation under äldrenämnden. Ni har varit för restriktiva.

Många äldre känner oro och otrygghet och vill flytta till ett vård- och omsorgsboende och servicehus. Då är det viktigt att vi ser till att det finns en generös biståndsbedömning men också hyrorna i både senior- och trygghetsbostäder måste ned. I dag har vi tomma trygghetsbostäder och det på grund av att äldre inte har råd att efterfråga dem.

Anförande nr 140

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Jag ska fortsätta i samma fråga. Vi har fortfarande inte fått svar på hur det är och vad ni säger om vårt förslag om att man utan biståndsbedömning ska få rätt till plats om man har fyllt 85 år.

Servicehusen är och ska fortsätta att vara en av flera boendeformer för äldre i Stockholm. Nu har den rapport som Alliansen initierade kommit, och nu är det svart på vitt hur det ser ut. De senaste 20 åren har antalet boende på servicehus minskat med 80 procent. Det beror till stor del förstås på att fler äldre personer kan välja att bo kvar hemma med stöd av hemtjänst. Men det beror också på att biståndsbedömningen har varit för snäv i stadsdelarna.

Siffror som äldreförvaltningen presenterade för de senaste 20 åren visar att 40 procent av de sökande fått avslag samtidigt som det finns tomma platser. Många som skulle vilja komma till ett boende med mer service måste vara hemma mot sin vilja. Men samtidigt visar rapporten att många som bor i ett servicehus kanske egentligen borde bo på vård- och omsorgsboende eller korttidsboende. Vi har alltså en utveckling i flera led där de äldre inte får den service och omsorg som motsvarar just deras behov, och det måste vi göra någonting åt.

Folkpartiets lösning är, som jag sade förut, att alla över 85 år som önskar det ska beviljas plats på servicehus eller vård- och omsorgsboende. Det är ett ambitiöst åtagande, men vi menar att det är något som är möjligt att finansiera.

Det är uppenbart att Arbetsmiljöverkets krav på standard i våtutrymmen gör att många servicehus kommer att behöva ersättas. Här står staden inför ett vägval. Ska vi ersätta de gamla servicehusen med nya eller fasa ut dem till förmån till

trygghetsboenden? Folkpartiet anser att servicehusen fortfarande har en viktig roll att spela, så därför måste staden planera för att bygga nytt. Då har vi möjlighet att bygga i mindre skala och undvika de svårigheter med att överblicka verksamheten vid stora enheter, så som rapporten påpekar. Mindre enheter kommer att upplevas som mer intima och mindre institutionella och bli mer attraktiva.

Men vi måste också bygga nya servicehus i nya bostadsområden där det finns kommunikationer och liv i omgivningarna. Den sökande bör kunna välja i vilken stadsdel av staden man vill bo. Folkpartiet anser alltså att det är dags att införa ett valfrihetssystem för trygghetsboende.

Det är dags att ni i majoriteten nu visar korten och säger vad ni vill med framtidens servicehus. Vill ni bygga nytt, eller vill ni göra som ni gjorde för åtta sedan? Vill ni egentligen avveckla alltihopa?

Jag yrkar bifall till Folkpartiets förslag.

Anförande nr 141

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande, fullmäktige! Ja, det var verkligen svart på vitt. Mellan den 1 mars och den 30 april i år hade det kommit in 101 ansökningar om servicehusplats. 56 fick avslag, 45 bifölls. Samtidigt har vi 250 lediga lägenheter i servicehusen.

Det är åtta år sedan vi ansvarade för äldrefrågorna. I åtta år har Alliansen svarat för de frågorna. Den här rapporten är ju ett bevis på den politik som ni har fört inom äldreområdet i åtta år, eller hur?

Anförande nr 142

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Om du hade lyssnat på mig, Mirja, hade du hårt att det är under de 20 senaste åren som det har varit en minskning, det har minskat med 80 procent. Jag vet att du sitter i äldregruppen och vet också att du har sett Helen Jäderlunds förtjänstfulla agerande i den nämnden i de här frågorna. Det borde inte vara obekant för dig att hon är folkpartist.

Anförande nr 143

T o r u n B o u c h e r (V): Fru ordförande! Jag ser verkligen fram emot att samarbeta med Folkpartiet i delar av de här frågorna. Vi har en gemensam syn på flera av frågorna när det gäller just servicehus. Det var också Vänsterpartiet som efterfrågade siffrorna som gör att vi alla nu vet att det var 45 procent som fick avslag. Det var en stor återkommande diskussion i nämnden, men nu har vi siffror. För att kunna göra någonting måste vi ha siffror, och det hade vi inte förut. Det var tack vare en skrivelse som jag lade i äldregruppen.

Jag är lite intresserad av det här med biståndsbedömning. Vi har pratat rätt mycket om förenklad biståndsbedömning, och det är ett juridiskt problem. Det står i alla budgetar på allianssidan att vi ska ha förenklad biståndsbedömning eller ingen biståndsbedömning. Att vi inte går lika hårt ut i vår budget beror väl på att vi fick tydligt reda på att det var ett juridiskt problem, så vi har skrivit att vi vill bevaka hur

det går med juridiken i de här frågorna. Men du sitter kanske på någon annan information än vad jag har?

Anförande nr 144

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Jag tror att det du främst syftar på är det ni har tagit upp, att de ska kunna få ett visst antal timmar i hemtjänsten och att det har stött på vissa juridiska problem. Vad jag förstår var hela äldrenämnden enig i frågan, men det har uppstått juridiska problem.

När det gäller boenden är det tämligen enkelt. Åldern spelar redan i dag en stor roll i riktlinjerna. Det ska inte vara några problem.

Anförande nr 145

A n n e - L i e E l f v é n (FP): Ordförande, ledamöter, åhörare! Det farligaste för människor alla kategorier är ensamhet, inte då att vara själv, utan att vara just ensam. Vi vet att det finns ett stort mörkertal hos äldre med psykisk ohälsa. Jag och Folkpartiet tror att ensamheten är en viktig faktor i detta.

Du har som äldre av naturliga skäl inte lika många vänner vid livet. Du har kanske inte dina anhöriga i närheten, eller kanske inte så många anhöriga över huvud taget. Det är ingen som ringer, ingen som hälsar på. På julafton får du äta din jultallrik utan annat sällskap än skenet från tv:n. Det är därför det är så viktigt att satsa på träffpunkter och mötesplatser för äldre, särskilt under storhelger och på sommaren då det för de flesta av oss andra är en naturlig del av livet att samlas kring ett bord. Alla stadsdelsnämnder måste erbjuda detta, för ensamheten är lika tärande, oavsett om du sitter i Hässelby eller på Södermalm. Tystnaden ser likadan ut, var så säker!

Det ska finnas utrymme för motion över hela staden. Det ska erbjudas dagsutflykter och sommarpensionat till rimligt pris. Bara för att du blir äldre betyder inte att du inte vill uppleva glädje och gemenskap, och här har staden en viktig uppgift. Du ska kunna leva hela livet.

Bifall till Folkpartiets budgetförslag!

Anförande nr 146

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande, kommunfullmäktige! Det här har varit en av de frågor som vi har bråkat om under åren. Det handlar om att det föreningsliv som finns inom äldreområdet är ett utmärkt exempel på hur man bryter den sociala isoleringen för många gamla, framför allt för dem som har en annan språkbakgrund. Vi har Polska seniorföreningen, vi har finska Ikinuoret och vi har Kurdiskt center för äldre i Akalla.

Det som har varit ett problem är att vi i vår bidragsgivning inte täcker lokalkostnaderna för deras träffpunkter helt och hållet för föreningarna. Det innebär att de har väldigt svårt att ha sammankomster. Våra önskemål, som hela tiden har mötts av en kall hand, är att man ska täcka hela hyreskostnaden och att vi inte kräver att äldre ska ha ur-och-skur-verksamhet, oavsett vilket väder det är. Men nu verkar det som att

också ni tycker att det är viktigt att det föreningsliv och de frivilligorganisationer som vi har stöds framöver, fullt ut.

Anförande nr 147

A n n e - L i e E l f v é n (FP): Folkpartiet har alltid ställt sig bakom att det ska finnas ett rikt föreningsliv och ett rikt utbud av möjligheter för äldre att bryta ensamheten och utanförskapet. Jag kan inte svara precis hur det har varit de senaste åtta åren, för jag är ny i den här församlingen. Men jag tycker att det låter lovande och glädjande att ni kommer att arbeta med de här frågorna. Det är säkert någonting där vi kan ha en samsyn.

Anförande nr 148

T o r u n B o u c h e r (V): Ordförande, ledamöter, åhörare! Äntligen, äntligen kan jag stå jag här i talarstolen och yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till budget för äldreutskottet, vilket jag alltså härmed gör.

Det finns egentligen bara ett smolk i bägaren, och det är att kolleger till den samlade oppositionen i denna sal i ett klubbslag avhänder Stockholms stad 100 miljoner kronor till mer personal inom äldreomsorgen. Det var ett klubbslag som rent fysiskt kändes som ett slag i magen. Det hade varit 100 väldigt välkomna miljoner.

Men vi har i alla fall i dag en budget och ett program för äldreomsorgen som kommer att göra skillnad, så jag ska inte ägna någon mer tid åt att gräma mig över det förflutna. I stället ska jag lyfta ett område som jag är särskilt mycket glad för.

Vi pratar ofta om förebyggande folkhälsoarbete. Men det stannar ofta vid mycket prat och lite verkstad. I den bitvis tuffa debatten om privatiseringar och återkommunaliseringar hamnar sociala mötesplatser och dagverksamheter i radioskuggan. De drivs såväl av privata företag som av ideella krafter och i egen regi. De glöms dock nästan alltid bort. Vi höjer därför pengarna till biståndsbedömd dagverksamhet. Vi gör dessutom en särskild satsning för att utveckla och öka alla sorters sociala mötesplatser och träffpunkter, och vi ökar även stödet till pensionärsorganisationer.

Vi gör detta för att vi ser mycket fantastiskt bra verksamhet som utförs av pensionärsorganisationerna, på träffpunkterna, på de sociala mötesplatserna och de biståndsbedömda dagverksamheterna. Varje dag arbetar de med just ett förebyggande folkhälsoarbete. Med ganska små medel får vi mycket bra verksamhet. Det är verkligen hög tid att vi lyfter dessa verksamheter, och jag är särskilt glad för att vi gör detta genom den här budgeten.

Såväl oppositionen som majoriteten har i sina budgetar utevistelser som ett prioriterat område. Oppositionen gav förra året ett uppdrag till äldreutskottet att införa en utevistelsegaranti. Vi kommer att i äldreutskottet nästa vecka fatta ett sådant beslut. Majoriteten har därutöver gjort en riktad satsning med 2 miljoner för att ge lite fart åt den här utevistelserättigheten. Det här är ett område som särskilt lyfts av de äldre själva.

I den skrivning som äldreförvaltningen gjort på äldreomsorgsboenden är utevistelsen, som det heter på politikerspråk, ett tydligt utvecklingsområde. Jag ser fram emot att i äldre nämnden och över blockgränserna utveckla detta område.

Anförande nr 149

Dennis Wedin (M): Ordförande! Torun Boucher nämnde statsbudgeten. Jag har en kopia med mig av det som gick igenom, Alliansens budget. Där läser vi till exempel att det finns medel för stimulansbidrag runt miljarden till detta år, satsningar på äldreboendegaranti, vårdnadslyft och förbättrad vård och omsorg för demenssjuka, förstärkt kvalitetsarbete, måltidslyft, också det ungefär en miljard. Om du inte tror att Stockholm kommer att få del av de här pengarna vad är bedömningen från Vänsterpartiet då?

Ja, Stockholm kommer att få sin del av pengarna. Det jag är orolig för utifrån den fråga jag tidigare ställde till din kollega, Torun, är att ni bara lägger 15 symboliska miljoner för biståndsbedömningen, men vi kommer med konkreta åtgärder för en likvärdig bedömning över hela staden. Du vill inte prata om återkommunalisering, nämnde du. Men till exempel vid boendet i Skarpnäck är behovet ungefär 8 miljoner kronor. Det innebär att 7 miljoner är kvar av era pengar till biståndsbedömningen.

Min fråga till dig är: Var tar ni pengarna för satsningarna? Hur kommer ni att använda de pengar som Stockholm kommer att få genom er budget?

Anförande nr 150

Torun Boucher (V): Det var många frågor. Jag lär inte hinna svara på dem på en minut, men jag pratar gärna återkommunalisering på grund av att vi aldrig pratar om det utan pratar om andra saker.

När det gäller boenden gör vi en ganska bred boendesatsning. Vi ger inte bara ett uppdrag till dem som bedömer bistånd utan till alla våra allmännyttiga bostadsföretag. Man måste nog se större på den satsningen.

Statsbudgeten: Jag är säker på att vi kommer att få pengar därifrån också. Det som är lite roligt i vår budget är att vi ser till personalen. Om det är någonting som också hamnat i radioskuggan de senaste åtta åren är just personalen. Vi gör riktade satsningar just för personalen. Det tycker jag var så himla bra, och så blev jag så ledsen när det inte blev av.

Anförande nr 151

Stina Bengtsson (C): Tack, Dennis Wedin, för en väldigt bra replik! Torun pratar om resurser inom äldreomsorgen, och det är jättebra. Det är klart att vi ska ha tillräckligt med resurser inom äldreomsorgen. Men du nämnde också den budget som riksdagen röstade ja till i förra veckan. Den budgeten bejakar skillnaden mellan människor, att olika människor kan behöva olika saker, till exempel att vissa äldre vill jobba. Den budget som din sida röstade ja till innebär en ganska rejäl skattehöjning för de äldres arbete. Det innebär att färre äldre är i arbete. Vi vet att ju fler äldre som är i arbete, desto mer pengar till välfärden. Det gäller såklart även i Stockholm. Det missade du.

Anförande nr 152

T o r u n B o u c h e r (V): Jag vet inte hur jag ska svara, för det är egentligen en nationell skattefråga som vi halkar över på som inte har så mycket med äldreomsorgen att göra. Jag kan tycka att äldre människor jobbar jättebra och länge och kan ha samma skatt. Det är en debatt som kanske hamnar lite utanför ramen.

Anförande nr 153

A n d r e a T ö r n e s t a m (S): Ordförande, fullmäktige! När stockholmarna lägger sin önskan om hemtjänststimmar i stadens händer eller när äldre installerar sig i ett nytt boende eller när föräldrar frågar hur det var på förskolan, är det inte oss här i salen som de framför allt möter. De verkliga bärarna av alla beslut, strategier och värdegrunder som vi antar här inne är vår personal, som får personifiera, genomföra och kommunicera dem. Därför är det viktigt för mig att vi tar vårt ansvar och dels sätter upp strategier fyllda av värderingar för vår personalpolitik, dels skapar förutsättningar för detta.

Därför är jag väldigt stolt över vår jämställdhets- och personalpolitik där vi tillsammans med personalen och deras fackliga organisationer ska revidera vår personalstrategi. Vi får inte glömma vår del av ansvaret när vi ser brister på arbetsmarknaden. Vi är ju en väldigt stor arbetsgivare. Vi måste börja gräva där vi står. I slutändan ligger ansvaret för slitna ryggar, utbrända hjärnor och ojämställda arbetsplatser i Stockholms stad faktiskt på oss. Jag är glad och stolt över att vi nu tar vårt ansvar.

Arbetslivet innebär också väldigt fina saker som stolthet, mening och glädje, och det är arbetsplatser som genomsyras av just detta, som vi vill stoltsera med. Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till budget.

Anförande nr 154

D e n n i s W e d i n (M): Ordförande! Jag måste säga att jag är genuint rädd för att den politiska debatten ofta går rakt över huvudet på folk som genuint är intresserade eller oroade över vård och omsorg. Det där tycker jag att man ofta möter i samtal med människor. Det är så himla tråkigt framför allt med tanke på alla dem som dagligen lägger ned så mycket jobb och engagemang. Ideologisk plakatpolitik är därför inte rätt väg för Stockholms äldreomsorg. En god omsorg kan inte motiveras bara med välvilja, utan den ska vara kunskapsbaserad. Den ska vara empatisk, den ska vara effektiv och den ska utgå från varje människas unika önskemål. En viktig förutsättning är också starka kommunala finanser. Genom jobben kunde Alliansen prioritera äldreomsorgen och tillsammans prioritera kvalitetsarbetet. De rödgrönrosa höjer i stället skatten och använder pengarna till förseningsavgifter för stoppade infrastrukturprojekt.

I Moderaternas budgetförslag fortsätter vi vårt kvalitetsarbete, och vi har råd att satsa på välfärd utan att höja skatten. Peng per individ är högre i vårt budgetförslag än i majoritetens förslag, samt till skola och äldreomsorg. Det är fortsättningen till vår politik som tillfört över en miljard mer sedan 2006, medan antalet äldre över 80 dessutom minskat med 10 procent.

Något som jag särskilt brinner för är att fler unga ska arbeta inom äldreomsorgen, och jag är stolt över att det har varit en prioritet för oss, exempelvis genom stadens vård- och omsorgscollege och genom en riktad satsning för att man ska kunna ta emot extra jobb som ung på kvällar och helger. Det har uppskattats av flera unga själva, och flera har uppgett att man är mer sugen på att jobba inom omsorgen efter den erfarenheten. Flera beskriver också att det finns en nidsbild över äldreomsorgen som inte stämmer.

Ordförande! Den nya majoriteten har inte bara höjt skatten och slösat bort pengarna. Den stöttar en nationell politik som skulle ge dubbelt så höga avgifter för att ha unga anställda, nästan 20 miljarder kronor. Hur skulle det hjälpa fler unga att upptäcka äldreomsorgen?

Med Alliansens budget i riksdagen blir det i stället fortsatt låga kostnader och mer statliga pengar till såväl äldreboendegaranti, omvårdnadslyft och förstärkt kvalitetsarbete. Socialdemokraterna och Miljöpartiet har för sitt maktbehov släppt fram en radikal politik för omsorgen som inte tar ansvar för framtiden, som kommer att förhindra valmöjligheter, kvalitet och engagemang inom omsorgen. Ni sviker era väljare genom att låta Vänsterpartiet nu löpa fritt.

Jag kan stolt säga att Alliansen tillsammans prioriterar kvalitetsarbetet framför en ideologisk plakatpolitik. Moderaterna fortsätter sitt arbete att ta ansvar för Stockholm och en omsorg som är anpassad för en enskild människa i våra system, för varje människa i vår stad, för en modern stad. Vi ska kunna ha kontakt med vår samtid, och vi ska se till att systemen är anpassade efter varenda människas behov. Det är vårt ansvar i den här salen, inte att utgå från gamla ideologier och fasoner.

Bifall till Moderaternas reservation i kommunstyrelsen!

Anförande nr 155

Åke Askén (MP): Det sista lät ju bra, att ni vill se till den enskilda människas behov. Jag vet inte hur många gånger vi under förra mandatperioden fick höra att ni tror att det är en fråga om biståndsbedömning att få komma till exempel till ett servicehus. Det ansvariga borgarrådet, moderat, var ömsom nöjd, ömsom verkade han missnöjd. Nu är det så att de missnöjda är de som har sökt plats i servicehus. 56 av 101 fick avslag. Det är alltså 55 procent av dem som sökte som fick avslag enligt den senaste undersökningen.

Då uppstår den intressanta frågan: När nu vi från den rödgrönrosa sidan föreslår en generösare biståndsbedömning, kommer ni från Moderaterna att stödja detta?

Anförande nr 156

Dennis Wedin (M): Just för att inte låta den politiska retoriken gå över huvudet på människor vill jag verkligen be er att inte stå upp för de här 15 miljoner kronorna, som är ganska pinsamt i er budget. Det handlar inte om hur mycket pengar.

Det är alltså en generösare biståndsbedömning ni föreslår. Det vi gör att slå slag för en likvärdig biståndsbedömning över hela staden. Det innebär att inte ha det på

stadsdelar och att vi säkerställer att det inte utgår från den enskilda stadsdelens ekonomi i bedömningen utan att man säkerställer att det är en likvärdig över hela staden.

Jag vill återgå till att ni i Miljöpartiet släpper fram en väldigt vänsterinriktad politik, som innebär till exempel återkommunaliseringar och som alltså innebär mycket stora resurser på onödiga aktiviteter som innebär att vi kommunaliserar fungerande verksamheter. Det innebär alltså mindre resurser för oss, mindre resurser för en bättre biståndsbedömning. Det tycker jag att ni ska ta med er i ert arbete i den nya majoriteten.

Anförande nr 157

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande, fullmäktige! Jag är lite trött på det ständiga pratet om arbetsgivaravgifter. Arbetsgivaravgifter är ingenting som arbetsgivarna i sin godhet har gett till oss. Det är en del av löneutrymmet som dessutom betalar en del av våra socialförsäkringar. Jag hoppas verkligen att du tar till dig det här, Dennis.

När det gäller biståndsbedömning och hemtjänst träffade jag ett stort gäng pensionärer i Bromma. Så pratade jag med en av damerna, som säger så här till mig: Jag kan välja mellan över 100 företag i Bromma, men om jag en dag vill gå ut och handla en klänning för att jag behöver den får jag till svar: Nej, det blir biståndsbedömd dammsugning.

Det innebär att oavsett hur många företag man kunnat välja mellan har man ändå inte haft valfriheten över sitt dagliga liv. Det har vi pratat om medan ni har suttit i majoritet.

Anförande nr 158

D e n n i s W e d i n (M): Jag kan bara säga att det är tråkigt att ni vill prata om att ni vill göra det dyrare att anställa unga. Det är jättejobbigt om jag står här och är besvärlig, Mirja, och jag beklagar om jag är det. Det ni gör får faktiskt stora konsekvenser, och framför allt inom äldreomsorgen. Ditt tidigare engagemang hedrar dig, det du har gjort inom äldreomsorgen. Du har jobbat med det, och det ska du ha heder för.

Jag ser från mitt perspektiv att det här skulle få stora konsekvenser för verksamheter, kommunala som fristående, om ni vill kvar några fristående verksamheter över huvud taget i den här staden. Då undrar jag: Vad kommer det här att få för konsekvenser? Ni gjorde uppenbarligen inga riskanalyser; annars hade ni fått genom er statsbudget. Att den inte gick igenom, utan Alliansens budget gick igenom, kommer alltså att innebära att vi kommer att ha mer resurser för äldreomsorgen i Stockholm, och vi kommer att kunna fortsätta att fokusera på att få in fler unga.

När det gäller biståndsbedömningen går vi nu in med pengar, och vi går in med att centralisera det för att få en likvärdig bedömning. Det tycker jag är mer än era 15 miljoner.

Anförande nr 159

Torun Boucher (V): Jag tänkte ta tillfället i akt och tala om återkommunaliseringen. Jag har lite svårt att förstå att ni menar att vi är så ideologiska på vänsterkanten efter åtta år när ideologiska överväganden har varit Alliansens drivkraft, där det varit tydliga konkurrensutsättningsdirektiv med aktivitetsplaner och där ni har privatiserat äldreomsorgsboenden som har varit i egen regi alldeles oavsett om de fungerade jättebra eller uruselt.

Anförande nr 160

Dennis Wedin (M): Det handlar alltså om att vi, när vi såg att verksamheterna inte fungerade, gick in och räddade dem från kommunalisering för att säkerställa en god kvalitet. Det ni gör nu är att ni går till bra och fungerande verksamheter och säger att här ska vi tvinga på er vår ideologi. Ni utgår inte från kvalitet. Ni utgår inte från personalen, absolut inte från de äldre och deras vilja. De har ju valt det äldreboendet. Så skäms på er för att ni inte respekterar deras vilja! Vi ser det i Tallbacken, i Högdalens äldreboende, och vi ser i Hemmet för Gamla.

Vi ser otaliga exempel runt om i staden på hur ni sätter er över människors fria vilja och en äldreomsorg som faktiskt skulle innebära mer kreativitet och mer valmöjligheter. Det är därför jag vill återgå till det.

Ni tycker att det här är jättejobbigt att prata om. Det innebär dyra processer, det innebär att resurser försvinner, bland annat stoppar ni infrastrukturprojekt och fyller igen gropar med era pengar. Så ska ni se till att er ideologi ska gå över även Stockholms äldre. Det accepterar inte jag.

Anförande nr 161

Anders Göransson (S): Jag tänkte prata om rökförbud, valfrihet, hemtjänst och ansvar. I DN På stan stod det år 2005 att Chutney på Katarina Bangata är en rökfri restaurang. Att tidningen skrev så berodde det på att det var ovanligt med rökfria restauranger. Vore jag moderat skulle jag säga att det inte efterfrågades. År 2005 infördes rökförbud på krogen. Moderaterna och folkpartisterna var emot. En moderat riksdagsman skrev på sin blogg: Om folk gillar rökfria restauranger kommer restaurangägaren att tjäna på att införa rökförbud. Ingen efterfrågan alltså. Så kan också en barnatro på marknaden uttryckas; marknaden löser det.

Men den moderata riksdagsmannen hade fel. Det krävdes faktiskt politik för att göra krogarna rökfria. Marknaden misslyckades. Visserligen minskade valfriheten, men de flesta blev nöjda. Märkligt, eller hur?

Vad har det här med hemtjänsten att göra? På Södermalm kan den som vill ha hemtjänst få det av mellan 111 utförare, och det är dagsnotering. 216 har vi hört tidigare att det är i staden som helhet. Är det någon som på allvar tror att den organiseringen leder till en effektiv marknad?

Jag har gått med hemtjänsten flera gånger. Det handlar om att en fjärdedel eller en tredjedel av tiden försvinner i transporter. Det stora antalet utförare gör att det blir långt mellan kunderna. Transportstyrelsen har kommit med en analys och kommit

fram till samma slutsats. Det är förstås en orimlig transaktionskostnad. För den äldre kan det handla om 10–15 minuter om dagen som de faktiskt skulle kunna få hjälp med.

Vad leder det här till? Jag skulle vilja säga att det leder till tre saker: Kunderna går inte den hjälp de har rätt till. Personalen jobbar gratis, eller så går firmorna åt pipan eller inte sköter sina åtaganden.

Verkligheten har visat precis på det här. Det är vad som har hänt. Hur hänger det här ihop med rökningen? Ja, i båda fallen är det systemfel som faktiskt inte går att valfrihetsvälja bort. Den äldre kan inte välja att det är samma som springer i huset, även om det blir effektivare. Det här borde ni fundera över. Det kanske inte är så att vi ska göra det, men bara politiken kan ställa frågan: Finns det inte ett annat sätt att organisera? Måste det just vara 216, 222 eller 180 utförare? Kan vi hitta en annan organisering där de äldre får hjälp en stund till?

Jag skulle vilja fråga moderaten Dennis Wedin: Det kanske är så att ni fortfarande framhåller i ert motstånd mot rökförbudet? Om ni inte gör det borde ni fundera över den här organiseringen. Det handlar om att ge de äldre en rimlig frihet.

Anförande nr 162

Borgarrådet L a r s s o n (M): Herr ordförande! Så kan det gå när man retar upp hela salen att många begär replik. Vi har ingen anledning att gå tillbaka historiskt och berätta precis om alla saker som olika partier har sagt och gjort, men jag skulle kunna tala om Birgitta Dahl som ville förbjuda parabolantennor, men det kanske inte hjälper hemtjänsten så mycket.

Det stora antalet utförare är vad ditt inlägg egentligen handlar om, Göran. Jag skulle en gång för alla vilja göra klart för er på er sida att det inte är det stora antalet som är problemet. Det stora antalet utförare är inte problemet. Det stora antalet gör att ni måste se att man måste ge instrument till den enskilda att hitta det man söker bland utförarna. Därför såg vi till att få på plats ett instrument som gör att den äldre tillsammans med biståndsbedömarna kan titta på hur många hemtjänstenheter det finns att välja på lokalt. Då hamnar man på fem till tio. Det är så man ska hjälpa till i valfriheten, inte hämma den genom att förbjuda.

Anförande nr 163

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): Om jag förstår Joakim Larsson rätt är argumentet med Birgitta Dahl att två fel gör ett rätt, eller? Det är obegripligt. Om Birgitta Dahl sade någonting som var konstigt så gör det väl inte hemtjänsten bättre nu eller rökförbudet bättre.

Jag kan konstatera att det här var ett utmärkt exempel på valfrihet där ni inte har ordning på vad som är viktigt. Det viktiga är att de äldre får den hjälp de behöver.

Anförande nr 164

S o f i a M o d i g h (KD): Då är du, Göran, faktiskt inne på min favoritfråga som jag försökte ställa till er: Hur många är lagom? 216 var för många, och kanske 101 på

Södermalm är för många. Vad ska få stryka på foten? Hur många är lagom? Är det verkligen rimligt att politiker ska säga att inom det här lagommåttet, som vi inte vet vad det är, ryms det men inte det? Det skulle jag gärna vilja höra dig resonera klokt om.

Anförande nr 165

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): Min utgångspunkt är följande: Om vi har en utförare som har tre personer som den hjälper på Södermalm, en bor vid Hornstull, en vid Medborgarplatsen och en vid Danvikstull, kommer det att vara en ganska stor transaktionskostnad. Det kommer att vara ett stort mått av förflyttning. Min erfarenhet och Transportstyrelsens erfarenhet visar att det faktiskt är så.

Jag och vi föreslår att vi ska se över systemet. Jag tycker inte att det är så orimligt. Man kan komma fram till ett antal olika utförare; jag ser inget problem med det, men man måste ändå ställa frågan. På samma sätt som i fråga om rökförbudet är det bara politiken som kan ställa frågan. Det är det som är poängen. Marknaden klarar faktiskt inte av att lösa detta.

Anförande nr 166

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Jag måste säga att du visar väldigt tydligt skillnader på oss på olika sidor, det som vi talade om i tidigare anföranden. Sofia frågade hur många utförare som var lagom. Jag skulle vilja komplettera med att fråga vilka som ska vara utförarna, och vem som ska bestämma det.

När det gäller att det är kunderna som får betala för att man åker runt kan vi säga mycket om det nya systemet, som naturligtvis behöver skruvas på och rättas till på sitt sätt. Det som var fördelen med det är att kunden betalar bara för den hjälp man får. Det är det som är bra, och det var alla i äldrenämnden dessutom eniga om när vi införde det. Det är inte så att det är den äldre som betalar.

Det är också intressant att höra att ni vill minska Äldre direkt. Det är där man kan få råd och stöd att välja bland dem som passar en bäst. Men det vill ni ta bort på helgerna.

Anförande nr 167

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): Ska jag tolka det som att det fortfarande är valfriheten som är det viktigaste? Poängen här handlar om att vi ska hitta en optimal organisering. I just det här fallet är det kanske inte så att en fri marknad klarar det. Jag tror att man ska akta sig för att vara fundamentalistisk. Om jag hade varit moderat hade jag gjort så att jag hade föreslagit att man har LOV inom äldreomsorgen för vård- och omsorgsboendena och lagen om upphandling inom hemtjänsten. Det hade varit mer logiskt.

Jag tror att det är farligt om man blir systemfundamentalistisk. Här handlar det om att vi har ett ineffektivt system där man behöver övervakning och så vidare. Då behöver man hitta en ny form. Svårare än så är det inte.

Anförande nr 168

D e n n i s W e d i n (M): Tack för apostroferingen! Jag vill apropå det ständiga problemsättandet av att det skulle vara dåligt med så många alternativ säga att ni lite grann fastnat i retoriken. Det borde rimligtvis vara så att man ska underlätta så mycket som möjligt för valet som ska göras. Det är det vi går in i på olika sätt i vårt budgetförslag, och har gjort det tidigare. Det ska bli lättare att välja. Jag förstår inte varför man ska gå in och rota i de val som människor ska göra. Uppenbarligen är de kommunala inte så effektiva eftersom människor valt bort dem.

Jag vill bara påminna om en del saker som vi har gjort inom hemtjänsten. Vi har höjt timpenningen med 30 procent. Vi gick till val på en bonus för dem som träffar samma äldre, en kontinuitetsbonus. Jag är stolt över att vi nu ersätter för gångtiden för att underlätta för personalen i hemtjänsten. 84 procent är nöjda med omsorgen i dag. Ert problemsättande av antalet: Tycker inte du att ni utgår från någon form av konstig ideologi där ni hittar fel utifrån verkligheten?

Anförande nr 169

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): Min fokusering handlar om effektiviteten, att det är ineffektivt att ha fyra personer som springer i samma trappa. Det är det som är utgångspunkten. Jag tycker att politiken måste ställa den frågan.

Eftersom jag har blivit anklagad för att vara fundamentalist vill jag avsluta med att citera ur den aktivitetsplan som ni hade under den senaste perioden. Där står det så här: Stadens konkurrenspolicy syftar till att på ett ansvarsmässigt och ansvarsfullt sätt genomföra majoritetens beslut att allt som inte är myndighetsutövning och strategiska ledningsfunktioner ska upphandlas i konkurrens eller erbjudas brukarna inom ett valfrihetssystem. Det står längre ned på samma sida: Egenregianbud kan komma att utarbetas inom områden där konkurrensen kan antas vara mindre omfattande.

Det är ett uttryck för fundamentalism. Det är två saker som är centrala här: konkurrens och enskild utförare.

Anförande nr 170

S o f i a M o d i g h (KD): Ordförande! Jag försöker ställa frågor. Jag tycker inte att jag får så mycket svar. Kanske kan inte Clara Lindblom eller Torun Boucher svara, men jag vill gärna ge er chansen.

Hur har ni tänkt vad detta antal ska vara? Eller är det rent teoretiskt? Nu ska ni se över systemet, för något är fel, känner ni – om det är känsla eller ideologi eller vad det nu må vara som styr, något som vi säkert också gjort tidigare. Sedan kommer man ändå att landa på att 216 nog är lagom, fast det var för många, trodde vi. Det verkar lite grundlöst att bara säga: Vi ska se över, och sedan får vi se vad vi landar på.

Det känns ändå som att man har deklarerat att 118 är för mycket och 101 på Södermalm är också för mycket, som vi hörde nyss. Vad är då lagom? Vilka är det som inte ska duga?

Det hänger ihop med ett annat perspektiv. Och det är det att just nu kan det sitta aktörer runt om i Stockholm som har idéer om nya inriktningar och nya metoder och som tänker att de skulle kunna starta en boendeverksamhet och erbjuda de äldre i Stockholm det som de tänker sig att en viss grupp äldre vill ha. Men när man skapar oro om vad som gäller, vad har då dessa för möjlighet att ens tänka att de långsiktigt ska investera i och utveckla någonting? Det är klart att de passar. Är det vettigt att man avstår och säger: Nej, vi vill inte ha de här aktörerna? Ja, det är väl vettigt om det är en total återkommunalisering som man eftersträvar. Men om man eftersträvar en valfrihet med en mångfald aktörer känns det inte speciellt vettigt.

Vi kristdemokrater tycker att det har varit otroligt bra att vi har verksamheter som är arabiskt talande, verksamheter med katolsk inriktning, kulturell inriktning, finsk inriktning, orientalisk inriktning. Vi kan i alla fall inte säga vilken av dessa som inte duger och ska tas bort för att man ska få ned numerären.

Jag skulle gärna vilja höra er förklara hur ni har tänkt se över detta.

Anförande nr 171

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande, fullmäktige! Nu vill jag vara väldigt rak på sak. Vad är vi ute efter när vi pratar om översyn av LOV? En av anledningarna hette En enklare vardag, som avslöjades med att man inte hade bytt lakan hos en brukare mellan april och juli, man hade inte betalat för obekväm arbetstid trots att personalen hade jobbat helger och kvällar. Man hade biståndsbedömt dubbel bemanning, men det kom bara en. En man som var biståndsbedömd med hygienhjälp och frukost, lunch, middag och kvällsmat samt på- och avklädning fick bara frukosten och morgonhygienen. Det här är anledningen.

Vi sade upp avtalet med detta företag med sex månaders uppsägningstid. Detta polisanmälades till och med för att det fanns misstanke om ekonomisk brottslighet. Alla vittnen hoppade av för att de var rädda för företagets ägare. Men de fick ett förnyat uppdrag. Vi kunde inte göra oss av med detta företag så de agerar fortfarande.

Det är anledningen till översynen, Sofia.

Anförande nr 172

S o f i a M o d i g h (KD): Det ena är att det handlar om dålig kvalitet, och det är vi alla överens om att vi inte ska ha. Då kan det behövas en översyn. Men det är inte alltid så det låter när ni talar om numerären.

Det andra är att om folk inte vågar vittna är det snarare ett problem för rättsväsendet. Då borde vi driva frågan där.

Anförande nr 173

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Några svar som du efterfrågade, Sofia. Jag kan inte svara på frågan om det exakta antalet. Det är därför vi tillsätter en utredning där det är stadsledningskontoret, äldreförvaltningen och äldrecentrum som kommer att se

över det här. Det gäller tidsregistreringssystemet, organiseringen av hemtjänsten och tillämpningen av LOV.

Vi har tre grundläggande utgångspunkter för utredningen. Ett: Mer inflytande för äldre och personal. Två: Krav på bemanning, kontinuitet i personalstyrkan, utbildning etcetera. Det står på s. 43 i budgeten. Tre: Det ska vara tillräckligt få för att vi ska ha goda förutsättningar för samverkan, inte minst med vårdcentralerna till exempel. När det kommer till vården av demenssjuka och multisjuka är samverkan otroligt viktig.

Är inte du orolig inför kommunaliseringen av hemsjukvården? Hur tänker du att det ska fungera med 111 utförare på Södermalm? Det är bara en fråga.

Anförande nr 174

S o f i a M o d i g h (KD): Vi är uppenbarligen överens i kvalitetsfrågorna. Därför försöker jag inte diskutera dem. Det är just när ni kritiserar LOV för antalet som jag undrar vad ni är ute efter. Vi fick inget svar på den frågan nu heller.

Anförande nr 175

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Det talas väldigt mycket här i talarstolen om vikten av kreativitet, självständighet, självbestämmande, rätten att välja även när man är äldre. Jag håller helt med. Det är precis därför vi vill pröva möjligheten att införa ramtid. Ramtid är någonting där man fattar ett biståndsbeslut gällande en tidsram. Därefter är det upp till den äldre att tillsammans med sin kontaktperson inom hemtjänsten fördela aktiviteter och själv bestämma hur ramtiden ska användas. Det ska helt enkelt vara enkelt att byta promenad mot matlagning, byta matlagning mot att gå och köpa julklapp till barnbarnet eller att i stället bestämma: Nej, i dag känner jag för att stanna hemma och baka sockerkaka.

Jag tycker att det är beklagligt att ni säger att ni vill satsa på äldreomsorgen samtidigt som ni inte är beredda att göra någonting åt den kaotiska situationen på hemtjänstmarknaden. Riksrevisionen kunde nyligen konstatera att valfrihetssystemen gynnar ”resursstarka individer i förhållande till mer resurssvaga”. Äldrecentrum har tidigare konstaterat att många utförare försvårar för vårdgivare att samordna vården och omsorgen. Samtidigt är dagens system väldigt kostnadsdrivande. Anledningen är att många aktörer ger ökade transaktionskostnader, ökade kostnader för information och uppföljning, fler och längre resor och det förordrar samverkan mellan rådgivarna.

Individen ska även i fortsättningen ha rätt att välja utförare av hemtjänst. Men återigen: När vi har ett så otroligt stort antal utförare skapar det ett: behov av en detaljreglering av hemtjänsttimmarna. Det minskar äldres inflytande över sina egna timmar. Två: Det försvårar samverkan kring de allra sjukaste som behöver samverkan mest. Tre: Det är kostnadsdrivande. De pengarna hade vi kunnat lägga på andra saker såsom att öka bemanningen inom hemtjänsten och särskilda boenden.

Sedan var det lite käbbel, det nya ordet i Svenska Akademiens ordlista, om vilken budget som var bäst. Där kan man väl säga att landets fyra största pensionärsorgani-

sationer PRO, SPF, SKPF och SPRF kom tillsammans fram till att det var den rödgröna budgeten som var bäst. Jag tänkte bara reda ut den frågan i sakdebatten.

Anförande nr 176

Ann-Katrin Åslund (FP): Det du kallar ramtid är någonting som äldrenämnden under förra mandatperioden var enig om att se över, så det är ingenting nytt som ni har kommit på. Du talar om att valfrihetssystemet gynnar mest de resursstarka, och då tänker jag på många människor med annan etnisk bakgrund än svensk – jag kommer från Spånga-Tensta – som kanske tappar språket när de blir äldre.

Jag skulle vilja återgå till det här med valfrihet och återkommunalisering. Det är inte bara hemtjänsten det gäller. Tallbacken återtas i egen regi. Högdalens vård- och omsorgsboende återtas i egen regi. När det gäller Veckobo i Farsta och Fruängsgården föreslår förvaltningen två år, men dem vill man ta tillbaka. På Kungsholmen är det Alströmerhemmet, för Rinkeby-Akalla vård- och omsorgsboende förlängs avtalet med två år, men där reserverade sig Vänsterpartiet. Frågan om Skarpnäcks Hemmet för Gamla och en hel mängd ärenden, fem, på Söder har bordlagts. Det är valfrihet, det är vad ni tänker ta tillbaka. Det är vad ni kallar för valfrihet – kommunalisering.

Anförande nr 177

Borgarrådet Lindblom (V): Men, Ann-Katrin Åslund, du nämnde fler boenden där vi faktiskt förlänger avtalet. Jag är inte riktigt med på din fråga. Jag tror att du får återkomma när du får chans. Jag har förståelse för att ni vill måla upp en bild av att vi återkommunaliserar. Det är avtal som inte förlängs som det handlar om. Jag förstår att ni vill måla upp en sådan bild. I opposition vill man skapa konfliktlinjerna.

Faktum är att två tredjedelar av alla avtal har förlängts och kommer att förlängas i fortsättningen.

När det gäller ramtid kan jag konstatera att det är den nya koalitionen som har skrivit det i sin budget. Vi är beredda att se över hela hemtjänstens organisering för att öka de äldres inflytande.

När det gäller att resurssvaga missgynnas är det inte någonting som jag säger, utan det är Riksrevisionen.

Anförande nr 178

Borgarrådet Larsson (M): Herr ordförande! Jag är inte säker, Clara, på att vi behöver måla så många bilder. Det gör du så väl själv. De bilder som du alldeles nyss målade upp i talarstolen är: ”den kaotiska situationen i hemtjänsten”, ”många utförare försvårar”, och ”många aktörer ger ökade kostnader”.

Jag ska berätta. Vi har 33 000 äldre personer som i dag får någon form av omsorg. För de allra flesta av dem handlar det om hemtjänsttimmar. Vi har 216 utförare. Det är alltså drygt 150 äldre per utförare det är fråga om. Det här tycker ni är förskräckligt. Det är så otroligt många utförare som ska ta hand om 33 000 äldre.

Det är över en miljon unika besök varje månad i äldreomsorgen. Några av dem går inte bra, och det är dem man ska koncentrera sig på och se till att det blir bättre. De som inte sköter sig ska naturligtvis bort från den här marknaden.

Anförande nr 179

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Du citerade mig, Joakim, och jag citerade forskning. Det handlar återigen vad gäller till exempel svårigheter att samarbeta om att det är kostnadsdrivande, och det är lågt i tak enligt någon av äldrecentrums rapporter.

Det kan du faktiskt inte blunda för. Det här skapar behov av ett system där vi detaljreglerar innehållet i hemtjänsttimmarna. Jag har pratat hur många gånger som helst med äldre som till exempel möter personalen när de kommer. I biståndsbeslutet står det matlagning. Men den äldre säger: Jag vill jättegärna gå ut och ta ut pengar på banken. Nej, det går inte, för ersättningssystemet tillåter det inte. Varför vill du inte öka äldres inflytande? Där kan vi prata om ideologisk dogmatism.

Anförande nr 180

S t i n a B e n g t s s o n (C): I morgon delas bland annat ekonomipriset till Alfred Nobels minne ut här i Stockholm, och i Blå hallen bara några meter bort rustas det just nu för bankett. Årets ekonomipristagare menar att det vore farligt att inskränka välfärden. Vi vet att regeringen i sin budget helt gav efter för Vänsterpartiets vinstaversion, denna aversion som till och med ekonomipristagaren ifrågasätter.

Jag kan inte låta bli att undra om det inte är Vänsterpartiets aversion mot folks möjlighet att driva företag som också, vad Clara Lindblom än säger, de facto kommer att inskränka valfriheten i Stockholm.

Anförande nr 181

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Återigen handlar verkligt självbestämmande om att själv få bestämma om jag vill gå och köpa en julklapp till barnbarnet eller om jag vill gå på promenad, om jag vill lösa Melodikrysset eller baka en sockerkaka.

Jag tänker inte skämmas för att vi vill se fler icke-vinstdrivande alternativ. Vi vill öka den idéburna sektorns andel i hemtjänsten. Men i den nya koalitionen är vi överens om att det ska finnas både offentligt och privat drivna verksamheter. I enstaka fall har man valt att inte förlänga avtalen i stadsdelarna, men i de allra flesta fall har man förlängt. När det kommer till upphandling är det beställaren som avgör: Innebär det ett mervärde för verksamheten om vi förlänger ett avtal, eller sköter vi det bättre i egen regi? Så funkar det i en upphandling.

Anförande nr 182

I s a b e l S m e d b e r g P a l m q v i s t (FP): Ordförande, fullmäktige! Visserligen är jag gammal, och jag ser dåligt, men jag vill bo kvar här hemma där jag känner mig trygg, har grannar som jag känner sedan 50 år tillbaka och en hemtjänst som fungerar bra.

Så sade min mammas gamla moster, Elvy, 94 år, som fortfarande vill bo kvar i sitt gamla hus. Hon representerar många gamla. De flesta vill bo kvar i sina hem så länge de kan och så länge de orkar. Det är självklart så att man ska kunna bo kvar i sitt hem ända till livets slut och inte behöva flytta om behovet av vård och omsorg ökar. Men lika självklart ska det finnas en rättighet att komma till ett äldreboende om man börjar känna sig otrygg och svårigheterna hemma börjar bli oöverstigliga.

Är man över 95 år anser vi i Folkpartiet att man ska ha rätt till en plats på ett äldreboende, inte bara rätt till anpassat boende, som ni i majoriteten nu föreslår. När man talar om de olika boendeformerna kommer man osökt in på frågan om valfrihet mellan olika utförare. För oss i Folkpartiet är det fullkomligt självklart att vi måste ha både kommunala och privata utförare. Annars kan man inte tala om valfrihet.

Vi tycker nämligen att de äldre ska kunna välja mellan olika utförare och att lika villkor ska gälla oavsett om utföraren är kommunal eller privat. Visst finns det saker som ska ses över – den uppfattningen delar vi verkligen med er. Det har vi gjort under hela tiden i vår äldrenämnd med Ann-Katrin Åslund i spetsen.

Att gå tillbaka till bara kommunen ensam som utförare är det knappast någon enda i Stockholm som vill. Mot den bakgrunden är det med stor oro vi tar del av den nya majoritetens arbete med att ta tillbaka äldreboenden i egen regi.

Tallbackens äldreboende i Bromma är ett sådant exempel som tills nu bedrivits i privat regi men som inte får förlängt längre, utan ska återgå till kommunens regi. Det är ett äldreboende där Bromma stadsdelsnämnd har haft huvudansvaret för uppföljningen av verksamheten under hela avtalstiden; ett äldreboende som inte har några anmärkningar; ett äldreboende med tydliga och välutvecklade rutiner och där personalen till 90 procent har adekvat utbildning; ett äldreboende där samtliga granskade ärenden har en aktuell och komplett genomförandeplan och där den löpande dokumentationen följs kontinuerligt och som uppvisar en mycket bra bild av verkställigheten; ett äldreboende som bedriver en god och säker hälso- och sjukvård och en rehabilitering med god kvalitet och en stabil personal.

Skälen till att återta detta välfungerande och mycket uppskattade äldreboende i Bromma uppges vara samordningsfördelar med andra verksamheter i de gemensamma lokalerna. Jag oroar mig för att skälet är ett helt annat.

Bifall till Folkpartiets förslag till budget!

Anförande nr 183

T i n a K r a t z (V): Herr ordförande! Jag tänkte prata om de vård- och omsorgsboenden som debatten handlar om. De är kommunala, men de har drivits i privat regi. Vad som återgår i vissa fall är driften och inte ägandet. Den rödgrönrosa majoriteten är överens om att vi ska ha både privat och offentligt driven äldreomsorg i staden. Men vi ska komma ihåg att andelen äldre som bor på kommunala vård- och omsorgsboenden nu ligger under 30 procent. Om vi menar allvar med att man ska välja mellan olika alternativ behöver vi ha fler kommunala boenden, eller hur?

Alliansen säger att de värnar kvaliteten för äldre före driftsform, samtidigt som de konkurrensutsatt i stort sett all äldreomsorg under de gångna åtta åren, utan att se till att personalen kan ha kollektivavtal eller motsvarande. Vi tycker att det är viktigt att också ta vara på personalens arbetsvillkor, och vi kan se att andelen timanställda ligger mycket högre i den privata sektorn.

Anförande nr 184

I s a b e l S m e d b e r g P a l m q v i s t (FP): Tack för frågan, Tina! Jag delar mycket av er oro. Jag hoppas verkligen att vi ska fortsätta den här diskussionen under de här fyra kommande åren. Men en sak är säker: Vi har välfungerande äldreboenden. Vi värnar kvaliteten, och vi värnar var de äldre vill bo.

Jag tar mitt exempel med Tallbacken igen. Där har man valt att bo i ett boende som är drivet av en entreprenör. Helt plötsligt bestämmer ni er för att ta tillbaka det i egen regi. Dessutom finns det i Tallbacken 100 lägenheter, och den verksamhet som man vill slå ihop den med, Mälarbacken, har 130 lägenheter. Det blir alltså 230 lägenheter i en enhet. Hur ska vi kunna värna kvaliteten där?

Jag tycker inte att man lyssnar till de gamla, utan man bara lyssnar till sin ideologi när man gör det.

Anförande nr 185

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande, fullmäktige! Jag skulle vilja uppehålla mig vid två stora utmaningar vi har framför oss inom äldreomsorgen. Den ena är rekryteringen, som kommer att vara ett riktigt stort problem. Sveriges Kommuner och Landsting har räknat fram att behovet av undersköterskor under de kommande åren är 138 000 över riket, givetvis inte bara i Stockholm. Rekryteringsbehovet vad gäller sjuksköterskor är 38 000 över riket. Det här säger väldigt mycket om vilka utmaningar vår äldreomsorg har. När jag, ofta som facklig företrädare, träffar skolelever som facklig företrädare och frågar om de kommer att välja omvårdnadsprogrammet får jag alltid till svar: Nej, det är inga bra villkor, ingen bra lön, vi vill göra något annat. Där har vi en gemensam utmaning i denna sal att se till att de här yrkena attraherar ungdomar.

Det handlar också om att se över utbildningarna, och nu riktar jag mina ord till skolborgarrådet givetvis, att se till att det finns bra lokaler för vårdutbildningar, att det finns ordentliga metodrum så att när man kommer ut i arbetslivet kan man sitt jobb. Det är viktigt att man har kunnat öva de praktiska momenten i tillräckligt stor utsträckning.

Den andra utmaningen gäller våra servicehus. Enligt den rapport som äldrenämnden kommer ut med nästa vecka och som heter *Projekt Servicehus* har vi 17 servicehus i vår stad. Två av dessa servicehus uppfyller de villkor som Arbetsmiljöverket har satt upp som gräns för att de ska kunna utgöra en god fysisk arbetsmiljö. Jag vet att jag har blivit kallad för Arbetsmiljöverkets främsta företrädare i denna sal. Jag vet inte om jag ska ta det som utskällning eller som komplimang, men jag väljer att ta det senare. Det kräver också gemensamma ansträngningar för att se till att vi kan bygga om servicehusen så att de inte blir stängda eller att vi inte får vite på oss.

De sakerna finns inte med, men jag vill inte ta upp i dag hur vi ska hantera de här frågorna. Däremot är det ett viktigt budskap inför framtiden, och jag tycker att det här är ett gemensamt ansvar för hela kommunfullmäktige.

Jag har jobbat i snart 34 år inom vård och omsorg, och jag tycker fortfarande att det är världens roligaste yrke att ta hand om de gamla och sjuka, men jag hoppas att vi kan jobba på det sättet att vi även kan få våra ungdomar att välja det här roliga yrket.

Anförande nr 186

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Jag delar din syn och den oro inför den utmaning som finns när det gäller personalfrågorna. Därför är det så viktigt med bra anställningsförhållanden. Under förra mandatperioden sade vi att man skulle ha rätt till heltid och jobbade för det. Det är en viktig fråga. En annan viktig fråga är karriärmöjligheterna. Man kanske vill fortsätta. Ni satsar på ett låglönelyft, men det måste också finnas möjlighet att göra karriär inom det här området. Det tror jag kommer att betyda mycket.

En annan sak är att det är viktigt att det finns fler arbetsgivare, att man ska ha fler arbetsgivare att välja bland.

När det kommer till servicehus må Arbetsmiljöverket vara viktigt, men ibland kan man undra lite när det gäller servicehusen, till exempel när man behöver hjälp för att kunna gå på toalett bara för att badrummet är så stort; man kanske hade klarat sig med ett mindre. Det har också forskning visat. Nu har vi ett regelverk på plats, och det är det vi ska rätta oss efter. Vad säger du om det?

Anförande nr 187

M i r j a R ä i h ä (S): Jag säger så här: Arbetsmiljöverkets föreskrifter är oerhört viktiga när det gäller utrymmen och hygienutrymmen, i synnerhet nu när man i riksdagshuset har fällt det budgetförslag som skulle ha inneburit att man tog bort den bortre parentesen i sjukförsäkringen. Det är väldigt många medlemmar som jag företräder i dag som inte har någon försäkring, är utförsäkrade och som inte har ett öre i inkomst från någonstans trots att de är slitna eller har skadat sig för att lokalerna är för trånga. Det där måste vi se över.

Vi måste också se över bland annat Tensta gymnasium som har omvårdnadsprogram. Metodrummen är alldeles för små, och det finns alldeles för lite övningsföremål som man behöver för sin utbildning. Du behöver sängar, dockor, sätta kateter, ska kunna ta blodprov och öva en massa manicker som krävs. Där har man sämre utrustning än vad man till exempel har på västra Kungsholmen.

Anförande nr 188

D e n n i s W e d i n (M): Herr ordförande! Jag delar, som jag sagt tidigare, ditt engagemang, Mirja, för frågan att få in fler unga i äldreomsorgen. Precis som jag, hoppas jag att du värnar våra extra jobb för unga. Vi vill öka deras intresse för att jobba inom omsorgen i framtiden. Jag hoppas att du fortsätter med entusiasmen kring vård- och omsorgscollege.

Jag vill bara tillföra perspektivet att jobbhälsobarometerns undersökning från Svensk Kvalitetsindex och Sveriges företagshälsa visar att anställda inom privat vård och omsorg trivs bättre än kollegerna inom kommuner och landsting, och i Stockholm är äldre mer nöjda inom privat omsorg än inom kommunal. Jag vill tillföra perspektivet att det finns ett värde i att ha mycket större karriärmöjligheter inom äldreomsorgen just för att det ska öka i värde att jobba inom äldreomsorgen. Jag hoppas att det här perspektivet inte borttappas nu när ni gör en vänstergir.

Anförande nr 189

M i r j a R ä i h ä (S): Kommunals enkätundersökning som hette *Är det här okej?* visar följande: Lönerna är lägre hos de privata. Det är oftare visstidsanställningar, oftare också timanställningar.

När man kopplar ihop det här med vår hemtjänst kan vi påvisa en del företag där man till och med kan jobba tolv timmar och få betalt för fyra därför att man inte får betalt för gångtiden, trots att vi har bestämt att det ska ingå i pengarna. Det här sker i privata företag.

Anförande nr 190

D e m b a B a h (MP): Ordförande! Det är roligt att efter åtta år av nedskärningar och privatiseringar kunna byta fokus i äldreomsorgen. Vi tycker om valfrihet, men vi vill byta innehållet i valfriheten. Valfriheten ska ha innehåll och kvalitet. Därför vill vi satsa på kvalitet och innehåll i stället för antalet utförare. Det är viktigt i den här budgeten att folk ska kunna välja kommunalt. Det är också valfrihet. Det är inte så att bara privata utförare innebär valfrihet. Det är många av oss som är glada för att det finns valfrihet, men att kunna välja kommunalt är också en valfrihet.

Det är inte antalet som gör vården bättre, utan det är kvaliteten och innehållet. Jag tycker att den här budgeten innehåller mycket bra saker. Vi gör biståndsbedömningen, som har varit ett jättestort problem, lite mildare och generösare så att folk som vill och kan eller har behov kan få service. Det ska inte bara vara beroende av hur mycket pengar man har. Vissa saker kostar faktiskt, och äldreboenden kostar. Att 12 av 14 stadsdelsnämnder har underskott visar att det finns behov av viss service men att det inte finns pengar för det. Det är därför som det behövs ökade resurser till vården.

Den andra sak som är viktig i den här riktningen är att ledtråden ska vara att innehåll och kvalitet ska vara viktigare än hur många utförare vi har. Ytterligare en sak som är viktig är att de som bryr sig om dem som har byggt det här landet borde rösta på den här budgeten, som är rödgrönrosa, därför att den innehåller mycket bra saker när det gäller att ta hand om de gamla. De ska få ett värdigt slut.

Anförande nr 191

S o f i a M o d i g h (KD): Ordförande! Jag tycker att det inte känns bra när du står och sprider myter, Demba, om att vi har drivit igenom nedskärningar tidigare när det är precis tvärtom. När någon försöker sprida sådana osanningar kan man också fråga sig: Vem vill jobba inom hemtjänsten då, något som ni alldeles nyss tyckte var så himla viktigt, om ni säger att det är dåligt, att det är nedskärningar och att det inte

fungerar? Sanningen är faktiskt den att en väldigt klar majoritet är mycket nöjd med den service man får. Däremot finns det förbättringar att göra, förbättringar på kvalitetsområdet.

Men sluta med de där myterna om att vi skulle ha skurit ned. Det är till och med så att i Kristdemokraternas budget satsar vi mer än vad ni gör.

Anförande nr 192

D e m b a B a h (MP): Jag sprider inga myter. Vad jag säger är att 12 av 14 stadsdelsnämnder har visat underskott. Det betyder att det finns en ofinansierad service. Det jag säger är att det är kvalitet, inte kvantitet, som blir vårt fokus, alltså inte antalet utförare.

Anförande nr 193

J o a r F o r s e l l (FP): Det är klart att man kan förvänta sig att det förekommer en del halvsanningar i talarstolen. Det tror jag att vi alla står för någon gång, kanske. Att vi har skurit ned är inte sant. En annan sak som inte verkar hålla är rätt till ett tryggt boende, som ni har i er budget och som är fullständigt underfinansierat och som kommer att leda till att äldre väljare kommer att känna att ni har ljugit för dem och dessutom inte håller det som ni har lovat tidigare. Man kan komma med halvsanningar i talarstolen, men man ska kanske inte göra det i budgetdebatten.

Valfriheten är en garant för kvaliteten. Valfriheten gör att äldre kan välja det som håller god kvalitet. Valfriheten tillsammans med god uppföljning gör att äldre får välja det som de själva definierar som kvalitet. Vi ser att äldre som väljer privata alternativ har sagt att de är mer nöjda än de som väljer kommunala alternativ.

Hur kan ni säga att det här sänker kvaliteten? Hur kan ni säga att ni har en finansierad budget när er satsning för trygghetsboenden i budgeten inte är ordentligt finansierad?

Anförande nr 194

D e m b a B a h (MP): Jag tycker också att 216 utförare innebär en valfrihet, men även kommunalt alternativ är ett alternativ. Det ska gå att välja även kommunalt, det är också valfrihet. Vi satsar på att viss service ska utföras i kommunal regi. Det är inte någon halvsanning.

R VI SOCIALROTELN

**Stadsdelsnämnderna: Stöd och service till personer med funktionsnedsättning;
Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri; Ekonomiskt bistånd;
Socialnämnden; Överförmyndarnämnden
Punkt 4, 14, 19)**

Anförande nr 195

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Ordförande, kommunfullmäktige, stockholmare! Att kämpa för en värld där alla människor ska kunna färdas väl genom livet, oavsett var de växer upp eller med vilka förutsättningar de börjar sitt liv, måste vara politikens, ja, mänsklighetens, viktigaste uppgift. Därför kommer vi i den nya rödgrönrosa majoriteten här i Stockholm att höja ambitionen för att alla människor ska ges möjligheter till ett värdigt liv.

Vi ska stärka barns rättigheter. Barns rätt till delaktighet och inflytande ska löpa som en röd tråd genom hela staden, inte minst ska de mest utsatta barnens röst höras. Därför lägger vi i vår budget 40 miljoner på att stärka socialtjänstens arbete för barn som far illa. Vi inför också en barnombudsman som kan stärka barns rättigheter, och vi tar steg för att förbättra situationen för papperslösa. Alla barn, oavsett papper, har rätt att få grundläggande behov såsom mat och mediciner och rätten till utbildning tillgodosedda.

Vi ska också förbättra socialsekreterarnas arbetssituation, inte minst genom ökade personalresurser. Här satsar vi ytterligare 20 miljoner kronor.

I dag kan vi se hur antalet människor som sover på våra gator har ökat kraftigt. Det behövs fler bostäder och sänkta trösklar för att få en fast bostad, och det behövs också fler sovplatser som vänder sig till fattiga EU-medborgare.

Stockholm ska vara en tillgänglig stad. Alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha rätt till full delaktighet. Därför satsar vi i den nya, rödgrönrosa majoriteten 100 miljoner kronor på att göra Stockholm mer tillgängligt.

Det krävs ofta akuta insatser på det sociala området, men vi behöver även arbeta långsiktigt. Därför ska Stockholm tillsätta en social hållbarhetskommision med fristående forskare som utreder hur vi kan skapa en mer jämlik stad. Vi ska också inrätta en social investeringsfond.

En stad som tar till vara drömmar och ambitioner hos sina invånare kommer att stå stark. Det är viktigt att komma ihåg i en tid när rasism och främlingsrädsla växer sig starkare.

Stockholm ska vara en stad som har mänskliga rättigheter och barnkonventionen som ledstjärnor, som satsar på sammanhållning framför segregation, som bygger på jämställdhet, jämlikhet, tillgänglighet och frihet från våld och diskriminering. Stockholm ska vara en stad som håller ihop. För detta krävs kraftfulla åtgärder.

Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 196

A n d r e a S t r ö m (M): Ordförande, kommunfullmäktiges ledamöter och ni som följer debatten! Att ha ett jobb och en egen försörjning är så mycket mer än en inkomst. Det handlar om att få kolleger, känna sig behövd och få ett sammanhang. Så får fler människor möjlighet att förverkliga sina drömmar. Därför är det prioriterat för oss att fler människor kan fortsätta att gå från bidrag till jobb.

Vi lämnar nu bakom oss det lägsta beroendet av försörjningsstöd som någonsin har kunnat mätas. Det är vi stolta över, men vi är inte nöjda. Genom att ha en socialtjänst som prioriterar tidigare insatser, långsiktiga insatser och insatser baserade på evidens och forskning kan vi förebygga framtida utsatthet och ohälsa. På så sätt gör vi vårt sociala skyddsnät i Stockholm än mer finmaskigt så att inga människor faller igenom.

I genomsnitt föds 36 barn om dagen i Stockholm. Det är 36 barn som förväntansfullt slår upp sina ögon inför att få veta vad livet ska erbjuda. Dessutom kommer många barn med sina föräldrar som flytt från krig och förtryck. Det är vår skyldighet som politiker att se till att dessa barn får de bästa förutsättningarna.

Jag är stolt över att vi tidigare i år öppnade Europas största barnahus där polis, socialtjänst, åklagare och medicinsk vård samarbetar kring de barn som utsatts för våld och övergrepp. Utsatta barn ska inte behöva bollas runt mellan olika myndigheter. Därför har vi prioriterat att lägga ytterligare 3 miljoner kronor i budgeten för att öka stödet till de här barnen och deras familjer.

Vi kan även se att allt fler unga tjejer och killar använder prostitution som självskadebeteende. Barn och unga som säljer sin kropp mot ersättning söker inte alltid hjälp. Därför måste vi fortsätta att underlätta samverkan mellan polisens prostitutionsgrupp och socialtjänsten. Vi vill genomföra ett pilotprojekt med utökade öppettider på Mikamottagningen så att de kan ha öppet nattetid och i gryningen för att nå den här målgruppen. Så gör vi insatser för några av dem som är absolut mest utsatta.

Det finns också barn och unga som utsätter sig för stora risker när de brukar narkotika. Därför fortsätter vi att göra insatser för dem.

I vårt Stockholm ska alla barn och unga få visa sin fulla potential.

Bifall till Moderaternas budgetförslag!

Anförande nr 197

R a n a C a r l s t e d t (S): Ordförande, fullmäktige! Stockholm är en fantastisk stad att leva i, men inte för alla. Stockholm är en stad med fantastiska möjligheter, men alla har inte samma förutsättningar att ta del av dem. I dag delas Stockholm av skillnader i inkomster och hälsa. Det är skillnader som begränsar människors livschanser.

Vi i den rödgrönrosa majoriteten vill se ett Stockholm som håller samman. Vi vill vända utvecklingen från ett delat Stockholm och ge alla samma förutsättningar att nå

sina mål och skapa sig ett gott liv. Där är socialtjänsten ett verktyg när resten av samhället inte räcker till. Vi i den rödgrönrosa majoriteten stärker socialtjänsten för att vi ska kunna möta utsatta barn och ungdomar. Vi satsar resurser för att socialsekreterare inte ska duka under under antalet ärenden utan kunna göra ett jobb som de är stolta över när de kommer hem och dessutom kunna arbeta förebyggande och uppsökande.

Alla insatser som kan göras innan barn far illa är flerfaldigt mer värda än de vi kan göra när problemen väl är ett faktum. Därför vill vi ta initiativ till fler familjecentraler där man kan nå alla barnfamiljer, skapa nätverk och uppmuntra ett jämställt föräldraskap. Det är ett förebyggande, effektivt arbete som minskar lidande.

Det är också en prioritet att möta barn och unga lokalt ute där de befinner sig och ge dem möjlighet att etablera förtroendefulla kontakter med vuxna genom fältassistenternas viktiga arbete. Därför gör vi en extra satsning för att öka fältassistenternas närvaro de tider då ungdomar primärt vistas ute.

Jag vill avsluta med att prata lite om ett tillgängligare Stockholm. Alla, oavsett funktionsförmåga, ska kunna delta till fullo i samhället. Det är vår skyldighet att bygga bort sådant som fysiskt eller psykiskt hindrar våra medborgare att leva och utvecklas på lika villkor. Jag är stolt över de extra resurser vi lägger i vår budget på investeringar i tillgänglighet. Det är en bra början, och vi vill gärna göra mer under de kommande åren.

Bifall till kommunstyrelsens förslag för ett jämlikt och sammanhållet Stockholm!

Anförande nr 198

Alexandra Mattsson (V): Ordförande, ledamöter! Som vänsterpartist och socialarbetare ser jag positivt på de rödgrönrosas förslag till budget. Äntligen kan vi börja rusta upp socialtjänsten efter åtta år av alliansstyre. Det behövs. Vi kommer nu att satsa på förstärkningar inom verksamheter för barn och unga. Det är ett välkommet tillskott när antalet anmälningar om barn som far illa har ökat markant de senaste åren.

Vi satsar på socialpsykiatri, deras boendestödjare och deras personliga ombud. Vi satsar på en utökning av antalet sovplatser för dem som sover på våra gator. Och vi förstärker våra kvinnojourer.

Ett annat exempel på satsningar är att SL-kortet nu kommer att ingå i normen för försörjningsstöd. Personer som har ekonomiskt bistånd kan nu röra sig fritt i staden som också är deras. Det ökar människors möjligheter att få arbete och delta i samhällslivet som andra. Det ökar deras möjligheter till rekreation och skapar en känsla av att de är en del av staden precis som andra. Utöver det medför satsningar på SL-kortet självfallet effektivitetsbesparingar när socialsekreterare slipper sitta och räkna antalet SL-resor en person ska göra varje månad och i stället kan ägna sig åt att försöka hjälpa dem att få ett arbete. Det är självfallet också positivt för barnen som lever i familjer som har försörjningsstöd. Nu kan de delta i fler aktiviteter och föräldrar slipper säga nej för att de inte har ett SL-kort.

Det kommer också att ske förändringar inom familjehemsvården. I undantagsfall ska privata utförare nu användas om ingenting annat finns att tillgå. Vi kommer att börja rekrytera och utbilda fler särskilt kvalificerade familjehem. Barn i familjehem är vår tids fosterhemsbarn. Det är en särskilt utsatt grupp med sämre chanser än andra att bli en del av vårt samhälle. Därför är det välkommet att man nu gör en översyn av familjehemsvården i stort i syfte att skapa en bättre kontroll och uppföljning för de barnen.

Arbetsmiljön för socialsekreterare och biståndsbedömare i staden måste förbättras. De anställda vittnar om att de har för mycket att göra. Det är svårt att bedriva en rättssäker myndighetsutövning. Utredningstiderna hålls nu bara i ungefär hälften av fallen i vissa stadsdelar, och det är anmärkningsvärt. Personalomsättningen är hög, och det påverkar brukarna, de anställdas arbetsmiljö och staden som helhet som förlorar viktiga medarbetare på grund av arbetsbelastningen. Det här är en grupp som ofta består av kvinnor. De är anställda i Stockholm och har fått stå tillbaka länge. Det är glädjande att vi nu kommer att satsa på dem genom att vi satsar 19 miljoner på att utöka antalet anställda. Vi kommer också att undersöka möjligheten för en ärendenorm inom socialtjänsten. Utöver detta satsar vi 10 miljoner på utbildning, och vi kommer att ta fram ett handlingsprogram i syfte att förbättra deras arbetsvillkor.

Utifrån detta yrkar vi också bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 199

I s a b e l S m e d b e r g P a l m q v i s t (FP): Fru ordförande, fullmäktige! Att sitta i socialnämnden i Stockholm är enligt min personliga uppfattning ett av de absolut finaste förtroendeuppdrag man kan ha. Med det följer också ett stort ansvar, och man måste ha mod att anta de utmaningar vi står inför i Stockholm i dag. Inte minst är samarbete över partigränserna en viktig del i socialnämnden. Mot den bakgrunden ser jag fram emot ett gott samarbete med vårt nya socialborgarråd Åsa Lindhagen. Jag har förstått att du och jag brinner för ungefär samma frågor, sådana som hur vi ska förbättra socialtjänsten, hemlöshetsfrågor och papperslösa. Vi träffades i hissen i morse och diskuterade det här.

Vi i Folkpartiet delar många av målen för socialnämndens arbete med er i majoriteten. Inga barn ska fara illa i Stockholm, människor ska ha samma livschanser och ingen ska behöva vara rädd för våld. Men med det sagt skiljer vägen till målet oss åt väldigt mycket. Vi i Folkpartiet tror på individen, och ni tror på staten. Vi tror på valfriheten, och ni tycker att politiker ska bestämma. Vi tror på sänkta skatter, och ni tror på höjda skatter. Vi tror att företag skapar jobb, och ni tror att politiker skapar jobb.

Men vilka är då de utmaningar vi står inför? I Folkpartiets budget för 2015 lyfter vi fram en rad viktiga områden, och jag vill framför allt lyfta fram två, nämligen utmaningarna inom socialtjänsten och utmaningarna kring de hemlösa EU-medborgarna i Stockholm.

Läget inom socialtjänsten är på sina håll mycket pressat. Många socialsekreterare vittnar om hög personalomsättning, otillräckligt stöd och bristande introduktion i

handledningen. Majoriteten skjuter nu till pengar, och det är bra. Men pengar löser tyvärr inte alla problem. Det krävs ett starkt ledarskap inom varje stadsdelsnämnd som skapar utrymme för stöd och debriefing och som ser till att de svåraste fallen handläggs av de mest erfarna handläggarna. Här krävs både mod och nytänkande, och det handlar inte bara om pengar.

Det andra fokusområdet som jag vill nämna här är utmaningarna med hemlösheten i allmänhet och arbetet med fattiga EU-medborgare i synnerhet. Jag hoppas att det arbete som vårt tidigare socialborgarråd, Anna König Jerlmyr, inledde kommer att vara vägledande även under den kommande mandatperioden. Stockholms stad tog ett stort ansvar för att hjälpa dem som kommer till vår stad. Vi gav stöd till tillfälliga boenden, vi erbjöd dusch, mat och kläder och visst stöd till jobbförmedling. Vi inledde ett samarbete på både lokal och EU-nivå. Vi i Folkpartiet välkomnar därför den nya majoritetens initiativ att ta fram en strategi för stadens arbete med fattiga EU-medborgare i Stockholm. Här krävs både hjärta och hjärna för att komma framåt.

Jag yrkar bifall till Folkpartiet liberalernas budget.

Anförande nr 200

M a r i a D a n i e l s s o n (SD): Fru ordförande, ledamöter! Det här är sociala frågor. Det handlar om våra mest utsatta och de mest behövande. Och vare sig ni tror det eller inte så bryr jag mig om alla mina medmänniskor. Men när vi inte lyckas integrera dem som kommer hit berör det alla delar av samhället. Otryggheten sprider sig, och du kan stå här i Stockholms stadshus hur mycket du vill, Sissela, och säga att det inte finns svensk kultur. Är det bara andra kulturer som ska värnas? Vi måste inkludera dem som kommer hit i vår kultur, och det är bland annat det som inte sker. Det är ett av de stora problemen med integration. Från Sahlin till Blanco är tydligen inte vår kultur värd att bevaras. Ja, jag vet att kultur och språk inte är statiska, men vi kan ju skynda långsamt.

Vi är många som inte håller med om att vi inte har en svensk kultur utan att för den skull inte tycka om andra kulturer. Jag har spenderat nästan hela mitt vuxna liv i andra länder. Jag har varit ingift i två andra kulturer, men jag tycker att man för den skull kan vara stolt över att vara svensk.

Jag sade i går att invandringen inte är det enda problemet som vi har i Sverige. Jag står fast vid det. Det är uppenbart för många svenskar, till och med för de flesta, att vi har problem med både hur många och på vilket sätt vi tar emot människor och även när vi avvisar människor. Jag vill att vi ska kunna prata om det här. Vad ska vi göra, hur och varför? Det är allt.

Som jag ser det har vi tre alternativ. Vi kan öppna landets gränser men förvägra människor tillgång till vårt välfärdssystem. Det är absolut inte en bra idé. Vi kan också öppna våra gränser och försöka införliva dem som kommer i vårt trygghetsnät, men det kan leda till välfärdssystemets kollaps. Det är väl dit någonstans vi är på väg. Att åtgärda det här tiggeriproblemet som vi har i Stockholm är som att hålla upp handen mot havet för att stoppa vågen. Det är ingen lösning.

Slutligen kan vi, vilket jag och Sverigedemokraterna förespråkar, bygga en stabil välfärdsstat, fånga våra medborgare som behöver mest stöd och sedan agera både föregångsland och ge bistånd till andra länder och utöva påtryckning gentemot de länder som inte tar sitt ansvar för sina medborgare. Jag vill att vi ska kunna föra en saklig debatt. Det är min önskan, och jag tror att det är en allt större skara stockholmare som också önskar det. Det är därför jag står här. Det är tiotusentals stockholmare som har röstat in oss i Stadshuset. Ni kan inte tiga ihjäl oss. Jag skulle kalla det ytterst osvenskt att inte vilja samarbeta.

Anförande nr 201

Stina Bengtsson (C): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Till skillnad från föregående talare tänker jag prata socialpolitik. Centerpartiet vill att Stockholm är en stad där människor mår bra, där människor känner sig fria att bestämma över sina egna liv och där så många som möjligt kan klara sig själva. Det är så vi också får förutsättningar att på ett bra sätt hjälpa dem som verkligen behöver stöd.

Varje hemlös person är ett misslyckande, inte bara för personen själv utan också för oss alla i den här salen. Vi har fortfarande stora problem med hemlöshet även om den grupp som staden har ett formellt ansvar för minskade under Alliansens styre. Under vår tid vid makten startade vi bland annat Bostad först, som med sina förutsättningar har varit en succé. Vi ser i majoritetens budget att de sätter höga mål för Bostad först, och det är vi glada för. Det är bra att vi har en samsyn i frågan, för även vi i Centerpartiet vill utöka och permanenta projektet.

Men på ett annat område är vi inte lika nöjda med den sossestyrda majoriteten. Vi ser fler och fler tiggare från andra länder på våra gator, och under Alliansens styre med Anna i spetsen inledde staden ett samarbete med andra städer för att få hemländerna att ta ett större ansvar för sina egna medborgare. Ingenstans i den sossestyrda majoritetens budget nämns en fortsättning på detta arbete.

Inför valet var det också flera av partierna i majoriteten som ville ha en tak-överhuvudet-garanti för alla. En strategi är förvisso bra, men det är inte en tak-överhuvudet-garanti. Centerpartiet är nu det enda partiet som faktiskt har en sådan i sin budget. Av den sossestyrda majoritetens tidigare höga brösttoner hörs nu endast svaga viskningar.

Ordförande! Under Alliansens och Centerpartiets styre i staden öppnade vi Origo för att förebygga och stoppa hedersrelaterat våld och förtryck. Centerpartiet tror att Stockholm verkligen kan vara en förebild med detta arbete. Kan vi med Origo visa upp ett bra samarbete mellan bland annat polis, socialtjänst och frivilligorganisationer kan det inte bara vara till gagn för dem som är utsatta utan också en modell för arbete i hela Sverige och kanske också i andra länder.

Vi vill också att staden ska ta emot fler ensamkommande flyktingbarn. Vi i Stockholm har alla möjligheter att välkomna barn som genomlevt svåra trauman och ge dem möjlighet till en trygg och bra uppväxt och en inledning på ett gott vuxenliv.

Ordförande! De allra flesta som utsätts för våld i nära relationer är kvinnor, men vi vet också att många män är utsatta. Ändå talar vi väldigt lite om männens utsatthet, och de insatser som görs vänder sig oftast till kvinnor. Vi i Centerpartiet vill att arbetet utvecklas till att omfatta alla. Mansjourer ska vara lika självklara som kvinnojourer, och kompetensen kring psykiskt våld i nära relationer ska öka.

Ordförande! För oss centerpartister är individens val och styrka vägledande. Därför yrkar jag bifall till Centerpartiets budgetmotion.

Anförande nr 202

S i s s e l a N o r d l i n g B l a n c o (FI): Fru ordförande! Socialpolitiken är ett av de viktigaste och tyngsta uppdragen för oss politiker. Det är här vi möter barn, unga och vuxna när de är som mest utsatta. I många fall kan det handla om liv och död. De som berörs är ofta människor vars röster sällan hörs i Stadshusets debatter. Det är ett område där politiker enkelt kan strama åt budgeten, för de som påverkas har ingen stark röst i samhället. Därför är det ett område som vi måste bevaka extra noga. Vi måste ha med dem som berörs i besluten. Vi måste se till verksamheten och se alla människor bakom budgetsiffrorna.

Just i kväll ska socialsekreterare manifesteras här utanför mot stressen och den bristande patientsäkerheten som är följden av de senaste årens försämrade arbetsvillkor. Många socialsekreterare vittnar om en ohållbar arbetssituation där de möter människor i utsatta situationer utan att ha tid eller resurser att stanna upp och erbjuda det stöd som behövs. Socialsekreterarna måste få möjligheter att göra sitt jobb. Arbetsvillkoren ska förbättras genom fortbildning och metodutveckling och framför allt genom att fler socialsekreterare anställs.

När vi lägger fram denna budget är det inte vårt mål att ta stora steg för att anpassa människors mänskliga rättigheter efter stadens budget utan att lägga fram en budget som säkerställer allas rättigheter och möjligheter. Vi fördubblar resurserna till tjej- och kvinnojourer och stärker det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer, sexuellt våld och hatbrott. Vi har målet tydligt. Våldet ska stoppas. Då måste resurser satsas på att angripa våldets ursprung.

Stockholms kommun ska också ta bättre ansvar för de fattiga EU-medborgare som kommer hit. Målet måste vara att ingen ska behöva bo på gatan. Ett första steg är att stödet till hemlösa EU-medborgare ska öka, och vi ska erbjuda fler sovplatser på härbärgen. Ingen människa är illegal. Det finns inte människor med olika värde, bara politik som värderar liv olika mycket.

Vi arbetar för att papperslösa och gömda människor ska erbjudas insatser utifrån sina mänskliga rättigheter. En början är att papperslösa kvinnor säkras plats på kvinnojourer och skyddade boenden, att alla barn har rätt till skola och förskola och att socialnämnden ser över riktlinjerna för bistånd till papperslösa barn.

Jämställdhet, antirasism och mänskliga rättigheter ska genomsyra stadens socialpolitik. Socialnämnden ska samverka med rådet för mänskliga rättigheter för att utveckla

och systematisera stadens arbete. Vi vet att många far illa i vår stad i dag. Vi behöver höja ambitionsnivån för allas mänskliga rättigheter.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 203

S o f i a M o d i g h (KD): Jag vill börja med att säga att majoritetens förslag att göra en genomlysning av familjehems- och jourhemsvården är bra liksom satsningen på kompetensutveckling med mera för att minska personalomsättningen inom socialtjänsten. Som många redan har sagt är det angeläget. Jag ställer mig dock frågande till en sak på det sociala området, och det är hanteringen, eller vad man nu ska kalla det, av det civila samhället och det civila samhällets organisationer. Jag har noterat att majoriteten i sitt budgetförslag på det sociala området skriver mycket gott om civilsamhället när det finns problem i samhället där de själva inte har några lösningar.

När det gäller hemlöshet, utsatta, fattiga EU-medborgare och våld i nära relationer är civilsamhället guld värt och ska få de bästa förutsättningarna. Men när det gäller att använda pengar från den sociala investeringsfonden, när det gäller insatser för yngre demenssjuka, när det gäller de sociala insatsgrupperna och när det gäller det drogförebyggande arbetet eller arbetet med barn till missbrukare nämns inte civilsamhället med ett ord trots dess expertis på området. Varför? Är det för att majoriteten inte ser civilsamhällets verkliga roll i samhället? Jag anar att man på vänsterkanten reducerar civilsamhället och därför inte heller har ett genomtänkt förhållningssätt till det.

Vi kristdemokrater vet att samhället är större än staten. I samhället finns ideella föreningar som det offentliga måste förhålla sig till utan att klåfingrigt styra eller förändra villkoren för dem. Det kan vara värt att påminna om att det faktiskt inte är helt ovanligt att saker sköts bättre av civilsamhället än av det offentliga.

Jag vill berätta att vi tänker säkra upp föräldrastödsinsatserna i vårt budgetförslag. För att nå dem som verkligen behöver hjälp måste vi fortsätta att rikta oss till alla föräldrar, och särskilt till föräldrar i de stadsdelar där föräldrastödskurserna fått minst genomslag. Vi vill också betona det förebyggande arbetet. I majoritetens förslag till budget är ganska många insatser reaktioner på att något är fel. Vi skulle gärna se ännu tidigare åtgärder som minskar risken för att ungdomar hoppar av skolan, testar droger eller upplever psykisk ohälsa. Därför avsätter vi i vår budget 10 miljoner kronor för att fortsätta att utveckla samverkan mellan skola och socialtjänst för att öka skolnärvaron och förbättra skolresultaten i utvalda grundskolor i ytterstaden.

Därför yrkar jag bifall till Kristdemokraternas förslag.

Anförande nr 204

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Ordförande, fullmäktige! Det kanske låter lite konstigt, men jag tänker faktiskt börja med att säga att jag tycker att det finns bra saker i majoritetens budgetförslag. Jag är glad för att den nuvarande majoriteten har behållit kravet på en 48-timmarsgaranti, ett obligatoriskt föräldrasamtal när barn eller

ungdomar påträffas efter att ha begått brott eller varit påverkade. Det är ett folkparti-initiativ. Tiden mellan upptäckt och att samhället reagerar är en avgörande faktor. Jag är glad för att Folkpartiets initiativ att barnfamiljer ska garanteras budget- och skuldrådgivning inom en vecka behålls. Det är bra att Alliansens satsningar på föräldrautbildningar fortsätter, och det är bra att föräldrar som går till jobbtorgen också får sommarledighet med sina barn. Sociala insatsgrupper för unga vuxna har startats i min stadsdel, och det är en bra grej. Det gör ni satsningar på, och det är jag glad för.

Men nu upphör berömmet. Kampen mot våld i nära relationer och kampen mot hedersrelaterat våld är inte bara sociala och polisiära frågor, utan de är viktiga frihetsfrågor. Vi liberaler kämpar för och driver en politik som ska göra det möjligt för var och en att göra sitt eget livsval och för att göra det möjligt att skapa sig det liv man själv drömt om. Men den som är utsatt för våld kan aldrig känna sig fri. År 2012 antog vi ett program för kvinnofrid och mot våld i nära relationer. Tjej- och kvinnojourer är en viktig del, och det är vi alla eniga om. Men sedan säger ni att ni satsar 8 miljoner på ett ökat stöd till kvinnojourerna, och det är verkligen ett siffertricksande som heter duga. Vet ni att pengarna till tjej- och kvinnojourerna tas från anslaget för föreningsstöd, och det sänker ni med 5 miljoner? Vilka föreningar tänker ni ta pengar från? Kanske Convictus, X-CONS, RSMH eller Barnrättsbyrån. I själva verket tänker ni nog satsa 3 miljoner, men varför är ni inte ärliga?

Låt mig så gå över till det mest anmärkningsvärda. Det finns ett enda litet ord om hedersrelaterat våld i er budget, och det är nog ingen tillfällighet. Det finns inte mycket om Origo. Inför ett sammanträde som ska äga rum nästa vecka föreslår ni avslag på en ansökan från organisationen Glöm aldrig Pela och Fadime, som gör ett mycket viktigt arbete i kampen mot hedersförtryck. I Folkpartiets budget satsar vi ytterligare 2 miljoner på Origo och anser att staden ska ta fram en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck. Jag tror inte att det är en tillfällighet att ni väljer att inte nämna hedersrelaterat våld, och det beror på att ni tycker att det är våld i en nära relation. Ni tycker inte att det är någon skillnad. Det har tidigare funnits personer i era led som har haft kunskap om de här frågorna. Jag undrar vad Inger Stark från Vänsterpartiet säger när hon upptäcker vad ni håller på med. Visst är det beklämmande när ett parti som utger sig för att vara alldeles särskilt feministiskt fullständigt struntar i flickor och pojkar som är offer för patriarkala strukturer.

Jag yrkar bifall till Folkpartiets förslag.

Anförande nr 205

Sissela Nordling Blanco (FI): Fru ordförande! Jag vill bara tydliggöra att vi inte struntar i flickor och pojkar som utsätts för hedersrelaterat våld. Det finns väldigt tydligt med att alla som jobbar med att stödja våldsutsatta människor ska ha kunskap om olika målgrupper och att man måste ta hänsyn till våldets olika uttryck. Vi nämner olika typer av våld. Vi nämner hedersrelaterat våld, våld mot män och våld mot hbtq-personer som tar sig olika uttryck. Jag skulle vilja säga att det helt enkelt inte stämmer att vi inte tar hänsyn till olika sorters våld.

Anförande nr 206

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Du svarar precis så som jag befarade, nämligen olika sorters våld. Du drar allt över en kam. Men man ska väl inte vänta sig mer av dig som kommer från det parti som har en partiledare som säger att det är rasistiskt att tala om hedersrelaterat våld.

Anförande nr 207

A w a d H e r s i (MP): Låt oss konstatera att våld är våld, och allt våld är avskryvärt. Jag vill lugna dig, Ann-Katrin. Du behöver inte oroa dig för kvinnojourer och våld i nära relationer. Vi har mycket större anslag till föreningslivet. Vi har en mycket större demokratiambition. Du kan vara säker på att vi kommer att satsa på det området.

Anförande nr 208

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Här fick jag ytterligare bevis för att mina farhågor är riktiga. Awad Hersi säger att våld är våld och allt är samma våld. Det är tydligt att du tycker det. Du verkar inte ha insyn i den budget som ni har lagt fram när det gäller stödet till föreningslivet och socialnämnden. Det är därifrån pengarna kommer. Där säger ni att ni satsar 8 miljoner, och sedan tar ni bort 5 miljoner från annat föreningsstöd i andra ändan. Det är därifrån pengarna kommer. Jag tror att ni har försökt lura några samarbetspartner, eller också är det ni själva i Miljöpartiet som har blivit lurade.

Anförande nr 209

I s a b e l S m e d b e r g P a l m q v i s t (FP): Fru ordförande, fullmäktige! Varje barn har rätt till en trygg uppväxt, och varje barn har rätt till någonstans att bo. Barns hemlöshet måste bekämpas till vilket pris som helst. Tyvärr visar de senaste siffrorna att vräkningarna av barnfamiljer ökar igen efter en nedåtgående trend. Familjer med ekonomiska problem måste få hjälp tidigt. Majoriteten föreslår ett hemlöshetsprogram med mätbara mål för att inga barn ska vräkas. Det är lovvärt, men man får en känsla av att ni bara skjuter fram problemen genom alla utredningar och program som ni nu presenterar. Hallå, vi har ett problem som vi behöver hitta en lösning på! Här krävs det framför allt ett förebyggande arbete.

Vi i Folkpartiet föreslår därför att särskilda hyresrådgivare införs nu, på en gång, i alla stadsdelar för att motverka vräkningar i allmänhet och av barnfamiljer i synnerhet. Men kom ihåg att den största anledning till att en familj får det svårt ekonomiskt och riskerar att bli vräkt är att en eller båda föräldrarna blir av mitt sitt arbete och därmed förlorar sin inkomst. Därför måste kampen mot vräkningarna samordnas med kampen mot arbetslösheten och kampen för att få fler i arbete. Inga riktade bidrag i världen kan ersätta den trygghet som kommer av att mamma och pappa har ett arbete att gå till.

Stockholmarna med någon form av funktionsnedsättning ska ha rätt att leva som alla andra, och där ska respekt, likabehandling och rättssäkerhet vara viktiga nyckelord. I dag är det för stor skillnad i bedömningen mellan olika stadsdelar och mellan olika handläggare. Kunskapen varierar väldigt mycket. Vi måste därför satsa på mer specialisering hos biståndsbedömarna så att den som söker bistånd träffar någon som

verkligen förstår ens behov. Vi måste förtydliga riktlinjerna där det behövs för att till exempel ge synskadade föräldrar rätt till ledsagning för att de ska kunna följa sina barn till deras olika aktiviteter.

En annan viktig sak som vi i Folkpartiet har drivit under vår tid i majoritet är frågan om hedersvåld. Rätten att välja vem man älskar kan tyckas vara en självklarhet, men alltför många unga stockholmare har inte den rätten. De hindras, de hotas och i ett par fasansfulla fall till och med mördas för sin kärleks skull. Jag måste säga att jag är så besviken på att den nya majoriteten helt verkar ignorera problemen med just hedersvåld. Att inte synliggöra hedersvåldet på det sätt som ni gör i er budget är att svika de här killarna och tjejerna. Vi måste höja ambitionerna och inte sopa problemet under mattan. Alla goda krafter måste samverka. Folkpartiet föreslår därför att staden tar fram en konkret handlingsplan mot hedersrelaterat våld, och vi föreslår att resurserna till Kunskapscentrum och Origo utökas.

Jag yrkar bifall till Folkpartiets förslag till budget.

Anförande nr 210

R a n a C a r l s t e d t (S): I åtta år, inte fyra, har ni haft makten. Under den tiden påpekade vi på den nuvarande majoritetssidan problemen med barn som vräks. Det har vi gjort, inte en gång utan minst åtta gånger, vid varje budgetdebatt. Var fanns de insatserna då?

Anförande nr 211

I s a b e l S m e d b e r g P a l m q v i s t (FP): Vi har gjort oerhört stora insatser kring just detta, och vi har haft en nedåtgående trend när det gäller vräkningar av barn. Vi bevakar detta oerhört mycket. Jag känner inte alls igen problembeskrivningen att vi inte har identifierat den frågan.

Anförande nr 212

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Jag vill tacka för pratstunden i morse. I vissa frågor har man samförstånd, och i andra tycker man olika. Frågan om vräkning av barnfamiljer är en jätteviktig fråga. Här är det mycket viktigt att prata bostadspolitik. Ni pratar om att införa hyresrådgivare, men en av de absolut viktigaste åtgärderna som krävs är att vi bygger fler hyresrätter och sänker kraven för att möjliggöra för människor att över huvud taget få en hyresrätt. Det är någonting som vi har pratat om år efter år efter år under ert styre. Det genomför vi nu. Nu sänker vi kraven för att möjliggöra för människor att få en bostad. Jag undrar om det är någonting som ni skulle kunna ställa upp på. Tycker ni i ert parti att det är bra att vi sänker kraven? Vi har lyft fram detta gång på gång under de år som har varit.

Anförande nr 213

I s a b e l S m e d b e r g P a l m q v i s t (FP): Jag kan inte svara på det. Jag kan bara lova att vi kommer att samtala om detta. Jag är helt övertygad om att vi har precis samma mål. Den här tydliga trenden som visar att antalet vräkningar börjar öka igen får inte fortgå. Samtalet börjar här och nu.

Anförande nr 214

G a b r i e l l a L a v e c c h i a (S): Ordförande, fullmäktige! Jag vill prata om några av samhällets allra mest utsatta, nämligen barn och unga i jour- och familjehem. När är ett barn mer oskyddat och mer utlämnat än när det måste skyddas genom ett tillfälligt jourhem eller ett något mer permanent familjehem? Jag har faktiskt mycket svårt att tänka mig ett mer utsatt läge än det. Därför ska vi under 2015 göra en genomlysning och kartläggning av just familjehemsverksamheten.

Det ska bli en genomlysning som förhoppningsvis kan ge oss en riktigt bra grund att stå på för framtiden. Vi behöver titta på vilka aktörer som finns, vilka skäl och vilka drivkrafter de har för att vara just jourhem eller familjehem. Det är en kartläggning som kan visa oss hur uppföljningen av placeringarna görs och hur många som faktiskt berörs. I den här genomlysningen ska vi lyssna på barnen. Vi ska ha barnperspektivet i fokus. Den här kartläggningen kan och ska utgöra grunden för förbättringar av familjehemsverksamheten och för den framtida rekryteringen av nya, trygga familjehem och för att de medel som avsätts – det är jätteviktigt – också används så klokt som möjligt. Finns det något område där vuxenvärlden inte får vackla och där vuxenvärlden inte får brista i sitt stöd, är det i arbetet med de allra mest utsatta, de som redan har tvingats uppleva en kaosartad och svår tillvaro. I vårt Stockholm måste alla barn ges lika rätt till en bra och framför allt trygg uppväxt.

Jag yrkar därför bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 215

S t i n a B e n g t s s o n (C): Jag tycker att det behövs en replik på detta. Vi är helt överens om att det är de allra värst utsatta. Det är jätteviktigt. Jag känner inte dig, så jag vet inte om du vet att vi har gjort väldigt mycket på det här området under de senaste åtta åren också. Vi har bland annat skärpt kraven på tillsyn av både familje- och jourhem. Jag har suttit i individutskottet alla de här åren, och jag har läst oändligt många jourhemsutredningar och vet att det ställs mycket höga krav. Jag vill vara tydlig med att det är mycket viktigt för oss också. Det är inte så att vi på något vis har struntat i de frågorna, utan vi har tagit dem på allra största allvar under alla de här åren också.

Anförande nr 216

G a b r i e l l a L a v e c c h i a (S): Jag håller med dig. Ni har faktiskt jobbat bra med detta, men vi behöver satsa ännu mer. Det gör vi. Är vi helt nöjda med det vi föreslår? Nej, man kan alltid behöva satsa mer. Ni har satsat. Vi behöver satsa ännu mer, och vi kommer att behöva satsa ännu mer i fortsättningen med barnen i fokus.

Anförande nr 217

A n n e - L i e E l f v é n (FP): Ordförande, ledamöter, åhörare! Folkpartiet och Alliansen lämnar nu över en mycket välskött stad i era händer, och jag förstår att ni gnuggar händerna i förtjusning. Vem hade inte gjort det över att få komma till ett dukat smörgåsbord? Det kan finnas perioder i livet, kortare eller längre, när man behöver ta hjälp av samhället för att försörja sig. Då ska socialtjänsten finnas där med en utsträckt hand. Men målet måste alltid vara att man ska gå från bidrag till

jobb, framför allt för den enskilda människan. Det är en helt annan sak att känna att man kan bidra med något i stället för att ansöka om ett bidrag.

Vi har aldrig haft så låga nivåer på försörjningsstödet som vi har haft under den tid som Alliansen har styrt. Vi kan kalla det en all time low. 100 000 fler stockholmare har ett jobb i dag än 2006. Enbart via Jobbtorg Stockholm har 18 000 gått från utanförskap till egen försörjning.

För några år sedan motionerade jag till Folkpartiets landsmöte om att vi borde införa en jobbstimulans. Det blev verklighet under Alliansens styre, och nu är det dags att ta den vidare. Folkpartiet menar att den ska höjas från 25 till 35 procent, och den även ska gälla fria yrkesutövare med F-skattsedel. Det är alltid bättre att hitta ett deltidsjobb än att inte ha något arbete alls och på så sätt vara fast i försörjningsstödet.

Jag arbetade tidigare som socialsekreterare, och det är något alldeles speciellt att träffa någon som med stolthet i rösten säger: Jag kommer inte att komma dig till fler gånger, Anne-Lie, för jag har fått ett jobb. Nu kan jag klara mig själv.

Den känslan är ganska svårslagen, och jag önskar att ni alla fick uppleva den för att verkligen förstå. Jag arbetade bland annat i Botkyrka, och där var man bland de första med att införa en så kallad fritidspeng för barn i ekonomiskt utsatta familjer. Det var en alldeles strålande idé som den rödgröna regeringen vill ta bort för att i stället höja normen. Men då missar man hela poängen. Det är just i familjer med försörjningsstöd som barns fritidsaktiviteter kan bli lidande, för det finns alltid något annat håll att stoppa pengarna i. Nu föll dock regeringens budget, men det skulle vara ett stort misstag att ta bort detta. Så jag förresten att Botkyrka är en sossestyrd kommun.

Men även äldre barn och unga vuxna som bor hemma får många gånger känna av att leva i en ekonomiskt utsatt familj därför att en del pengar från extrajobbet får gå till hela hushållet. Jag och Folkpartiet anser att denna beloppsgräns helt ska tas bort då det är viktigt att barn inte ska behöva känna skuld för att de lever i en ekonomiskt utsatt familj. Det är dessutom viktigt att försöka bryta det sociala arvet.

Stockholm är en fantastisk stad på så många sätt, men det finns också fortsatta utmaningar. En av de viktigaste är att fler människor får ett arbete, för det är den absolut mest avgörande skillnaden mellan att stå innanför och att stå utanför. Jag vill att fler ska stå innanför.

Jag yrkar bifall till Folkpartiets budgetförslag.

Anförande nr 218

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Hej, Anne-Lie! Du pratade om att vi kommer till ett dukat smörgåsbord. Jag vill berätta om ett mejl som jag har fått i dag. Det handlar om ett antal socialsekreterare som ska ställa sig här utanför på borggården och skrika så högt de bara kan under en minut för att de är så otroligt oroliga över hur socialtjänsten ser ut i Stockholm, över sin arbetssituation och över hur de ska kunna göra ett bra jobb inte minst för utsatta barn, som jag känner mycket starkt för.

Därför är min naturliga fråga till dig, när jag står här som nyttillträtt socialborgarråd med en viss oro över den här situationen, hur du kan tycka att vi i den nya majoriteten kommer till ett dukat smörgåsbord.

Anförande nr 219

A n n e - L i e E l f v é n (FP): Jag känner väl till det initiativ, Nu bryter vi tystnaden, som du talar om. Det drogs i gång av Vision och SSR. Jag har själv varit sektionsordförande i Vision och har varit med i Nu bryter vi tystnaden. Socialtjänsten står inför tuffa utmaningar. Det är inget snack om saken. Många socialsekreterare har det väldigt tufft. Med det gäller inte bara i Stockholm och inte bara i Sverige, utan det gäller i hela västvärlden. Pengar är en sak, men det är absolut inte allt. Det handlar om att vi måste hitta bättre metoder. Socialsekreterarna måste få mer stöd och bättre handledning. Pengar är en del, men det är verkligen inte allt. Nu bryter vi tystnaden är ett mycket bra initiativ, men jag tycker att man ska lyfta upp debatten och se att det handlar om hela organisationen och ett bra ledarskap.

Anförande nr 220

P a t r i k S i l v e r u d d (FP): Ordförande, ledamöter och åhörare! Det här är min första mandatperiod som ledamot av Stockholms stadsfullmäktige, men det har varit min sista, i alla fall för den här gången, i socialnämnden. Det är med visst vemod jag lämnar nämnden och kanske inte minst dess tillståndsutskott, som jag suttit i sedan 1998. Jag har alltid tyckt att detta uppdrag har varit ett av de allra roligaste och mest spännande uppdrag som jag har haft och som man kanske kan ha.

Vi som gillar lokalpolitik ägnar oss ofta åt det eftersom man ofta kan se resultat av de beslut man fattar. Tillståndsutskottet är vad jag brukar kalla för ett kött-och-bloduppdrag. Varje beslut vi fattar betyder otroligt stor skillnad för de krögare som vi har framför oss, men det kan också betyda skillnaden mellan att få en ostörd nattsömn och att ständigt behöva ringa till störningsjourer och polis för att kunna få sova några timmar per natt.

Jag kan också skryta med att jag är den politiker som har gett flest utskänkningstillstånd inte bara här i Stockholm utan faktiskt i hela Sverige. Möjligen mindre skrytsamt är jag också den som har dragit in flest. Stockholm tog över tillståndsgivningen för alkoholförsäljning från länsstyrelsen i mitten av 1990-talet. Sedan dess har Stockholm omvandlats från en provinsial by där krogarna mer eller mindre var tvungna att ha traditionell husmanskost på menyn för att få servera en öl till en internationell storstad där man kan få fabulöst bra mat och dryck större delen av dygnet. Antalet krogar har ökat, och länge ökade också de negativa effekterna av alkoholutskänkning, till exempel krogrelaterat våld och för all del även annan brottslighet.

Jag är dock extremt stolt över att inte minst det arbete som har bedrivits av vår fantastiska förvaltning i samverkan med polisen och andra, till exempel STAD-projektet, rättat till många av de problem som har funnits. Våldet har minskat. När man i Göteborg och på andra ställen har fått en fortsatt ökning av problemen och varit tvungna att dra in tillstånd för de krogar som har öppet sent har vi kunnat

behålla och utveckla krogbranschen i Stockholm. Det har betytt väldigt mycket för Stockholm som storstad.

Jag har en uppmaning. Liberalism, i min tolkning i alla fall, är rätten till frihet att göra vad man vill. Men det är en rätt som inte får inskränka andras rätt att slippa ifrån. Till dem som ska sitta i utskänkingsutskottet vill jag säga: Ge med glädje, men dra in när det blir stökigt!

Anförande nr 221

C h r i s t i n a E l f f o r s S j ö d i n (M): Fru ordförande, ledamöter! Vi sätter barnens bästa i fokus. Den bästa investeringen vi kan göra för framtiden är att investera i våra barn och unga. I det moderata budgetförslaget finns tydliga besked till väljarna om att vi prioriterar tidiga insatser som på sikt faktiskt minskar risken för barn och unga att råka illa ut.

Under den senaste mandatperioden har vi haft styrkan och ekonomin att kunna bygga upp en socialtjänst som alltmer handlar om tidiga insatser för att just förebygga framtida utsatthet och ohälsa. Vi kan se att mycket av den sociala problematik som finns i vuxen ålder skulle ha kunnat förhindras långt tidigare.

Jag vill speciellt lyfta fram fyra av de prioriterade satsningarna i vår budget. För ett par månader öppnade Stockholms första barnahus. Det är en verksamhet som är till för att stärka stöd och hjälp till utsatta barn och deras anhöriga. Jag är oerhört stolt över att vi även i denna budget avsatt ytterligare 3 miljoner till Stockholms barnahus.

De föräldrastödsinsatser som görs har haft mycket goda effekter och ska fortsätta. Socialnämnden har haft i uppdrag att stödja och kvalitetssäkra stadsdelsnämndernas arbete med strukturerat föräldrastöd. Föräldrastödet ska anpassas efter de särskilda behov de olika grupperna kan ha. Föräldrastödsprogram som Komet och ABC ska erbjudas föräldrar i förebyggande syfte. Föräldrastödsprogrammet ska också erbjudas tonårsföräldrar. Till detta avsätter vi 5 miljoner i budgeten.

För barn som far illa eller riskerar att fara illa är det viktigt att det finns en bra samverkan mellan skola och socialtjänst. Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna fortsätta att utveckla arbetssätt och arbetsformer inom socialtjänsten för att säkerställa en bättre samverkan. Tidiga insatser till barn och ungdomar i samarbete med socialtjänsten och skolan ska fortsätta. Varje skola ska ha en namngiven kontaktperson hos socialtjänsten.

Den ökade användningen av nya droger såsom spice är oerhört oroväckande. Vi avsätter därför ökade resurser med 3 miljoner för att motverka användandet bland unga. Det förebyggande arbetet för att minska narkotikaanvändningen ska bland annat ske genom ökad närvaro och trygghet i de miljöer där ungdomar vistas, till exempel genom att fler fältassistenter ska finnas i tunnelbanan.

Med denna budget lägger vi fram fortsatt stora satsningar för att möta nästa generation stockholmare. Vi sätter barn och unga i fokus och gör skillnad för deras framtid.

Bifall till Moderaternas budget!

Anförande nr 222

A l e x a n d r a M a t t s s o n (V): Ni säger att ni sätter barnen i fokus. Ni har haft ansvar för de här frågorna under de senaste åren när socialtjänsten har börjat vittra sönder. Socialsekreterare bli utbrända efter ett år i yrket, och antalet anmälningar om barn som far illa har ökat. Hur ska ni komma till rätta med det när ni till exempel satsar 11 miljoner mindre till stadsdelarna, som arbetar med de barn som far illa?

Anförande nr 223

C h r i s t i n a E l f f o r s S j ö d i n (M): Det skiljer 300 000 mellan ert förslag till total budget för socialnämnden och vårt förslag. Vi lägger pengarna på barnen, och ni lägger pengarna på systemen i stället.

Anförande nr 224

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Hej, Christina! Vi fortsätter lite på det här smörgåsbordstemat. Jag tycker att vi återigen får en bild av att allt fungerar väldigt bra. Du pratar om förebyggande arbete. Jag hör att det finns stadsdelar som säger att de inte har en chans att jobba förebyggande. De hinner inte ens arbeta med att utreda alla anmälningar om barn som far illa. När jag läser i er budget ser jag att ni vill satsa 20 miljoner kronor mindre på utsatta barn. Att alla barn i den här staden ska få det stöd som de behöver är en av de absolut viktigaste frågorna för oss, och så ser det inte ut i dag.

När vi nu talar om barns situation vill jag också påminna oss alla om att vi hade ett program för barns rättigheter som löpte ut 2009 när ni styrde. Det var någonting som ni inte ville förnya, så det programmet försvann. Det tyckte jag var väldigt tråkigt. Vi behöver ett sådant program för barns rättigheter här i Stockholms stad. Med era minskade prioriteringar av barn som far illa undrar jag hur ni med er budget ska kunna ge stöd till de barn som behöver det.

Anförande nr 225

C h r i s t i n a E l f f o r s S j ö d i n (M): Under de år som vi har suttit vid makten har vi också visat att vi har kunnat ge stöd till de barn som har varit i behov av det. Barnens rättigheter finns inskrivet i socialtjänstlagen, och det är oerhört viktigt att vi fortsätter att följa detta. Vi har gett enorma höjningar till de sociala frågorna under vår majoritet. Under 2010–2014 gjorde vi bland annat nivåhöjande satsningar med 140 miljoner kronor. Men allt handlar inte om pengar, som vi har sagt tidigare. Det handlar också om att kunna använda och fördela resurserna på rätt sätt. Med den fördelning som vi har gjort i vår budget anser vi att de kommer barnen till del.

Anförande nr 226

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Ordförande! Jag tänker ta tillfället i akt och rekommendera Stockholms Stadsmissions årliga hemlöshetsrapport från 2014. Där tar man bland annat upp att antalet EU-migranter försvårar arbetet med att hjälpa svenska medborgare som är hemlösa. Man tar också upp att av dem som de tar

kontakt med är 80 procent män, medelåldern är 38 år och ytterst få är hemlösa i sitt hemland. Dessa människor tar enormt mycket resurser från svenska medborgare som behöver vår hjälp.

Man kan även läsa i den här rapporten att hela 60 procent av dem som besökte Projekt Vinternatt under den gångna vintern var tredjelandsmedborgare och inte från EU. Vinternatt är alltså framför allt ett boende för män som bryter mot den svenska lagen och inte ett boende för EU-migranter, som det är tänkt att vara.

Anförande nr 227

Borgarrådet Kö n i g J e r l m y r (M): Fru ordförande! Tiggeri är en utmaning för Stockholm och Europa. Moderaterna och Alliansen har jobbat målmedvetet för att skapa lösningar för detta. Det handlar om tillfälliga boenden och om att engagera oss på EU-nivå och skapa samarbete med organisationer för att hjälpa på plats i länder som Rumänien.

Men vad vill då Sverigedemokraterna? När man läser er så kallade budget på tio sidor finns inte mycket att hämta. När vi i Alliansen vill se en växande stad med stockholmare som består av mer än 200 nationaliteter som berikar och som behövs för vår arbetsmarknad kan man läsa att Sverigedemokraterna inte har några reella lösningar på tiggeriet, utan det handlar om ett vikingamuseum. Man vill bygga upp ett Stockholm som ska vara som ett Jätteskansan fast med taggtråd runt.

Anförande nr 228

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Ordförande! Jag vet inte riktigt om jag håller med om just detta. Sverigedemokraterna skiljer sig lite från de övriga partierna i den här salen genom att vi vill hjälpa så många som möjligt. Vi anser att vi gör det i närområdet. Det är en politik som vi står för och tror på. Det kommer vi att fortsätta att göra även i framtiden.

Anförande nr 229

S o f i a M o d i g h (KD): Jag kanske missuppfattar det, men jag tycker att det låter som om ni motsätter er satsningar som till exempel Vinternatt och samarbete med Frälsningsarmén, Filadelfiakyrkan och Röda Korset. Då undrar jag: Hur blir det då? Ska de här människorna som ändå är här nu, för de är ju här nu, dö på våra gator? Det är tur att det inte har blivit vargavinterkyla än. Själv tycker jag att det är fantastiskt att Röda Korset och Filadelfiakyrkan även bedriver verksamhet nere i Rumänien för att skapa arbetstillfällen där. De är ju ypperligt duktiga på att hjälpa både här och där.

Anförande nr 230

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Ordförande! Vi tycker att det är jättebra att man satsar resurser nere i Rumänien. Det vill vi göra ännu mer än vad som sker i dag. Anledningen till att jag tog upp detta med Vinternatt är just att man trycker väldigt mycket på att det är ett boende för EU-migranter. Man har till och med ökat anslagen för detta, men de människor som arbetar med dem som befinner sig här i Sverige säger att den majoritet av dem som håller till på Vinternatts boende inte är EU-migranter. Då borde man se över vad det beror på.

Anförande nr 231

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Visst är det EU-medborgare och tredjelands-medborgare som befinner sig på Vinternatt. Jag vill bara klargöra det. Vi satsar 11 miljoner kronor i vår budget. Det kan vi ställa mot ungefärliga uppskattningar av vad hemlöshetspolitiken och insatserna i Stockholms stad kostar, och det är över ½ miljard kronor. Jag hoppas att vi kan satsa ännu mer. Att jämföra de här siffrorna, över ½ miljard med 11 miljoner, tycker jag är skamlöst. Det handlar om otroligt utsatta människor. Vi måste faktiskt fråga oss vilken stad vi vill vara. Vill vi vara en stad som är mänsklig och står upp för de mest utsatta? Eller vill vi vara en annan typ av stad.

Ni talar också om att stötta utsatta medborgare. Jag tycker inte att det går riktigt ihop med er politik på riksnivå där ni precis har fällt en budget som handlar om höjt underhållsstöd, höjd a-kassa och höjt försörjningsstöd. Jag tycker att detta gör er kritik mycket oseriös.

Anförande nr 232

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Ordförande! Det är inte jag som säger att svenska hemlösa blir drabbade av den situation som vi ser i Stockholm, utan det är Stadsmissionen som säger det. De har alltså inte tillräckligt med resurser för att ta hand om svenska hemlösa. Vad gör ni då? Jo, då satsar ni ännu mer pengar på ett härbärge som prioriterar EU-migranter och praktiskt taget nekar svenska medborgare i dörren därför att EU-migranter är en prioriterad grupp. Det är inte bra. Varför satsar ni i stället inte mer pengar på de svenska hemlösa? Är de inte värda det?

Anförande nr 233

S t i n a B e n g t s s o n (C): Fru ordförande! Jag tycker att det är fräckt att använda Stadsmissionen som argumentationsunderlag i syfte att skilja på folk och folk. Är det någonting som Stadsmissionen har drivits av i över hundra år så är det tron på alla människors lika rätt och värde. Jag tycker att du ska lägga av med den attityden. Att ni dessutom vill förbjuda människor att be om hjälp i den här staden innebär också att ni vill förbjuda människor att hjälpa. Det är också fräckt. Dessutom pratar du om att det mest effektiva skulle vara att hjälpa människor i hemländerna. Ni brukar ofta prata om UNHCR i ditt parti, men UNHCR motsätter sig era metoder. Det är också fräckt.

Eftersom ni i övrigt inte har några andra lösningar kan jag bara konstatera att ni inte har gjort er hemläxa. Kom igen när ni har något bättre för er!

Anförande nr 234

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Ordförande! Nu ska vi hålla oss till sanningen här. Vi vill visst hjälpa andra människor. Vi vill även hjälpa EU-migranterna. Vi kommer att hjälpa dem med husrum och mat, och vi kommer att hjälpa dem att ta sig hem. Det håller inte när vi inte ens kan ta hand om de svenska medborgare som är hemlösa. Då måste man kanske se över situationen. Det är inte hållbart. Det är inte först och främst Stockholm och Sverige som ska ta hand om andra EU-medborgare, utan det är varje EU-lands uppgift att ta hand om sina medborgare. Vi ska sätta mer press på länder som Rumänien och Bulgarien att de hjälper sina medborgare.

Anförande nr 235

I s a b e l S m e d b e r g P a l m q v i s t (FP): För en stark EU-vän som brinner för de fyra friheterna är det du pratar om hjärtskärande. Den fria rörligheten som sådan ger mycket resurser till Sverige. Jag kan inte låta bli att fundera på hur du tänker. Du pratar om att man ska sätta in resurserna någon annanstans. Vi ska inte hjälpa dem här, utan vi ska hjälpa dem någon annanstans. SD vill ju gå ur EU. Då undrar jag: Hur ska Sverige kunna påverka Rumänien om vi inte är med i EU?

Anförande nr 236

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Man kan ju börja med att alla de miljoner som vi sparar genom att gå ur EU ger oss helt andra möjligheter att hjälpa människor i Rumänien att bygga skolor och så vidare på plats. Vi betalar enorma summor till EU i dag som vi inte får tillbaka. Jag ser inga problem med det. Jag skulle i stället vilja påstå att vi har större möjligheter att hjälpa fler om vi går ur EU än om vi är kvar.

Anförande nr 237

Borgarrådet L i n d b l o m (V): Jag var på lanseringen av den rapport om äldre i hemlöshet som du refererar till. Jag satt i panelen tillsammans med Stadsmissionens direktör. Slutsatsen i den rapporten är att det är höga hyror och höga inkomstkrav som har drivit den här utvecklingen. Det är därför vi bygger bostäder som alla har råd att efterfråga. Det är därför vi tar bort höga inkomstkrav, och det är därför vi ökar samverkan mellan äldreomsorg och socialtjänst. Det är så vi löser problemet med äldre i hemlöshet och inte genom att sparka på folk som redan ligger.

Anförande nr 238

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Ordförande! Jag tycker att det låter väldigt bra. Jag vet att det är någonting som vi i Sverigedemokraterna ställer oss bakom. Men man kan inte bortse från den situation som vi har i Stockholm med ett enormt ökande antal människor som lever på våra gator. Vi måste börja tänka i nya banor. Det är dags att vi sätter press på deras hemländer. Det här funkar helt enkelt inte.

Anförande nr 239

J o h a n B r e g e (M): Fru ordförande, ledamöter, åhörare! Jag tänker prata om en verksamhet som bevisligen verkligen fungerar, nämligen Stiftelsen Hotellhem, SHIS. SHIS har under de senaste fem sex åren haft en stark utveckling, både inom de olika verksamhetsgrenarna och inom det interna arbetet. Antalet bostäder har ökat, och samarbetet mellan SHIS å ena sidan och socialtjänsten och stadsdelsnämnderna å andra sidan har klart förbättrats och är i dag tillfredsställande.

Antalet människor som via SHIS genomgångsbostäder har fått ett eget boende har ökat. En ny verksamhetsgren har tagits fram, mellanboende för våldsutsatta kvinnor. Och sist men inte minst handlar det om något som är mycket viktigt för att få en verksamhet att fungera, nämligen trivseln hos personalen, och den har ökat. Och tryggheten hos de boende har ökat markant.

SHIS bedrivs enligt konceptet mer än tak över huvudet. Det innebär att vi i SHIS har en boskola. Vi delar med oss av internetkunskap. Vi ser till att de personer som behöver får skuldsanering. Detta är några av de insatser som erbjuds.

Majoritetens förslag på fasta kontrakt kan vara jättebra om man inte tar dessa bostäder ur SHIS nuvarande bestånd. Det vore synd att störa en väl fungerande verksamhet på det sättet.

Majoriteten har också ett förslag på att endast socialtjänsten ska få förmedla genomgångsbostäder. Det tycker vi är mindre bra eftersom grupper som inte har socialtjänstkontakt skulle uteslutas. Det gäller till exempel unga människor med låg inkomst, människor som kanske har varit beroende men som har en inkomst. Det skulle bli mycket tunga boenden om det endast är socialtjänsten som får förmedla dessa lägenheter.

Vi har haft ett mycket gott samarbete i SHIS mellan oppositionen och majoriteten. Det är min förhoppning, och jag kommer att försöka att bidra till det, att vi även fortsättningsvis kommer att ha ett lika bra samarbete.

Med detta yrkar jag bifall till Moderaternas förslag till budget.

Anförande nr 240

J a c k i e N y l a n d e r (V): Ordförande, fullmäktige! Jag instämmer i en hel del av det som sades om SHIS. Däremot kanske vi kan sluta att prata om smörgåsbord och liknande. Man ska inte slå sig för bröstet alltför mycket. Det finns fortfarande stora hål.

Vi kan börja med socialsekreterarna. När man kommer till en socialsekreterare och ska ha hjälp upptäcker man att socialsekreteraren mår taskigare än vad man själv gör. Det är faktiskt rätt jobbigt. Hon är överbelastad och kan inte göra någonting. Hon har ingenstans att hänvisa en heller. Det finns ingenstans att stoppa in en om man vill lägga av, sluta knarka eller sluta supa. Det finns inga ställen. Det är tomt. Man blir hänvisad till öppenvården. Det är tufft. Därför tycker jag att ni ska sluta att snacka om smörgåsbordet.

Vi har aldrig haft så många ålderspensionärer som är hemlösa som i dag i Stockholm. De är över 200. Det är en skam för Stockholm. När ni tog över fanns det ungefär 20. Antalet växer lavinartat. Ni har inte gjort ett dugg. Ni har inte lyft ett finger för den gruppen, men det är lätt att missa ibland när man jobbar inom socialtjänsten. Man måste vara lite ärlig också, och jag tycker att ni ska börja vara det. Det har ni också varit. Jag har suttit ihop med många av er, och vi har alltid varit sams och alltid kommit överens. Det har aldrig varit några problem. Vi drar åt samma håll, men det finns många hål att stoppa pengarna i. Därför anser jag att det är bra att vi satsar på socialsekreterarna och stadsdelarna. Vi kan inte bara satsa på frivilligorganisationer.

Det som skiljer oss och er är att vi tycker att stat och kommun har det yttersta ansvaret för våra medborgare. Frivilligorganisationerna i all ära, men till syvende och sist är det staten och kommunen som har det yttersta ansvaret. Så är det. Det kan man inte komma ifrån i vilket land man än befinner sig.

Anförande nr 241

I s a b e l S m e d b e r g P a l m q v i s t (FP): Fru ordförande! Hej, Jackie! Vi har jobbat mycket tillsammans. Jag hoppas att vi kanske kommer att kunna göra det fortsättningsvis också. Jag tror att det finns en fara i att man beskriver socialsekreterare på det sätt som du gör. Problembeskrivningen är mycket densamma, men är det någonting vi borde göra under den här mandatperioden är det snarare att lyfta socialsekreterarna i den meningen att vi tar upp deras betydelse. Vi i Folkpartiet har pratat mycket om karriärtjänster när det gäller lärare och förskollärare. Jag tror att det är nästa steg för socialsekreterarna. Vi måste göra ett socialsekreterarlyft, och då handlar det inte bara om löner, utan det handlar också om att stärka dem i deras roller. Av det jag har sett av socialtjänsten verkar problemet vara att det är en mycket platt organisation där man inte riktigt får karriärvägarna klara för sig.

Lösningen för att få en bättre karriär och en bättre arbetssituation är att byta stadsdelsnämnd. Jag tror att vi ska börja där någonstans för att lösa det utmaningen vi har när det gäller socialsekreterarna. De är en fantastisk arbetsgrupp som gör ett otroligt viktigt jobb.

Anförande nr 242

J a c k i e N y l a n d e r (V): En gång i tiden var det mycket fint att vara socialsekreterare. Det var lite märkvärdigt. Det var likadant att vara skollärare. Visst satsar vi på skollärarna och lärarlyftet, men de får också mer pengar då. Men du vill inte satsa mer pengar på socialsekreterarna. Är det detta du säger? Är det kontentan av det du säger?

Anförande nr 243

A n d r e a S t r ö m (M): Ordförande! Jag tror att alla här inne vet vilken tuff situation socialsekreterarna har. Det vet du och jag som har suttit i nämnden också. Du vet hur mycket vi har gjort för att försöka stärka deras jobb. I budgeten för 2015 fortsätter vi att stärka socialsekreterarnas arbetssituation genom introduktionsprogram för handledning och mentorskap för dem som är nya och genom att utveckla karriärtjänster. Min fråga är: Vad vill Vänsterpartiet göra?

Anförande nr 244

J a c k i e N y l a n d e r (V): Det sade jag i början av mitt inlägg. Vi vill satsa på socialsekreterarna. Det handlar om kompetens och liknande. En del slutade på högskolan för 20 år sedan. Det har kommit en massa nya nättdroger och liknande. Vi måste höja deras kompetens och deras kunskaper. Det måste bli attraktivt att söka det här jobbet. Det är inte som att vara tidningsbud.

Anförande nr 245

J a n J ö n s s o n (FP): Ordförande! En viktig förutsättning för att kunna ta till sig kunskap är att eleven deltar i skolundervisningen, skriver majoriteten i sin budget. Sedan stryker man helt sonika bort alla aktiviteter och indikatorer som har med närvaro i skolan att göra. Det nya skolborgarrådet Burell gör till sitt första stora utspel att frånvaron inte längre ska skrivas in i terminsbetygen. I Svenska Dagbladet den 17 november förklarar skolborgarrådet att dålig skolnärvaro under en kortare period inte ska förfölja en person hela livet. Men problemet är väl knappast att

frånvaron i terminsbetygen följer med resten av livet. Problemet är väl att skolfrånvaro leder till att elever inte får med sig de kunskaper de behöver och riskerar att fara illa för resten av livet.

För några år sedan startade jag som speciallärare och teamsamordnare på kommunens uppdrag Södertälje skolakut. Den var särskilt riktad till elever med omfattande skolfrånvaro. Södertälje kommun, med rödgrönt styre sedan många år tillbaka, har tagit skolfrånvaron på största allvar, liksom tidigare även Stockholms stad har gjort. Det finns tungt vägande skäl för att verkligen ta skolfrånvaron på största allvar. Jag undrar hur socialborgarrådet ser på saken.

Psykologidocent Knut Sundells studier om skolk visar att elever som skolkar ofta far oerhört illa. De är överrepresenterade i alla former av riskbeteenden, kriminalitet, droger och psykisk ohälsa. Det finns en tydlig koppling mellan skolk och våldsbrottslighet. Jag kunde också i mitt eget arbete i Södertälje och senare som rektor se att nästan samtliga av de barn vi jobbade med levde i mycket besvärliga familjeförhållanden, inte sällan med missbruk och psykisk sjukdom.

Forskningen är helt enig om att skolfrånvaro är den första och tydligaste indikatorn på att socialtjänsten behöver ingripa till barnets stöd. Då kan man förstås fråga sig om de blir hjälpta av att frånvaron finns med i betygen och av indikatorer i fullmäktige. Deras föräldrar kommer väl ändå inte att bry sig mer för det. Nej, det är nog rätt, men forskningen visar att om omgivningen runt de här barnen, det vill säga övriga elever och föräldrar, respekterar skolans tid har det en direkt skyddande och förebyggande effekt för de elever som har en omfattande skolfrånvaro. De föräldrarna tar både intryck av och agerar om skolans information är snabb och tydlig, det vill säga snabb genom sms och tydligast manifesterad av frånvaro i terminsbetyget.

Fullmäktiges budget visar tydligt vad vi anser är viktigast för verksamheterna att fokusera på. Folkpartiet tycker att det är viktigt att skolorna och socialtjänsten har fortsatt fullt fokus på arbetet för full skolenärvaro. Därför undrar jag: Vad kan vara viktigare än att vi på högsta nivå faktiskt följer utvecklingen för den här främsta indikatorn för att kunna ingripa till barns skydd?

Anförande nr 246

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Jag fick frågan hur jag ser på det här. Vad trevligt. Man kan fråga sig hur frånvarobetyg en gång per termin löser situationen. Jag tror att det är den löpande dialogen mellan skola och vårdnadshavare som är viktig. Jag tycker att skolan är en av de absolut viktigaste prioriteringarna man kan ha för att bygga ett bättre samhälle, inte minst för barn. Och det är extra viktigt för särskilt utsatta barn.

Därför är det mycket viktigt för oss i den nya majoriteten att jobba med att ge stöd till familjehemsplacerade barn. Vi ser att det ofta brister där. Det handlar också om att komma till skolan över huvud taget och få stödet att ta sig till skolan och känna lust och glädje över att vara där. Det är också viktigt att fortsätta att stärka samarbetet

mellan socialtjänsten och skolan för att hjälpa barnen att komma till skolan och känna att de har en plats och hör hemma där.

Anförande nr 247

J a n J ö n s s o n (FP): Jag tackar för det svaret och noterar samtidigt att trots att socialborgarrådet tycker att skolfrånan är en mycket viktig fråga är den inte tillräckligt viktig för att fullmäktige längre ska följa utvecklingen på skolfrånanfronten. Jag kan också konstatera att det arbete som Stockholm har bedrivit under de senaste mandatperioderna har varit mycket framgångsrikt eftersom frånan har minskat drastiskt i Stockholms skolor. Det har varit en följd av att vi på högsta nivå har tyckt att det här är en viktig fråga manifesterat genom att vi har haft ett antal indikatorer och aktiviteter i Stockholms budgetar. Jag tycker att det är beklagligt att vi inte fortsätter på den linjen.

Anförande nr 248

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Några av de allra mest utsatta i vår stad är de som varken har hem eller papper. Som jag nämnde i inledningen stärker vi arbetet för papperslösa. Alla barn, oavsett bakgrund, har rätt till en utbildning. Därför ska vi ta fram riktlinjer för att säkerställa att barn verkligen får tillgång till förskola och skola. Vi ska också se över våra riktlinjer för ekonomiskt bistånd. Det handlar om att papperslösa barn ska få sina grundläggande behov såsom mat och kläder tillgodosedda. Kan Malmö stad kan vi.

I dagsläget är det ungefär 3 000 stockholmare som är hemlösa. Det behövs en rad olika insatser för dessa. Det handlar både om sociala insatser och bostadspolitiska insatser. Vi säger därför nej till utförsäljningar av allmännyttan och vi sänker kraven för att få en lägenhet. Vidare behöver också det vräkningsförebyggande arbetet stärkas, och projekt som Bostad först ska utvecklas. Den tak-över-huvudet-garanti som vi har för Stockholms invånare gäller. Det tycker jag också är bra att påminna sig om och berätta om. Vi har faktiskt en tak-över-huvudet-garanti för Stockholms invånare.

Men i Stockholm har vi också en ny grupp människor som vi har talat om tidigare i debatten som sover under bar himmel. Europas öppna gränser har synliggjort den oerhörda fattigdom som finns i länder som inte ligger särskilt långt bort. Detta är en fattigdom som vi inte har sett i Sverige på många decennier. Vi i den nya majoriteten jobbar för att få fler boendeplatser. Vi har höjt ambitionerna när det gäller att ge hjälp och stöd till fattiga EU-medborgare. Att satsa på fler boendebalternativ är en prioriterad fråga för oss och någonting som vi började jobba med så fort vi tog över makten. Den fattigdom som människor lever under i länder som Rumänien och Bulgarien går inte att lösa i en handvändning. Därför är det viktigt för oss i staden att ta fram en strategi för hur vi ska arbeta med stöd till fattiga EU-medborgare.

Jag tror att den här frågan kommer att vara en av våra största utmaningar på det sociala området, och det under många år framöver. Jag får ofta frågan hur jag ska lösa detta, men det finns ju inga enkla lösningar. Att hjälpa de här utsatta människorna kommer inte att gå så snabbt som jag skulle vilja, men jag hoppas att vi är många i den här salen som står bakom våra höjda ambitioner på det här området och som vill hjälpa

och har hjärtat på rätt ställe. Jag tror att vi kan komma en bra bit på väg med medmänsklighet, förståelse och vilja.

Anförande nr 249

S o f i a M o d i g h (KD): Jag var inne på de ideella organisationerna lite tidigare, och de är ju ofta kreativa och snabbfotade. Det har vi sett inte minst på det område som du pratade om i det här inlägget. De är på för att hitta lösningar för att lindra nöden. Jag kommer tillbaka till sociala investeringsfonder. Syftet med dessa, i alla fall där de finns i en del andra kommuner och ute i världen, är att om man har goda idéer ska man kunna se det som en investering, bygga upp verksamheter, skapa förutsättningar och lösa problem med papperslösa eller andra utsatta. Då är egentligen min fråga: Ska ideella föreningar med bra idéer kunna få pengar från den här sociala investeringsfonden? Jag kanske har läst slarvigt, men jag hittar inte det i förslaget.

Anförande nr 250

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Jag tror att civilsamhället har en avgörande roll att spela i vår stad för att driva fram idéer, för att vara röstbärare och lyfta upp olika utmaningar till oss politiker och vara med och ge stöd på olika sätt till utsatta människor. Därför har vi också på det allra första socialnämndssammanträdet efter maktskiftet fattat beslut om att vi ska tillsätta en samordnare, och den personen har redan tillträtt och jobbar med att samordna de olika insatser som görs och som kan göras för den här utsatta gruppen.

Vi har sagt att det ska tas fram en social investeringsfond, och vi ska titta på hur den ska fungera. Det är så vi måste börja. Vi måste börja med att själva fundera på hur vi vill att den sociala investeringsfonden ska fungera för oss i Stockholm. Det är viktigt är att vi inte bara säger att vi ska ha en social investeringsfond, utan vi ska också inrätta en sådan.

Anförande nr 251

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Fru ordförande! Jag tycker att det finns väldigt många bra satsningar även i majoritetens budget, till exempel föräldrastöd och tidiga insatser. Det välkomnar jag. Jag tycker att det är bra att det är fokus på barn och unga. Däremot tycker jag att det är synd att man inte nämnde och satsade särskilt på barnahus, men det kanske vi kan bli överens om lite senare.

Jag tycker också att det är bra att Miljöpartiet är lite mer ödmjukt nu än i opposition och säger att EU-medborgare är en komplex problematik och en svår fråga. Tak-över-huvud-garantin är inte det enda som kommer att hjälpa den här gruppen. Jag skulle vilja sträcka ut en hand och säga att jag tror att vi i Alliansen gärna är med och diskuterar den här utmaningen. Jag tror att vi måste göra mer än att bara ta fram fler boendeplatser. Jag tror inte att det är lösningen, utan jag tror snarare att vi måste jobba mer med organisationer i länder som Rumänien för att köpa mark, skapa utbildningsplatser för barn och hitta andra alternativ än tiggeri som försörjning.

Jag är lite oroad över de signaler man skickar ut om att man inte ska avhysa längre och att man ska ha fler boendeplatser, men låt oss samarbeta om detta.

Anförande nr 252

Borgarráðet L i n d h a g e n (MP): Jag tycker att det är trevligt när man sträcker ut handen. Det är ett uttryck som vi har hört rätt mycket under den senaste tiden. Jag tar gärna den handen och för gärna samtal om de här frågorna som är mycket svåra och utmanande. Jag tycker också att det är viktigt, och det är också en del i arbetet med att ta fram en strategi, att vi jobbar på flera olika nivåer. Det här är en fråga som handlar om både kort och lång sikt. Vad kan vi göra som kommun? Vi är begränsade på många sätt, men det är klart att det finns olika saker som vi kan göra för att trycka på för mer långsiktiga lösningar.

Det talades tidigare om att föra samtal med andra städer och även trycka på genom EU. Det är klart att vi i den nya majoriteten vill göra sådana saker också och vara med och göra vår röst hörd. Vi är en liten spelare i Europa, men vi ska vara med och göra allt vi kan för att också trycka på för långsiktiga lösningar. Det är jätteviktigt.

Anförande nr 253

C l a e s E l m g r e n (S): Fru ordförande, fullmäktige! När man har lyssnat på den här debatten står det klart att vi förväntar oss väldigt mycket på det sociala området. Det finns också en samsyn i flera frågor. Eftersom jag främst har verkat i en stadsdelsnämnd kan jag konstatera att det finns mycket stora behov. Allt handlar inte om pengar, har någon sagt. Det är givetvis sant, men ganska mycket handlar om resurser. Jag är säker på att vi kommer att behöva ägna de här frågorna mer uppmärksamhet. Det tillskott som vi i majoriteten tillför behövs, och jag yrkar därför bifall till kommunstyrelsens förslag.

Det som jag särskilt tänkte ta upp handlar om det som vi precis har pratat om. Det handlar just om EU-medborgare som kommer hit och sitter på gatan med en kopp framför sig. Vissa kallar det här för tiggeri. Jag skulle inte vilja använda det ordet. De kommer hit av nödtvång. Det är framför allt romer från Rumänien. De har varit utsatta för diskriminering och trakasserier, levt under slavliknande förhållande och kommit till vårt land och andra länder för att söka hjälp här. Det är sant att den förra majoriteten har vidtagit en del åtgärder, men alldeles på tok för sent. Andra kommuner här i landet har gjort betydligt mer.

Nu tar vi ett första steg. Vi satsar bland annat mer pengar på härbärgen och tar fram en strategi. Det är helt klart att det behövs insatser på EU-nivå, på nationell nivå och även här i staden. Vi kan lära av andra kommuner, och jag tycker definitivt att vi kan hitta ett blocköverskridande arbete. Ytterst handlar detta helt enkelt om humanitärt bistånd, så att vi kan motverka den främlingsfientlighet och rasism som kan bli följden om man inte gör något.

Därför yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 254

S o f i a M o d i g h (KD): Jag tänker säga något om personer med funktionsnedsättning. Vi kristdemokrater vill att staden ska föregå med gott exempel och anställa fler personer med funktionsnedsättningar. Vi skulle också vilja att socialnämnden fortsätter att anordna utbildningar för råden för funktionshinderfrågor. Vi tycker

också att det är viktigt att utveckla valfriheten för personer med funktionsnedsättning så att till exempel fler boenden kan komma till stånd. Jag beklagar majoritetens generellt njugga inställning till fristående aktörer. Vi får väl se hur det blir på det här området.

Jag har också några funderingar. Jag har försökt att hitta en del verksamheter i budgeten men inte lyckats. Det verkar alltså som om majoriteten vill stänga ned Alfaverksamheten som ger personer med psykisk funktionsnedsättning guidning och råd för att komma vidare ut i arbetslivet. Alfa har lyft upp människor ur isolering och utanförskap med hjälp av studiecirkelar och personlig coachning. Samma sak verkar gälla Iwork, som också leder människor från daglig verksamhet till ett riktigt jobb. Vi kristdemokrater har arbetat för att det inte ska bli fler tillfälliga projekt utan att personer med funktionsnedsättning ska få kontinuitet. Då blir vi lite oroade när vi inte hittar ett ord om Alfa eller Iwork i majoritetens budget. Hur tänker majoriteten säkerställa att de som behöver den här typen hjälp ska kunna få det?

Anförande nr 255

J a c k i e N y l a n d e r (V): Ordförande, fullmäktige! Stockholms hem har byggt ett helt kvarter på Södermalm. Jag tror att det är nästan 400 lägenheter. Där kostar en tvåa 22 000, och inte en enda lägenhet är handikappanpassad. Hur kan det komma sig?

Anförande nr 256

S o f i a M o d i g h (KD): Ja, det kan man fråga sig. Jag har ingen annan kommentar.

Anförande nr 257

R a n a C a r l s t e d t (S): Tack, Sofia! Det är kul med alla positiva förslag från Kristdemokraterna. Jag är övertygad om att vi kan hitta former för att samarbeta. Det hade känts ännu mer fruktbart om vi hade fått alla dessa utsträckta händer i opposition också. Men, tack, vi kommer absolut att kunna prata med varandra.

Anförande nr 258

S o f i a M o d i g h (KD): Jag börjar bli riktigt orolig. Jag hör att vi ska prata, men det låter som om man inte har tänkt på Alfaverksamheten eller Iwork, och det känns faktiskt lite oroväckande.

Anförande nr 259

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Alfa är en jätteviktig verksamhet. Jag tycker att den ska vara kvar. Det är min uppfattning. Det är jätteviktigt att vi ger stöd till personer med funktionsnedsättning. Vad jag förstår minskar ni stöd och service till personer med funktionsnedsättning med 5 miljoner när det gäller stadsdelsnämnderna. Det är visserligen en väldigt liten summa i det stora hela men ändå någonting som jag blev lite förvånad över. Har du någon kommentar till det?

Anförande nr 260

S o f i a M o d i g h (KD): Nej, jag har egentligen ingen annan kommentar än att just det är väl en försumbar summa. Vi gillar att prioritera de verksamheter som fungerar och som nu verkar har försvunnit.

Anförande nr 261

A w a d H e r s i (MP): Fru ordförande! Den sociala debatten engagerar. Den handlar om de mest utsatta i samhället. Väldigt mycket av det sociala arbetet sker i stadsdelsnämnderna. Socialtjänsten har hög arbetsbelastning och hög personalomsättning. Som stadsdelspolitiker vill jag stärka det förebyggande arbetet och ha ett närmare samarbete mellan skolan och socialtjänsten. Jag vill också jobba med förändringsarbetet. Jag vill att man ska jobba med hela familjen och inte bara med de unga som man utreder. Man måste ge stöd till hela familjen. Det är viktigt att man gör det eftersom förändringsarbetet har stannat upp den senaste tiden. Därför är det viktigt att alla barn garanteras en bra uppväxt enligt FN:s barnkonvention. Tyvärr ramlar alltför många barn i samhällets skyddsnät.

Jag vill också passa på att ta upp en annan angelägen fråga, nämligen barnfamiljer. I Spånga-Tensta lider 50 procent av alla barnfamiljer som har kontakt med socialtjänsten av stor trångboddhet eller är hemlösa. Här räcker det inte att vi bygger fler bostäder i morgon. Barn i dessa familjer behöver hjälp här och nu, inte i morgon, annars får det stora konsekvenser i framtiden för barnen och för hela samhället. Skolgången äventyras, och barnen hamnar i riskzonen. Problemen har eskalerat de senaste åtta åren under alliansstyret. Majoritetens budget gör skillnad, och vi hoppas att hela staden ska jobba med detta.

Bifall till majoritetens budgetförslag!

Anförande nr 262

A l e x a n d r a M a t t s s o n (V): Ordförande! Det är glädjande att nästan alla nu uppmärksammar socialsekreterarnas och biståndshandläggarnas arbetsvillkor. Frågan är bara varför man inte har gjort det de senaste åtta åren.

Men låt oss nu tala om den kanske mest utsatta gruppen i vårt samhälle, den grupp som har en funktionsnedsättning som inte syns men som känns och som kan innebära ett livslångt lidande och ett liv med ångest, starka mediciner. Låt oss tala om dem utan rätt till LSS och goda levnadsvillkor, de som är absolut fattigast. Det här är människor med långvariga, svåra psykiska funktionsnedsättningar. De kanske har andra kvaliteter än vad vi har. De kan vara särskilt begåvade inom vissa områden, men de har också stora behov av stöd från oss i kommunen.

Därför är det glädjande att vi nu satsar på dem. Under nästa år får socialpsykiatrien ett tillskott på 19 miljoner. Dessutom satsar vi på boendestödet och verksamheten med personliga ombud. Vi kommer också att se över ersättningsmodellen och komma med förslag på förbättringar. Vi kommer att satsa på sysselsättning för personer med psykisk ohälsa och en utbyggnad av särskilda boenden. Det råder i dag brist på sådana.

Utifrån detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 263

R a n a C a r l s t e d t (S): Ordförande, fullmäktige! Alliansen pratar om dukat bord, men socialsekreterarnas allvarliga arbetssituation, bristen på tid och upprepade larm om att de inte hinner uppfylla lagstadgade krav tål att pratas om igen. Högersidan har länge betonat att staden ska vara bäst på myndighetsutövning. Så har inte blivit fallet. Hög personalomsättning innebär att de minst erfarna socialsekreterarna ofta får ta de tyngsta och svåraste uppgifterna och bränner ut sig inom ett par år. Man skriker snart även bokstavligen talat utanför vårt stadshus efter fler kolleger.

De goda nyheterna är att vi faktiskt satsar på dem. Vi ska stärka kvaliteten genom introduktionsutbildning, stöd och mentorskap till nya medarbetare. Vi satsar 19 miljoner. Vad är Moderaternas lösning?

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 264

D e m b a B a h (MP): Fru ordförande! Jag är faktiskt mycket imponerad av den här demokratiska samlingen. Vi kommer från olika partier och olika bakgrund, vi tycker olika och har säkert olika lösningar på Stockholms olika utmaningar. Men en sak har vi alla gemensamt, nämligen engagemang i vårt Stockholms utveckling.

Vi i de grönrödsorna vill satsa på en stad som är fri från diskriminering. Det är därför vi prioriterar antidiskrimineringsarbetet. I våra förorter finns det många människor som känner sig diskriminerade. De har jättesvårt att komma in på arbetsmarknaden. Vad jag heter, var jag kommer ifrån, vilken hudfärg jag har, vilken sexuell läggning jag har eller vilken gud jag ber till ska inte bestämma om jag ska få ett jobb eller inte eller om jag ska ha en möjlighet att komma fram i den här staden. Därför är det viktigt att satsa på att bygga bort de strukturer som gör att många i utsatta områden har svårt att vara delaktiga i samhällsutvecklingen.

Jag yrkar bifall till den rödgrönrosa budgeten.

Anförande nr 265

S t i n a B e n g t s s o n (C): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag vill prata om våld. Jag önskar att jag sluppe, men nu finns det där, och då måste vi förhålla oss till det. Precis som företrädare för Folkpartiet har påtalat finns det olika sorters våld, och man kan inte förebygga och stoppa alla typer av våld på samma sätt och med samma metoder.

De senaste åren har jag varit jätteglad över att vi i Centerpartiet och Miljöpartiet har haft en relativ samsyn vad gäller frågan om våld mot män i nära relationer, men nu är jag lite orolig. I budgeten för innevarande år gav vi i Alliansen socialförvaltningen i uppdrag att arbeta fram en strategi för hur staden skulle bli bättre på att hjälpa de här männen som är utsatta. Problematiken nämns förvisso i majoritetens budget men inte det uppdrag som förvaltningen har fått. Därför undrar jag vad majoriteten vill. Hur tänker majoriteten på den skam och skuld som de här männen känner? Tänker

majoriteten se till att kompetens kring psykiskt våld i staden förbättras? Det är en del av det som behövs. Vi i Centerpartiet vill också se mansjourer, och de ska vara lika självklara, om än kanske inte lika många, som kvinnojourer.

Ordförande! Under Alliansens tid vid makten gjordes en undersökning av utbredningen av hedersrelaterat våld och förtryck i Stockholm. Resultatet var fullständigt förfärligt. 4 000 personer i Stockholm, män, kvinnor, flickor och pojkar, visade sig leva under sådant förtryck att det bröt mot svensk lag. Alliansen och Centerpartiet tog och tar detta problem på yttersta allvar, och för par år sedan startade vi Origo. Det gjorde vi bland annat därför att de som arbetar med hedersförtryck, till exempel frivilligorganisationer, polis, socialtjänst och andra, säger samma sak. Det behövs andra typer av insatser för att förebygga och stoppa det våldet än det behövs för annat våld i nära relationer. Men detta nämns inte i den sossestyrda majoritetens budget. Företrädare för den sossestyrda majoriteten har här i dag viftat bort detta med orden ”våld är våld”. Jag måste säga att jag är både oroad och uppriktigt ledsen över den nonchalansen. När ska den sossestyrda majoriteten börja ta det hedersrelaterade våldet och förtrycket på allvar?

Bifall till Centerpartiets budgetmotion!

Anförande nr 266

R a n a C a r l s t e d t (S): Jag vill första tacka er, Stina, Sofia och Anne-Lie. Det hedrar er att ni är här i salen och visar ert engagemang i de här frågorna när så få moderater syns till i den här debatten.

Jag ska svara på din fråga. När det gäller våld mot män har vi Manscentrum och Relationsvåldscentrum där man även kan diskutera de här frågorna. Om jag ska vara fullkomligt ärlig har jag inte lusläst budgeten för hedersrelaterat våld, men jag är helt med på taget. Det är ett allvarligt problem.

Anförande nr 267

S t i n a B e n g t s s o n (C): Då kan jag tala om för Rana Carlstedt att hedersrelaterat våld nämns i en enda bisats i hela budgeten. Tyvärr är det så, och det oroar mig väldigt mycket. De centrum du pratar om är jättebra, men de räcker inte. Det är bara centrum som man kan besöka. Dessutom handlar det om centrum som vänder sig både till män som utsatts och till män som utför. Jag tror att det är mycket viktigt att vi delar på de sakerna och inte skuldbelägger dem som blir utsatta med misstanken att de också är utsättare. Det är inte alltid så.

Anförande nr 268

S i s s e l a N o r d l i n g B l a n c o (FI): Jag tycker också att det är kul att ni uppmärksammar frågan. Men efter en snabb titt i er budget undrar jag hur det kommer sig att ni riktar kritik mot att vi inte skriver om hedersrelaterat våld när ni själva inte gör det förutom i en punkt där det står att socialnämnden ska fördjupa arbetet mot hedersrelaterat våld och våld i nära relationer. Det står ingenting om hur eller vilka resurser det arbetet kommer att få. Ni skriver ingenting om mäns våld mot kvinnor, vilket är häpnadsväckande med tanke på att det mördas 20 kvinnor av en

närstående man varje år. FN beskriver detta som vårt största folkhälsoproblem. Hur kommer det sig att ni inte skriver någonting om mäns våld mot kvinnor?

Vidare anklagar ni oss för att inte stödja mansjourer. Det står ingenting om det i er budget. Däremot har vi skrivit att vi ska ge stabila förutsättningar för både kvinnojourer och mansmottagningar. Jag vill gärna ha svar på detta.

Anförande nr 269

Stina Bengtsson (C): Jag tror faktiskt inte att du har läst ordentligt. Det står om de här sakerna på två olika ställen, och du har nog bara tittat på det ena stället.

Anförande nr 270

Anders Göransson (S): Jag vill bara kort nämna det haveri som ni i Alliansen är ansvariga för när det gäller socialsekreterarna. Det är en förödande stor personalomsättning på ett område där kontinuiteten är avgörande. Utsatta barn tvingas gång på gång upprepa sin historia för nya personer. Det här är också ett av skälen till att nätverket Nu bryter vi tystnaden står här utanför Stadshuset i kväll. Ni borde ha lyssnat på dem. Det tänker vi göra.

Nästa sak som jag vill ta upp är SL-kortet som en del av ett modernt försörjningsstöd och till och med som en del av en modern arbetslinje. För den som letar arbete i dag är det avgörande man har tillgång till nätet, att man har en mobiltelefon och att man har ett SL-kort så att man kan röra sig. Det är mötet som skapar nya kontakter och möjligheter att hitta jobb. Därför är det förvånande att ni, som så ofta pratar om arbetslinjen, inte förstår att detta är en oerhört bra möjlighet för dem som har försörjningsstöd att komma tillbaka i arbete. Dessutom är det en frihetsfråga att människor kan röra sig och slipper att be om lov för att förflytta sig i staden.

Därför yrkar jag bifall till majoritetens förslag till budget.

Anförande nr 271

Andrea Ström (M): Fru ordförande! Jag tyckte att jag var ganska tydligt när jag besvarade Jackies fråga. Vi vet hur situationen ser ut för socialsekreterarna. Vi har gjort mycket, och vi vill göra mer. Flera av de förslag som finns i majoritetens budget är förslag som vi i Alliansen har tagit fram och som står i vår budget också.

Som jag sade i mitt inledningsanförande är jag stolt över att fler människor har ett jobb att gå till tack vare den politik som vi har fört. Grunden är att det måste löna sig mer att jobba än att leva på bidrag. Att därför bygga ut försörjningsstödet och inkludera SL-kort och dessutom inte finansiera det tror jag är helt fel väg att gå.

Anförande nr 272

Anders Göransson (S): Menar du på fullt allvar att du tror att människor blir arbetslösa om vi skulle ge dem ett SL-kort?

Anförande nr 273

Ann-Katrin Åslund (FP): Jag undrar om du är medveten om att alla som uppbär försörjningsstöd och är arbetssökande får SL-kort. Så ser det ut i dag. Det här

är inget nytt för er. Det något slags lösning på det mesta. Jag känner igen det från för åtta år sedan när ni till och med gav SL-kort till skolelever som hade gångavstånd till skolan. Det verkar som om ni tycker att det är lösningen på ett stort problem. Vårt problem är att vi vill ha fler i riktiga arbeten. SL-kort och jobb inom kommunen i ett år är er lösning. SL-kort och jobb som inte leder till riktiga jobb är er lösning. Vi vill ha riktiga jobb.

Anförande nr 274

A n d e r s G ö r a n s s o n (S): Om du menar att jobb i kommunen inte är ett riktigt jobb får det stå för dig. Jag tycker att det är konstigt. Det är bra jobb. Det är det ena.

Det andra gäller SL-kortet. Det handlar om möten. Det handlar om att människor ska exponera sig för andra möjligheter; det är som att surfa. Det finns säkert en del ledamöter här i salen som emellanåt surfat och hittat olika saker på smarttelefonen. På samma sätt kan man om man åker möta kompisar på olika ställen och då få mycket större möjligheter att hitta ett jobb.

Jag tycker att det är ganska enkelt. Det bygger på en positiv människosyn. Man tror att människor kan klara sig själva givet att vi ger dem förutsättningar. Svårare än så är det inte.

Anförande nr 275

M e r v i M ä k i n e n A n d e r s s o n (S): Ärade, ledamöter, presidium, mötessekreterare och åhörare! Några ord om service till personer med funktionshinder: Likvärdig omsorg innebär inte att det är samma betingelser för alla individer, och en god omsorg är inte samma sak som att ge samma vård och stöd till alla människor. En trygg omsorg är behovsanpassad för individen enligt individens förutsättningar. Det är vad vi i majoriteten strävar efter.

Språket är en viktig del av det hela. Modersmålet är inte bara en stor del av en persons självbild, identitet, det är en del av jaget. Studier visar att både vid tillstötande sjukdom och vid hög ålder är det de senast värvade kunskaperna som bleknar först. Att få hjälp och service på sitt modersmål underlättar när det gäller att ge god och rätt service och för att vård och personal ska kunna möta brukarens behov på rätt sätt.

När det gäller personer med medfött eller förvärvat funktionshinder som försvårar kommunikationen och interaktionen med andra människor, till exempel hjärnskada, utvecklingsstörning eller olika former av neuropsykologiska funktionshinder, har vi en hel del lagstiftning som stöder barn och ungdomar med dessa bekymmer. Ju högre upp i åldrarna man kommer och ju oftare en brytpunkt inträffar, som till exempel om man är barn finns det en brytpunkt upp till ungdom, och därefter finns det en brytpunkt upp till vuxenåldern, då är de hoppen svårare att göra för våra brukare. Det absolut svåraste hoppet att göra är det som kommer i vår lagstiftning som heter LSS, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, där man gör en specifik brytpunkt vid 65 års ålder.

En person med funktionshinder har inte ändrade förutsättningar efter uppnådd pensionsålder. Men när det gäller mötet med samhället, och framför allt den här lagstiftningen, blir det lite trubbigt. Till exempel ger LSS till vissa funktionshindrade rätt till anpassad verksamhet så länge man är i arbetsför ålder och personlig assistent eller hjälp till ekonomiskt bistånd till personlig assistens enligt samma lag. Det ska sökas före 65 års ålder för att man fortsatt ska kunna beviljas det. Där har vi mycket att göra.

Vi i majoriteten jobbar för en trygg omsorg och ett stort och brett utbud när vi erbjuder stöd och hjälp som matchar brukarens behov. För att nå hit behöver vi goda utförare med trygg, utbildad och välinformerad personal. Vi skyr absolut inte privata vårdgivare. Men vi förutsätter att de som är privata vårdgivare ger god vård och omsorg för våra brukare och har en bra personalpolitik.

Anförande nr 276

J a c k i e N y l a n d e r (V): Ordförande, kommunfullmäktige! Jag brukar inte springa på alla bollar, men jag blir lite häpen och orolig när jag hör att diskussionen fortfarande är så hård när det gäller SL-kortet. Här skryter ni med att ni har lämnat över staden med enormt många miljoner i kassorna. Samtidigt är det flera talare som går upp och säger att till och med barn som har gångavstånd till skolan har fått SL-kort. Hör och häpna! Till och med barn som har gångavstånd till skolan har fått kort! Vilken katastrof för vår ekonomi! Det måste vara grymt. Det är klart att sådant ska stävas! Givetvis!

Barn ska kunna gå till skolan med egna ben. Själv hade jag tre fyra kilometer till skolan. Det var gångavstånd det också. Jag hade inget kort heller. Men jag önskar att barn och alla får ett månadskort.

Anförande nr 277

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Du tycker som du säger, men jag tror att du missförstod det jag sade. Jag tog upp det som ni inte har återinfört nu. Det handlade inte om barn med försörjningsstöd, utan det handlade om alla gymnasiebarn över huvud taget, oavsett om man har föräldrar som kan betala eller ej. Det har ni inte återinfört. Ni måste själva ha tyckt att det är fel.

Du vet att är man arbetssökande får man SL-kort. Så är det. Ni är generellt för det. Jag misstänker att du tycker att det skulle vara gratis kollektivtrafik för alla. Det finns ingenting som heter gratis; det finns inga fria luncher.

Anförande nr 278

J a c k i e N y l a n d e r (V): Nej, inte i din värld, men i min värld finns det någonting som är gratis när det handlar om omsorg. Det är det jag ser. Det gäller människor som inte har råd eller kan eller inte har arbete eller inte står till arbetsmarknadens förfogande. De ska också kunna röra sig i vår stad och inte vara i stadsdelsarrest. Det är det som skiljer dig och mig åt.

Anförande nr 279

A n d r e a S t r ö m (M): Det är faktiskt så i dag, Jackie, att man kan få SL-kort vid behovsbedömning. Men det som du duckar för och som också din kollega duckade för var när jag påpekade att det inte var fullt ut finansierat. Ni har avsatt hälften av vad SL-korten kostade 2007. Frågan är varifrån ni tar resten, för SL-korten har inte blivit gratis.

Anförande nr 280

J a c k i e N y l a n d e r (V): Varifrån vi ska ta pengarna får vi titta på. Men vi måste ta dem från någon medelreserv i så fall.

En sak är säker: Vi får se till att det blir så. I stället för att sänka skatten, som ni har ägnat er åt, försöker vi höja skatten för att ha råd med sådana här saker.

Anförande nr 281

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Jag skulle vilja säga ett tack för den här debatten. När man arbetar med sociala frågor kan man ofta känna sig otillräcklig. Det kan tyckas som att oavsett vad man gör finns det fortfarande så mycket mer att göra. Det stämmer ju.

Om man struntar i att läsa tidningen en dag och i stället möter de människor som har tagit del av stadens verksamheter kan man få höra mycket där det faktiskt har gått bra för människor. För ett tag sedan var jag med i en debatt som handlade om hemlöshet. Där lyftes det flera åtgärder som vi behöver arbeta mer med. Det handlade om att arbeta med projekt som Bostad först och också om att vi måste visa ökad medmänsklighet gentemot våra medmänniskor.

Men positiva saker lyftes också fram. Bland annat fick jag lyssna till Per, som har varit hemlös men som numera har både bostad och en ordnad ekonomi. När vi talade om socialtjänsten sade Per högt och tydligt: Socialtjänsten räddade mitt liv. Det tyckte jag var fantastiskt att höra.

Stockholms stad gör många bra saker. Behöver vi göra mer? Ja, det behöver vi. Där är också den här budgeten ett steg på vägen.

Jag vill alltså tacka alla er som har deltagit i debatten om sociala frågor. Att få höra vad ni tycker och tänker är självfallet viktigt för mig som nytillträd socialborgarråd. Jag vill också tacka alla er som arbetar med sociala frågor i Stockholms stad. Det är ni som utgör stommen i vårt sociala arbete ihop med den ideella sektorn. Det är ett fantastiskt arbete som ni gör.

RIV SKOLROTELN

**Stadsdelsnämnderna: Pedagogisk verksamhet: Förskoleverksamhet,
Utbildningsnämnden, Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB)
Punkt 4, 17, 26)**

Anförande nr 282

Borgarrådet B u r e l l (S): Herr ordförande! En dag som denna kan det vara värt att påminna sig om vilka som är våra uppdragsgivare. Det är Stockholms barn och unga. Även om vi nu har fått ett extra val på halsen tänker jag att vi borde försöka att i den här salen komma överens om att befria skolan från att vara ett politiskt slagfält. Vi måste hjälpas åt att upphöra med svartmålningen av skolan, den svartmålning som gör att våra studenter på gymnasiet rimligtvis måste tveka om de ska söka sig till yrken som förskollärare och lärare, skolledare och andra yrkeskategorier i skolan, den svartmålning som i onödan ger vår verksamhet ett så dåligt rykte att de som redan jobbar där inte känner att det är en fin plats att vara på. Det hör vi många vittnesmål om.

Vi ska komma ihåg att vi har en mycket god grund att stå på, en god grund för en utveckling som vi vill se av Stockholms skolor, tusentals engagerade och kunniga medarbetare, engagerade föräldrar och inte minst alla våra fantastiska elever. Med en sådan positiv utgångspunkt kommer vi att våga ta oss an de utmaningar som vi ändå har här i Stockholm. Om vi har en konstruktiv debatt, söker samsyn över blockgränserna kommer vi att kunna problematisera de saker som vi måste ta tag i.

Jag tänker naturligtvis på segregationen. Hur kan det komma sig att det är så oerhört tydligt att föräldrarnas utbildningsbakgrund och inkomstläge spelar avgörande roll för de resultat som eleverna presterar i vår skola? Jag tänker på stressen: Hur kan det komma sig att nästan vilka man än möter i skolan – elever, lärare, annan personal, skolledare eller föräldrar – ger de uttryck för att de är stressade. Vad finns det i de nationella systemen som kanske behöver ändras? Vad kan vi göra här i Stockholm?

Allt detta kräver en helhetssyn, både på människan och på samhället.

Jag är, herr ordförande, glad att kunna yrka bifall till kommunstyrelsens förslag om en rad förstärkningar på skolans verksamhet redan det här budgetåret. Men vi får inte glömma att vi måste ta vara på de 15 – 16 miljarder som redan finns i budgeten och som kommer att spela den stora rollen. Det är det som kommer att vara avgörande för hur vi lyckas.

Vi ska bygga vidare på allt gott arbete som redan pågår och i ödmjukhet söka lösningar på de problem som biter sig fast. Vi ska bidra till både arbetsro och framtidstro.

Anförande nr 283

M a r k u s N o r d s t r ö m (M): Ordförande! Svart är en färg som den tidigare oppositionen tyckte väldigt mycket om och tyckte om att måla i stort sett alla

Stockholms verksamheter i, men det är bra om man nu har upptäckt efter september att allt inte är så illa ställt.

Ordförande, ledamöter, åhörare! Människor växer med kunskap, får idéer, startar företag, anställer, söker anställning, lär sig, tillvaratar sina rättigheter och förstår sina skyldigheter. Utbildning är på så sätt lika viktig för varje enskild elev som för samhället i stort. Ett bra samhälle svarar upp mot ett utbildningsväsen som tar till vara allas förmågor. Det handlar om att erbjuda en bra start i livet.

Stockholms stads förskolor bedriver i dag verksamheter som får höga betyg av stadens föräldrar. Vi tror att genom att få fler förskollärare kan de verksamheterna bli ännu bättre. Det handlar om en grund- och gymnasieskola som måste ha ett kunskapsfokus, med kunskapsbedömning, med stöd för dem som behöver det.

Därför vill vi bland annat bygga vidare på läxhjälp, sommarskola, lördagsgymnasium, fördjupningsklasser. Vi vill behålla valfriheten för att en mångfald av alternativ är bra och för att vi tycker att elever och föräldrar ska få välja skola; politikerna ska inte göra det åt dem.

Det handlar också om att Stockholm ska bli bättre på att samarbeta med universitet, högskolor, med näringslivet, med företag som kan och vill vara en brygga mellan skola och jobb. Allt detta är tillsammans väldigt viktigt, men det enskilt viktigaste för att fortsatt förbättra Stockholms skolor är lärarna. Varje lärare vet bäst själv hur hen ska lägga upp sin undervisning. Därför finns det ingen skolpolitisk reform som är bättre än en bra lärare. Politikens uppgift blir då att skapa så goda förutsättningar som möjligt för lärare, dels för att få fler att bli villiga att bli lärare, dels för att få fler att vilja stanna kvar i yrket som lärare och för att se till att lärarna har tid att ägna åt undervisning.

Hur gör vi då det? Ja, lärarutbildningen är helt grundläggande. Den har reformerats och förbättrats. Fortbildning är en annan viktig faktor. Möjligheter att utvecklas i yrket i form av karriärtjänster och löneutveckling tror vi är en väldigt viktig del. Här måste Stockholms stad fortsätta att ta aktiv del i bland annat satsningen på förstäljare.

Ordförande! Resultaten i Stockholms skolor har höjts, men vi kan och ska bli bättre. Men då krävs det att ni håller i kunskapslinjen och förstärker, som vi i vårt budgetförslag, resurserna till skolan.

Med de orden yrkar jag bifall till Moderaternas reservation.

Anförande nr 284

I n g e g e r d A k s e l s s o n L e D o u a r o n (MP): Ordförande, ledamöter, stockholmare! Skolan är bättre än sitt rykte; det har jag faktiskt hävdat redan tidigare i oppositionsrollen. Varje dag gör personalen i Stockholms stad heroiska insatser för att våra barn och unga ska få en så god skolgång som möjligt. Varje dag gör eleverna framsteg. Det gäller att inte låta den insikten drunkna i alla klagomål på skolan.

Man kan inte säga att Alliansen med Lotta Edholm i spetsen för skolan direkt har misskött skolan under de åtta år som gått, men utvecklingen har ändå gått åt fel håll. Kunskapssegregationen har ökat. Vi var på väg mot ett parallellskolesystem där en elevs förutsättningar och bakgrund har spelat en allt större roll för att hen ska kunna studera och vilka valmöjligheter eleven ska få när hen är färdig med sina studier. Den utvecklingen vill vi ändra.

Vi utgår från de mänskliga rättigheterna och svensk diskrimineringslagstiftning, att alla elever har lika rätt till en lika god skolgång oavsett bakgrund, kön, etnicitet, funktionsnedsättning, religion och sexuell läggning. Det innebär att vi strävar efter att varje elev som har behov av särskilt stöd tidigt, snabbt och effektivt ska få det stöd hen behöver. Hjärnforskaren Martin Ingvar har påtalat vikten av att barn tidigt får hjälp med inlärningssvårigheter. Då är chansen störst att eleven kommer vidare i sin utveckling.

Skolan behöver fler välutbildade specialpedagoger, och lärarna i de lägre klasserna behöver få bättre möjligheter att tidigt upptäcka hinder hos sina elever och reagera. Ofta, men inte alltid, kan elevens behov tillgodoses inom ramen för den ordinarie skolgången. Här spelar också en ständigt tillgänglig elevhälsa en viktig roll.

Lika rätt innebär att flerspråkighet, rätt utvecklad med rätt stöd, ger en globaliserad miljö och ses som en tillgång i stället för ett hinder. Vi vill därför satsa på att ta fram en hållbar strategi för modersmål, språkutveckling och flerspråkig verksamhet i förskola och skola. Lika rätt innebär också att alla barn och unga som vistas i staden har rätt till ordnad skolgång. Det gäller papperslösa barns rätt till förskola och skola. Den behöver vidareutvecklas. Den finns redan, men den behöver utvecklas.

Jag yrkar därför å Miljöpartiets vägnar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 285

F r e d d y G r i p (V): Herr ordförande, kommunfullmäktigeledamöter och övriga! Den rödgrönrosa majoriteten går fram med en budget som i sin helhet är oerhört stark för att föra Stockholm in i framtiden. På skolområdet presenterar vi en utbildningsmiljard som är fortsatta steg mot en skola för alla, som vänder resultaten och kompenserar så att alla elever får samma chans.

Det har inte undgått någon att svensk skola står inför stora utmaningar. Vi har sjunkande kunskapsresultat, de största i hela OECD. Vi ser en ökad segregation och en skolpolitik som ofta handlar om fel saker. Bristen på likvärdighet är kanske det mest allvarliga hotet mot skolan. Därför fortsätter vi att öka det socioekonomiska tillägget med 70 miljoner kronor. Vi vill ge skolorna stabilare förutsättningar, och då måste vi våga vända på varenda sten. OECD granskar just nu den svenska utbildningspolitiken och pekar på den internationella forskning som finns som inte kan stödja ett samband mellan ökad skolgång och förbättrade resultat. Däremot är man enig om att skolvalet ökar segregationen.

Vi behöver se över skolvalets konsekvenser, särskilt i kombination med skolpengen, så att vi säkrar skolornas långsiktiga förutsättningar. Eleverna måste vara trygga med

sin skolas villkor, och vi vill att eleverna går i en blandad skola där busschaufförens dotter möter läkarens son. Vi ska garantera att alla Stockholms skolor ska vara bra skolor att lita på.

Det är elever, lärare, lektorer och annan personal som gör en bra skola möjlig. Eleverna vill ha normkritik. Det finns redan nu imponerande exempel som elevkåren på Södra Latin som inrättade det första könsneutrala omklädningsrummet, som nådde ända till New York Times. Det är tillsammans med eleverna som vi kan skapa en förändring, men då måste vi titta på elevernas situation och stärka elevhälsan.

Lärarna är skolans viktigaste resurs, och därför ska den nya majoriteten ta initiativ till att sluta prata om var i klassrummet läraren ska stå eller om det behövs Ipad eller penna. Vi ska i stället se till att ge lärarna schysta villkor och en kompetensutveckling med bland annat, på förekommen anledning, normkritik, genus och antirasism.

Jag ser fram emot fyra spännande år i den nya majoriteten där vi antar skolans utmaningar. Vi ska vända resultaten, och vi ska skapa en kompensatorisk skola väl värd namnet så att alla elever når sin fulla potential. Det första steget tar vi redan i kväll genom att rösta bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 286

Borgarrådet E d h o l m (FP): Herr ordförande, fullmäktige! I Stockholm finns sannolikt Sveriges bästa skolor, men också skolor med stora utmaningar. Här finns grundskolor där samtliga elever blir behöriga till gymnasiet, men här finns också skolor där bara hälften blir det.

Den insikten är viktig för att förstå hur resursfördelningen måste se ut här. Alla skolor kan helt enkelt inte få lika mycket pengar per elev. En del skolor måste få mer eftersom förutsättningarna är så olika. Men kunskapen till alla elever kräver olika mycket pengar. Gemensamt för alla skolor är dock att det blir rätt svårt att höja lärarlönerna och minska klasstorlekarna om man samtidigt genomför stora besparingar.

Tyvärr är det just det som Socialdemokraterna nu försöker göra. Genom att bara säga högre lärarlöner och mindre klasser hoppas de åstadkomma just detta. Som genom ett trollslag ska allt gott uppnås. Problemet är bara att trolleri sällan fungerar. Det är pengar som krävs. Annars måste mindre klasser och högre lärarlöner betalas av nedskärningar på andra områden.

I Folkpartiet har vi framför allt valt att prioritera höjda lärarlöner, karriärtjänster i förskolan och att satsa mer pengar på lågstadiet. Vi är helt övertygade om att löner och arbetsvillkor är de absolut viktigaste faktorerna när det gäller att höja läraryrkets attraktionskraft. Till skillnad från Socialdemokraterna gör vi också en rejäl satsning på lågstadiet, inte bara i ord utan också i pengar.

Men inte alla områden kräver pengar. Ibland kan ord, både muntligt och skriftligt, vara till stor nytta. Därför är det fullkomligt obegripligt för mig att arbetet mot skolk

inte anses som tillräckligt viktigt för att kommunfullmäktige ska fatta beslut om det. Både indikatorer och aktiviteter är borttagna i budgetförslaget. Detta samtidigt som det står klart att skolket minskat betydligt de senaste åren tack vare tydliga politiska signaler om att elever faktiskt ska vara i skolan. Signalen från den nya majoriteten är: Stor frånvaro är inget som ses som något särskilt stort problem.

Ord som betyder något är också utbildningsnämndens beslut att överklaga länsrättens beslut att döma Stockholms stad att betala 700 000 kronor i vite för bristande åtgärder när det gäller lärarnas arbetsmiljö. Vitet har visserligen sänkts kraftigt eftersom Stockholms stad har vidtagit en massa åtgärder för att förbättra just arbetsmiljön, men det kvarstår en del. I stället för att fortsätta det här arbetet väljer nu staden att överklaga och därmed starta storbråk med stadens lärare. Antingen vinner staden, och rubriken i tidningen blir i så fall: Stockholm vann över lärarna. Eller också förlorar staden, och då blir rubriken: Stockholms stad förlorade mot lärarna. Jag vet faktiskt inte vilket som är sämst av dessa.

Ord och pengar har betydelse. I det här förslaget till budget saknas pengar, och orden har hittills varit fel, helt fel.

Bifall till Folkpartiets förslag till budget!

Anförande nr 287

M a r i a D a n i e l s s o n (SD): Herr ordförande, ledamöter! Jag var inne både i går och i dag på en dokumentär som jag pratade om. Här kommer en till: Världens bästa skitskola. Vi har tyvärr, och det säger jag med sorg, inte längre en skola i världsklass. Anledningarna till det är många. När jag gick i grundskolan hade jag ett till fem i betyg. På gymnasiet hade jag IG till MVG. När jag började undervisa som gymnasielärare blev det från F till A. Jag är inte så gammal, men jag har genomlevt tre betygssystem.

Kommunaliseringen är en katastrof, och jag vet att jag med det är inne på en riksfråga, men det värt att nämna i sammanhanget att vi sverigedemokrater vill återförstatliga skolan. Jag är utbildad, legitimerad och behörig lärare sedan 2006. Jag måste hävda att vi lärare inte har ett vanligt jobb. Det är en övertygelse. Om att vara politiker inte är en övertygelse vet jag inte vad. Steget är inte så långt från läraryrket in i politiken.

Vart är jag på väg? Jag har arbetat på innerstadens skolor i Los Angeles med 52 elever i varje klass. Jag undervisade i engelska. 95 procent av eleverna var utomamerikanska och talade annat språk än engelska, alltså det jag undervisade i. Hur man undervisar i oerhört segregerade områden har jag faktiskt erfarenhet av. Jag hade hoppats att vi inte var på väg mot sådana segregerade områden i Sverige. Jag var borta från Sverige tio år, men det blir tyvärr alltmer likt det amerikanska skolsystemet och de resultat som jag har sett där.

Vi har många gånger under dagen varit inne på att pengar inte löser alla problem. Det är särskilt sant här i Sverige. Det är ett av de länder som ger mest resurser till skolan, och ändå halkar vi alltmer efter i alla internationella mätningar. Normkritik, genus-

och hbtq-certifiering är inte lösningen. Mer flum är inte lösningen. Mer omdaning och nya skolplaner är inte heller en lösning. Ordning och reda är det.

Ni kommer inte att tro mig, men traditionella avslutningar och klara och tydliga regler och förväntningar som är samma för alla skolor och för alla elever och lärare är en bra början. Det är så man har gjort i det kulturellt diversifierade Los Angeles, att inkludera och trycka på det som faktiskt är amerikanskt. Jag säger inte att vi behöver stå upp varje morgon i alla kommunala skolor i hela landet med handen på hjärtat och riktade mot flaggan som hänger i vartenda klassrum göra som amerikanerna som säger den amerikanska trohetseden. Men för en gångs skull ska vi kanske lära oss någonting av världens mesta invandringsland.

Anförande nr 288

K a r i n E r n l u n d (C): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Centerpartiets utbildningspolitik tar sin utgångspunkt i att varje elev ska ha möjlighet att inhämta den kunskap hen behöver för att nå sina mål. Den som behöver mer stöd och hjälp ska ha rätt till det, och den som vill och kan gå före ska ha rätt till det. Det viktiga är inte att alla spenderar lika mycket tid i skolan, utan det viktigaste är att alla får möjlighet att inhämta samma kunskap. Vi måste respektera att det sker på olika sätt och tar olika lång tid för olika elever.

Det är därför som införandet av valfrihet är kanske den viktigaste reformen i skolan. Det handlar inte bara om elevers och föräldrars rätt att välja och välja bort, utan det handlar också om möjligheten till en mångfald av olika alternativ.

Alla duktiga företagare som bidrar till att utveckla skolan tycker vi ska uppmuntras, inte straffas och stoppas. För Centerpartiet står eleven och föräldrarna i fokus. Föräldrars engagemang i barnens skolgång och skolans verksamhet ska uppmuntras. Det är därför, återigen, som valfriheten, rätten att välja men också att välja bort, är viktig.

Ordförande! Läraren är skolans absolut viktigaste resurs. Vi behöver fler duktiga lärare i skolan. Vi måste ställa oss frågan: Varför vill inte fler utbilda sig till lärare? Vi tror att kanske den viktigaste förklaringen är att man inte tjänar tillräckligt mycket på att vara en duktig lärare och att det inte finns tillräckligt många karriärvägar.

De satsningar som alliansregeringen har gjort och som Alliansen här i Stockholm har gjort har gjort att lärare i Stockholm i dag tjänar i snitt 7 000 kronor mer och att det finns fler karriärvägar att välja på. Vi är glada att läsa att det i kommunstyrelsens förslag till budget står att de här satsningarna ska fortsätta. Men den vänsterpolitik som med andra handen vill stoppa och försvåra för valfriheten gör att det inte bara är föräldrarnas och elevernas valfrihet som står på spel. Det är också lärarnas möjlighet att välja och välja bort arbetsgivare som står på spel. Det är inte vad Stockholms elever, föräldrar och lärare behöver.

Därför yrkar jag bifall till Centerpartiets budgetförslag.

Anförande nr 289

Sissela Nordling Blanco (FI): I förskolan och skolan ska alla barn och ungdomar ges lika möjlighet att växa och utvecklas. Det ska inte spela någon roll vad vi har för kön, funktionalitet, bakgrund eller bostadsadress, vad vi heter eller vad våra föräldrar har för utbildningsbakgrund.

I dag ser vi hur klyftorna ökar. Det är dags att vi vänder färdriktningen. Utbildningsklyftan måste minska, allas lika värde i skolan ska stärkas. Därför satsar vi i den rödgrönrosa majoriteten på skolan, fritidshem och elevhälsan. Varje barn och ungdom ska få mer tid med en pedagog genom fler lärare och specialpedagoger i Stockholms förskolor och skolor.

Vi vill skapa en skola där lärarna har mer tid med eleverna, mindre administrativa krav och högre löner. De skolor som har låga kunskapsresultat ska ges förutsättningar att anställa de skickligaste lärarna och öka antalet specialpedagoger. Det socioekonomiska tillägget i skolan ska öka, och skolorna ska få resurser för att organisera hjälp med läxläsning och annat individuellt anpassat stöd.

Det är skolans ansvar att alla känner trygghet och mår bra under sin skolgång. Men Stockholms stads elevhälsorapport 2013 visar att den psykosociala ohälsan ökar bland eleverna, särskilt illa far unga tjejer och hbtq-ungdomar där transpersoner är en särskilt utsatt grupp.

De höga ohälsotalen måste bemötas med åtgärder. På varje skola ska det finnas ett elevhälsoteam med tillgång till skolkuratorer, skolpsykologer, skolsköterskor, specialpedagoger så att stöd kan ges i tid. För att bättre nå ut till alla ungdomar som mår dåligt ska elevhälsan arbeta normkritiskt. På fritidshemmen ska fler lärare och annan personal anställas så att grupperna minskar i storlek. På skolorna, förskolorna och fritidshemmen ska personalen arbeta normkritiskt, antirasistiskt och erbjuda en verksamhet fri från stereotypa könsroller. Arbetet med skolornas likabehandlingsplaner måste stärkas.

Utbildningsnämnden har en viktig roll i arbetet för en jämlik skola. I det arbetet ska man samråda med det nyinrättade rådet för mänskliga rättigheter. I en tid då rasism och fascism brer ut sig måste skolan vara en jämlik och trygg plats som skapar villkor för alla människors lika värde och möjligheter att använda hela sin potential. År 2015 tar Stockholm ett stort steg i riktning mot en mer jämlik förskola och skola.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 290

Erik Slottnér (KD): Ordförande! På en middag förra veckan fick jag frågan vad som oroade mig mest i Sverige. Den som ställde frågan kommer från Kroatien – det spelar egentligen ingen roll i sammanhanget, men i alla fall. Det är väldigt svårt att svara på den frågan. Det finns såklart en hel del som oroar en. Men det första jag kom att tänka på är situationen i skolan och vad som ska hända med alla de ungdomar som varje år lämnar grundskolan utan gymnasiebehörighet och alla dem som lämnar gymnasieskolan utan gymnasieexamen. Risken för att hamna i

utanförskap och bidragsberoende är så mycket större om man inte klarar gymnasieskolan än om man har en gymnasieutbildning.

De reformer som alliansregeringen vidtog under de två senaste mandatperioderna och som egentligen har fått inverkan under de två senaste åren var fler steg i rätt riktning. Man ökade fokus på kunskap, på utvärdering och på nationell likvärdighet. Tidiga uppföljningar är viktigt för att i tid upptäcka elever med studiesvårigheter. Men vi ska såklart inte bara upptäcka eleverna, utan vi måste också hitta bra metoder hur vi kan hjälpa elever som halkar efter. Tidiga betyg och nationella prov i flera ämnen hjälper till att upptäcka elever tidigt.

Att lyfta de yrkesförberedande utbildningarna och ge dem ökad status är också ett viktigt steg för att skolan ska vara för alla barn och ungdomar, en skola där varje barns talang får utvecklas och där varje barns särskilda förutsättningar tas hänsyn till. Därför är det obegripligt, tycker jag, att majoriteten så mycket betonar att alla gymnasieutbildningar ska ge högskolebehörighet. Det riskerar att öka utslagningen och missgynna alla dem som har svårt för teoretiska ämnen. Det är knappast rätt väg att gå för att öka kunskapsresultaten i skolan.

Elever är olika och kan behöva mycket olika tid i skolan. Det är därför bra att majoriteten vill fortsätta med satsningen på sommarskola och möjligheten till ett tionde grundskoleår. Det här är ett område som jag tror kan behöva utvecklas betydligt. Exempelvis har jag noterat att Rinkeby-Kista inte erbjuder sådana skolor, trots att vi vet att andelen elever utan gymnasiebehörighet är hög i denna stadsdel. I dag går knappt ett 500-tal elever i sommarskola, men jag ser framför mig att antalet kommer att stiga.

Jag tror att skolans koppling till barnens föräldrar måste bli tydligare. All forskning visar att i familjer där föräldrarna bryr sig om, engagerar sig och stöttar barnens skolgång presterar barnen bra. Ett slående exempel på detta är sms-information till föräldrarna när deras barn har varit ogiltigt frånvarande. Det ledde till att barnen skolkade i betydligt mindre omfattning. Det är ett bevis på att det spelar roll att koppla hem och skola närmare varandra.

Jag yrkar bifall till Kristdemokraternas förslag.

Anförande nr 291

T i n a K r a t z (V): Fru ordförande, kära ledamöter! Förskolan lägger grunden för ett livslångt lärande för alla stadens barn så att barnen på sikt kan tillägna sig de kunskaper som alla i samhället behöver, som förmågan att kommunicera, söka ny kunskap och samarbeta. Men förskolornas kvalitet utgår framför allt från dem som arbetar där. Därför behöver vi personal som trivs och har goda möjligheter att utföra det pedagogiska arbete de brinner för.

För att uppnå det behöver vi kunna erbjuda bra möjligheter att utvecklas och ett inflytande över sitt arbete. I Stockholm råder en stark konkurrens om de alltför få förskollärare som finns. För att kunna få bra förskollärare till våra förskolor behöver vi erbjuda bra arbetsvillkor, som till exempel ett verkligt inflytande över arbetet,

möjlighet att forma det pedagogiska arbetet, möjlighet att utvecklas och en bra löneutveckling. Förskolor med mindre än 25 procent förskollärare finns i Stockholm, och de behöver ta fram en plan för hur de ska åtgärda detta.

Den budget som vi nu lägger fram ger utbildningsnämnden mer resurser för att kunna fortsätta med satsningar för pedagogernas kompetensutveckling, erbjuda pedagogisk grund eller vidareutveckling till förskollärare och barnskötare, bättre kunskaper i kultur, bättre kunskaper i genus och normer. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver stöd och stimulans ska få detta. Därför ska vi nu göra en översyn av den socioekonomiska fördelningsnyckeln, allt för att åstadkomma en större träffsäkerhet och nå de verksamheter som behöver ökat stöd och extra insatser. Stadsdelsnämnderna ska öka den uppsökande verksamheten för att få fler barn inskrivna i förskolan. I dag ser vi att det finns stora skillnader över staden.

Vi ser också att behovet av barnomsorg på obekvämlig arbetstid har ökat. Därför ska stadsdelsnämnderna arbeta för att tillgodose det behovet. Det är fler partier som tycker det. Det är en viktig insats för de ensamstående mödrar som har andra arbetstider än kontorstider. Staden är inte byggd tillräckligt med förskolor. Konsekvensen är att antalet paviljonger tyvärr har ökat. Jag har själv arbetat i två år med förskolebarn i en sådan barack. Det är en ljudmiljö som ofta blir olidlig och en luftmiljö som söver både barn och vuxna. Det är inte de bästa förutsättningarna för en bra verksamhet.

Vi kommer att ta oss an de här utmaningarna och arbeta för att Stockholms förskolebarn och deras pedagoger ska få vistas i en bra miljö.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till budget.

Anförande nr 292

Borgarrådet B u r e l l (S): Fru ordförande! I likhet med Tina Kratz vill jag framhålla förskolan som helt avgörande för våra barn när de inleder sin livslånga resa, ett liv fullt av lärande på olika sätt. Därför är det glädjande att vi kommer att få ännu fler barn som vi får möjlighet att ge en riktigt bra start i livet. Enligt de beräkningar som vi har tillgång till kommer det att vara inte mindre än 2 000 fler barn de närmaste åren.

Det här är också utmanande, precis vi har varit inne på. Det behövs mer personal, mer utbildad personal och lokaler. Även här hoppas jag att vi ska hitta en samsyn kring olika åtgärder som vi kan vidta och som har en lång bärighet oavsett hur det går i olika val framöver, om fyra år, åtta år eller tolv år, så att även den här delen av utbildningsväsendet kan känna att de har de planeringsförutsättningar som behövs för att kunna utvecklas ordentligt på lång sikt.

Vi kommer, precis som framgår av budgeten och som har sagts, att ha ett uppsökande arbete för att en ännu större andel av barnen kommer till förskolan. Jag vågar säga att jag tror att det är en väldig förlust varje gång som ett barn inte får möjlighet att lära sig tillsammans med andra barn och få tillgång till en pedagogisk

miljö och bli en social varelse. Därför har vi kommit fram till att vi inte i Stockholm vill ha en fortsättning av vårdnadsbidragssystemet. Hoppas att vi kan slippa det.

Vi tycker att det är rimligt att stärka tillsynen. Det ska inte vara så att det kan gå sex eller åtta år mellan de tillfällen då en förskola, ofta den enskilt drivna förskolan, får besök. Tillsyn är också en form av främjande, det vet vi från andra verksamheter. Därför måste vi satsa ordentligt med resurser på det.

Vi gör vidareutbildningssatsningar för att de som jobbar som barnskötare ska kunna bli ännu högre utbildade för den uppgiften, de ska kunna läsa till förskollärare på arbetstid och i nära anslutning till arbetstiden. Om det är någonting som är en investering i framtiden är det att satsa på förskolan. Här vill jag framhålla möjligheten att utöka samverkan mellan både våra egna förskolor, dem som drivs av stadsdelsnämnderna i Stockholms stad, och de enskilt drivna förskolorna. Det finns både utbud av pedagogik som vi ska kunna stärka och smartare upphandlingssystem och så vidare så att de som är chefer och verksamhetsansvariga i förskolan ska kunna ägna sig åt pedagogiken snarare än sådana detaljer.

Med det yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 293

I s a b e l S m e d b e r g P a l m q v i s t (FP): Fru ordförande, fullmäktige! Jag måste säga, innan jag egentligen ska säga det jag vill säga, att jag verkligen blir häpen över majoritetens företrädare som pratar om satsningar på förskola och skola. Det är faktiskt inte sant. Ni höjer skatten, men ni lyckas ändå skära ned på både förskola och skola. Grattis!

I regeringens uppgörelse med Vänsterpartiet om vinster i välfärden märks en generell misstänksamhet mot företagande, och framför allt företagande inom välfärdssektorn. Det har det blivit bekräftat många gånger här i talarstolen. Det talas om hur kommersialiseringen får negativa följder vad gäller likvärdighet, kvalitet, effektivitet, behov, styrning och öppenhet.

Regeringens agerande är uttryck för motvilja mot privat företagande och utveckling. Det är den politiken den rödgröna regeringen ska gå till val på igen den 22 mars. Det är en politik som jag och Folkpartiet kommer att stå upp mot, för den är inte bara dogmatisk; den är dessutom fel i sak. Ett gott exempel på detta är Stockholms förskolor.

Förskolan är ett verksamhetsområde i Stockholm där föräldrar under många år har kunnat välja mellan fristående och kommunala förskolor. Förskolan är också Stockholms stads mest uppskattade verksamhet. En helt avgörande faktor för att Stockholms förskolor är så uppskattade är just valfriheten, där föräldrarna fritt får välja efter egna preferenser. Och hör och häpna: Särskilt nöjda är de föräldrar som har valt fristående förskolor. Det framstår klart och tydligt i våra brukarundersökningar. Till skillnad från i sosseskyltfönstren Göteborg och Malmö har också barngruppernas storlek minskat här i Stockholm. I Stockholm har vi faktiskt bland de kortaste köerna i Sverige.

Valfriheten har också gjort det möjligt för många kvinnor att starta eget och anställa. Dessa kvinnors berättelser trollas ofta bort av Vänstern på ett sätt som förvånar mig. Men det finns kvinnor som skämtar för att höras genom vänsterbruset, till exempel de modiga entreprenörer som verkar under namnet Valfärdens Grupp 8. Men deras företagande underkänns säkert också av Vänstern.

Majoriteten pratar om satsningar på förkola och skola, men det är faktiskt en lögn. Till skillnad från den lönesatsning som vi i Folkpartiet drev igenom för 2014 satsar Socialdemokraterna bara 1,8 procent på förskolan. Det kommer inte att räcka långt för att få fler förskollärare, höjda löner och allt annat som är viktigt i förskolan.

Jag hade förväntat mig mer av ett parti som ägnat hela valrörelsen åt att prata om satsningar på skola och förskola. Jag trodde att ni skulle ösa pengar över förskolebarnen, men i stället blir det bara skattehöjning utan några satsningar alls. Ännu ett sviket vallöfte, kära stockholmare!

Bifall till Folkpartiet liberalernas förslag till budget!

Anförande nr 294

Tina Kratz (V): Fru ordförande! Era budgetar ser väldigt olika ut. Man kan undra hur ni ska få ihop det. Ni satsar väldigt mycket, och ni tar väldigt mycket pengar från medelreserven, vilket kanske inte är det bästa för att lyfta en sådan här verksamhet som ska pågå under flera år. Man kan också säga att det finns en hel del förskolor i enskild regi som inte är riktigt så bra som man skulle önska sig. Vi kan se att det är ännu färre förskollärare i de förskolorna, i vissa av dem. Det finns naturligtvis olika varianter.

Vi ser också att man försöker ta ut så mycket vinst som möjligt. Man bjuder på knäckebröd i stället för en vettig frukost och så vidare.

Anförande nr 295

Isabel Smedberg Palmqvist (FP): Fru ordförande! Det här återspeglar den totala skillnaden mellan oss – hur du bara ser problemen med de fristående alternativen. Du plockar fram det dåliga, att det finns svagheter. Det är självklart att det finns dåliga förskolor bland de fristående, men det finns precis lika många dåliga bland de kommunala. Det kan inte vara det som det handlar om, utan det handlar om kvalitet och bra förskola för våra barn som våra föräldrar kan vara nöjda med. Det är det som vi ska ha i fokus, inte vem som är utförare.

Jag begriper inte den retoriken över huvud taget.

Anförande nr 296

Anders Göransson (S): Jag förvånades lite av ditt inledningsanförande, Isabel, där du pratade om föräldrar och företagare men inte om barnen. Jag tycker att min dotter har rätt till en bra förskola även om jag har dåligt omdöme. Det kan inte vara så att vi hela tiden förlitar oss på att föräldrarna ska göra det kloka valet. Det är den ena aspekten.

Om jag går på krogen tycker jag om att gå dit där jag har roligast. Jag ska lustmaximera. Det är inte hela världen om det är dåligt. Men om min dotter har en dålig förskola är det en katastrof. Det innebär att man måste riskminimera, att man måste vara lite försiktig. Det kan inte vara en marknad på samma sätt som när man går på krogen.

Anförande nr 297

I s a b e l S m e d b e r g P a l m q v i s t (FP): Ibland när man pratade i valrörelsen fick jag frågan: Vad är det som är skillnad mellan Socialdemokraterna och Folkpartiet? Ja, den är glasklar i den här debatten.

Hur kan man över huvud taget säga att föräldrar inte ska få välja? Du som politiker ska välja är det du säger, Anders. Du säger att om föräldrar inte klarar av att välja ska det generellt leda till att ingen ska få välja. Då ska vi politiker bestämma vilka förskolor våra barn ska gå i.

Riskminimera, säger du. Om alla våra verksamheter är kommunala, vill du påstå att det då är att riskminimera? Att riskminimera är att vi får en bra konkurrens, en öppenhet och transparens och möjlighet att välja en förskola. Vi får välja den förskola som vi tycker är bra utifrån alla de behov som föräldrar och barn har – självklart. Det är att ha barn i fokus. Det är att ha barnperspektivet framför ögonen.

Anförande nr 298

S a r a J e n d i L i n d e r (M): Ordförande, kommunfullmäktige! Jättekul att få stå här i kväll och få prata om förskola och våra barns framtid! Jag kommer nog att säga en del liknande saker från Alliansen som det jag hörde när jag lyssnade på Olle Burell.

Jag ska börja med att säga att vi ska vara stolta över de förskolor som vi har i Stockholm, både de kommunala och de fristående. När vi frågar dem som använder sig av förskoleverksamheter, föräldrar och vårdnadshavare, svarar 86 procent att de är nöjda med sin förskola. Majoriteten skriver också i sitt budgetförslag på s. 64 att i Stockholm har vi generellt hög kvalitet på våra förskolor.

Men den nöjdhet som finns hos föräldrar och vårdnadshavare kommer inte av sig själv, utan det kommer av ett hårt arbete, dagligdags utfört, av dem som jobbar med våra barn i förskolorna, alltifrån dem som levererar mat och våra kockar till personalen, barnskötare och förskollärare. När jag har besökt förskolor i Stockholm är det just de här människornas, personalens, driv och entusiasm som jag tar med mig och som gör att det är roligt att jobba med förskolefrågorna.

Det är också ett resultat av en medveten satsning, både här i Stadshuset och i riksdagen de senaste åtta åren. Genom att göra förskolan till en viktig länk i kedjan för utbildning och lärande för alla barn lägger vi en grund för barnens framtid att bli världsmedborgare i en global värld. Därför är det extra roligt nu att man kan se i ert budgetförslag från majoriteten att ni följer mycket av det som vi dragit i gång de senaste åtta åren. Exempelvis är en fortsatt satsning på kompetensförsörjning

jättebra. Vi behöver ha de allra bästa lärare och barnskötare i våra förskolor i Stockholms stad.

Men jag saknar ändå ett engagemang och ett driv. Under åtta år har ni velat komma i den position ni nu har, men vad vill ni mer än satsa på det som vi redan har dragit upp?

På några punkter skiljer vi oss åt. En sådan är de genuspedagoger som ni för fram i ett budgetförslag. Det är högst oklart, i alla fall för mig, exakt vad de här genuspedagogerna ska syfta till, vad de ska åstadkomma, utöver det som redan står i förskoleplanen vad gäller jämställdhet, jämlikhet och människors lika värde.

Jag känner en liten oro för och saknar i ert förslag vikten och betydelsen av valfrihet, som vi var inne på tidigare. Jag är inte helt säker nu när jag hörde Vänsterpartiets representant prata om valfrihet och vem som ska få välja förskola.

Vi moderater vill se en förskola som lägger grunden för ett livslångt lärande och har en hög kompetens. Därför yrkar jag bifall till Moderaternas budgetförslag.

Anförande nr 299

Borgarrådet B u r e l l (S): Fru ordförande! Till Sara ska jag säga att det aldrig ska råda någon tvekan om att vi uppskattar den mångfald som finns inom förskolesektorn. Vi vet allesammans här att det är en oerhörd tillgång och en kvalitet för Stockholms barn och deras föräldrar att det finns en valfrihet mellan olika driftsformer och förskolor med olika profil. Jag uppskattar också det som har sagts från talarstolen från moderat sida att det finns en samsyn kring viktiga satsningar.

Min fråga måste ändå vara: Hur kommer det sig att ni moderater kom fram till att ni vill satsa mindre pengar på förskolan än vad majoriteten gör?

Anförande nr 300

S a r a J e n d i L i n d e r (M): Det gläder mig att vi delar synen på valfrihet här. För oss är det otroligt viktigt att den ligger fast. Det är bra att vi kan ha det gemensamt.

När det gäller satsningar vill vi se en förskola i världsklass. Vi vill satsa på kvalitet, och vi vill lägga de resurser som vi tycker förskolan behöver och förtjänar. Vi kommer att lägga mycket fokus på kvalitet, framför allt i våra förskolor.

Anförande nr 301

S i s s e l a N o r d l i n g B l a n c o (FI): Fru ordförande! Du undrar, Sara, vad genuspedagogerna ska bidra med utöver det som står i skolplanen. Då undrar jag om du anser att skolplanen efterlevs såsom det är i dag. Anser du att kunskapen om genus och normkritik som finns i dag räcker till? I så fall har nog vi och dagens ungdomar helt olika uppfattning om den situationen.

Anförande nr 302

S a r a J e n d i L i n d e r (M): Jag förutsätter att förskoleplanen följs i våra skolor. Görs det inte ska vi följa upp det, för där ligger grunden för alla Sveriges

förskolor när det gäller att ge våra barn en bra utbildning. Vi ska ha en hög kvalitet i förskolorna. I det ligger att följa förskoleplanen.

Anförande nr 303

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Stockholms förskolor håller hög kvalitet. Ingen annan kommunal verksamhet får så höga betyg av brukarna som just förskolan. Nästan nio av tio föräldrar är som helhet nöjda med sitt barns förskola.

Stockholm har dessutom lyckats minska barngruppernas storlek trots att antalet förskolebarn ökat med ett par tusen varje år de senaste åren. I dag hör Stockholm till de 10 procent av alla Sveriges kommuner med de allra minsta barngrupperna. 90 procent av Sveriges kommuner har större förskolegrupper. Sedan 2006 har antalet barn per grupp minskat med mer än två barn, från drygt 16 barn till drygt 14 barn per grupp. I socialdemokratiskt styrda Göteborg har barngruppernas storlek i stället ökat kraftigt.

Jag hoppas att Stockholm, trots socialdemokratiskt styre, satsar på att behålla de små barngrupperna. Det är ett viktigt skäl till att förskolan är den mest populära verksamheten i vår stad. Jag är rätt övertygad om att möjligheten att rekrytera fler förskollärare förbättras om barngruppernas storlek fortsätter att hållas på en rimlig nivå.

Stockholms stads stora utmaning för förskolan är nämligen att rekrytera fler förskollärare. Därför gör det mig beklämd att Socialdemokraterna nu sänker ambitionsnivån när det gäller andelen förskollärare i förskolan. Den nya majoriteten tycker uppenbarligen inte att det är viktigt att höja andelen förskollärare. Trots att allt pekar på att en verksamhet ledd av utbildade förskollärare håller högre kvalitet. Genom en ambitionssänkning riktar ni i den nya majoriteten en tydlig signal till blivande förskollärare: Vi tycker inte att ni är så viktiga.

För att rekrytera fler förskollärare måste vi gå i motsatt riktning. Vi måste hålla fast vid de ambitiösa målen men också höja lönerna precis som för andra lärare. Det är därför glädjande att den löneförhöjning som beslutades när jag var ansvarig nu äntligen betalas ut.

Men mer måste göras. Lönerna generellt måste upp, men vi måste också visa att det går att göra karriär inom förskolan i Stockholm. Därför vill vi i Folkpartiet satsa på karriärtjänster även för förskollärare. I Folkpartiets budget avsätter vi pengar både till att höja lärarlönerna och till att äntligen sätta karriärtjänster också för förskollärare.

Som ni förstår är jag bekymrad över hur lite pengar som den nya majoriteten avsätter till förskolan. 1,8 procents ökning av schablonen räcker näppeligen till att både hålla barngruppernas storlek nere och höja förskollärarnas löner. Man kan undra om Socialdemokraterna över huvud taget vill höja lärarnas löner.

Anförande nr 31

Borgarráðet B u r e l l (S): Fru ordförande! Jag vet inte hur Lotta Edholm har kunnat undgå att notera att vi höjer lärarnas löner enligt vad Lotta Edholm själv föreslog, 2 procent.

När det gäller att behålla små grupper är det självklart det vi strävar efter. Men vi vet också att vi har lokalproblem, och därför måste vi jaga på i letandet efter lokaler och byggandet av lokaler. Självklart vill vi ha en så hög andel som möjligt behöriga förskollärare. Men det är också bristyrke, så därför behövs det även på det här området stora insatser.

Min fråga till Lotta Edholm, som är bekymrad över vår tilldelning av resurser, är om inte Lotta Edholm är väldigt bekymrad över att hon skulle ha regerat tillsammans med Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna som ger mindre pengar. Hur skulle det ha gått? Skulle vi ha kunnat hitta en samsyn där?

Anförande nr 32

Borgarráðet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Jag kan bara konstatera att i Alliansen fanns det ett parti som satsade mer pengar på förskola och skola än något annat parti. Det var Folkpartiet. Jag kan bara konstatera att i er koalition finns det inte något parti som är särskilt intresserat av vare sig förskola eller skola.

Anförande nr 33

M a r k u s N o r d s t r ö m (M): Fru ordförande, ledamöter och åhörare! När vi debatterar Stockholms förskolor talar vi om verksamheter som är väldigt uppskattade. Trots en snabb ökning av antalet barn i förskoleåldern klarar vi barnomsorgsgarantin. Allt kan och ska självklart utvecklas ännu mer, men de undersökningar som staden gör visar att föräldrar överlag är väldigt nöjda med sina barns förskolor.

Jag tror att det beror på olika faktorer; vi har varit inne på ett par av dem. Det är klart att i centrum står engagerade skickliga anställda. Det är viktigt att öka andelen förskollärare bland annat genom att erbjuda barnskötare vidareutbildning. Eftersom förskolan lägger grunden för lärande vill vi gärna fortsätta att satsa på läs- och språkförståelse. Vi ser också att förskolan kan ge en chans att sätta in tidigt stöd för barn som behöver det. Vi föreslår därför ett mobilt team av specialpedagoger som sätts in nästa år, först på test.

Förskolan kan vara tillgänglig där den behövs och när den behövs. Från Moderaternas sida vill vi gärna införa en garanti för förskola på obekväma tider.

En annan viktig sak som uppskattas av Stockholms föräldrar, och som vi har varit inne på, är möjligheten att själv få välja förskola. Den kan vara kommunal, den kan vara fristående, den kan ligga nära hemmet, nära arbetsplatsen, erbjuda en viss inriktning, visst pedagogiskt upplägg och så vidare. I kärnan av detta ligger tron att det är föräldrar som ska ha den här möjligheten, det vill säga att valet inte ska göras av politiker. Det bygger på övertygelsen om att föräldrarna vet bäst vad som passar bäst för dem.

Det bygger också på utgångspunkten att det inte finns *en* perfekt förskola, lika lite som det finns *en* perfekt skola. En mångfald av alternativ är i grund och botten bra och bidrar på lång sikt till att alla verksamheter blir bättre.

Vad politiker däremot ska ägna sig åt är att ställa upp höga krav på kvaliteten i förskolan, både kommunal och fristående. Men det är bra om fristående skolor får startas, drivas och om vi ska stå upp för föräldrars rätt att välja förskola. Vid tider då valfriheten hotas från olika håll är det ett tydligt besked från oss. Jag hoppas verkligen att fler kan stå upp för den valfriheten.

Anförande nr 34

T i n a K r a t z (V): Fru ordförande! Jag tänkte bara fråga hur ni tänker göra alla dessa satsningar. Det låter jättebra att ni vill göra en massa saker. Samtidigt är det så att i er budget drar ni ned på förskolan. Ni drar ned på tillsynen, det vill säga möjligheten att kontrollera att kvaliteten är så bra som den borde vara. Tillsynsfrekvensen just nu är sådan att det tar sex år innan man kommer till en förskola för att kolla om den är bra. Alltså hinner ett barn gå hela sin tid utan att någon annan har kunnat kontrollera verksamheten.

Vi vill genomföra en stor effektivisering, men ni drar ned på pengarna. Hur ska det kunna bli en likvärdig förskola för alla barn i Stockholm?

Anförande nr 35

M a r k u s N o r d s t r ö m (M): Fru ordförande! Vi ser inget direkt behov av en schablonändring i nuläget. Ersättningen är redan väldigt hög. Vi har genomfört väldigt många satsningar, som du kanske vet, på förskolan runt om i Stockholm. Vi har antagit ett helt nytt förskoleprogram. Vi har infört ett flexibelt utnyttjande av 30 timmars förskola, beslut om ny förskolebyggnation och beslut om en ny gemensam ingång i kö. Så det finns väldigt mycket på plats. Men självklart: Allt kan alltid utvecklas. Det är därför jag berättar om några av satsningarna.

Jag tror att det handlar väldigt mycket, när vi redan har en bra förskola där 86 procent av föräldrarna upplever att den är mycket bra, om att gå vidare och se hur den kan anpassas, var och när, vilka tider på dygnet. Det tror vi är frågor som är bra att fokusera på i nuläget.

Anförande nr 36

J a n J ö n s s o n (FP): Fru ordförande! Det kan knappast ha undgått någon att det område i den senaste valrörelsen som det utlovades störst satsningar på är förskolan och skolan. Stockholms elever, föräldrar och lärare och inte minst vi lektorer och förskolechefer förväntade oss närmast ett guldregn under 2015. Skälen är, har jag hört i skolvärlden, att ett kan man i alla fall vara säker på: Guldregnet kommer efter jul. Jag har till och med haft personliga farhågor om att med 190 miljoner i ökade skattehöjningsintäkter skulle det vara riktigt tufft för oss i Folkpartiet att matcha den rödgrönrosa majoritetens skolsatsningar.

Men tyvärr passerar guldregnet förbi Stockholm. För förskolan höjs schablonen med det blygsamma 1,8 procent, att jämföra med Alliansbudgetens 3,4 för 2014. Jag kan

också nämna att lågstadiet får en höjning med 3,1 procent, att jämföra med 5,7 procent för 2014. Mellan- och högstadiet får mycket det låga 1,7 jämfört med 4,0 procent för 2014. Ja, lärarfacken har fog för sin oro.

På förskolans område har löftena varit mycket stora. I en artikel den 12 september i min lokaltidning Södra sidan ställs frågan inför det stundande valet: Vilket vägval står Skärholmen inför på söndagen? Främst är frågan om hur vi vill ha det i våra förskolor. Vi har högre mål än Alliansen. Vi socialdemokrater kräver minst 50 procent fler förskollärare och att barngrupperna blir mindre.

Jag läser vidare. Vad blir skillnaden om ni tar över? Skillnaden som snabbast kommer att märkas är i förskolorna. Hur ser då skillnaden ut? Fullmäktiges årsmån för andelen förskollärare av antalet anställda sätts till 39 procent.

Men vänta nu: Fullmäktiges årsmån för 2014 ligger redan på 41 procent och skulle höjas en procent årligen enligt nu gällande alliansbudget. Fullmäktiges årsmån för antal barn per grupp är 16 barn för 2015, 2016 och 2017. Fullmäktiges årsmån för antal förskolebarn per anställd är 4,9 barn för 2015, 2016 och 2017, exakt samma siffror som i Alliansens budget.

Vänta nu: Jag ser ingen skillnad. Jag ser inte ens att det föreslås bli någon skillnad de närmaste tre åren. Var är de stora skillnaderna, de ännu mindre barngrupperna, som föräldrar, barn och personal blivit lovade? Det är den fråga som vi nog alla vill ha svar på i dag.

Anförande nr 37

Borgarrådet B u r e l l (S): Fru ordförande! Det finns säkert en tendens hos oss alla att vara alla goda gåvors givare. Skillnaden mellan Socialdemokraternas och majoritetens förslag på denna punkt och Folkpartiets är ganska blygsam. Ni satsar 13 miljoner kronor mer än vad vi gör. Men det är en oseriös finansiering från er. Det som skiljer oss är att vi är ekonomiskt ansvarstagande och gör satsningar som har en bärkraft. Hur ska ni kunna fortsätta med de här satsningarna med den typ av finansiering ni har? De pengarna kommer inte att finnas på samma sätt om två eller tre år. Det vill jag fråga Jan Jönsson om.

Anförande nr 38

J a n J ö n s s o n (FP): Precis som Karin Wanngård sade på vårt första fullmäktigesammanträde går Stockholm väldigt bra. Hittills har inte de här uttagen behövt göras särskilt stora. Vi använder det här som en finansieringsmodell, och vi räknar inte med att behöva göra det just det här året. Men det kan bli så, och då har vi finansierat satsningarna. Stockholm är en rik kommun. Vi har råd att göra en del uttag. Det är vår bedömning.

Anförande nr 39

F r e d d y G r i p (V): Fru ordförande! I förskolan finns två viktiga yrkesgrupper. Det är förskollärare och det är barnskötare. Båda är helt avgörande för att förskolan ska fungera bra. I dag tjänar vissa barnskötare 16 500 kronor i månaden – 16 500 för att ta hand om vår framtid. Vi tycker inte att det är rimligt. Därför har vi i majoriteten

kommit överens om en låglönesatsning på 70 miljoner kronor som särskilt kommer att riktas till barnskötare och undersköterskor som ha de allra lägsta lönerna.

Utöver det kommer vi vid bokslutet att avsätta särskilda medel till en kompetensfond för att barnskötare ska, om de vill, ska kunna utbilda sig, till förskollärare. Men om de vill ska de också kunna utvecklas som barnskötare, för båda professionerna är helt avgörande.

Det är klart att är andelen förskollärare alldeles för låg måste vi höja den. Det ser vi nu i vissa enskilt drivna förskolor. Där har vi kommit överens om att är man på nivåer på 25 procent måste man ta fram en handlingsplan för hur man ska kunna försörja förskolan med förskolepedagoger.

Vänsterpartiet är inte något extremistparti. Vi tycker inte att allting måste vara kommunalt, men vi tycker inte att vi ska göra vinst på våra förskolebarn. Det talas väl om mångfald, men då kan vi inte ha vinstdrivande aktörer, för de begränsar mångfalden av utförare.

Vi behöver öka tillsynen, som vi har varit inne på. Av statistiken att bedöma är det en av åtta enskilt drivna förskolor som fått tillsyn. Man kan väl räkna med tillsyn vart åttonde år. Vi vill ha det mycket mer regelbundet.

Moderaterna och förskoletal: Kul, men lite sent påkommet kanske. När man föds och växer upp kommer man troligt att hamna i förskolan också. Man skulle kanske ha tänkt på det lite tidigare.

Anförande nr 40

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Det kan vara värt att notera att Stockholm sedan många år tillbaka alltid uppfyllt förskolegarantin, en plats i förskolan, till skillnad från det rödgrönstyrda Göteborg till exempel som inte gjorde det under tio år. Vi klarar det bra trots att antalet barn ökar i Stockholm väldigt kraftigt. Nu minskar den ökningen, det ska man vara klar över. Vi kommer inte att ha lika många förskolebarn framgent som vi har haft; ökningstakten kommer att vara mindre.

Jag tycker att det här är rätt intressant. Jag börjar förstå lite hur Vänsterpartiet tänker. Om det är så att ni tror att andelen förskollärare är för låg enbart i de enskilt drivna förskolorna kan jag förstå hur ni tänker. Men så är det inte. Vi måste ha en hög och jämn inflyttning av förskollärare till Stockholms stads förskolor, oavsett om dessa är kommunala eller fristående. Då behövs det mer än 1,8 procents ökning av tillskottet till förskolan. Det är för lite pengar. Ni uppfyller inte ens det som ni höjer lärarlönerna med nu.

Anförande nr 41

F r e d d y G r i p (V): Absolut! Det gäller inte bara de enskilt drivna förskolorna. Därför satsar vi på en kompetensfond så att man antingen ska kunna vidareutbilda sig till förskollärare eller utvecklas som barnskötare. Vi måste göra villkoren för lärare

och förskollärare bättre så att vi kan attrahera fler att börja jobba i Stockholm. Det finns ingen motsättning här.

Det pratas mycket om fritt val. Problemet är bara att det i många områden i Stockholm är brist på platser. Då är det fria valet egentligen inte så särskilt fritt. Man kan faktiskt inte tacka nej till den plats som man får. Då faller det fria valet på ordet fritt eftersom man inte vågar ta någonting annat än den plats man får.

Anförande nr 42

E r i k S l o t t n e r (KD): Ordförande! Jag har noterat när jag läst budgettexterna att ni går ganska hårt mot fristående aktörer, inte minst inom äldreboende och hemtjänst, och även friskolorna får en dänga ibland, inte bara i er budget utan även i olika medier.

Däremot när det gäller förskolan är det inte lika mycket kritik mot fristående aktörer. Här känns det som att ni har köpt konceptet med att fristående aktörer kan vara någonting lika naturligt som kommunala aktörer och fördelas förskolpengar.

Men nu kom attacken i ditt anförande. Du sade att bolag inte ska få vara verksamma inom förskolan. De ska inte få tjäna några pengar på förskolan. De ska förbjudas eller trängas undan. Då undrar jag: På vilket sätt ska vi se till att dessa bolag inte får driva förskoleverksamhet i Stockholm? Vad ska vi göra med alla des barn som går där?

Anförande nr 43

F r e d d y G r i p (V): Nu är det ingen hemlighet att Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Socialdemokraterna har gjort upp om vinster i välfärden nationellt. Vi tycker att vi ska få bort vinstintresset i välfärden. Man ska inte äta knäckebröd och vatten bara för att bolaget ska gå med vinst. Det tycker vi. Sedan tycker vi att man ska kunna starta personalkooperativ eller verksamhet med andra typer av utförare. Kom ihåg Almedalen där vi lade fram ett väldigt bra förslag om hur vi ska kunna hjälpa till med investeringar, att kunna ombilda sig till att driva utan vinstintresse.

Det är vinstintresset som vi är emot. Det måste ni förstå. Det är vinstintresset som vi inte tycker hör hemma i välfärden.

Anförande nr 44

M a r k u s N o r d s t r ö m (M): Fru ordförande! Vinstdrivande förskolor ska inte kunna finnas om vi ska ha en mångfald, säger Vänsterpartiets representant. Jag börjar förstå skrivningen på s. 63 i majoritetens budget om att stadsdelsnämnderna ska sträva efter ökad andel icke-vinstdrivande förskolor. Det är alltså på bekostnad av förskolor som råkar vara vinstdrivande men som håller en väldigt hög kvalitet. Andra företrädare för majoriteten har stått här och sagt: Kan det verkligen vara så att vi ska förlita oss på föräldrarna? Hemska tanken!

Jag undrar, eftersom vi har fått annorlunda besked från andra partier i den styrande majoriteten: Har Vänsterpartiet för avsikt att verka för att begränsa fristående förskolor och föräldrars rätt att välja förskola?

Anförande nr 45

F r e d d y G r i p (V): Jag ska försöka vara tydligare. Vi är emot vinstintresset i välfärden. Det är det vi är emot. Vi ska alltså stävja det därför att vi tycker att det leder fel. Det är ingen hemlighet. 90 procent av svenska folket tycker att man ska begränsa vinster i välfärden. Det är inte så att Vänsterpartiet är ett extremistparti. I Chile hade man vinster i välfärden. Det var vi och Chile. Nu har Chile kommit på att det var en dålig idé, så nu är det bara vi.

Det är inte en så konstig fråga, utan det är ni som är extremisterna i det här avseendet.

Anförande nr 46

A n d r e a T ö r n e s t a m (S): Ordförande, fullmäktige! Som jag har längtat efter att få tala om förskolepolitiken! När man sätter sig in i teorin om barns lärande inser man helt plötsligt att bättre och jämlik förskola är svaret på praktiskt taget allt. Om vi människor börjar vår begreppsbildning i tidig ålder och bygger på våra kognitiva scheman bit för bit redan tidigt finns det ingen gräns för hur smarta vi människor kan bli i framtiden. Kids som går i välfungerande förskolor nu kommer att äga oss alla på sikt; det kan jag lova.

Den som jag jobbat på förskolan vet att förskolan är ett lagarbete. Det är alltså tre personer som tillsammans ansvarar för 15–23 små upptäckares liv, upptäckare som skuttar runt och ska utforska allt möjligt. Den som lämnar sitt barn på en förskola brukar ofta vittna om att det framför allt, till och med framför utbildningsgrad, handlar om att lämna sitt barn till vuxna som man kan lita på, lita på att de har barnens bästa för ögonen. Dessutom brukar det vara personalgruppen som är väldigt viktig för föräldrar.

Allt detta ger vid handen att en otroligt viktig satsning är satsningen på kompetensutveckling för alla yrkesutövare i förskolan. Det måste vara en attraktiv arbetsplats för både barnskötare och förskollärare. Dessutom är det klart att vi måste höja andelen förskollärare eftersom förskollärare är utbildade i ledarskap och ska kunna ta ansvar för att arbetslaget som helhet fungerar.

Ökad schablon, uppföljning av bemanning, kompetensutveckling, karriärvägar, fortbildning – allt detta blir politik för de små liv som går i förskolan. De kommer att vända vår världsbild upp och ned med sitt nya sätt att tänka. Dessutom kan vi finansiera detta utan att ta från den pott som kanske ska bekosta samma barns gymnasieskola eller någonting annat ifall vi hamnar i krisiga tider. Det är också ett ansvarsfullt sätt att finansiera det hela.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 47

I n g e g e r d A k s e l s s o n L e D o u a r o n (MP): Fru ordförande, ledamöter, åhörare! Det kom en fråga här: Vad vill ni mer i majoriteten? Jag ska försöka svara på det. Men först ska jag säga att det inte bara är Socialdemokraterna som har lagt den här budgeten. Nu har vi hört er flera gånger säga: Det är Socialde-

mokraterna som har lagt budgeten. Vi är flera partier som har lagt den här budgeten, och vi har samarbetat kring det.

Vad vill vi mer? Jo, vi vill till exempel ha bättre utemiljöer. Där har vi inspirerats av danskt exempel där man använder någonting som heter lekvärdesfaktor. Man tittar på alla skolgårdar, inklusive förskolorna. På det viset kan man kartlägga hur de här gårdarna fungerar för ungarna. Det är väldigt viktigt för ungar att de kan röra sig utomhus. Det är viktigt för deras hälsa, och det är viktigt för deras utveckling.

Vi vill också se till att rensa förskolorna från gifter. Det är ett stort arbete, och där har ni redan börjat i Alliansen, men det finns mycket kvar att göra.

Vi ska känna oss trygga med att våra barn inte vistas i miljöer som de mår dåligt av, till och med kan få skador av i framtiden.

Vi vill ha en hbtq-kompetens. Det ville Alliansen avskaffa i förskolorna. Vi vill jobba på det.

Vi vill vidare jobba för att se hur vi bättre kan tillgodose föräldrars eller vårdnadshavares behov av att ha barnomsorg på obekvämt arbetstid. Det gäller till exempel människor som jobbar i vården. Det gäller framför allt och naturligtvis ensamstående vårdnadshavare. Jag känner själv en läkare som jobbar på jour på nätterna och som har två små barn ensam. Vad gör hon med sina barn när hon måste jobba?

Allt detta är naturligtvis någonting som man kan häckla med från er sida, men det är ändå saker som vi tycker är viktiga inom den budget som vi har.

Anförande nr 48

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Att jag kallade det för en socialdemokratisk budget gjorde jag främst för att jag ville skona Miljöpartiet och Ingegerd Akselsson Le Douaron för att anklaga er för att ha tillåtit denna budget. Jag vägrar att tro att den skulle ha blivit så klen om ni hade fått bestämma, faktiskt.

Tidigare har ni stått i den här talarstolen och alltid pratat om att alla verksamheter i Stockholm måste få pris- och lönekomensation. Jag kan säga att här är det varken lönekomensation eller priskomensation. Ni har gått med på att andelen förskollärare, till skillnad från vår ambition på det området, ska minska. Dessutom har vi hört era kompisar i de andra partierna uttala ett grovt förakt för fristående verksamheter, som bedriver fantastisk verksamhet. Jag vägrar att tro att Miljöpartiet faktiskt står bakom detta och att detta skulle vara Miljöpartiets politik om ni hade fått styra ensamma.

Anförande nr 49

I n g e g e r d A k s e l s s o n L e D o u a r o n (MP): Det är hedrande för oss att höra det.

Jag måste fråga dig, Lotta, samma sak. Vad skulle ni ha gått med på om ni hade gjort en alliansbudget? Det är det första. Det andra är naturligtvis att vi har en verklighet att ta hänsyn till.

Vad som skulle ha hänt om vi ensamma hade regerat? Jag vet inte vad vi hade gjort i Stockholm. Det får framtiden utvisa. Men vi jobbar tillsammans, vi gör ett bra jobb ihop, och vi är övertygade om att det blir ett bra samarbete.

Du har rätt, Lotta: Vi är för fristående verksamheter. Det har vi varit länge. Däremot har vi satt ned foten när det gäller att kommersialisera verksamheter för mycket. Vi skiljer på valfrihet och en grov kommersialisering av verksamheter, och det gäller framför allt stora bolag. Vi vill att det ska vara mindre aktörer som ska finnas. Det har vi alltid velat.

Anförande nr 50

Erik Slottnér (KD): Ordförande! Jag tycker att det är roligt att Stockholms föräldrar är så nöjda med förskolan som de har sina barn på. Det visar sig att det är den kommunalt finansierade verksamheten som är mest populär i Stockholm. Det är såklart bra, inte minst för barnen som går i förskolan.

Samtidigt vet vi att många föräldrar uttrycker en oro för alltför stora barngrupper. Stockholm ligger bra till gentemot övriga kommuner, men fortfarande är grupperna på många håll för stora. En fråga som Kristdemokraterna drivit och lyft upp på den nationella nivån är hur vi ska kunna minska barngruppernas storlek, för barnens skull, för att barnen ska få en tryggare vardag i förskolan och ha färre vuxna och färre barn i sin omgivning att knyta an till, inte minst under de yngre åren.

Här blir jag lite besviken på majoriteten. Jag tror att alla partier som utgör majoriteten pratade mycket om detta i valrörelsen. Man tyckte att barngrupperna skulle minska i storlek. I budgeten skriver man knappt någonting om detta. Det finns en mening om barngruppernas storlek. Man behåller de grupper som vi haft de senaste åren, det vill säga 14 för smågrupperna och 18 för de äldre barnen.

Vi kristdemokrater vill ha ett nytt riktmärke och tycker att det ska vara 12 respektive 15 barn per grupp. Vi har avsatt 15 miljoner kronor i vår budget för att ta de första stegen mot detta. På riksnivå har vi sagt att vi tycker att det är rimligt att vi höjer maxtaxan. Den har legat still sedan 2002, den har inte indexerats. Vi tycker att man skulle kunna höja maxtaxan med 100 kronor. Det leder till att de med lägsta inkomster slipper betala detta, utan det blir föräldrar med normala och höga inkomster som betalar 100 kronor mer per barn och månad. För de pengarna kan vi minska barngruppernas storlek. Det är en prioritering som vi tror är alldeles riktig.

Jag undrar varför majoriteten tonat ned det här kravet och de ambitionerna i sin budget.

Anförande nr 51

Freddy Grip (V): Föräldrarna är väldigt nöjda, säger Erik Slottnér. Det är sant. Det ska vi vara väldigt stolta över. Med föräldrar som inte är särskilt nöjda är föräldrar som har haft sina barn i Kulturkrabaten i Årsta. År 2007 bestämde man att man skulle avknoppa hälften av förskolorna i Årsta. Där har Kulturkrabaten stuckit ut, och det inte på ett positivt sätt. Där har man prioriterat vinst i stället för kvalitet.

Det är så att vi vågar göra skillnad. Vi vågar se att de kommersiella vinstintressena leder fel. Vi är överens i majoriteten om det, till skillnad från oppositionen som inte har en gemensam budget utan fyra olika förslag, så man vet inte vilka satsningar man ska tro på. Vi är överens, helt överens. Vi är överens om att slå vakt om vikten av en mångfald av utförare, men vi vill inte ha kommersiella intressen.

Anförande nr 52

E r i k S l o t t n e r (KD): Nu var det inte replik på det anförande jag höll men okej. Då har ni hittat en privat aktör som har misskött sig, och då drar Vänsterpartiet slutsatsen att den här typen av verksamhet ska förbjudas, och alla privata aktörer som går med vinst ska förbjudas. Det är så feltänkt, fel slutsats ni drar.

Om en kommunal verksamhet missköts, ska då all kommunal verksamhet förbjudas för den sakens skull? Då måste vi ta tag i den verksamheten. Det är inte värre för barn som vistas där om verksamheten är privat och inte kommunal. Jag struntar i om verksamheten går med vinst eller inte. En verksamhet kan inte gå med för mycket i vinst, för då kommer det till slut att gå ut över kvaliteten. Då håller man sig varken till lagstiftning eller till de mål som vi sätter upp i kommunen.

Ni hakar upp er alldeles för mycket på ägandeformer och för lite på innehållet, och det tycker jag är väldigt synd.

Anförande nr 53

M i a P ä ä r n i (S): Fru ordförande! Det är med viss fascination jag följer min första debatt här i kommunfullmäktige och hör pratet om valfrihet. Jag skulle vilja börja med att fråga er: Vad är valfrihet för någonting? Är det att man har 200 privata förskolor och 200 kommunala skolor i en kommun? För mig som förälder handlar det framför allt om närheten till verksamheten i min stadsdel. När vi pratar om förskola är det än mer viktigt. Det handlar om skolor som jag har närmast mig i mitt område, särskilt om jag ska lämna ett barn på förskolan och ett i skolan. Jag ska ha praktisk möjlighet att göra det.

För att återkoppla till det som Anders var inne på när det gäller föräldrar raljerar ni med om det är vi eller föräldrar som ska få välja. Ja, de ska få välja, men det där valet är inte så enkelt. Det tror jag att alla i den här församlingen egentligen förstår.

Min äldsta sons skola blev uppköpt av Pysslingen. På informationsmötet berättade Pysslingen att de inte visste något om vilka investeringsbehov som fanns. De visste ingenting om vilka vinster de skulle göra. De visste egentligen ingenting om den verksamheten. Jag var en av de föräldrar som protesterade och sade: Inget privat företag köper upp en skola utan att ha någon aning om hur den verksamheten går, vad det är för intäkter eller vinster eller vilka investeringsbehov som finns. Det är helt omöjligt.

Jag vill också knyta an till det som Anders var inne på men som kanske alla inte förstod, att även alla de barn som har föräldrar som inte kan göra ett bra val för sina barn ska ha rätt till en bra förskola och skola. Det är väl självklart för oss alla.

Det har varit så roligt att höra på den här debatten, så jag kunde inte låta bli att prata om detta. Jag ville egentligen säga någonting som inte hör till den här diskussionen, och det är kopplingen skola—förskola. Vi har både en bra skola och en bra förskola i Stockholm även om det finns stora utmaningar kanske framför allt på skolområdet. I vissa delar av staden har vi stor brist på lokaler när det gäller förskolor och skolor, men även i förskolan ser vi konsekvenserna av den segregation som vi har i staden.

Någonting som man kan fundera på, och som Folkpartiet var inne på, är införandet av vårdnadsbidraget, någonting som jag är jätteglad över att vi nu avskaffar. Några år efter det att ni i kommunen hade infört vårdnadsbidraget var det många lärare och rektorer i Rinkeby som sade det de redan visste: Vi kan inte möta de barnen som inte går i förskola. De kommer att ha förkunskaper som är helt obefintliga.

Jag är glad att vi avskaffar vårdnadsbidraget. Med det yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till budget.

Anförande nr 54

C h r i s t o f f e r J ä r k e b o r n (M): Fru ordförande! Mia frågade vad valfrihet är för någonting. Valfrihet handlar om att man kan välja en förskola som man tycker passar bäst för ens barn. Mia verkar värdesätta att ha nära till förskolan och nära till skolan. Det gör säkert en och annan förälder, det kan jag förstå. En del andra föräldrar värdesätter olika typer av inriktningar, att det är förskolor som har satsat på särskilda språk eller att man har satsat på olika typer av frågor. På Södermalm har vi genus i skolor. Vi har förskolor som satsat extra på hållbarhetsfrågorna. Det kan vara frågor som är jätteviktiga för enskilda föräldrar.

Det som skiljer dig och mig, Mia, är att du anser att politiker alltid tänker bättre än vad föräldrar gör när det gäller deras barn. Jag blir förvånad över den enorma misstänksamhet mot företag som ni visar. Det är företag som skapar välbefinnande. Det är det som gör att vi kan ha förskolor som vi kan finansiera med skattepengar. Det handlar om att föräldrar kan välja.

Anförande nr 55

M i a P ä r n i (S): Jag tror inte att det är den enda skillnaden mellan dig och mig. Jag ska förtydliga en sak: Jag har inte sagt att föräldrar inte ska få göra några val. Jag är förvånad över den raljerande ton som ni har när ni pratar. Alla föräldrar kan inte göra de valen. Alla kanske inte ens är engagerade nog för att göra de valen. Någonstans måste man se det. Det är en del av vårt ansvar som samhälle att ta ansvar för de barn som inte har sådana väldigt engagerade och omdömesfulla föräldrar som gör valen. Det var det jag sade.

Anförande nr 56

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Jag tror faktiskt inte att de flesta föräldrar enbart tittar på närhet när de väljer skola och förskola. Jag tror att de flesta föräldrar faktiskt väljer kvalitet som det viktigaste kriteriet, inte närhet. Tror man att den närmaste förskolan inte är bra väljer man inte den. Det är i varje fall min starka förhoppning. Väldigt många föräldrar i Stockholm i dag väljer det som de anser vara det bästa alternativet. Jag tror faktiskt att de gör det oavsett om det är privat eller

kommunalt driven verksamhet. Det visar också en hel del undersökningar. Många föräldrar är faktiskt inte medvetna ens en gång om vilken driftsform deras skola har. De tittar på om den är bra eller dålig.

I Stockholm har vi ett stort mått av valfrihet i den meningen att vi har många olika typer av förskolor att välja mellan. Det tycker jag att vi ska vara stolta över. Det är inget hinder för att förbättra både inspektion och tillsyn, men vi måste se att det finns förskolor med låg kvalitet både bland de kommunala och bland de fristående verksamheterna.

Anförande nr 304

M i a P ä ä r n i (S): Jag har inte heller sagt någonting om att bara de privat drivna förskolorna skulle vara dåliga på något sätt. Jag säger inte ens att de är det. Jag säger att det finns problem i den diskussion om valfrihet som ni för här.

Jag kanske formulerade mig fel om du uppfattade det så att jag sade att alla föräldrar väljer efter närhetsprincipen. Så är det naturligtvis inte. För mig är närhet viktigt för att jag ska få mitt liv att fungera. Det kan jag känna igen när jag pratar med mina vänner också. Jag tror också att detta med val blir väldigt teoretiskt här. Jag känner nästan ingen som bor inne i staden som får sitt förstahandsval, men det är inte vetenskapligt baserat utan det är inom vänkretsen. Det gör det här ännu mer problematiskt. Det låter väldigt bra att man ska ha valfrihet och kunna välja den bästa förskolan, men hur ser det ut på de förskolor som har jättebra resultat och får bäst omdömen i föräldraenkäter? Jo, det är svårt att få plats dem.

Anförande nr 305

K a r i n E r n l u n d (C): Jag vill också gärna svara på frågan: Vad är valfrihet? För det första är valfrihet faktiskt rätten att välja bort. När jag var liten fick man folkbokföra sig hos sin faster, moster eller syssling på en annan adress eller i en annan kommun för att ha möjlighet att välja bort en verksamhet som man inte trivdes med. Men det kanske absolut viktigaste är ju möjligheten till mångfald, att det finns företag, enskilda och föräldrakooperativ som har bra idéer för hur förskola och skola kan utvecklas och bli bättre. Jag tror inte att de bästa idéerna för förskolan finns på Socialdemokraternas stadshuskansli, utan de bästa idéerna för hur man skapar en bättre förskola finns hos förskollärarna, föräldrarna och i verksamheterna där de bedrivs.

Anförande nr 306

M i a P ä ä r n i (S): Jag tror inte heller att de bästa idéerna för hur man ska utveckla förskolan finns någonstans i det här huset utan snarare där du säger och kanske framför allt hos förskolepersonalen. Som förälder kan man ha väldigt många åsikter om hur förskolan ska bedrivas. Det behöver inte alltid vara bra för det.

Ja, det handlar om att kunna välja bort. Min äldsta son gick faktiskt på en privat förskola som var så dålig att vi var tvungna att byta till slut. Hur enkelt är det? Det tar ett tag innan man fattar det beslutet och rycker upp sitt barn från en verksamhet där han eller hon har vänner och personal som man känner och är trygg med. Det är inget enkelt beslut. Någonstans är det också hela poängen i den här diskussionen. Vi

ska ha valfrihet, men alla verksamheter måste hålla hög kvalitet. Det är klart att vinstintressen ibland driver saker som inte alltid är positiva.

Anförande nr 307

F r e d d y G r i p (V): Fru ordförande! I centrum för den förda skolpolitiken under åtta år har Folkpartiet med Jan Björklund och Lotta Edholm stått. När studenterna tog examen prydde de däremot sina studentflak med: I höst är det vi som röstar, Björklund.

Det skedde efter det att eleverna känt svikna av en utbildningsminister som i sin reformiver har skjutit från höften. Skolan blev valets viktigaste fråga. Jag konstaterar att Folkpartiet backar medan Vänsterpartiet går framåt. Stockholmarna vill ha en ny skolpolitik som tar tag i skolans utmaningar. Skolpolitiken måste förändras, och jag anser att det är min roll som politiker att kämpa hårt för skolans förutsättningar.

Därför måste vi diskutera de system som skolan styrs av. Vi är helt beroende av den nationella skolpolitiken, och därför måste vi ha en nära dialog med den. Vänsterpartiet kommer att fortsätta att utvärdera effekterna av 90-talets stora skolreformer och då särskilt den marknadsutsatta skolan.

En grupp elever som särskilt utsätts för den här marknadsutsättningen är elever i behov av särskilt stöd. De tvingas ofta byta skola och hänvisas till privata aktörer, många gånger med vinstintresse. Under förra året har vi sett protester från föräldrar och elever. Vi behöver ta tag i den här frågan. För mig är det centralt i en skola för alla.

Vi har goda kommunala exempel som Hagsätraskolan som kan erbjuda en central grupp med särskild inriktning. Det har den fördelen att det ger eleven möjlighet att gå i en stor skola samtidigt som man får enskildhet och mer resurser.

Det handlar om att vi måste se skolan som en helhet. Jag vet att även de ideella aktörerna på skolområdet tänker likadant. Jag har nämligen träffat dem. Jag och Ann-Margarethe Livh har suttit ned med Idéburna skolors riksförbund, och de, precis som vi, ser konsekvenserna av det fria skolvalet. Det betyder att vi måste ta tag i det och kompensera det. Vi vill tillsammans vara med i det gemensamma bygget av en skola för alla. Jag välkomnar det initiativet.

Alla vi som har höga ambitioner för en likvärdig skola tar första steget i kväll och röstar ja till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 308

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Jag håller med om mycket av det Freddy Grip säger. Vi måste satsa mer på de elever som har stora bekymmer i våra skolor. Men jag undrar hur Freddy Grip ser på det faktum att de pengar som tidigare var öronmärkta för de här barnens behov inte längre är det. De pengarna kan användas till helt andra saker. Højningen av budgeten till de här barnens behov, liksom højning av de socioekonomiska anslaget, är mycket mindre än vad det var förra året. Hur anser Vänsterpartiet att man ska lösa den ekvationen?

Anförande nr 309

F r e d d y G r i p (V): Vänsterpartiet är med i den styrande majoriteten, och vi tar ansvar för finansieringen av skolan. Vi ser alltså till att vi kan göra satsningar på skolan genom skattehöjningar och inkomster som kommer in år efter år. Vi tar inte medel från stadens kassakista. Att finansiera löpande kostnader på det sättet är lite som att kissa i sängen. Det är varmt först, men sedan blir det ganska kallt och obehagligt. Som Olle var inne på vill vi använda de befintliga resurserna. Jag vet att ni väldigt ofta har pratat om att man inom budgeten ska kunna flytta över resurser dit där behoven är som störst. Det måste vi kunna göra.

Anförande nr 310

E r i k S l o t t n e r (KD): Ordförande! Freddy sade ungefär så här i sitt förra inledningsanförande: Hur ska läkarens dotter kunna möta busschaufförens son om fritt skolval finns?

Jag skulle vilja påstå det är det fria skolvalet som har möjliggjort för busschaufförens son att möta läkarens dotter. Den skola där jag gick, där inte fritt skolval rådde, var segregerad. Då var man tvungen att gå där man bodde, och vi vet att boendet i Sverige ofta är segregerat. Då mötte inte läkarens dotter busschaufförens son. Nu möjliggör faktiskt det fria skolvalet en mycket större blandning av elever när det gäller deras utbildningsbakgrund, etniska bakgrund och mycket annat.

Anförande nr 311

F r e d d y G r i p (V): Fru ordförande! Jag gläds åt att Erik Slottnér delar min vilja att komma tillbaka till en likvärdig, blandad skola. Då måste vi se konsekvenserna av det fria skolvalet, och vi måste också våga se att det är det fria skolvalet som har ökat segregationen. Det har inte brutit segregationen, som ni säger så ofta. Det är bara att titta på vad Skolverket och forskningen säger.

På SU finns det mycket intressanta projekt där man tittar på hur man skulle kunna använda upptagningsområden för att bryta segregationen. Vi kan konstatera att det inte skulle räcka i Stockholm, för vi bor alldeles för segregerat. Nu har vi ansvar för bostadsroteln, så vi hoppas att vi ska kunna ta steg där också. Det handlar om att vi måste göra saker på alla politiska områden. Det går inte att bara se politiken så trångsynt. Vi måste bredda oss och se hur alla områden hänger ihop, och det gäller särskilt segregationen.

Anförande nr 312

C h r i s t o f f e r J ä r k e b o r n (M): Fru ordförande! I ditt Sverige är det plånboken som ska få bestämma, Freddy. I mitt och Alliansens Sverige är det hårt arbete och talang som ska få avgöra om man får gå på de skolor som anses vara mest attraktiva. Det fria skolvalet handlar nämligen om att de som har kämpat sig till högst betyg kan välja att gå på de mest attraktiva skolorna.

Du verkar inte ha så mycket emot friskolor. Enligt din hemsida jobbar du själv på en friskola, nämligen Viktor Rydberg. Jag tycker att det är en fantastisk skola på många sätt. Den har verkligen bidragit till att sätta fokus på kvalitet och att uppnå så bra studieresultat som möjligt. Jag har själv besökt den, och det är kanske inte den mest

blandade skolan i Stockholm. Du verkar själv tycka att detta med friskolor är en väldigt bra idé. Du jobbar i alla fall på friskola.

Anförande nr 313

F r e d d y G r i p (V): Fru ordförande! Det gläder mig att du läser min blogg. Vad roligt! Jag jobbade ett helt år på Viktor Rydbergs gymnasium. Det är en stiftelseskola. Den drivs alltså inte av vinstintresse. Det är precis det som är Vänsterpartiets politik. Vi är emot vinstintresset. Det är en skola som inte är så blandad, och det intressanta är att eleverna sade det själva. Vi pratade om diskrimineringsgrunderna, och eleverna tyckte att det var märkligt att det inte fanns någon diskrimineringsgrund när det gäller socioekonomiska faktorer. Eleverna ser segregationen.

Vi vill göra någonting åt det. I mitt Sverige finns det inte bra och dåliga skolor, Christoffer. Där är alla skolor bra. Det är skillnaden. Då behövs det inte något val eftersom man kan lita på alla skolor, och alla skolor ser till att alla elever får den bästa möjligheten och den bästa starten i livet.

Anförande nr 314

K a r i n E r n l u n d (C): Vi är eniga om att elever som har särskilda behov ska få de resurser som de behöver. Vi har varit eniga om detta tidigare i nämnden, och förhoppningsvis kan vi vara det nu också.

Men du fortsätter att klanka ned på friskolorna och det fria skolvalet. Det är uppenbart att detta är djupt ideologiskt för Vänsterpartiet. Vi i Centerpartiet tycker att alla skolor ska behandlas lika och att vi inte ska göra skillnad mellan fristående skolor och kommunala skolor. Därför föreslår vi i vår budget att man ska titta på om även kommunala skolor ska ha möjlighet att gå med vinst. Den vinsten ska kunna användas till att öka lärarlönerna, satsa på bättre utomhusmiljöer eller andra saker som elever, rektorer och lärare vill satsa på. Hur ser Vänsterpartiet på det?

Anförande nr 315

F r e d d y G r i p (V): Fru ordförande! Tack för frågan, Karin! Som du kanske hörde när jag debatterade med Christoffer har jag inget problem med icke vinstdrivande friskolor. Jag har till och med jobbat på en, och det var faktiskt väldigt roligt. Det var ett mycket givande år. Vi är emot vinstintresset. Ibland kan man få bilden att också kommunala skolor drivs med vinst. Man vill liksom plocka hem pengar från skolan genom det kommunala bostadsbolaget. Det leder fel. Vi vill inte att man ska plocka ut de här resurserna ur skolan, utan de ska återinvesteras. De ska komma lärare och elever till del. Det gör de om vi tar bort vinstintresset. Vinsten är det som man plockar ut, lägger i sina fickor och åker till Jersey. Vi vill att de resurser som går till skolan ska stanna i skolan. Det är S, V och MP eniga om.

Anförande nr 316

H a l i t A z i z o g l u (MP): Ordförande, fullmäktigeledamöter och stockholmare! Stockholms skolor klarar i allt mindre grad att ge barn från studieovana hem möjligheter att nå grundskolans mål. Samtidigt missas också den svenska skolans likvärdighet. I dag ligger Sverige under genomsnittet i OECD och i

den senaste Pisamätningen. Kunskapsklyftorna mellan skolor och mellan elever ökar. I Rinkeby-Kista hade 73,1 procent av eleverna som gick ut årskurs 9 behörighet till gymnasiet. I Bromma är motsvarande siffra 94,1 år 2013. Det är inte acceptabelt. Stockholms skolor ska och måste vara till för alla.

Ordförande! I dag har fyra av tio stockholmselever ett annat modersmål än svenska. Det är en enorm resurs för framtiden som vi inte uppmuntrar i dag. Forskningen visar att god kunskap i modersmålet även påverkar kunskapen i svenska på ett positivt sätt. Därför vill vi i vår budget för Stockholms stad att staden ska ta fram en strategi för att fler ska få ta del av en utvecklad modersmålsundervisning och att fler ska ges möjlighet till undervisning i kärnämnen på sitt modersmål. Vi vill att skolor med låga kunskapsresultat ska ges förutsättningar att anställa fler lärare och att antalet specialpedagoger ska öka. Vi vill att kommunstyrelsen ska ta fram en ny socioekonomisk fördelningsnyckel för förskolan för att utjämna skillnaderna mellan skolorna.

Ordförande! Utbildningsnämnden ska verka för fler brobyggare som kan fortsätta arbetet med att överbygga förtroendeklyftan mellan romer och det offentliga. Utbildningsnämnden ska fortsätta att driva Rinkebyakademin, Bredängsakademin och Hässelbyakademin för att förstärka kontakten mellan skolan och näringslivet. Stockholms skolor ska vara till för alla. Stockholms skolor måste bli bättre på att ta till vara de möjligheter som finns i förorten. Bara så kan Stockholm bli en modern storstad.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens budget.

Anförande nr 317

Borgarrådet B r i n c k (M): Ordförande, fullmäktige! Jag vill börja med att hålla med Olle Burell om det han inledde sitt anförande med att säga, nämligen att den ständiga svartmålningen av skolan är väldigt tröttsam. Den är inte sann. Men det är mycket mer spännande att skriva och rapportera om de faktiskt rätt få katastroferna än om de väldigt många framgångarna. Man rapporterar inte om de tillfällen när det fungerar men om de tillfällen när det inte fungerar. Jag blev väldigt glad när du sade det, Olle. Jag delar den uppfattningen helt.

Samtidigt måste vi våga kalla en spade för en spade. Vi är överens om mycket, men det finns stora skillnader. Jag ska peka på några sådana om det är någon i den här salen som har sovit den sista halvtimmen och missat debatten om det fria skolvalet. Det är nämligen så att trots allt vad ni säger vacklar majoriteten betänkligt. Vill ni bevara det fria skolvalet? Eller vill ni gå Vänsterpartiets väg och stoppa alternativ till kommunala verksamheter av ideologiska skäl? Kvaliteten har inget i Vänsterns resonemang att göra. Det vet vi.

Vår uppfattning är att det fria skolvalet är fullständigt centralt för att vi ska kunna fortsätta att arbeta med kvaliteten i skolan. Det förutsätter nämligen att det finns olika alternativ att välja bland, och vi vet att konkurrens främjar kvaliteten även på skolans område. De fristående alternativen ska självfallet granskas noga så att vi kan vara säkra på att den verksamhet som finansieras med skattemedel håller den kvalitet

som vi har rätt att kräva. Men det är faktiskt ett krav som vi ska ställa på kommunala skolor också, och det gör vi inte i riktigt samma utsträckning.

Vänsterpartiet kan inte riktigt bestämma sig här. Antingen är man mot det fria skolvalet av skäl som kan anföras. Man kan säga att det bidrar till segregation och allt vad som sades nyss. Då kan jag ärligt talat inte riktigt begripa hur man kan vara för somliga friskolor. Eller är det vinstintresset som avgör huruvida den fristående skolan främjar segregation eller inte. Man kan inte både ha kakan och äta den, Vänsterpartiet, utom när man budgetförhandlar med Socialdemokraterna.

Ni skriver i budgeten att skattehöjningen vi har beslutat om skulle finansiera skolan och gå till ökade satsningar på skolan, men faktum är vi ger mer än vad ni gör i schablonen utan att höja skatten. Det tycker jag är intressant att notera. Vi vill prioritera de elever som har det svårast i skolan. Vi gör det till exempel genom en satsning på språkstöd till nyanlända på 40 miljoner. Vi satsar 11 miljoner på mobila elevhälsoteam och 5 miljoner på specialpedagogiska resurser. Vi satsar på kompetensutveckling för lärare, fler karriärtjänster och ytterligare förstärkt matematikundervisning. Vi vill fortsätta att satsa på läxhjälp, lördagsgymnasium och sommarskola, och vi vill bygga nya skolor. Vi satsar på skolan. Jag är inte riktigt säker på vad det är ni satsar på.

Bifall till vår budget!

Anförande nr 318

Borgarrådet B u r e l l (S): Fru ordförande! Jag vill uttrycka min uppskattning över att min högt ärade kollega, borgarrådet Brinck, äntligen har klivit in i debatten. Jag hoppas att det också är en föraning om att Moderata samlingspartiet ämnar befria borgerlighetens barn ur Folkpartiets järngrepp. Jag tror att det vore mycket bra om vi fick ett aktivt deltagande från Moderaterna i skoldebatten för att kunna åstadkomma långsiktighet i de olika system som vi behöver ha på plats för att skolan ska kunna utvecklas.

Jag vill påpeka att det fria skolvalet kräver att det också finns en reell möjlighet att välja skola. Det har i praktiken begränsats av att det inte har funnits plats på de skolor som eleverna har velat välja. Jag hoppas också att Moderaterna vid en omsvängning kommer att vilja medverka till att återupprätta samhällsplaneringen så att vi också får plats med förskolor och skolor i vår stad.

Anförande nr 319

Borgarrådet B r i n c k (M): Jag kan lova Olle Burell att det kommer att bli ett lika aktivt moderat deltagande i skoldebatten som det faktiskt alltid har varit. Detta med det fria skolvalet är märkligt. Resonemanget från er sida tycks på något vis gå ut på att om inte alla får sitt förstahandsval ska ingen få välja. Nej, alla får inte sitt förstahandsval. Det får de nämligen aldrig i något sammanhang. Utbudet är begränsat. Alla kan inte gå på den skola de i första hand väljer. Det spelar ingen roll om den är kommunal eller fristående. Att argumentera mot valfrihet i skolan därför att alla inte kan välja exakt det de vill ha ter sig lite underligt.

Anförande nr 320

I n g e g e r d A k s e l s s o n L e D o u a r o n (MP): Jag har redan sagt det, och det är dags att säga det en gång till. Det fria skolvalet och frågan om vinster i skolan är inte samma sak. Vi i Miljöpartiet, och även i majoriteten skulle jag vilja påstå, vill inte avskaffa det fria skolvalet. Men det finns anledning att problematisera det. Det handlar bland annat om att det faktiskt bidrar till skolsegregationen. Vi vet att det gör det. Det finns forskare som har visat på det.

Du säger att konkurrens är bra. Det viktigaste är väl att den skola som ligger närmast är allra bäst. Jag tror att det är det vi måste satsa på i framtiden. Man ska inte behöva åka över hela staden. Små barn ska inte sitta på tunnelbana, tåg eller bussar för att få en bra skola.

Anförande nr 321

Borgarrådet B r i n c k (M): Du säger att den närmaste skolan ska vara allra bäst. Det intressant på många sätt. Om varje persons närmaste skola blir allra bäst upphör rätt många av de problem vi i dag ser på skolområdet. Nej, det fungerar faktiskt inte så, Ingegerd. Människor vill kunna välja.

Det är, som bland annat Christoffer tidigare värtaligt förklarade, inte det geografiska avståndet som är avgörande vid skolvalet för väldigt många föräldrar. Man väljer en speciell pedagogisk profil eller en speciell inriktning, och man gör det från förskola till gymnasieskola. Man kan välja att gå i en gymnasieskola 60 mil från bostadsorten för att den har en profil som man vill ha. Det är inte avståndet som är avgörande. Det är naturligtvis av mindre betydelse ju äldre barnen blir. Det är självklart, men det är inte avgörande.

Anförande nr 322

F r e d d y G r i p (V): Fru ordförande! Hej, Cecilia! Det ska bli roligt att debattera med dig under fyra år. Du pratar om att ha kakan och äta den. Ja, så är det. Vi anser faktiskt att det går att ha friskolor trots att man vågar problematisera det fria skolvalet och trots att man vågar se vilka problem det medför, och det gör till och med Idéburna skolors riksförbund, som företräder de idéburna, icke vinstdrivna skolorna.

Jag undrar om du vet hur många rektorer som är kritiska till det fria skolvalet. Det ska jag berätta för dig nu. Utbildningsradion gjorde en undersökning, och två tredjedelar av rektorerne är kritiska till det fria skolvalet. De ser vilka problem det leder till.

Anförande nr 323

Borgarrådet B r i n c k (M): Nej, jag har faktiskt ingen aning om hur många rektorer som är kritiska till det. Jag föreställer mig att det kan bero på rätt många saker, till exempel vilken fråga man ställer, hur många rektorer man ställer den till och i vilket sammanhang man ställer den. Att hänvisa till något slags undersökning som man själv har läst men inte debattmotståndaren är ett gammalt knep. Det går vi inte på.

Om man begränsar utbudet av skolor begränsar man också det fria skolvalet. Du säger, precis som föregående talare i den där talarstolen, att ni vill problematisera. Ja, det kan man väl säga att ni vill. Ni skapar problem där de inte finns. Ni vill begränsa föräldrars rätt att välja skola. Har ni berättat det för de föräldrar som i dag är mycket tacksamma för den möjlighet de har att välja bort en skola de inte vill ha och välja en annan skola i stället?

Anförande nr 324

N a s s i r A b d u l l a h i A l i (S): Kära invånare, kära åhörare, kära ledamöter, fru ordförande! Det är med stolthet, ära och glädje som jag i mitt första tal till kommunfullmäktige får prata om utbildning. Utbildning är nyckeln till ett rikare, friskare och lyckligare liv. Det är en ära att få företräda tusentals elever och ungdomar, deras vilja och stadens kära invånare.

Det här häftet hittade jag i går. Det står Nassir sex år på det. I det här kan man göra en resa tillbaka. Varje år får elever i årskurs 1 i grundskolan liknande häften. Här nedtecknade jag vilka drömmar jag hade när jag gick första året i grundskolan. Här kan jag se vilket yrke jag tyckte att jag skulle ha, vilken bil, vilket hus och vilken framtid jag skulle ha om tio år. Vilken resa man kan göra genom att läsa det här häftet.

Men min fråga till er är: Är skolan jämlik? Har alla elever som nedtecknat sina drömmar i sina dagböcker samma förutsättningar genom vårt utbildningssystem? Det är min fråga till borgarna. Är skolan jämlik?

Låt mig prata om en annan resa som jag gjorde i dag. Jag åkte tunnelbana från Tensta, min kära stadsdel, till Rådhuset. Den sträckan tar 20 minuter. Varje station som tåget passerade innebar en resa i godkända betyg, andelen som är behöriga till gymnasiet och andelen som går ut med fullständiga betyg från vårt skolsystem. Har man samma förutsättningar? Det är min fråga.

Jag tror i stället att klyftan är större än vad den någonsin har varit. Plånboken, föräldrarnas akademiska utbildning och framför allt vilken stadsdel man bor i spelar en roll i dag.

Kära åhörare, kära invånare! Vårt mål är ett Stockholm som håller samman och där alla barn ges samma möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Vi gick till val på och lovar att ha en utbildning med hög kvalitet. Eleverna ska få tid till lärande. Alla barn ska få samma möjlighet i förskolan och skolan. Ytterstaden och våra förorter ska vara ett världsledande kunskapscentrum.

Kära åhörare! Vi prioriterar skolan. Vi anslår 700 miljoner till en bättre kvalitet i skola och förskola. Jag yrkar härmed bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 325

Borgarrådet E d h o l m (FP): Fru ordförande! Det var verkligen ett lysande anförande om varför skolan är viktig och varför jag tror att de flesta i den här salen tycker att skolpolitiken är både intressant och viktig.

Du frågade: Är den svenska skolan jämlik? Nej, skulle jag svara. Det är den inte. Vi har för stora skillnader mellan skolresultat, mellan olika skolor och mellan olika elever. Det är också därför som vi har en mycket stark socioekonomisk fördelning i Stockholm. Jag tycker att vi ska behålla den. Den är mycket viktig. Det är rätt att den skola som får mest pengar i Stockholm får nästan dubbelt så mycket per elev som den skola som får minst socioekonomiskt stöd. Vi måste fortsätta att ha ungefär den fördelningen.

Men jag tror faktiskt att det är viktigt med valfrihet av det skäl som du nämner, nämligen att människor bor väldigt olika i den här staden. Det faktum att vi har valfrihet att kunna välja andra skolor än de närmaste utan att ha en tjock plånbok är också viktigt för att vi ska få en mer jämlik stad.

Anförande nr 326

N a s s i r A b d u l l a h i A l i (S): Det är bra. Jag tänkte på dig, Lotta, när jag gick i skolan. Jag undrade var du var när jag gick i korridorerna i skolan. Jag såg dig aldrig i Tensta. Jag skulle ha önskat att du hade kommit förbi oftare. Jag skulle jättegärna ha visat dig runt och varit en lärare till dig i min skola. Skulle jag som lärare ha gett dig ett betyg skulle jag ha gett dig Icke godkänd, eller förkastligt med det nya betygssystemet med A–F.

Jag hade velat att du hade kommit till skolan, träffat och sett mina klasskamrater. Ventilationen i skolan var så dålig att vi knappt kunde koncentrera oss. Skolmaten ska vi inte prata om, och datorerna var från stenåldern. Vad hände med pengarna? Varför satsade ni inte ännu mer än det som vi nu anslår i budgeten för skolan?

Anförande nr 327

E r i k S l o t t n e r (KD): Fru ordförande! Svaret på frågan om skolan är jämlik är nej. Skolan har aldrig varit jämlik och kommer förmodligen aldrig att bli helt jämlik heller. Det är förmodligen en utopi, men vi gör vad vi kan för att jämna ut skillnaderna så mycket som möjligt. Vi gör vad vi kan för att de elever och de skolor som presterar sämst och har det svårast ska kunna få bättre resultat. Det därför vi har den här kraftiga omfördelningen mellan elever och skolor som Lotta precis berättade om. Det handlar om att stödja de elever som har sämst förutsättningar.

På den här middagen förra veckan som jag pratade om tidigare fick jag också höra att det ska öppnas något som kallas för Järvaskolan i Rinkeby nästa år. Det är en oerhört engagerad person som verkligen brinner för jämlikhet och sociala frågor som ska göra det. Det hade inte varit möjligt utan det fria skolvalet. Det vill jag också tillägga.

Anförande nr 328

N a s s i r A b d u l l a h i A l i (S): Det är väldigt ledsamt att du säger att skolan aldrig kommer att bli jämlik. Det är er tidigare skolpolitik som har gjort att klyftan är stor. Jag kan inte sluta tänka på något som jag tidigare har hört.

Vi kan likna detta med en bil som har kört i diket. Man kan likna lärarna med bilens motor och dess energi, och den har havererat. Varför? Belastningen på lärarna är för

stor, och klasserna är för stora. Så ser det ut i dag i skolorna. Skollokalerna är bilens underhåll. Det är eftersatt. Skolpengen kan liknas vid bilens bensin. Den är köpt på kredit. I förarsätet sitter fyra borgerliga partier och bråkar om vem som kan vrida ratten mest åt höger. Vi socialdemokrater ska reparera bilen. Vi ska rusta upp den, lyfta upp kvaliteten och baxa bilen tillbaka på vägen, men denna gång ska vi vrida ratten åt vänster.

Anförande nr 329

Borgarrådet **B r i n c k** (M): Ordförande! Det är nog dags för metaforpolisen att rycka ut igen. Nej, skolan är inte jämlik. Det har den aldrig varit, och det kommer den förmodligen aldrig att bli. Vår ambition är att skapa lika förutsättningar för alla elever. Men jag begriper inte hur den ska kunna bli mer jämlik med ett system där alla elever som bor i Tensta måste gå i skolan i Tensta och alla elever som bor på Östermalm måste gå i skolan på Östermalm.

I den skolpolitik som Socialdemokraterna administrerade från 20-talet till för inte så väldigt länge sedan med några små korta avbrott fanns det ingen valfrihet. Där var det bara de föräldrar som hade riktigt tjocka plånböcker som hade möjlighet att välja någonting annat än den kommunala skolan.

Anförande nr 330

N a s s i r **A b d u l l a h i A l i** (S): Jag håller inte med dig. Jag tycker att man behöver fundera på om det verkligen är rätt väg att gå att föräldrarnas plånbok, var man bor och vilken skola man går i ska forma hela ens framtid och spela en stor roll för vilket yrke man kommer att ha. Jag tycker att det är ledsamt. Vi måste eftersträva att skolan blir så jämlik som möjligt. Det tjänar vi på. Skolan är elevernas arbetsplats, och man skulle inte föra det här resonemanget om en arbetsplats. Man skulle aldrig tillåta att en arbetsplats har dålig ventilation eller inte har den kvalitet som den förmodligen måste ha, men när det gäller skolan och elevernas arbetsplats är det okej. Det är okej att erkänna att skolan inte kan bli jämlik. Jag tycker att det dåligt.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 331

Borgarrådet **E d h o l m** (FP): Ordförande, fullmäktige! Det finns ganska mycket man kan säga om Socialdemokraternas retorik i valrörelsen kontra den faktiska verkligheten i förslaget till budget för 2015 som vi nu ser. I valrörelsen lovade Socialdemokraterna att minska klasserna på lågstadiet med fyra till fem barn. Dessutom lovade man att fortsätta satsningen på höjda lärarlöner, att skolor i utsatta områden skulle få mer resurser och att skollokalerna skulle förbättras. Av allt detta blir det nu ganska lite. Jag tror att det blir ganska svårt att minska klasstorlekarna med fyra till fem barn om man endast lägger 3,1 procents ökning på detta. Som jämförelse kan nämnas att förra året ökade resurserna med 5,7 procent just till lågstadiet. Då tyckte Socialdemokraterna att det var alldeles för lite. Vad säger man då om 3,1 procent? Det måste ju ses som rena kallduschen.

Jag har varje år i den här talarstolen sagt att resurser inte är allt. Freddy Grip var faktiskt också inne på det. Jag håller fast vid det, men det är mycket svårt att minska

just klasstorlekarna om man inte lägger på mer pengar. Och det är väldigt svårt att höja lärarlönerna utan mer pengar. Det är därför ingen tillfällighet att Folkpartiet i sin budget avsätter mer pengar till just detta än vad den nya majoriteten gör. När Folkpartiet måste prioritera, för det måste faktiskt alla, satsar vi just på högre lärarlöner och mindre klasser alternativt fler lärare på lågstadiet.

Stockholms skolor befinner sig på en konkurrensutsatt marknad. Nyblivna lärare kan välja och vraka var de ska arbeta, både mellan kommunala och fristående skolor och mellan olika kommuner i det här länet. Just därför måste vi nu erbjuda de allra bästa villkoren här i Stockholm. Vi måste fortsätta att höja lönerna utöver avtalen. Vi borde fortsätta att satsa på karriärlärartjänster, och vi måste erbjuda den bästa fortbildningen.

Stockholm växer rekordsnabbt. Det är enormt många små barn som är på väg in i skolan just nu. Då duger det inte att skolans del av Stockholms stads samlade budget nu faktiskt minskar. Jag förstår ärligt talat inte hur det går till och hur det ens är möjligt att ha en sjunkande andel samtidigt som antalet barn ökar så kraftigt. Skolans andel av Stockholms stads budget borde i stället öka.

Bifall till Folkpartiets förslag till budget!

Anförande nr 332

L e o A h m e d (V): Fru ordförande! Det pratas mycket om skolval här, Lotta. Under de senaste åren har vi fått många fler skolor i Järva, Rinkeby, Kista, Akalla och Husby. Men konsekvenserna har blivit att ni var tvungna att avveckla en massa bra skolor. Låt mig ta Bredbyskolan som exempel. Det var en mycket bra fungerande skola som till och med fick kvalitetsutmärkelser. Är det verkligen bra att man startar skolor lite överallt utan att tänka på konsekvenserna?

Jag vill också framföra den kritik som jag har lovat att göra. Jag fick hälsningar till dig från eleverna på Bredbyskolan. De har skrivit brev och ringt till dig men inte fått svar från borgarrådet. De ville träffa dig och diskutera detta, men i stället fick de ett brev från din sekreterare. Vill du kommentera det?

Anförande nr 333

Borgarrådet E d h o l m (FP): Att vi lade ned skolor på Järvafältet berodde helt enkelt på att det fanns för få elever på de skolorna för man skulle kunna upprätthålla en bra kvalitet. Det beror inte bara på att det finns många friskolor på Järvafältet, utan det beror också på att Järva fortfarande har en åldrande befolkning. Det kommer att ändras nu. Snart kommer det att bli många fler små barn i de skolorna också.

Det är bra, men jag tror inte på idén att driva halvtomma skolor i stället för att se till att de skolor man har är fulla med elever, för det kommer på sikt att leda till högre kvalitet.

Anförande nr 334

Borgarrådet B u r e l l (S): Fru ordförande! Jag tror att vi allihop håller med om att lärare är bland de absolut viktigaste för att eleverna ska ha rätt förutsättningar att

lära, och ändå har lärartätheten och personaltätheten minskat sedan ni tog makten 2006. Nu lägger Folkpartiet fram ett antal lovvärda satsningar. Vi sympatiserar med mycket av det som Folkpartiet vill göra, men det måste tydligen upprepas att man kan vara mycket tveksam till hur detta ska finansieras.

Det förvånar oss att Folkpartiet, med sina goda traditioner, i det här läget kommer fram med en oseriös finansiering. Bland annat tar ni ytterligare 400 miljoner i ett uttag från koncernen. Lotta Edholm pratar om en byråkrati på 80 miljoner som hon tydligen inte har upptäckt under sina åtta år som skolborgarråd, och ni sparar 50 miljoner på komvux som är en möjlighet att ge människor en andra chans. Hur tänker ni?

Anförande nr 335

Borgarrådet E d h o l m (FP): Vi har självfallet inte en oansvarig finansiering. Då skulle Stockholms stad ha en betydligt sämre ekonomi än vad den har i dag. Stockholms stads budget och ekonomi är tvärtom mycket goda tack vare en bra hushållning under tidigare år. En förutsättning för att vi ska kunna göra de här uttagen ur koncernen är också att staden även framgent har en god ekonomi. Vi har inte på många år varit ens i närheten av att ta ut så mycket pengar som man avsätter i budgeten. Jag förutsätter att Stockholms stad kommer att ha en bra ekonomi framöver även med ett socialdemokratiskt styre.

Vi tar också ut lite mer pengar ur CM, central medelsreserv. Ett tips till Vänsterpartiet, Miljöpartiet och FI är att titta på hur mycket Socialdemokraterna avsätter i CM och hur mycket man sedan tar ut. Under den förra mandatperioden kritiserade ni oss för att vi satte av alldeles för mycket pengar som finansborgarrådet sedan i stället kan använda till roliga saker.

Anförande nr 336

M e r v i M ä k i n e n A n d e r s s o n (S): Fru ordförande, ärade ledamöter, presidium! Särskola och särgymnasium finns i många olika former och bedrivs av många olika utförare med specialinriktningar, av utförare som tillhör olika pedagogiska inriktningar liksom i kommunal regi. Och alla måste de följa den fastställda läroplanen och de regler som gäller för att få tillstånd att bedriva särskoleverksamhet oavsett om det grundsärskola eller gymnasiesärskola. Vi har en god uppföljning, eller kontroll om man så vill, av den verksamheten.

Det vi i vår budget skriver om skapande skola, elevhälsa, IT-utveckling med mera gäller också för eleverna i särskolan. Vi vill också att särskolans kunskapsuppdrag ska utvecklas och stärkas. Eleverna ska kunna få möjlighet att vid tillfällen som är lämpliga för varje enskild individ delta i undervisningen tillsammans med andra elever från grundskolan. Undervisningen ska alltid vara anpassad till elevens förmåga och behov av utmaningar. Gymnasiesärskolan och arbetsmarknadsnämnden måste samverka för att fler personer ska komma ut på den ordinarie arbetsmarknaden. Jag poängterar nu att det gäller dem som kan och har denna möjlighet.

Vi glömmer på inget sätt att skolgång är en rättighet för alla barn och unga och inte bara för den som slutändan kommer ut i arbetslivet. Skillnaderna ligger just i hur varje enskild individ ska ges förutsättningar att tillgodogöra sig skolundervisning och allt det andra som man kan tänka sig att man som barn och ung vuxen har rätt till. Rätten och möjligheten att välja utförare är i allra högsta grad viktig för att varje elev ska hamna rätt och kunna utvecklas fullt ut efter sin förmåga och få en fullvärdig skolgång.

Vi har i dag elever som bor hemma eller nära hemmet och går i en skola i sin stadsdel för att de behöver göra det och också barn och ungdomar som går i särskolor och gymnasiesärskolor i andra kommuner där man har hittat en särskola eller sargymnasium med elevhem som motsvarar elevens behov. Varje placering utanför den egna kommunen föregås självfallet av en prövning. Det är dyrbara placeringar. Jag säger inget annat, men så är det också dyrbara barn. Det är våra barn som vi vill ge ett fullgott liv till. Det är ett utvecklat och moget samhälle som kan leva efter devisen: Åt var och en efter behov och av var och en efter förmåga.

Jag vill yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 337

Borgarrådet B r i n c k (M): Ordförande! Vad jag förstår är samförstånd ordet för dagen eller åtminstone veckan, så jag har faktiskt inte begärt replik för att argumentera utan för att uttrycka min uppskattning av ditt värtaliga försvar av den utomordentligt viktiga skolform som både grundsärskolan och gymnasiesärskolan är. Det var mycket bra att du gjorde det därför att den tenderar att försvinna. Det är ju ganska få elever det handlar om.

Det är mycket skönt att höra detta. Vi har ibland varit lite bekymrade eftersom vi inte har tyckt att ni har verkat bry er så mycket särskolan, men det tror jag att ni gör. Det vill jag ta tillfället i akt att tacka för.

Anförande nr 338

M e r v i M ä k i n e n A n d e r s s o n (S): Jag är också glad att ni uppskattar vårt engagemang i särskolan. Det är ett fåtal elever, och det är mycket kostsamma elever. Jag vet man att under årens lopp, både från vår sida och från er sida, har funderat på hur man kan spara på detta. Vi föredrar att inte spara, utan vi föredrar att satsa. Ni kommer också att se att vi i vår budget har flyttat över lite pengar, till exempel tar gymnasiesärskolan tar inte längre sin skolskjutspeng ur sin budget, utan vi har placerat den utanför för att alla ska få den undervisning de behöver.

Anförande nr 339

G a b r i e l l a L a v e c c h i a (S): Ordförande, fullmäktige! Nu är jag här uppe igen för att prata om barnperspektivet. Jag tycker att vi har pratat alldeles på tok för lite om det här inne i kväll när vi pratar om skolan. Vi har faktiskt pratat på tok för lite om det under de senaste åren också. Vi måste stärka den psykiska och fysiska hälsan hos stadens barn och unga. Det är nämligen helt centralt när vi pratar om skolan. Som jag sade tidigare tycker jag att vi har glömt bort det.

Ibland mår våra barn mindre bra av en skola som inte förmår att möta just det barnet efter dettas egna förutsättningar. Ibland mår våra barn mindre bra av en hemmiljö som brister. Men oavsett anledning förväntas trots detta alla våra barn tillbringa en väldigt stor del av sin vakna tid i skolan. De förväntas dessutom prestera på topp. Därför är det oerhört viktigt och centralt att vi satsar på elevhälsoarbetet. Stockholms stads elevhälsorapport för 2013 visar att den psykosociala ohälsan blivit ett allt större problem i Stockholms skolor. Den visar att pojkar och flickor påverkas olika och att ohälsan är större hos flickor. Den visar också att hbtq-ungdomar har högre ohälsa, vilket är en av anledningarna till att vi kommer att påbörja ett arbete med att förbättra kunskapen och medvetenheten om hbtq-frågorna på våra skolor.

På varje skola i Stockholm ska det finnas elevhälsoteam med tillgång till skolkurator, skolpsykolog, skolsköterska och specialpedagog för att stöd och relevanta insatser ska kunna sättas in och påbörjas inom rimlig tid. Barns behov måste uppmärksammas tidigt av kvalificerad personal. Samarbetet mellan föräldrar, elevhälsa, sociala myndigheter och, när så behövs, barnpsykiatri måste fungera bra.

När det gäller den fysiska miljön kopplat till hälsan är det självklart att de allra flesta barn mår bra av att röra sig i en bra och trygg utemiljö som stimulerar till lek, idrott och rörelse. Vi kommer att lägga krut på att kartlägga detta och sedan satsa på en stimulerande och bra utemiljö på Stockholms stads skolor. Det är nämligen min bestämda uppfattning att barn, precis som vuxna, inte kan prestera fullt ut utifrån sin egen potential om inte den psykiska och fysiska miljön fungerar. Därför måste vi våga se och hjälpa alla barn.

Jag yrkar därför bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 340

F r i d a J o h a n s s o n M e t s o (FP): Det är mycket glädjande att höra er tala om elevhälsan. Folkpartiet satsar 25 miljoner på speciallärare och stärkt elevhälsa. Vi jobbar hårt mot frånvaron, vilket vi tagit upp i den här debatten. Vi är förvånade över att ni inte tar skolket på allvar. I Alliansen var det Jan Björklund som prioriterade den här förändringen och breddningen i skollagen för att förbättra när det gäller till exempel skolpsykologer. Det var vi som återinförde speciallärarutbildningen efter att ni hade lagt ned den. För att inte tala om den stora satsning som den förra regeringen gjorde och som också kom Stockholms skolor till godo.

Min direkta fråga till dig är: I dag har man trots allt inte den individuella kontakt som många barn skulle behöva i skolan. Många hamnar i klyftor mellan BUP och skolpsykologerna för att skolpsykologerna är upptagna med annat. Stöder ni förslaget att det ska vara en skolpsykolog per 500 elever?

Anförande nr 341

G a b r i e l l a L a v e c c h i a (S): Jag vill börja med att svara på detta om skolket. Det är klart att vi tar skolket på allvar. Det är trams att påstå att vi inte gör det. Jag blir jättearg.

När det gäller din andra fråga om nyckeltalen måste jag säga att vi måste göra en rejäl satsning inte bara i siffror utan i ord och handling och prioritera den här frågan. Det är det vi gör utifrån barnperspektivet. Vi prioriterar frågan om elevhälsa.

Anförande nr 342

E r i k S l o t t n e r (KD): Ordförande! Jag tycker att det är bra att Gabriella lyfter upp den här frågan. Elevhälsan är viktig. Den spelar roll för kunskapsutvecklingen och för barns och ungas psykiska välmående. Jag vill knyta an lite till det Frida sade nyss. Alliansregeringen genomförde ett ganska stort arbete när det gäller detta. Den avsatte uppemot 1 miljard för att förbättra elevhälsan. Man skärpte också skollagen så att alla skolor ska ha tillgång till ett elevhälsoteam. Jag tycker att den lagskärpningen var bra. Jag tror också att det behövs mer resurser till elevhälsan.

Men när du säger rimlig tid undrar jag lite vad rimlig tid är. Kristdemokraterna har kvantifierat detta och kommer i kväll att yrka på att rimlig tid ska vara att man ska få en första kontakt inom 24 timmar från det att den kontakten har sökts. Är det någonting som ni skulle kunna stödja?

Anförande nr 343

G a b r i e l l a L a v e c c h i a (S): Jag ska ärligt säga att jag tycker att det känns ganska fyrkantigt att resonera i timmar och till och med minuter utifrån den rimliga tid som behövs. Det måste väl ändå bero på vad som de facto behövs och vilka personer som har varit med i den diskussion om vad som de facto behövs som har förts. Spontant tycker jag att regel om 24 timmar känns lite fyrkantig i den diskussionen, men jag har kanske inte förstått det förslag som läggs fram.

Anförande nr 344

M a r i a D a n i e l s s o n (SD): Fru ordförande! Du har pratat om elevhälsa här. Jag tror att vi är överens om att det är väldigt viktigt. Jag tror inte att det över huvud taget finns en enda människa i det här rummet som inte tycker att det är viktigt. Idrott och rörelse i skolan är jätteviktigt, speciellt för barn med diagnoser. Jag brukar säga att det som gäller för barn med diagnoser gäller för alla. Jag har hittat 475 nedslag på idrott och idrottspolitik i majoritetens budget, men jag har faktiskt inte hittat något reellt som handlar om att utöka idrott och rörelse i skolan för våra barn och ungdomar. Jag undrar hur det är med tanken att utöka idrotten i skolorna.

Anförande nr 345

G a b r i e l l a L a v e c c h i a (S): Jag hoppas att du i alla fall har sett den satsning på och det resonemang som vi för om simning, vilket ju också är idrott i skolan. Det hoppas jag verkligen att du har gjort. Dessutom satsar vi nu också på att kartlägga och sedan satsa på skolgårdarna och skolmiljön. Där kan även idrott och fri lek förekomma. Jag tycker absolut att det finns med, och jag hoppas att du har sett det.

Anförande nr 346

K a r i n E r n l u n d (C): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag tänker prata lite om skolmaten. Den är en förutsättning för koncentration och lärande i skolan. Vi i

Centerpartiet tycker att skolan ska servera en god, sund och säker mat i trivsamma miljöer och på rimliga tider.

I Sverige har grisar knorr, och antibiotika ges inte till friska djur. Men Sveriges höga djurskyddskrav gäller inte när Stockholm handlar upp mat till skolor och förskolor. Överanvändningen av antibiotika är en av vår tids ödesfrågor. Vi måste sluta att överförskriva antibiotika, annars riskerar vi att förlora ett av världens absolut viktigaste verktyg och sjukdomar som i dag är lätt att bota kan återigen bli dödliga. Vi tycker att man ska få antibiotika utskrivet av sin läkare och inte på tallriken i skolan. Sveriges höga djurskyddskrav medför att djur från svenska gårdar inte drabbas av sjukdomar i lika stor utsträckning och därför heller inte förskrivs antibiotika i lika stor utsträckning.

Därför föreslår vi i Centerpartiet i vår budget att den mat som köps in till Stockholms skolor ska ha minst samma krav på sig som den svenska djurskyddslagstiftningen innehåller. De krav som ställs på den mat som serveras i Stockholms skolor ska vara samma som de som ställs på svenska bönder. Men jag kan inte läsa ett enda ord om detta i den rödgrönsa budgeten.

Jag kan inte heller läsa ett enda ord om klimatpåverkan från mat i skolan. Ni har väldigt höga ambitioner när det gäller ekologisk mat, men det duger inte. Ekologisk mat tar inte hänsyn till allt. Vi behöver ställa fler krav på maten. Vi har ett ansvar både för en hållbar miljö och för att servera en sund och säker mat till Stockholms elever.

Jag undrar hur de rödgrönsa har tänkt kring skolmaten.

Anförande nr 347

M a r i a D a n i e l s s o n (SD): Jag applåderar detta med att skolmaten i Stockholm ska vara etisk. Det är bra. Jag tycker också att det är mycket bra att man har infört – det gäller både Alliansen och majoriteten – ett direktiv om ekologisk mat och att man utökar det. Min fråga gäller närproducerad mat. Hur ser Centern på närproducerad mat? Tidigare tog jag upp att det finns ett EU-direktiv om att man ska göra en upphandling enligt vissa regler, och det är EU-direktivet som styr detta i Stockholm. Det gör att vi inte kan köpa in så mycket närproducerad mat som jag skulle önska. Egentligen borde väl all mat vara närproducerad både för miljöns och för skolornas skull. Jag skulle vilja säga att vi har det bästa djurskyddet i hela EU, och därför är det också bättre av etiska skäl att köpa in mat som är närproducerad.

Anförande nr 348

K a r i n E r n l u n d (C): För oss i Centerpartiet är det viktigast att vi har en sund och säker mat som tar hänsyn till miljö och klimat. Närproducerad mat kan mycket väl vara mycket bra, till exempel ur ett klimatperspektiv. Men det är inte detta som är min poäng, utan min poäng är att vi måste ställa höga krav på den mat som köps in. Jag tycker inte att vi ska ställa krav på att maten ska vara närproducerad. Däremot ska vi ställa krav på att maten har en så låg klimatpåverkan som möjligt. Resultatet av det kommer ibland att bli att maten är närproducerad, men det är inte geografin som är det viktiga utan matens klimatpåverkan.

Anförande nr 349

I n g e g e r d A k s e l s s o n L e D o u a r o n (MP): Jag ska börja med en fråga, Karin. Vad beror det på att Centerpartiet inte har kommit med de här förslagen under de åtta år som ni var varit i majoritet? De är alldeles utmärkta. Det är precis vad Miljöpartiet har jobbat för. Det finns så mycket att göra på det här området, men samtidigt pratar vi om en övergripande budget just nu. Sedan ska alltihop ned på nämndnivå. Det är där vi kan diskutera oss fram till de här förslagen som gör att det blir mycket bättre mat i skolan.

Man kan till exempel införa en köttfri dag i skolan. Jag håller fullständigt med om att vi inte ska stoppa i ungarna mat som innehåller antibiotika. Du har helt rätt. Det handlar också om att bjuda på närproducerad mat eller, som du säger, klimatanpassad mat i skolan. Södertälje har jobbat mycket med de här problemen. Vi kan lära av dem.

Anförande nr 350

K a r i n E r n l u n d (C): När jag kommer med en bra idé som ni inte har med i er budget ställer du frågan: Varför har ni inte kommit med den här idén förut? Jag ser ingenting om det här i er budget. Ni pratar bara om ekologisk mat. Vi i Centerpartiet har drivit frågor om miljöpåverkan från mat tidigare. Det handlar om att ställa samma krav på den mat som köps in till Stockholms skolor som de krav som ställs på svenska bönder. Det är det konkreta som vi nu föreslår i vår budget. Det är avgörande för att inte sjukdomar som i dag är lätta att bota återigen ska bli dödliga.

Jag hoppas att vi kan fortsätta att diskutera den här frågan. Det är precis därför som jag tar upp den här frågan under avsnittet om utbildningsnämnden.

Anförande nr 351

F r e d d y G r i p (V): Herr ordförande! Tack, Karin! Det är jätteviktigt med bra skolmat. Vi tar visst upp mer än bara det ekologiska i vår budget. Vi tar upp hur maten tillagas. Vi tycker att det är jätteviktigt att maten också tillagas på plats i skolorna. Vi vill se fler tillagningskök så att maten blir näringsriktig och ekologisk. När vi pratar klimatpåverkan är det också viktigt med vegetariska alternativ. Vi har en bredare satsning på detta.

Jag skulle vilja fråga Karin vad hon ska göra åt alla dessa friskolor som väljer vinstintresse i stället för skolmatsalar. Där får eleverna kort och kan springa ut på staden i stället för att få näringsriktig mat – jag har sett dem köpa godis och läsk på Ica och Konsum – eftersom de väljer vinstintresset framför elevernas skolmåltider.

Anförande nr 352

K a r i n E r n l u n d (C): Nu dribblar du också bort korten. Nu börjar du prata om tillagningskök. Det var inte alls det min fråga handlade om. Det är inte så att ett tillagningskök automatiskt gör att vi serverar mer ekologisk mat. Ett tillagningskök gör inte att vi serverar mer klimatsmart mat. Det här handlar om att vi ska ställa krav på den mat som köps in till Stockholms stads skolor. Jag tycker att samma krav som gäller på våra kommunala skolor också ska gälla på våra fristående skolor. Jag tycker

att dessa krav ska gälla oavsett vilken skola man går på. Men det är inte samma sak att börja prata om tillagningskök.

Anförande nr 353

Sara Jendi Linder (M): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag tycker att det var kul – och det sade jag också när jag pratade om förskolan – att Olle Burell tog upp det här med långsiktighet i skolan. Jag håller helt med. Skolan är alldeles för viktig för kortsiktiga lösningar. Som jag också sade tidigare när det gällde förskolan har vi därför liknande satsningar när det gäller skolan. Det handlar om matematikens betydelse och språkundervisningen.

Då jag blir otroligt ledsen över att vi i december 2014 pratar om valfriheten i skolan. Var finns långsiktigheten i det? Ska jag läsa det som ni skriver i er budget om insynen i de fristående skolorna så att ni vill begränsa valfriheten? Eller ska vi lära oss av de fristående skolorna. Är det därför vi ska ha en ökad insyn i dessa skolor i Stockholm? Kan vi inte bara släppa detta med valfrihet och prata om kvalitet i stället. Det är väl det som är det viktiga. Varför ska inte unga och föräldrar få välja vilken skola de ska gå i? Ska vi som sitter i den här salen bestämma det? Och varför ska inte lärarna få bestämma vilken arbetsgivare de vill ha? För mig är det helt otroligt att vi pratar om detta i december 2014.

Jag brukar göra en jämförelse med infrastrukturen. Mig veterligen bygger vi inte våra vägar med hjälp av kommunala eller statliga bolag. Ur ett jämställdhetsperspektiv tycker jag att vi släpper valfrihetsfrågan. Det råkar ju vara så att både inom äldreomsorgen och inom skolorna är det flest kvinnor som jobbar. Jag tycker att de ska få välja vilken arbetsgivare de ska ha.

För oss handlar valfriheten återigen om kvalitet. Den ska vara fokus. Det handlar inte om valfrihet lika med i mån av plats utan återigen om kvalitet. Det är så vi kan bygga en skola för alla. Jag tror faktiskt att vi kan skapa jämställda förutsättningar för alla i Sverige och i Stockholm genom en bra skola, och det ska vara vårt fokus. Det når vi genom god kvalitet och valfrihet.

Därför yrkar jag bifall till Moderaternas budgetförslag.

Anförande nr 354

Borgarrådet Burell (S): Herr ordförande! Vi i den här salen har ett ansvar för alla barn och ungdomar i vår kommun. Det gäller oavsett var eleverna går någonstans, det vill säga om skolan är kommunalt eller enskilt driven, non-profit eller kommersiell. Vi är självfallet överens om detta med kvalitet. Men jag måste ändå fråga Sara varför det skulle vara så farligt med ökad insyn. Är det inte genom ökad insyn och ökad kontakt som vi som politiker på den här nivån kan bidra till att säkerställa att det är en god kvalitet i alla skolor, oavsett driftsform?

Anförande nr 355

Sara Jendi Linder (M): Vad menar ni med insyn? Först hörde jag dig säga att vi ska lära av varandra. Det tycker jag är jättebra. Det är därför vi ska ha valfrihet. Vi kan köra benchmarking med de fristående skolorna och de kommunala

skolorna. Men när jag läste ordet ”insyn” tyckte jag det mer liknande en tillsyn, och det är faktiskt en statlig uppgift.

Anförande nr 356

A m n e A l i (S): Ordförande, kommunfullmäktige! Jag tänker följa sossetrenden att ta med sig rekvisita upp i talarstolen. För några dagar sedan städade jag ut mitt rum, och jag hittade den här. Det är min gamla miniräknare. Om man som jag gick den naturvetenskapliga linjen klarade man sig inte en dag utan den här. Det är logiskt. Vi hade matteundervisning nästan varje dag. Utöver det hade vi både kemi och fysik där vi behövde den här miniräknaren. Det var bara ett litet problem. Den här kostade mig 999 kronor. För mig som just hade fyllt 16 var detta en förmögenhet. Längre var detta det dyraste jag ägde. Jag hade tur att mina föräldrar hade råd att köpa den här miniräknaren åt mig. Tyvärr kan jag inte säga att alla i klassen hade samma tur.

Enligt regeringsformen har alla barn som omfattas av den allmänna skolplikten rätt till en kostnadsfri, grundläggande utbildning i allmän skola. Skolan är inte helt kostnadsfri i dag. En konsekvens av detta är att den inte heller är jämlik. Din socioekonomiska bakgrund bestämmer i dag i allra högsta grad vilken utbildning du kommer att få. Vi strävar efter att ha en jämlik skola, men i dag är det 14 procent av alla elever som inte är behöriga till gymnasiet. Skolresultatet sjunker och klasstorlekarna ökar samtidigt som lärartätheten sjunker. Klyftan mellan barn till föräldrar med akademisk bakgrund och barn till föräldrar utan eftergymnasial bakgrund ökar i en alarmerande takt. Utöver det kan vi också i statistiken se att det finns en skillnad mellan barn som är utlandsfödda och barn som inte är det.

Detta är oacceptabelt. Tyvärr har svaret på dessa problem från den förra majoriteten varit att flytta lärarna från klassrummet till skrivborden för att börja föra protokoll över elevernas frånvarotimmar. Felet ligger inte hos eleverna. När våra barn misslyckas i skolan är det en konsekvens av att vi politiker har misslyckats här i Stadshuset.

Därför välkomnar jag den rödgrönrosa budgeten där det bland annat läggs 70 miljoner kronor på en satsning på en jämlik skola. Vi bemöter den ökade segregationen med ett socioekonomiskt tillägg. Vi inför en riktad satsning på mindre klasser och ger personal möjlighet att vidareutbilda sig. Vi stärker modersmålsundervisningen för att sedermera kunna stärka svenskundervisningen och införa en skola som är till för lärande och där lärare ska kunna vara lärare. Vi satsar på kunskap och lika villkor för alla barn oavsett bakgrund.

Mot bakgrund av detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 357

F r i d a J o h a n s s o n M e t s o (FP): Jag avundas dig som hade matteundervisning varje dag. Jag var fruktansvärt dålig i matematik, och inte blev det bättre av att vår mattelärare sällan närvarade. Inte ens den bästa skolan kan hjälpa eleverna om lektionerna ställs in. Det är därför Folkpartiet föreslår en undervisningsgaranti. Om undervisningen ställs in ska lektionerna ersättas. Det beror inte på att man inte har

lärare eller att man inte har vikarier, utan när det av någon anledning inte ordnas vikarier säger rektorn: De kan fortsätta sitt lärande utan vikarie.

Vi tycker inte att det är rimligt att anse att läraren är oviktig. Det är de svagaste eleverna, de som behöver extra förklaringar, som behöver pedagogiken.

Jag vet att Socialdemokraterna på riksdagsnivå har motionerat om att eleverna ska få en uppföljningsplan av skolan, men tycker ni inte också att skolan borde kunna ha en uppföljningsplan för eleverna? Kan inte ni gå med på vår undervisningsgaranti?

Anförande nr 358

A m n e A l i (S): Vi strävar självfallet efter att varje lektion ska vara lärarledd. Jag tror att det är grunden för att man ska kunna lära sig. Personligen hade jag ungefär sex olika mattelärare i grundskolans högstadium.

Jag tycker att allting blir så ironiskt när folkpartister ska prata skola här. Under er tid vid makten är det 14 procent som har gått ut grundskolan utan gymnasiebehörighet. Lärartätheten har sjunkit och klasstorlekarna har blivit större. Med vår satsning på ökad jämlikhet siktar vi på att minska segregationen och se till att eleverna får sina behov tillgodosedda i klassrummen. Vi siktar också på att vi ska ha lärarledda lektioner.

Anförande nr 359

M a r k u s N o r d s t r ö m (M): Ordförande, ledamöter och åhörare! I en undersökning om var lärarstudenter helst av allt vill arbeta som lärare hamnar Stockholm som nummer ett. Det är självfallet mycket positivt och någonting som vi ska ta till vara framöver när staden står inför stora utmaningar att rekrytera fler lärare.

Andra faktorer för att göra läraryrket attraktivt som jag och många med mig har varit inne på är betydelsen av karriärvägar och löneutveckling. På nationell nivå har Alliansen återinfört lektorstjänsterna, som Socialdemokraterna tidigare avskaffade. Det är tjänster som nu ger upp till 10 000 kronor mer i månaden. Vi har ett antal sådana, och vi kommer säkert att ha många fler sådana i Stockholms stad.

Vi har infört förstelärartjänster där idén är att erkänt skickliga lärare får ett större pedagogiskt ansvar. Ofta handlar det om att leda lärarlag. Det är tjänster som ger upp till 5 000 kronor mer i månaden. Vår inriktning var att Stockholms stad till årsskiftet skulle ha 800 förstelärare och att Stockholms stad fortsätter att ta aktiv del i den här satsningen.

Samtidigt med detta har Alliansen i Stockholm möjliggjort höjda lärarlöner. I augusti förra året slöts en tvåårsöverenskommelse med lärarfacken. I juni år tillsköt vi över 100 miljoner ytterligare till detta. Tack vare det har en lärares lön i Stockholm ökat med i snitt 7 000 kronor i månaden sedan 2007. Stockholms lärarlöner är nu bland de högsta i Sverige.

Jag, och jag tror många med mig, tycker därför att det vore mycket bra om vi kunde få besked här i kväll. Kommer satsningarna på höjda lärarlöner i Stockholm att fortsätta? Kommer Alliansens satsning på förstelärare i Stockholm att fortsätta?

Anförande nr 360

I n g e g e r d A k s e l s s o n L e D o u a r o n (MP): Det finns anledning att tänka på att det finns vissa överenskommelser här i en budget som har röstats ned på riksdagsnivå. Det gör att det är lite svårt för oss att veta just nu vad som kommer att hända, men i regeringens budget finns det faktiskt en satsning på lärartjänster och lärarlöner. Det är viktigt att veta.

Det är helt okej med förstelärare och lektorer, men det forskare säger är det viktigaste i skolan är att lärarna samarbetar och inte konkurrerar med varandra. Det är kollegial samverkan som gör att man klarar av sitt jobb som lärare och inte att var och en ska konkurrera med andra. Det är mycket viktigt att tänka på det. Man får vara lite försiktig med det. Det är inte alla lärare som tycker om det. Men vi har inte någonting emot det.

Anförande nr 361

M a r k u s N o r d s t r ö m (M): Det kan inte vara så att läraryrket ska vara helt skilt från vad som gäller i alla andra yrken. Man kan ta ansvar för speciella avdelningar. Om man har arbetet lite längre och utvecklat en särskild skicklighet kan man få gå upp i lön. Vi tror att det är en bra reform. Du ska i så fall vara glad att det är vår budget som gäller. Vi har en plan för 17 000 förstelärare när det fullt utbyggt fram till 2017. Det skulle betyda att var femte lärare i landet har möjlighet att bli förstelärare och få den här löneförhöjningen med upp 5 000 kronor i månaden.

Anförande nr 362

F r e d d y G r i p (V): Herr ordförande! Hej, Markus! Det är jätteviktigt med satsningar på lärare, och det kommer den här majoriteten att fortsätta att göra. Det som ni dock misslyckades med var att förankra detta i lärarrummen hos Stockholms lärare. Vad jag har hört när jag har suttit i lärarrummen med Stockholms lärare är att man inte alls vet vad karriärreformerna ska innehålla och vad de ska betyda. Det har varit mycket otydligt. Man har känt sig jätteosäker. Kommer jag att få fortsätta att undervisa? För det är det lärarna vill. Det finns en otrolig otydlighet här, och vi antar utmaningen att försöka bringa klarhet i detta så att vi får den satsning på lärarna som lärarna är värda.

Anförande nr 363

M a r k u s N o r d s t r ö m (M): Det är mycket bra om Vänsterpartiet ställer upp på detta. Jag hade hoppats att någon från Socialdemokraterna skulle ta en replik också. Det finns ju en bakomliggande oro i de här frågorna. En är att de lägsta lärarlöner i Sverige återfinns i socialdemokratiskt styrda kommuner. En annan är naturligtvis att ordning och reda i ekonomin är en förutsättning för alla välfärdssatsningar, och det gäller naturligtvis även lärarlönerna.

Men det är i grund och botten väldigt bra om vi kan vara överens om att vi ska öppna för de här karriärtjänsterna i Stockholms stad även i fortsättningen. Vi i Alliansen har

också sagt att vi gärna ser att förstelärartjänsterna i första hand går till de skolor som har störst utmaningar. De får gärna gå till så många som möjligt, men i första hand till de skolor som har störst utmaningar eftersom vi ser värdet av skickliga lärare. Det är de som står i klassrummet, inte politiker. Det är de som vet hur man bäst lägger upp sin undervisning för att nå varje elev. Vår uppgift som politiker är att stödja dem på alla sätt vi kan.

Anförande nr 364

M a g n u s N i l s s o n (S): Herr ordförande, kära ledamöter! Jag tror att vi alla är överens här, i alla fall hoppas jag att alla är överens, om att skolan verkligen är en central del av vårt samhälle och av vårt samhällsbygge. Som socialdemokrat är jag övertygad om att skolans roll för att skapa full sysselsättning och se till att demokratin att fungera är helt avgörande.

Däremot oroar det mig faktiskt lite att ganska många från allianspartierna har varit uppe här och med en viss självgodhet målat upp att det mesta är ganska bra. Det finns inga större problem. Det är bara att välja rätt skola. Det är ingen större fara. Det är mest marginella justeringar som behövs. Ni tar upp enskilda exempel på skolor som går hur bra som helst. Men faktum är att det inte är hur bra som helst. Faktum är att vi har sett alla Pisaresultaten. Vi har sett hur svenska skolresultat när det gäller läsförståelse, skrivförståelse och matematik på i princip alla kunskapsnivåer faller, och Stockholm är tyvärr inget undantag.

Det oroar mig också att ni kommer upp här som om ni vore blinda för de senaste årens debatt. Ni beskriver valfriheten som någonting enkelt, men valfrihet är inte enkelt. Det är helt uppenbart att föräldrar ska få påverka var deras barn går i skolan. Det ska de såklart få göra. De är trots allt föräldrar. På samma sätt ska barnen, när de kommer till den åldern, få välja själva också. Men vårt jobb som politiker är att minska de skillnader som uppstår därför att alla inte gör val på samma sätt. Man kan se resultatet av hur de som har valt väljer. Man kan se kamrateffekter. Man kan se att alla val inte alltid följer rationaliteten att man sätter upp Stockholms skolor på ett excelblad och hittar den perfekta formeln. Faktum är att jag tror att nästan ingen väljer på det sättet, och det är naivt att tro det.

Andel behöriga till gymnasiet sjunker, och har sjunkit varje år av borgerligt styre. 7 000 elever har lämnat en stockholmsskola utan godkänt under de åtta år som har gått. Ännu mer oroväckande är nästan att skillnaderna ökar mellan barn från akademikerfamiljer och barn från lågutbildade familjer och flickor och pojkar. Samhället dras isär och skillnaderna ökar. Det enda de eventuellt har gemensamt är att alla faller, bara i olika tempo.

Ur ett stockholmsperspektiv kanske det mest oroväckande av allt är att så många 20-åringar inte ens har en gymnasieexamen. 70 procent av 20-åringarna har en gymnasieexamen. Är det grunden för ett kunskapssamhälle? Är det grunden för en kunskapsstad som nästan alla skriver om i sina budgetar? Nej, det är det inte. Det, tillsammans med den urgröpning av yrkesutbildningarna som har skett där man tar bort högskolebehörigheten, är pinsamt.

Jag är glad att kunna yrka bifall till en budget som föreslår satsningar på lärarlöner, satsningar på en jämlik skola och mindre klasser i lägre åldrar för att skapa en hållbar skola.

Anförande nr 365

Borgarrådet B r i n c k (M): Det är härligt att få ta ett replikskifte på Sveriges vackraste dialekt. Det var faktiskt skolborgarrådet från ditt eget parti som började beklaga sig över svartmålningen av skolan och började påpeka att det finns väldigt mycket som är bra. Sedan höll jag med. Det borde jag kanske inte ha gjort utan målat upp en annan bild i stället. Men faktum är att det inte är någon som har påstått att allt är bra. Det är inte ens någon som har påstått att det inte finns några problem eller att problemen är små och enkla att lösa. Det finns massor av saker som vi måste arbeta med i skolan. Det trodde jag på något vis var en så grundläggande förutsättning för den här debatten att jag inte sade det. Det var uppenbarligen ett pedagogiskt misstag.

Jag vill gärna ta upp detta med behörigheten. Det är också någonting som cirklar omkring. Behörigheten till gymnasiets nationella program har minskat från 88,6 procent till 87,7 procent. Delvis beror detta på att man 2011 ändrade kraven för behörighet och ökade från tre ämnen till elva. Det är en minskning. Det är beklagligt, men det är inte en jättestor minskning.

Anförande nr 366

M a g n u s N i l s s o n (S): Tack för din dialektkommentar! Jag tycker att det är tråkigt att halva inlägget går ut på att i princip bara poängtera att man skulle ha varit pedagogisk eller gjort ett annat inlägg. Jag tycker fortfarande att det är så att väldigt många som går upp i talarstolen från er sida inte målar upp en rättvisande bild och i stället pratar om enskilda exempel på lyckade skolor. Jag tycker att det väldigt ointressant när det är stora strukturella problem som bör diskuteras.

Jag tycker vidare att det visst är relevant och inte alls är någon struntsumma att prata om att andelen behöriga till gymnasiet har sjunkit och att 14 procent av Stockholm elever som går ut grundskolan inte når upp till de grundläggande kraven. Jag tycker inte att det är någonting som man kan bortse ifrån eller något som är en struntsumma.

Anförande nr 367

Borgarrådet E d h o l m (FP): Herr ordförande! Det är underbart att det tog någon timme innan Socialdemokraterna återvände till den gamla vanliga svartmålningen av Stockholms skolor. Det känns lite som om Magnus Nilsson inte riktigt har förstått att nu är det Socialdemokraterna som är ansvariga för detta.

Sanningen är att det är både svart och vitt i våra skolor. Vi har skolor som presterat fantastiskt bra. Tittar vi på totalen kan vi se att aldrig tidigare har så många elever haft godkänt i samtliga ämnen. Vi har bättre resultat i gymnasiet än vad de flesta andra kommuner i Sverige har. Vi har en högre andel elever än de flesta kommuner i Sverige som går vidare till högre utbildning. Det finns mängder av goda resultat att också ta fasta på, men det är självfallet ett stort problem med den andel som inte är behörig till gymnasieskolan.

Men jag tycker att det är märkligt att man kan ta till så stora ord som Magnus Nilsson gör när man samtidigt inte avsätter knappt några pengar alls för att lösa problemen.

Anförande nr 368

M a g n u s N i l s s o n (S): Jag vet inte om jag skulle hålla med om att det inte är några pengar alls. Det kanske är du som använder de starka orden i så fall. Jag tycker inte att 700 miljoner är en struntsumma för att höja kvaliteten i skola. Jag tycker inte att de miljoner vi lägger på att höja lärarlöner är någonting som man skrattar bort. Jag tycker inte att den riktade satsningen på mindre skolklasser i de lägre åldrarna är någonting att bara nonchalera. Faktum är att jag tycker att det görs en lång rad satsningar som definitivt ger mig fog för att säga att vi har en skolpolitik som skiljer sig väldigt mycket från den som har drivits de senaste åren.

Sedan fick jag höra att jag använder stora ord för att beskriva skolan. Ja, jag kanske tar i från tårna, men jag står fast vid att säga att det finns enorma problem i svensk skola. Jag tycker att man borde använda starka ord för att beskriva dem. Det är bara då det kanske också blir lite fart i förändringen också.

Anförande nr 369

E r i k S l o t t n e r (KD): Ordförande! Är det några som jag tycker har förenklat skoldebatten är det nog ändå Socialdemokraterna. Skolan har aldrig haft så mycket pengar som den har nu, och ändå kan vi se att utvecklingen inte går riktigt åt det håll som vi alla önskar. Ni bedrev en valrörelse där allt handlade om just pengar. Det var det som skulle lösa skolans problem. Bara man höjde skatten med 15 öre skulle andelen icke behöriga till gymnasiet halveras. Elevhälsan skulle kunna utvecklas. Skolsegregationen skulle i det närmaste upphöra bara ni fick höja skatten och denna höjning oavkortat gick till skolan.

Jag tror, och det är inte bara jag som tror det, att skolans problem är betydligt större än så. Jag tror exempelvis att frågan om arbetsro i klassrummen är en avgörande fråga för att man ska kunna nå framgång i skolan. Det handlar om att värdegrundsarbetet ska fungera och att vi ska få en kultur i skolan där bildningens värde upprättas. Fungerar inte värdegrundsarbetet kommer vi aldrig att nå kunskapsmålen heller, oavsett hur mycket pengar vi har.

Anförande nr 370

M a g n u s N i l s s o n (S): Jag håller helt med dig om att skolans problem är större än bara en fråga om resurser även om jag tror att resurser är en mycket viktig del av skolans utmaningar och man kan göra väldigt mycket med omfördelning. Det finns forskning som nyligen har presenterats som visar att det finns en koppling när resursstarka elever flyttar ifrån skolor. Det lämnar en segregerad skola med lågpresterande elever i vissa klasser och högpresterande i andra och ökande segregation. Då flyttar också många lärare ifrån vissa skolor.

Faktum är att det är en skrämmande utveckling där vi ser en lärarflykt från de skolor som skulle behöva de allra bästa lärarna. Jag skulle vilja säga att den största anledningen till att vi har oro och kanske inte tyst i klassen, om det är det du efterfrågar, snarare är brist på respekt för lärarna som inte klarar jobbet. Jag tror att

de allra bästa lärarna vi har borde lockas till de allra tuffaste skolorna, och där är vi inte i dag.

Anförande nr 371

K a r i n E r n l u n d (C): För det första var det ditt skolborgarråd som i sitt inledningsanförande sade att vi inte skulle svartmåla skolan. Jag glömde faktiskt att tacka honom för det. Jag tyckte att det var mycket uppfriskande att inte vara så konfrontativ. Det finns många saker som vi är överens om, och det finns också många bra saker i den svenska skolan.

Att säga att allianspartierna inte har några förslag eller att vi inte vill göra skolan bättre och redan tycker att allting är toppen tycker jag är mycket konstigt efter den här debatten. Jag tycker också att det är konstigt att säga det efter den mandatperiod som vi precis har styrt den här staden. Vi har satsat mer än någonsin på skolan i Stockholm. Nu lägger vi också fram ett budgetförslag för en ännu bättre skola i Stockholm.

Jag tycker också att det är konstigt att du säger att det är självklart att elever, lärare och föräldrar ska ha ett inflytande och valfrihet i skolan. När man lyssnar på ett gäng av dina partikamrater och framför allt när man lyssnar på dina vänsterpartikolleger får man inte alls den bilden.

Anförande nr 372

M a g n u s N i l s s o n (S): Jag tror att man måste lyssna mer noggrant. Jag tror inte att det finns någon på den här sidan som föreslår att man ska stoppa alla valmöjligheter. Det finns ingen som har sagt det, och det finns ingen som har påstått det. Det som har sagts är att vi måste kunna och våga kompensera eftersom det uppstår skillnader i svensk skola. Vi ser en ökande segregation. Ni måste sluta att blunda för det. Vi ser att det finns konsekvenser av valfriheten i skolan. Det är inte bara guld och gröna skogar bara alla får välja fritt. Vi som politiker måste sansa oss och säga: Okej, människor får välja, men vi måste kompensera och möjliggöra för alla, även de elever där föräldrarna valde ”fel” och inte valde såsom man själv hade valt om man hade varit vuxen. Vi måste ta det ansvaret.

Dessutom vill jag säga att det är riktigt att det är ni som har styrt de senaste åren. Ni har gjort satsningar, men ni har riktat dem fel. Jag står fast vid vad jag har sagt tidigare. Andelen utan gymnasiebehörighet ökar. Skillnaden ökar. Antalet som går i gymnasiet minskar.

§ 8 Avslutning

Anförande nr 373

O r d f ö r a n d e n : Tack så mycket! Ha en riktigt skön natt så ses vi på måndag igen.

Anförande nr 374

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Jag vill passa på att tacka den fantastiska fullmäktigeförsamlingen för god debatt och god debatteknik, det fantastiska presidiet som har lotsat oss genom svåra beslut och knapptryckningar och den fantastiska tjänstgörande personalen. Tack så jättemycket för ett bra budgetfullmäktigesammanträde!